

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE  
HAARLEM OP WOENSDAG 30 NOVEMBER 2005 TE 13.30 UUR

Voorzitter: de heer mr. J.J.H. Pop, burgemeester.  
Griffier: de heer B. Nijman.  
Wethouders: de heren P.H.M. Barnhoorn, M. Divendal en R.P. Grondel, mevrouw B.F. Martini, mevrouw A.M. Rietdijk en de heer J.J. Visser.

Aanwezig zijn 39 leden: mevrouw L.J.H. Blesgraaf-Belterman (Haarlem Liberaal Lokaal), de heer W.A. Catsman (CDA), mevrouw J. Cnossen (StpLH), de heren W. van Dijk (StpLH) en drs. P.G.M. Elbers (SP), mevrouw M.F. Funnekotter-Noordam (VVD), de heer M.L. Hagen (VVD), mevrouw M.H. van Hoeijen (Lijst Van Hoeijen), mevrouw A.L.M.G. de Jong (GLH), de heer C. Kaatee (PvdA), mevrouw M.J.M. Keesstra-Tiggelman (CDA), de heren H.M. Klaassen (D66), A.J.G. de Lange (PvdA) en dr. mr. F.W. Lantink (VVD), mevrouw M. Lodeweegs (PvdA), de heer A.P. Marselje (D66), mevrouw drs. M.Th. Meijs (GLH), mevrouw H. van der Molen (SP), de heren ir. P. Moltmaker (VVD), L.J. Mulder (GLH), J. Nieuwenburg (PvdA), A. Oass (GLH), T. Onur (CDA), J.A.H.M. van Os (VVD), A. Overbeek (PvdA) en O. Özcan (PvdA), mevrouw C.M.I. Raeven (Lijst Raeven), mevrouw M. Rasoelbaks (CDA), de heren F.H. Reeskamp (D66), J.A. de Ridder (PvdA), W.H. Seelen (GLH), M.C. bij de Vaate (StpLH) C. van Velzen (VVD), J. Verhagen (CDA), mr. T.J. Vreugdenhil (CU-SGP), C.A.S. de Vries (Partij Spaarnestad) en mr. J.P. van Vulpen (StpLH), mevrouw A. Walters (Haarlem Liberaal Lokaal) en mevrouw M. Zoon (PvdA).

De VOORZITTER: Ik open de raadsvergadering en heet u hartelijk welkom.

1. VRAGENUUR

- mondelinge vragen fractie Van Hoeijen inzake het uitblijven van beantwoording schriftelijke vragen precario kabels en leidingen
- mondelinge vragen fractie SP inzake klachten van bewoners over de Impulsfinanciering voor wijkinitiatieven
- mondelinge vragen fractie D66 inzake vrij op te leveren belastingkantoren Surinameweg 2 en Surinameweg 4

- Vragen fractie Van Hoeijen

Mevrouw VAN HOEIJEN: Mijnheer de voorzitter. Zoals de agenda vermeldt, wilde ik vragen stellen over het uitblijven van de beantwoording van mijn schriftelijke vragen over precario op kabels en leidingen, maar die antwoorden zijn mij zojuist door de bode aangeleverd. Hartelijk dank daarvoor, maar toch wil ik hierover nog iets zeggen, omdat het de laatste tijd meer regel dan uitzondering is dat bij de beantwoording van schriftelijke vragen de termijn wordt overschreden, in dit geval met bijna vier weken. Als de vastgestelde termijn vaak onhaalbaar blijkt te zijn, laten we die dan wat langer maken.

De VOORZITTER: Wij bieden onze excuses aan voor deze vertraging, mevrouw Van Hoeijen, want dit is niet goed gegaan. Dat de antwoorden nog net voordat u hiernaar vragen zou gaan stellen zijn uitgereikt, dus eigenlijk met de hakken over de sloot, is niet juist.

- Vragen fractie SP

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. In september heeft in de commissie OWSR mevrouw Annette Aukema van Radius ingesproken over het uitblijven van de Impulsfinanciën in 2005, waarover in de wijken grote verontrusting bestaat. Bewoners hebben de Impulsbedragen voor wijkinitiatieven voorgefinancierd. Graag willen wij weten of de bewoners in alle wijken inmiddels het voorgeschieden geld hebben ontvangen. Nog steeds is er behoorlijk veel onduidelijkheid over het Impulsproject, waarvan binnenkomende brieven getuigen. Ik citeer uit deze brieven: “De gemeente is niet alleen bezig om het welzijnswerk af te schaffen, maar ook het Impulsproject blijkt een fopspeen te zijn. Met andere woorden: onze wijk is door het college volledig in de steek gelaten” en: “...maar zonder dat het geld eerst wordt overgemaakt, denk ik niet dat je hier ook maar één iemand zo onnozel zult aantreffen dat hij of zij ook maar één minuut tijd in Impuls investeert”. Zulke negatieve gevoelens over een eigenlijk goed project, dat juist moet bijdragen aan stimulering van initiatieven vanuit de wijken, moeten in 2006 tot het verleden behoren. Op deze wijze werkt zo’n project averechts.

Wij hebben de volgende vragen.

1. Wanneer sinds september zijn de Impulsgelden 2005 overgemaakt naar Radius en over welk bedrag hebben we het in totaal?
2. Zijn de financiën voor alle wijkinitiatieven onder de vlag van Impuls in 2005 inmiddels overgemaakt of aan de bewoners vergoed?
3. Wanneer worden de Impulsgelden voor 2006 door de gemeente overgemaakt naar Radius en welk bedrag zal dat zijn?
4. Hoe gaat u ervoor zorgen dat de bewoners in 2006 erop kunnen rekenen dat de financiën voor wijkinitiatieven binnen drie weken geregeld zijn?

Overigens vragen wij u alle initiatieven te nemen die het vertrouwen van de burgers in het college doen herstellen.

De heer GRONDEL (wethouder): Dat laatste is een wel heel hoge ambitie...

De heer ELBERS: Die opmerking getuigt van zelfkennis!

De heer GRONDEL (wethouder): Ik ontken niet dat dit de ambitie moet zijn, ik zeg alleen dat het een heel hoge ambitie is alle maatregelen te nemen die het vertrouwen van de burgers in het college doen herstellen, zie de enquêtes. Dit geldt trouwens niet alleen voor ons college, maar ook voor de raad als geheel.

Zoals u weet hebben wij geconstateerd dat de Impulsgelden laat zijn overgemaakt en u weet ook dat dit kwam door de harde les die wij hebben geleerd bij de afrekening van GSB, namelijk: geen bonnetjes, geen accountantsverklaring, en geen accountantsverklaring dan geen geld. Daardoor zijn wij veel strenger op de bonnetjes geworden en dat heeft geleid tot vertraging bij het definitief toekennen van de middelen. Ze zijn in oktober overgemaakt aan Radius, maar ik kan niet zien of weten of inmiddels ook de doorbetaling aan de betrokkenen in de wijken heeft plaatsgevonden, omdat dat de verantwoordelijkheid van Radius is. In totaal is € 204.818,- overgemaakt, waarvan € 78.181,- aan Radius. Ook voor alle andere wijkinitiatieven is het geld overgemaakt. Over één activiteit is nog discussie, te weten de digitale wijkkrant in Oost, waarover we nog in gesprek zijn.

De verzoeken voor 2006 zijn nu in behandeling. U weet dat wij in discussie zijn over de mate waarin boven het prestatieplan nog middelen voor 2006 zullen worden toegekend. Ik heb gezegd dat dit zeker niet nul zal zijn, maar ook niet het volledige bedrag, omdat wij al een tijd bezig zijn met implementatie van Impuls in de reguliere activiteiten. De dekking daarvoor is nog niet vastgelegd. Die maakt onderdeel uit van de discussie over de besteding van de UPC-gelden, maar komt de dekking daar niet uit, dan zal

herschikking van de OPH-middelen moeten plaatsvinden. In januari 2006 weten we definitief hoe en hoeveel middelen voor Impuls in 2006 beschikbaar zullen komen.

De heer ELBERS: Betekent dit dat deze zaak pas in februari zal worden geregeld? Voor het overige stellen wij vast dat de wethouder de zaken goed heeft bestudeerd en goed op de vragen heeft geantwoord, maar ten behoeve van de zorgvuldigheid, ook naar de wijken toe, willen wij deze informatie en met name de cijfers graag zwart op wit krijgen.

De heer GRONDEL (wethouder): Daartegen is geen bezwaar. Overigens sprak ik niet over februari, maar over januari 2006.

#### - Vragen fractie D66

De heer REESKAMP: Mijnheer de voorzitter. De informatie aangaande het onderwerp waarover ik vragen wil stellen, is plotseling heel snel tot ons gekomen. Ik heb die informatie natuurlijk meteen gelezen.

Onze excuses voor het moment waarop onze vragen uiteindelijk zijn ingediend. Ik hoop dat ze het college toch tijdig hebben bereikt.

Onze vragen hebben te maken met de recente ontwikkeling rond de belastingkantoren aan de Surinameweg 2 en 4, in het bijzonder met het grotere gebouw Surinameweg 2. Het zijn immense gebouwen. Vanochtend konden we in de krant lezen dat de Rijksgebouwendienst met een probleem zit, wij zijn het met u eens dat wij dat probleem niet moeten oplossen, maar het gaat uiteindelijk natuurlijk wel om belastinggeld. Omdat wij vinden dat de raad eventuele onderhandelingen van het college op de voet moet kunnen volgen, stellen wij de volgende vragen.

1. Kan het college bevestigen dat inmiddels met de RGD gesprekken gaande zijn over deze gebouwen?
2. Kan het college bevestigen dat met het gebouw aan de Surinameweg 4 12.000 m<sup>2</sup> bruto kernoppervlak vrijkomt?
3. Kan het college bevestigen dat de Rijksgebouwendienst ook het gebouw aan de Surinameweg 2, met een bruto kernoppervlakte van 22.000 m<sup>2</sup>, wil vrijmaken?
4. D66 heeft informeel meerdere malen inzage in tekeningen gevraagd, maar het college heeft alleen de tekeningen van het totaal ongeschikte gebouw - dat kunnen wij ook zien - aan de Surinameweg 4, dat oude betonnen gebouw met gele kozijntjes, ter inzage gegeven. Wat in deze hele discussie echter met name interessant kan zijn en waarop de raad in meerderheid in de afgelopen raadsvergadering ook doelde, is natuurlijk het andere gebouw: Surinameweg 2, dat met 22.000 m<sup>2</sup> en uitbreidingsmogelijkheden van zeker 5000 tot 10.000 m<sup>2</sup> - het terrein is groot genoeg - goed zou kunnen voldoen aan het programma, zoals de raad dat eerder heeft goedgekeurd.

Onze vijfde vraag zullen wij maar niet stellen, omdat inmiddels bij iedereen op het bureau iets ligt over het onderzoek naar de mogelijkheden van het belastingkantoor.

De heer VISSER (wethouder): Mijnheer de voorzitter. Er zijn verkennende gesprekken met de RGD gevoerd - let op het woord "verkennde" -, met name ook over de locatie. Ik heb van de RGD toestemming gekregen het volgende mede te delen, dat voor ons vers van de pers is, dus ook voor u, al konden wij de geruchten over een eventuele bestemming hier en daar wel vernemen. Ik mag nu hierover hardop iets tegen de raad zeggen, dat ons ook per brief door de RGD zal worden medegedeeld. Ten aanzien van het belastingkantoor Surinameweg 2, dat geen oppervlakte van 22.000 m<sup>2</sup> heeft, maar van

16.500 m<sup>2</sup>, heeft de Tweede Kamer de Rijksgebouwendienst de opdracht gegeven te onderzoeken of deze locatie een woningbouwdoelstelling kan krijgen. De Tweede Kamer heeft de minister in juni gevraagd te kijken naar de kantorenproblematiek en na te gaan of sprake kan zijn van transformatie. Deze locatie is, nogmaals gezegd, één van de onderzoekslocaties en de RGD weet niet wanneer dat onderzoek zal zijn afgerond, zodat ook wij daarover niets kunnen zeggen, noch welke de eventuele implicaties zullen zijn. Ik zeg u nogmaals dat deze informatie in formele zin voor ons vers van de pers is en het voor zover ik uit die informatie begrijp, om Surinameweg 2 gaat.

Ik heb er natuurlijk geen bezwaar tegen de tekeningen ter inzage te leggen waarnaar de heer Reeskamp heeft gevraagd. In de procedure voor het aanvragen en toesturen van de tekeningen is het even misgegaan en zijn de verkeerde tekeningen toegezonden, maar er is formeel geen enkel bezwaar tegen terinzagelegging van deze tekeningen.

Als het goed is hebt u het rapport en de begeleidende brief gekregen, waarover wij in de vorige collegevergadering uitgebreid hebben gesproken, gekoppeld aan de B & W-nota. Een en ander zal nog aan de orde komen, maar vandaag zijn deze gegevens al aan de raad beschikbaar gesteld. Wij hebben hierover gisteren in het college nog afrondend gesproken, waarna direct groen licht is gegeven voor het naar de raadsleden sturen van deze stukken.

De heer REESKAMP: Mijnheer de voorzitter. Ik dank de wethouder voor zijn beantwoording.

Ik wil even terugkomen op de oppervlakte van het gebouw Surinameweg 2, die de Rijksgebouwendienst voor 22.000 m<sup>2</sup> in de boeken heeft staan. Ook bij raadpleging van het vastgoedsysteem blijkt onomstotelijk, dat dat gebouw 22.000 m<sup>2</sup> groot is: het heeft acht lagen van elk 2.600 m<sup>2</sup>. Ik denk dat de Rijksgebouwendienst doelde op het netto/netto-aantal vierkante meters, maar dat is voor ons doel natuurlijk niet van belang. De woningbouwexercitie zie ik als een roep van de Tweede Kamer om iets aan de rijksgebouwenproblematiek te doen. Ik wil het college erop wijzen dat op de plattegronden van dat gebouw never nooit woningen zullen komen; dat kan een leek zien. Daarom wil ik het college graag verzoeken deze ontwikkeling van dag tot dag in de gaten te houden, omdat ik denk dat we dit gebouw in de discussie in december op een serieuze manier zullen kunnen meenemen. Mijn laatste vraag is dan ook of het college niettegenstaande alle berichten van de Rijksgebouwendienst de situatie in de komende drie weken heel secuur en actief informierend wil volgen.

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. Ik wil vragen of de brief van de Tweede Kamer waarin over woningbouw in samenwerking met de provincie wordt gesproken, dezelfde brief is die ik in de begrotingsvergadering heb genoemd toen ik sprak over het gebouw van de belastingdienst en het aantal vierkante meters in dat gebouw. Dat was de brief die ten grondslag ligt aan de publicatie in het Haarlems Dagblad en daarom is er waarschijnlijk geen sprake van een nieuw gegeven.

Gezegd is dat de inhoud van dit gebouw iets kleiner is dan die van het huidige stadskantoor, maar ik vraag mij af of u bekend bent met de grote voordelen van het gebouw. Onder het belastingkantoor bevindt zich een enorm grote parkeergarage, in het gebouw is een prachtige archiveringsvoorziening, die noodzakelijk was in verband met de belastingarchieven en het gebouw is nog maar vijf jaar geleden gerenoveerd. Verder attendeer ik erop dat Domeinen heeft bevestigd dat deze gebouwen volgens de regels eerst moeten worden aangeboden aan de overheid, hetzij aan de gemeente, hetzij aan de provincie, hetzij aan een waterschap, en Domeinen deze procedure nog afwacht.

De heer VAN VELZEN: Mijnheer de voorzitter. Ik heb zojuist de brief even gelezen, maar ik wil u toch de afspraken in herinnering roepen die tijdens de vorige

raadsvergadering zijn gemaakt naar aanleiding van de over dit onderwerp ingediende motie. Het college meldde daarbij dat over deze gebouwen een rapport op de plank ligt dat we zo zouden kunnen krijgen. De vraag is waarom we daarop dan toch vier weken moesten wachten. Gehoord de mededeling van de wethouder dat hierover een rapport op de plank lag, heeft de VVD gevraagd aan te geven wat aan het programma van eisen voor het Stadskantoor moet worden veranderd om het wel in het gebouw te laten passen. Wij nemen aan dat de wethouder het antwoord op die vraag nog zal geven. De bestemming die dit gebouw zal krijgen, wonen of kantoor, is natuurlijk iets waarover we als gemeentebestuur gaan, en niet de Tweede Kamer.

Mevrouw BLESGRAAF: Mijnheer de voorzitter. Volgens mijn informatie zijn de gesprekken met de Rijksgebouwendienst over dit gebouw in maart 2004 gevoerd, toen de Tweede Kamer nog helemaal niets over een woningbouwbestemming had besloten. Verder is ook mij medegedeeld dat dit gebouw eerst voor hergebruik aan een overheidsinstantie zal worden aangeboden. Ik begrijp het dus even niet en wil graag weten in hoeverre het verhaal van maart 2004 en het besluit van de Tweede Kamer over dit gebouw synchroon lopen.

De heer VISSER (wethouder): Mijnheer de voorzitter. Er komt een gebouw van de Rijksgebouwendienst leeg, waarin de belastingdienst is gehuisvest en in de voorbereiding op eventuele leegstand van zo'n gebouw vinden in het algemeen verkennende gesprekken plaats met de gemeente op wier grondgebied dat gebouw staat. We hebben als college en raad in 2003 een locatie voor het nieuwe Stadskantoor vastgesteld en naar aanleiding van het onderzoek, dat wij hebben laten instellen naar het belastingkantoor, was er voor ons geen reden de discussie daarover te heropenen. Dat onderzoek is wat ons betreft duidelijk, maar we zullen hierover in de commissie en de raad nog discussiëren. Door enkele raadsleden is het college gevraagd de ontwikkelingen rondom dit gebouw precies te volgen. Ik kan niet op voorhand beoordelen wat dat precies volgen kan inhouden, maar wij zijn natuurlijk wel bereid een eventueel proces te volgen, al was het maar om in december een goede discussie te kunnen voeren.

## 2. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De VOORZITTER: Ik heb van de SP het verzoek gekregen agendapunt 5, dat nu op de lijst met hamerstukken staat, naar de categorie hamerstukken met stemverklaring over te brengen. Tegelijkertijd is mij verzocht de agendapunten 23 en 25 van de categorie hamerstukken met stemverklaring naar de categorie hamerstukken te verplaatsen.

De heer VAN VULPEN: Wij sluiten ons aan bij het verzoek van de SP over punt 5 en vragen ook punt 8, nu een hamerstuk, naar de lijst hamerstukken met stemverklaring over te brengen.

De heer MARSELJE: Wij vragen hetzelfde voor punt 15, mijnheer de voorzitter.

De agenda wordt vastgesteld, met dien verstande dat de punten 5, 8 en 15 van de lijst van hamerstukken worden overgebracht naar de categorie hamerstukken met stemverklaring en de punten 23 en 25 van de categorie hamerstukken met stemverklaring naar de hamerstukken worden overgebracht.

## 3. VASTSTELLING ONTWERP-NOTULEN VAN DE VERGADERING VAN WOENSDAG 19 OKTOBER 2005 OM 13.30 UUR

**30 november 2005**

1139

De heer VAN VULPEN: Op bladzijde 879 staat de naam Van Zelst, maar de persoon die daar wordt bedoeld is naar ik meen de heer Van Eijdsen, de directeur van SO. Ik ken geen Van Zelst die heel belangrijk is bij SO.

De VOORZITTER: Ik hoor van de wethouder dat de heer Van Zelst wel degelijk bestaat en waarschijnlijk ook is bedoeld. Het is dus toch anders dan u denkt.

De heer VAN VULPEN: Ik bedoelde de heer Van Eijdsen.

De VOORZITTER: Er werken daar meer mensen dan één, zoals u weet.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

#### 4. INGEKOMEN STUKKEN

De heer DE VRIES: Mijnheer de voorzitter. In de zomer, toen wij nog "Lijst De Vries" heetten, heb ik schriftelijke vragen betreffende de Raaks ingediend. De beantwoording daarvan heb ik nog steeds niet ontvangen en is inmiddels vijf weken over tijd. Dit begint echt vervelend te worden en zou volgens de wet ook eigenlijk niet mogen.

De VOORZITTER: Aanstaaende dinsdag worden de antwoorden op uw vragen in het college behandeld, dat hoor ik nu van de wethouder. U zult ze heel snel daarna krijgen. Voor de vertraging is al excuus aangeboden.

- I Voorgesteld wordt enige stukken voor kennisgeving aan te nemen
  - a. Brief van Avviato d.d. 7 november 2005 inzake boek 'openbare weken voor raadsleden'
  - b. Brief, anoniem, d.d. 9 november 2005 inzake verzorgingshuis Vitae Vesper
  - c. Brief van D.R. Timmers d.d. 9 november 2005 inzake aanverwante vogelgriep en urgentiebriefjes dokters
  - d. Nieuwsbrief PCOB november 2005
  - e. Brief van IWI d.d. 4 november 2005 inzake beëindiging van dienstbetrekkingen Wsv bij arbeidsongeschiktheid
  - f. Europakoerier november 2005
  - g. E-mail van dhr. Baijens, griffier gemeente Best, d.d. 24 november 2005 inzake een uniforme voorrangsregeling voor rotondes
  - h. Brief van VNG d.d. 21 november 2005 inzake werving ledenpanel

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

- II Voorgesteld wordt enige stukken in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders om preadvies

---

- III Voorgesteld wordt enige stukken in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter afdoening
  - a. Brief van VNG d.d. 4 november 2005 inzake politieke ambtsdragers en zorgverzekering (stuk nr. 188)
  - b. Brief van Historische Vereniging Haerlem d.d. 4 november 2005 inzake bezwaarschrift voorlopig bestemmingsplan Pim Mulier Sportpark (stuk nr. 189/Rietdijk)

- c. Brief van Stadsdeelorganisatie Haarlem Zuid-West d.d. 6 november 2005 inzake subsidieaanvraag kinderboerderij Floragaarde (stuk nr. 190/Martini) *brief is behandeld in de raad van 7 t/m 11 november*
- d. Brief van J.M. Berkhout d.d. 9 november 2005 inzake ontwerp bestemmingsplan 'Vijfhoek' (stuk nr. 191/Rietdijk)
- e. Brief van adviescommissie voor de woningbouw en woonomgeving d.d. 10 november 2005 inzake bezwaarschrift (stuk nr. 192/Divendal)
- f. Brief van Wijkraad Welgelegen d.d. 10 november 2005 inzake herinrichting sportcomplex aan de Noord-Schalkwijkerweg (stuk nr. 193/Barnhoorn) *brief s.v.p. betrekken bij punt 8 van de agenda*
- g. Brief van Stichting Voedselbank Haarlem en omstreken d.d. 12 november 2005 inzake financiële bijdragen verstrekking voedselpakketten (stuk nr. 194/Barnhoorn)
- h. Brief van Raad van State d.d. 3 november 2005 inzake bestemmingsplan Meerwijk Centrum (stuk nr. 195/Rietdijk)
- i. Brief van mw. Haak en mw. Boes d.d. 4 november 2005 inzake funderingsherstel Kolkstraat (stuk nr. 196/Rietdijk)
- j. Brief van mw. Mol d.d. 2 november 2005 inzake Beneluxplein en Duitslandlaan 'Speelveldje' (stuk nr. 197/Visser)
- k. Brief van Kinderopvang Haarlem d.d. 16 november 2005 inzake naschoolse opvang (stuk nr. 198/Divendal)
- l. Brief van L. Blesgraaf d.d. 15 november 2005 inzake fractiegelden (stuk nr. 199)
- m. Brief van Stichting Radius d.d. 21 november 2005 inzake jeugd- en jongerenwerk in Haarlem (stuk nr. 201/Divendal)
- n. Brief van H. Jonkhoff d.d. 15 november 2005 inzake straatnamen Frans Halsbuurt (stuk nr. 202/Visser/Grondel)
- o. Brief van mw. Dominicus-Haentjens d.d. 19 november 2005 inzake begrotingsraad (stuk nr. 203/Divendal)

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

- IV Voorgesteld wordt enige stukken in handen te stellen van de burgemeester ter afdoening
- a. Brief van J. Nieuwenburg, voorzitter commissie Cultuur en Kunstzaken, d.d. 18 november 2005 inzake verkoop kunstwerken uit Frans Halsmuseum (stuk nr. 200)

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

- V Voorgesteld wordt enige stukken in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester ter afdoening via de raadscommissie

---

- VI Ingevolge artikel 38 Reglement van Orde ligt ter lezing de beantwoording van vragen van:
- a. dhrn. Klaassen, Marselje en Reeskamp inzake functie Stadsarchitect (Gedrukt stuk nr. 248/Visser)
  - b. dhr. Elbers en mw. Van der Molen inzake uitkeringen aan mensen van Somalische afkomst (Gedrukt stuk nr. 259/Barnhoorn)

De heer MARSELJE: Mijnheer de voorzitter. Ik moet een opmerking maken over a, de zogenaamde beantwoording van vragen die wij aan het college hebben gesteld met betrekking tot de functie stadsarchitect. Die opmerking gaat niet over de inhoud, maar over het feit dat zowel de vragen en daardoor ook de antwoorden volstrekt niet overeenkomen met de vragen die wij hebben ingediend. Wij verzoeken daarom de raad ermee in te stemmen dat dit stuk van de lijst van ingekomen stukken wordt verwijderd en vragen het college uiterlijk op de volgende raadsagenda de juiste vragen en de daarbij behorende antwoorden te vermelden en een en ander voor die tijd in onze handen te stellen.

De VOORZITTER: Dat kunnen wij doen. U krijgt een herziene vormgeving van het geheel.

De heer MARSELJE: Het gaat om meer dan dat: de antwoorden komen niet overeen met de door ons gestelde vragen, maar alleen met de geparafraseerde vragen.

De VOORZITTER: Ik vraag u af te wachten waarmee wij zullen komen, waarop ik niet kan vooruitlopen. Ik denk dat het materieel niet anders zal zijn dan u nu hebt ontvangen, maar wij zullen de vormgeving aanpassen aan de gebruikelijke.

De heer HAGEN: Als D66 niet tevreden is met de beantwoording van de gestelde vragen kan de beantwoording in de commissie worden behandeld en kunnen de vragen daar worden besproken.

De VOORZITTER: Dat ben ik met u eens, maar de heer Marselje heeft er een beetje gelijk in dat de vormgeving enigszins afwijkt van wat we gewend zijn en daarom zullen wij de beantwoording aanpassen.

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. Ik wil iets zeggen over de beantwoording van onze vragen onder b. De aard van de beantwoording geeft aanleiding tot discussie, maar die zullen wij rechtstreeks met de wethouder voeren.

Gezien de recente uitspraak over Somaliërs wil ik in de januarivergadering graag discussiëren over dit vraagstuk, waarbij ik deze vragen wil betrekken, naast andere opmerkingen die wij hierover willen maken.

VII Beantwoording van brieven gericht aan de raad namens het college van burgemeester en wethouders

---

#### HAMERSTUKKEN

*Agendapunt 5 is toegevoegd aan de hamerstukken met stemverklaring*

6. PLANSCHADEVERZOEK RAMPLAAN 19 (Gedrukt stuk nr. 240/Rietdijk)
7. PROCEDUREREGELING PLANSCHADEVERGOEDING 2005 (Gedrukt stuk nr. 241/Rietdijk)

*Agendapunt 8 is toegevoegd aan de hamerstukken met stemverklaring*



9. WIJZIGING GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING  
HULPVERLENINGSDIENST  
(Gedrukt stuk nr. 239/Grondel)
10. KREDIETAANVRAAG EXPLOITATIE EBH/MINCKLERSWEG  
(Gedrukt stuk nr. 243/Grondel)
11. ADVIES COMMISSIE BBS BEZWAARSCHRIFTEN VOORKEURSRECHT  
SPOORZONE OOST EN STADSDEELHART (Gedrukt stuk nr. 247/Grondel)
12. BENOEMING EN ONTSLAG LEDEN VAN DE COMMISSIE WELSTAND  
MONUMENTEN  
(Gedrukt stuk nr. 253/Rietdijk)
13. KREDIETAANVRAAG BOUWKREDIET KINDERDAGVERBLIJF HOED  
'T HOENSTRAAT (Gedrukt stuk nr. 254/Grondel)
14. VASTSTELLING PROJECTOPDRACHT AZIËWEG EN BESCHIKBAAR  
STELLEN KREDIET VOOR 4<sup>E</sup> KWARTAAL 2005

*Agendapunt 15 is toegevoegd aan de hamerstukken met stemverklaring*

16. VERKOOPOVEREENKOMST SHDH (Gedrukt stuk nr. 260/Visser)
17. UITVOERINGSKREDIET SCHOTERBURCHT (Gedrukt stuk nr. 264/Rietdijk)
18. BESTEMMINGSPLAN "SCHOTERBURCHT" (Gedrukt stuk nr. 251/Rietdijk)
23. SUBSIDIEVASTSTELLING 2004 STICHTING VLUCHTELINGENWERK  
HAARLEM E.O.  
(Gedrukt stuk nr. 265/Grondel)
25. KREDIETAANVRAAG VOORBEREIDINGSKOSTEN PROJECT ROEMER  
VISSCHERSTRAAT/GEUSEVESPERSTRAAT (Gedrukt stuk nr. 257/Rietdijk)

De Raad besluit overeenkomstig de voorstellen.

#### HAMERSTUKKEN MET STEMVERKLARING

5. VERKOOP GEDEMPTE OUDE GRACHT (Gedrukt stuk nr. 246/Grondel)

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. De verkoop van het betreffende pand is wat ons betreft oké, maar de bestemming van de gelden roept vragen bij ons op, omdat volgens ons het budgetrecht van de raad hierbij in het geding is. Dit is nu zo gebeurd, maar in het vervolg willen wij identieke gevallen in de commissie CMC bespreken. Het gaat natuurlijk niet aan dat één sector van de gemeente buiten de bezuinigingen valt. Dit geld had ook in een andere sector kunnen worden besteed.

De heer VAN DIJK: Mijnheer de voorzitter. De Stadspartij heeft kennisgenomen van de verkoop en verhuizing van de Stadsbank. Wij zijn verbaasd over de hoogte van de kosten die hiervoor zijn gemaakt, namelijk verhuiskosten van € 100.000,- en kosten van

herhuisvesting bijna € 300.000,-. Waarom moet de herhuisvesting zo duur zijn? De bouwkosten zijn reeds verantwoord. Kan het huidige meubilair niet meer worden gebruikt? Dit zijn de kosten van het verhuizen van één afdeling naar het eventuele nieuwe Stads kantoor. Hebt u op dit moment al een indicatie van de totale verhuiskosten van alle afdelingen die naar het nieuwe Stads kantoor moeten verhuizen? Naar ons idee gaat dat op deze manier in de miljoenen euro's lopen. Lijkt het u niet verstandig in deze tijd van moeten bezuinigen voorrang te geven aan de meest noodzakelijke dingen?

De VOORZITTER: Hoewel u uw stemverklaring in vragende vorm hebt verwoord, kunnen wij hierop niet ingaan omdat de plaats van dit punt op de agenda dat niet toelaat, maar uw opmerkingen en vragen zijn als zodanig genoteerd.

De heer VAN VULPEN: Het zijn retorische vragen!

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

8. KREDIETAANVRAAG MULTIFUNCTIONEEL CENTRUM EN  
KREDIETAANVRAAG BOUW- EN WOONRIJP MAKEN MONACOPAD  
(Gedrukt stuk nr. 242/Rietdijk)

De heer VAN DIJK: Mijnheer de voorzitter. De Stadspartij vraagt zich af of het noodzakelijk is een nieuw multifunctioneel centrum te bouwen ter waarde van € 2,3 bijna € 4, miljoen waarvoor u nu onze goedkeuring vraagt. Bezitten wij soms geld teveel? Volgens onze informatie is de Stichting Radius ermee bezig diverse locaties af te stoten. Om kapitaalvernietiging te voorkomen, lijkt het de Stadspartij beter door de juiste mensen een onderzoek te laten doen en in overleg goede beslissingen te nemen. Een doorlichting van Stichting Radius door middel van een huishoudelijk overleg zou mogelijk helderheid kunnen verschaffen.

De VOORZITTER: Ook dit zijn vragen, waarop dus nu niet kan worden ingegaan. Als u dit soort vragen hebt, kunt u die natuurlijk veel beter eerder in het proces, in de commissies, aan de orde stellen. Dat is veel duidelijker en dan kunnen we er ook nog iets mee. Ik hoor van de wethouder dat over dit onderwerp nog een notitie zal worden uitgebracht, zodat u nog een kans hebt om uw opvatting hierover in te brengen.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

15. KREDIET T.B.V. REALISATIE DE RIPPERDA (Gedrukt stuk nr. 258/Visser)

De heer REESKAMP: Mijnheer de voorzitter. D66 draagt dit winstgevende project een warm hart toe, ook inhoudelijk. Wij gaan dan ook met dit voorstel akkoord, maar willen bij stemverklaring de kanttekening plaatsen dat in het stuk sprake is van een verschuiving tussen een aantal posten en ons niet duidelijk is – dat blijkt ook niet uit het commissiestuk – hoe die verschuiving precies tot stand is gekomen. In het aanvullende stuk staat dat het resultaat blijft staan op € 5,6 miljoen, waaraan wij het college zullen houden.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

19. HERINRICHTING SPORTCOMPLEX AAN DE NOORD-  
SCHALKWIJKERWEG  
(Gedrukt stuk nr. 234/Barnhoorn)

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

20. KREDIETAANVRAAG VOORBEREIDINGSSKOSTEN 2006 VERNIEUWING DELFTWIJK (DELFTWIJK PARAPLU) (Gedrukt stuk nr. 244/Rietdijk)

Mevrouw VAN DER MOLEN: Mijnheer de voorzitter. Ik combineer mijn stemverklaring bij dit punt met een stemverklaring over agendapunt 24.

De wethouder kent de kritische houding van de SP ten aanzien van Delftwijk. Ik ben in die wijk rondgegaan en naar aanleiding daarvan wil ik eerst iets vertellen over het Marsmanplein. Hoe kan het dat pas twee weken geleden voor het eerst iemand bij het bloemenwinkeltje is binnengewandeld om te praten over verkoop of onteigening? Dit speelt al heel lang. Wij horen heel veel klachten over de communicatie, niet alleen met de gemeente, maar ook met Pre Wonen. De mensen daar weten absoluut niet meer waaraan ze toe zijn. Ik wil er bij stemverklaring bij de wethouder op aandringen daar met wat meer mensen te gaan praten en ervoor te zorgen dat Pre Wonen doet wat men belooft. Wij stemmen niet in met agendapunt 24.

Voor wat betreft de aanvraag van een krediet voor voorbereidingskosten 2006 herinner ik eraan, dat wij destijds alleen hebben ingestemd met de voorstellen voor het middengebied en niet met de voorstellen voor het gebied Noord. Daarom wijzen wij ook het voorstel onder punt 20 af.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel, onder aantekening dat de fractie van de SP geacht wil worden geacht te hebben tegengestemd.

21. KREDIETAANVRAAG TRIANGEL (Gedrukt stuk nr. 245/Rietdijk/Grondel)

De heer VAN VULPEN: Dit is ongeveer de langst leegstaande plek. Met het gevraagde krediet zijn volgens ons alleen nog maar gebouwen à la Dame Edna te bouwen. Dat past op zich misschien wel in menging in buurten, maar hiermee wordt wel een erg groot verschil teweeg gebracht. Daarom dringen wij erop aan hiermee zo snel mogelijk aan de slag te gaan en hieraan geen gelden meer te besteden, omdat er anders onbetaalbare zaken worden gebouwd.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

22. VERMINDERING SUBSIDIE 2007 STICHTING ANTI DISCRIMINATIE BUREAU REGIO HAARLEM

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. Wij zijn tegen beperking van de subsidie aan het ADB, ook al is die maar klein, omdat wij het een verkeerd signaal vinden hierop te beknibbelen. Er is sprake van een toename van het aantal incidenten en gevallen van discriminatie tussen autochtonen en allochtonen op sportvelden en in het onderwijs en ook van leeftijdsdiscriminatie.

De heer VAN VULPEN: Zoals u weet zou onze motie over dit onderwerp door de raad in meerderheid zijn omhelsd, als de vice-voorzitter van de raad niet vreemd zou zijn gegaan. Wij zijn tegen het verstrekken van enige subsidie aan deze de mond snoerende organisatie, die niet meer van deze tijd is en zelf geen nieuw programma weet te ontwikkelen, wat ze met het Mondiaal Centrum zou moeten doen. Wij verklaren ons daarom tegen deze subsidieverlening, ook al is die in termijnen gezet.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel, onder aantekening dat de fracties van de SP en StpLH geacht willen worden te hebben tegengestemd.

*Agendapunt 23 is bij wijze van hamerstuk afgedaan.*

24. KREDIETAANVRAAG ONTWERPFASE WINKELCENTRUM  
MARSMANPLEIN  
(Gedrukt stuk nr. 256/Rietdijk)

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel, onder aantekening dat de fractie van de SP geacht wil worden geacht te hebben tegengestemd. (zie stemverklaring bij agendapunt 20)

*Agendapunt 25 is bij wijze van hamerstuk afgedaan.*

26. ONTEIGENING FUCA-PERCELEN WESTERGRACHT (LEIDSEBUURT)  
(Gedrukt stuk nr. 261/Rietdijk)

Mevrouw VAN DER MOLEN: Mijnheer de voorzitter. Bij één van de bespreekpunten kom ik op het onderwerp onteigening terug, maar ik wil er bij dit punt al op hameren dat echt goede onderhandelingen met bewoners moeten worden gevoerd en aan verbetering van de communicatie moeten worden gewerkt, omdat die nu - ik krijg het bijna niet over mijn lippen, maar zeg het toch - allerbelabberdst is. Met deze onteigening kunnen wij overigens wel instemmen.

Mevrouw RAEVEN: Mijnheer de voorzitter. Ik ben altijd tegen toepassing van het middel van onteigening, omdat ik dat een te zwaar middel vind. Je moet blijven praten en nagaan of er wellicht vervangende mogelijkheden zijn. Ik ben dus tegen.

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Het CDA heeft zich altijd erg beducht getoond voor onteigenen. Wij vinden dat de laatste maatregel. Uit gesprekken met de bewuste bewoners is ons echter gebleken welke biedingen zijn gedaan en op grond daarvan kunnen wij instemmen met dit voorstel.

De heer VAN VULPEN: Bij onteigening krijgt men altijd de reële waarde, zodat wij op zichzelf niet tegen onteigening zijn, maar wij vinden dat hier de methode Leidsestraat had moeten worden gevolgd en zijn daarom tegen het voorstel.

Overigens kan op deze plek tegenover het wat nieuwere stadswandje van het EKP een heel mooi stukje stad ontstaan, zoals we dat ook aan de Jansweg hebben, waar een nieuw gebouw tegenover redelijk historische gebouwen staat.

De heer VAN VELZEN: Mijnheer de voorzitter. In de commissie hebben we uitvoerig over dit voorstel gesproken. Wij zijn er de wethouder erkentelijk voor dat zij een tweesporenbeleid voert, namelijk enerzijds onteigening, waarmee wij in dit geval instemmen, en anderzijds mediation om te proberen tot oplossingen te komen, omdat wij denken dat de partijen bijna met elkaar uitgepraat zijn.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel, onder aantekening dat de fracties van Lijst Raeven en StpLH geacht willen worden te hebben tegengestemd.

#### BESPREEKPUNTEN

27. ADVIES REKENKAMERCOMMISSIE INZAKE HET ONDERZOEK  
ACHTERSTALLIG ONDERHOUD OPENBARE RUIMTE (Gedrukt stuk nr.  
235/Visser)

De VOORZITTER: Ik stel voor dat dit punt en agendapunt 28, over de raadsenquête Vastgoed, primair worden behandeld door de voorzitters van respectievelijk de Rekenkamercommissie en de Voorbereidingscommissie.

De heer MULDER: Even over de orde, mijnheer de voorzitter. Het advies van de Rekenkamercommissie zal worden ingeleid door de heer De Ridder, die het onderzoek heeft begeleid.

De heer DE RIDDER: Mijnheer de voorzitter. Ik zal namens de Rekenkamercommissie niet meer uitgebreid op het onderzoek ingaan, omdat daarover al veel is gezegd. Ons onderzoek en de gevoerde discussie overziende, hebben wij als Rekenkamercommissie een wat dubbel gevoel. Aan de ene kant zijn de geconstateerde feiten ten aanzien van de enorme achterstand waarvan sprake is schokkend en schokkend is het ook, dat deze achterstand heeft kunnen ontstaan zonder dat heel nadrukkelijk alarmbellen zijn gaan rinkelen. Aan de andere kant is de Rekenkamercommissie er heel tevreden over dat de raad het rapport serieus heeft genomen en ook over de wijze waarop de politiek erop heeft gereageerd.

De manier waarop het achterstallig onderhoud nu verder wordt aangepakt, is geen verantwoordelijkheid van de Rekenkamercommissie, maar van de raad en de politiek. Toch kan ik de verleiding niet weerstaan namens de Rekenkamercommissie vanuit onze verantwoordelijkheid voor het onderzoek nog één opmerking te maken over iets waarop de onderzoekers ons nadrukkelijk hebben gewezen. Heel essentieel voor de stappen die nu gaan volgen, is dat er een beleidskader en een goed uitvoeringsprogramma komen. De verleiding is groot uit te gaan van de redenering dat er plannen genoeg zijn en er nu geld moet komen, dus de discussie te verengen tot geld, maar het is de afgelopen decennia vooral misgegaan doordat er geen goed plan was. Wat dat betreft moet het schip echt een andere koers gaan varen en daarvoor is het ook nodig dat een koers wordt uitgezet.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Mijnheer de voorzitter. Ik heb twee minuten spreektijd, maar ik heb aan één minuut genoeg. Wij zouden liever hebben gezien dat er voor de verkiezingen vanuit het college een voorstel zou zijn gekomen, maar dat is niet gebeurd. Wij zullen beginnen met het voorstel een aantal projecten, waaronder de Philharmonie, aan een marktpartij over te doen. Alle projecten die er nu aankomen, zullen wij terdege onder de loep nemen, waarbij de criteria werkgelegenheid, sociaal beleid en volkshuisvesting voor ons de meetlat zullen zijn.

De heer DE VRIES: Mijnheer de voorzitter. Hoewel ik dat al eerder heb gedaan, maak ik nogmaals een compliment aan de Rekenkamer voor het uitstekende werk.

Ik ben blij dat ik tot nu toe nog niets heb gehoord van de grote partijen, omdat ik het een beetje hypocriet zou vinden als zij hier al te veel over zouden zeggen. Dan hoor ik liever de heer Vreugdenhil.

Ik kan mij geheel vinden in de aanbevelingen in het betreffende rapport.

De heer KAATEE: Mijnheer de voorzitter. Dit is een belangrijk en goed rapport voor de gemeenteraad. Als oud-lid van de Rekenkamercommissie zeg ik enigszins trots: de commissie strikes again! Het is mijns inziens ook knap dat we dit onderwerp als raad zelf op de agenda hebben gezet, wat hard nodig was.

Eén van de conclusies is dat we als raad en college jarenlang hebben zitten slapen, waardoor deze situatie heeft kunnen ontstaan. Hoor ik nu gemompel?

De heer MOLTMAKER: U hebt kennelijk de oren dichtgestopt voor de geluiden van de VVD in de afgelopen vier jaar, telkens bij zowel de begrotingsbehandeling als de kadernotabehandeling. We zullen uw conclusie maar een andere inschatting van de werkelijkheid noemen.

De heer KAATEE: Ik doel natuurlijk op de afgelopen twintig jaar, mijnheer Moltmaker.

De heer MOLTMAKER: Ook in de afgelopen twintig jaar is dit onderwerp natuurlijk regelmatig op de agenda gezet, overigens niet alleen door de VVD, maar de ernst van de situatie is nu in ieder geval helder, dankzij de Rekenkamer.

De heer KAATEE: U kunt in het rapport lezen dat de onderzoekers allerlei verslagen van de raad en de commissies hebben geraadpleegd en door hen maar één persoon met naam en toenaam wordt genoemd als iemand die er bovenuit steekt, in die zin dat hij continu over het onderhoud is begonnen, namelijk de heer Vreugdenhil. Ook de VVD is toch opvallend afwezig in dit rapport.

De heer MOLTMAKER: Kennelijk hebt u de motie-Kraak in het rapport gemist, die precies over dit onderwerp gaat, maar goed, gaat u verder.

De heer KAATEE: Tijdens de begrotingsbehandeling hebben we al over het achterstallig onderhoud gesproken en ik denk dat de gemeenteraad wat dat betreft nu ook wel wakker is geworden. Twee jaar geleden was er al een hikje, maar nu zijn we helemaal wakker. Voor de ambtenaren geldt dat al wat langer, want er bleek veel informatie beschikbaar te zijn die eigenlijk pas met dit rapport boven water is gekomen. Wij gaan ervan uit dat ook het college naar aanleiding van dit rapport wakker is geworden - daarvoor kennen wij het college goed genoeg -, maar wat ons betreft mag het college straks zijn reactie nog wel wat aandikken, want die vinden wij nog wat voorzichtig, defensief en afhoudend voor zover het gaat om meer middelen voor onderhoud. Het college stelt dat we zullen moeten afwegen in hoeverre daarvoor meer middelen beschikbaar kunnen komen, maar dat hebben we de afgelopen twintig jaar ook voortdurend gedaan en toen is de afweging voor het onderhoud telkens verkeerd uitgevallen. Wij verwachten daarom nu van het college een iets actievere houding op dit punt.

De heer ELBERS: Dat is dus iets anders, mijnheer Kaatee, dan dat we alleen maar hebben zitten slapen. In 2003 heeft de voorzitter op vragen over een onderzoek geantwoord dat in de afgelopen jaren bewust keuzes zijn gemaakt, dat de raad en het college dan ook niet hebben zitten slapen en een onderzoek daarom eigenlijk niet nodig was. Gelukkig is toch een onderzoek uitgevoerd, maar van slapen was geen sprake. Ik kan u trouwens ook vertellen dat in 1982 een college is gevallen over de vraag of wel of niet in achterstallig onderhoud moest worden geïnvesteerd. Het CDA koos toen met de toenmalige CPN voor investeren in achterstallig onderhoud. Ik weet dat, want ik was er zelf bij.

De heer KAATEE: Vraagt u mij nu iets, mijnheer Elbers? Ik snap niet precies de bedoeling van wat u hebt gezegd, maar een rasechte politicus zegt dan “dank u voor deze steun voor mijn betoog” en gaat vervolgens verder.

De heer OASS: Ik denk dat de heer Elbers u probeert te vertellen dat de raad in het verleden niet zat te slapen, maar bewuste keuzen heeft gemaakt.

De heer KAATEE: Oké, maar daarmee raken we toch weer de kern van de discussie. We hebben die keuzen indertijd natuurlijk wel gemaakt op basis van onvolledige informatie.

Mevrouw VAN DER MOLEN: U kunt toch niet in alle heiligheid beweren dat het college in het verleden niet van de achterstand in het onderhoud op de hoogte is geweest? Al die colleges wisten hiervan, evenals de ambtenaren, zodat er bewust keuzen zijn gemaakt.

De heer KAATEE: Wisten wij er als raad ook van?

De heer OASS: Ja, wij wisten hiervan en hebben bij iedere begrotingsbehandeling en kadernotabehandeling over het achterstallig onderhoud gesproken, maar we hebben daarvoor geen middelen vrijgemaakt, zo simpel is het.

De heer KAATEE: Ik zie het toch anders, maar ik denk wel...

De heer OASS: U kunt dit persoonlijk anders zien, maar uw fractie was daar ook bij.

De heer KAATEE: Ik wil helemaal niet onder enige verantwoordelijkheid uitkomen. Ik heb dat bij de begrotingsbehandeling ook gezegd en daarvan neem ik geen woord terug. Wij zijn hiervoor medeverantwoordelijk...

Mevrouw BLESGRAAF: Sorry, maar wordt dit een rondje kickboxen? Kom nou!

De heer KAATEE: Het gaat in dit geheel eigenlijk om twee elementen, wat ook in het rapport naar voren komt, namelijk enerzijds de financiën en anderzijds de sturing die we binnen de gemeente geven. Wat de financiën betreft hebben wij al vaak genoeg gezegd, ook tijdens de afgelopen begrotingsbehandeling, dat onze fractie zich zal inzetten voor het vrijmaken van meer middelen voor het onderhoud. Als wij in de volgende periode aan de collegeonderhandelingen mogen meedoen, is het wat ons betreft onvermijdelijk dat tot verder terugschalen van ontwikkelingsactiviteiten wordt gekomen en een verschuiving van ambtelijke capaciteit vanuit de ontwikkelingshoek naar de onderhoudshoek zal moeten plaatsvinden, maar op dit moment behoeven we hierop niet verder in te gaan. Wat het plan van aanpak betreft leek het ons een goed idee met een motie te komen, die niet in de plaats komt van de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie, maar daarvan een soort uitwerking is, met name voor het plan van aanpak. Wij willen het college voorstellen ten behoeve van de volgende bestuursrapportage met voorbereidingen te starten voor een uitvoeringsprogramma, waarin wij in ieder geval tien punten willen terugzien, die wij in deze motie aangeven. Enkele essentiële onderdelen daarvan zijn dat er één coördinerend wethouder moet komen die eindverantwoordelijk is voor de bestrijding van het achterstallig onderhoud, dat we na de realisering van reconstructies meteen op een adequaat onderhoudsniveau moeten gaan zitten, zowel organisatorisch als financieel, dat we voor de komende periode een concreet en helder systeem moeten ontwikkelen voor de bestrijding van achterstallig onderhoud, met heldere en realistische ramingen, dat we voortaan nieuwe investeringen moeten voorzien van een gekwantificeerde onderhoudsparagraaf inclusief een budget en dat we het beheer van de openbare ruimte zoveel mogelijk, uiteraard waar dat realistisch kan, willen overdragen aan derden, aan particulieren, woningcorporaties, verenigingen et cetera, om de betrokkenheid van de stad zoveel mogelijk te vergroten. Deze motie met een tienpuntenplan is ondertekend door de Partij van de Arbeid, het CDA, D66 en GroenLinks.

Tenslotte nog een vraag die gaat over de doelen die wij ons in deze periode hebben gesteld, die ook in het rapport naar voren komen. Wij zijn er tot voor kort altijd van uitgegaan dat het normbudget voor ons onderhoud in 2012 zou zijn bereikt, maar inmiddels weten we, ook door dit rapport, dat dat niet realistisch is. Wij vragen ons af of u ons dat ooit hebt gemeld. Wisten wij dit als raad zelf al, of is dat pas uit dit rapport naar voren gekomen?

Door de heer Kaatee c.s. is de volgende motie ingediend.

Motie plan van aanpak achterstallig onderhoud

“De gemeenteraad van Haarlem, bijeen in vergadering op woensdag 30 november 2005; sprekend over het rapport ‘achterstallig onderhoud openbare ruimte’ van de Haarlemse Rekenkamercommissie; overwegend:

- dat een verzorgde omgeving het visitekaartje is van een goed georganiseerde overheid;
  - dat de bestrijding van het achterstallig onderhoud op het terrein van schoolgebouwen, groen, bruggen/kades, fietspaden/busroutes/trottoirs en sportvelden nu de hoogste prioriteit moet krijgen van college en gemeenteraad; vraagt het college ten behoeve van de volgende bestuursperiode voorbereidingen te treffen voor een kort uitvoeringsprogramma ter bestrijding van het achterstallig onderhoud op basis van het volgende tienpuntenplan:
1. in de komende bestuursperiode komt er één coördinerend wethouder die eindverantwoordelijk is voor de bestrijding van het achterstallig onderhoud op bovenstaande terreinen;
  2. binnen de gemeente komt de bestrijding van achterstallig onderhoud centraal in de werkzaamheden te staan;
  3. voor alle bovenstaande terreinen wordt een normniveau van onderhoud (inclusief benodigd budget) vastgesteld. Voor de eventuele bestrijding van achterstallig onderhoud wordt een tijdpad vastgelegd met heldere en realistische ramingen;
  4. na gerealiseerde reconstructies (parken, fietspaden etc.) worden objecten voortaan voorzien van het juiste onderhoudsbudget (geen nieuwe achterstanden laten ontstaan);
  5. voor bruggen en kades wordt een onderhoudssysteem opgezet, vergelijkbaar met dat van de gemeente Leiden;
  6. voortaan wordt elke nieuwe investering voorzien van een gekwantificeerde onderhoudsparagraaf, inclusief budget;
  7. bij nieuwbouwprojecten wordt voortaan meteen de inrichting en onderhoud van de openbare ruimte bij besluitvorming en financiering meegenomen;
  8. het beheer van de openbare ruimte wordt, waar mogelijk, zoveel mogelijk overgedragen aan derden (particulieren, woningcorporaties, verenigingen etc.);
  9. werk met werk maken moet een nog grotere rol spelen bij de uitvoering van ons beheer van de openbare ruimte;
  10. binnen handhavingprogramma's wordt zoveel mogelijk prioriteit gelegd bij maatregelen die van invloed zijn op beheer en onderhoud van openbare ruimte (ook in groengebieden als Verenigde Polders en WTG);
- en gaat over tot de orde van de dag.” (motie nr. 1)

De heer VAN VELZEN: Mijnheer de voorzitter. Eerst dank aan de Rekenkamer. Het voordeel van zo'n onderzoek is, naast het produceren van feiten, dat het de zaken chronologisch in volgorde zet. De VVD kan niet nalaten erop te wijzen, mede naar aanleiding van wat de PvdA heeft gezegd en ook al eerder naar voren heeft gebracht, dat



het niet gaat om woorden en plannen. Dat zou wel het geval zijn als deze gemeenteraad nu € 84 miljoen zou vrijmaken voor het plegen van achterstallig onderhoud en het college zou opdragen volgend jaar daaraan uitvoering te geven. Dan zouden er inderdaad plannen moeten worden gemaakt en zouden we mensen nodig hebben. Laten we ervan uitgaan dat we voor de komende tien jaar € 84 miljoen voor achterstallig onderhoud nodig hebben. De VVD heeft uitvoerig gesproken met de afdeling SB, die ons te enen male heeft verzekerd dat het uitvoeren van achterstallig onderhoud op basis van € 8 miljoen per jaar voor haar organisatie op dit moment geen probleem is. Er liggen plannen, beleidsvoornemens en onderhoudsvragen zat, die men achter elkaar kan uitwerken. In het verleden, maar tot onze spijt ook vandaag weer is gezegd dat we hebben zitten slapen en niet wisten hoe het er met het achterstallig onderhoud precies voorstond. Ik ben het met de heer Oass eens dat we dat, verdorie, allemaal heel goed wisten, wat ik met twee voorbeelden wil aantonen. In 1999 verscheen een notitie over het beheer en onderhoud van wegen, kunstwerken en oeververbindingen, waarin de volgende conclusies werden getrokken:

1. Gefaseerde verhoging van de onderhoudsbudgetten jaarlijks met f 1,13 miljoen over vijf jaar is noodzakelijk.
2. Er is f 35,7 miljoen nodig voor het wegwerken van achterstand in het onderhoud. Dat gaat dan alleen over wegen, kunstwerken en oeververbindingen en niet...

Mevrouw VAN DER MOLEN: U spreekt nu wel over guldens.

De heer VAN VELZEN: ...over gebouwen en scholen.

3. Er is een impuls nodig van f 1 miljoen jaarlijks, drie jaar lang, voor bestrating en beschoeiingen.
  4. Elk jaar stijgt de achterstand met f 1,4 miljoen.
- Deze conclusies zijn getrokken in 1999. Ik heb niet verder teruggekeken, omdat ik voor die tijd niet in de raad zat, maar hier was ik bij.

In 2001 was sprake van een zogenaamde kanteloperatie, die tot de volgende conclusies leidde:

1. Elk jaar is € 7,4 miljoen meer nodig voor onderhoud.
  2. De achterstand is inmiddels € 38,7 miljoen.
  3. Er is veel te weinig gereserveerd voor herstraten.
  4. Een stijging van het onderhoudsbudget vanaf 2002 is nodig met € 0,7 miljoen per jaar.
- Kort daarop werd € 5 miljoen uit de verkoopopbrengst van de kabel gehaald voor het onderhoud van de bruggen en tijdens de discussie over wat we met de kabelgelden zouden doen is ook al uitvoerig besproken of we niet meer geld in het onderhoud zouden moeten steken. Toen is onder andere besloten een groot gedeelte van de kabelgelden in de cultuurpodia te stoppen. Dat is weliswaar door ons allemaal verkocht als het bouwen van nieuwe cultuurpodia, maar in werkelijkheid waren we gewoon de achterstand van de jaren daarvoor aan het opruimen.

Ik ga vervolgens naar 2004, de beroemde motie/amendement 62/63 over verschuiving van beleid naar onderhoud, om het even simpel te vertalen, waarin een bedrag van ongeveer € 3,8 werd vrijgemaakt. Ik heb eens even uitgezocht waar die € 3,8 miljoen is gebleven, waarbij mij is gebleken dat 28% daarvan is besteed aan het inlopen van achterstallig onderhoud en € 2,73 miljoen niet is verdwenen in achterstallig onderhoud, maar in allerlei andere zaken. Voor mij was dit in ieder geval een eye-opener. Van de € 3,8 miljoen die door deze gemeenteraad is verschoven, is dus 72% verdwenen naar doelen waarvoor wij dat geld niet hadden bestemd.

Mevrouw MEIJS: Hoe kent u deze feiten, mijnheer Van Velzen?

De heer VAN VELZEN: Die kun je gewoon opzoeken op het BIS. Ik wil ze u wel voorlezen als u daarop prijs stelt, al heb ik maar vier minuten spreektijd. We hebben € 0,15 miljoen besteed aan nieuwe fietspaden, € 0,05 miljoen aan beveiliging van achterpaden, € 610.000,- aan het terugdraaien van de bezuiniging op het gehandicaptenvervoer en € 470.000,- van de bezuiniging op het openbaar vervoer, € 250.000,- aan de aanleg van een nieuw sportveld bij Geel-Wit, € 750.000,- aan nieuwe verlichting en € 100.000,- aan veiligheid van basisscholen. Ik sta hier niet te vertellen dat dit geen goede doelen zijn, dat hoort u mij niet zeggen, ik waarschuw alleen dat dit is gebeurd met de € 3,8 miljoen die de gemeenteraad naar onderhoud had verschoven. Ik kom bij de conclusies van de Rekenkamer. Er is achterstallig onderhoud van € 84 miljoen en er is een beleidsdoelstelling voor 2012 die onduidelijk is, zo staat in het rapport. Daarin wordt gezegd: “De basiskwaliteit van de bovengrondse infrastructuur moet in 2012 bereikt zijn en dat betekent dat de kwaliteit van de verhardingen... (enz.)” U kunt dat zelf ook lezen.

De heer ELBERS: Waarom noemt u een bedrag van € 84 miljoen terwijl u weet dat de sportvelden, de accommodaties en de onderwijsgebouwen niet in de besomming zijn meegenomen?

De heer VAN VELZEN: Als u het erger wilt maken, gaat uw gang!  
Bij de behandeling van de kadernota en de begroting is geen geld vrijgemaakt voor het inlopen van het achterstallig onderhoud. Wat daarvoor is gebeurd is zo marginaal dat het geen rol meer speelt. Elk jaar lopen we verder achter en de normbudgetten hebben we nog steeds niet op orde. Mevrouw Meijs van GroenLinks zegt dat onderhoud niet sexy is en het college heeft het over een Stads Kantoor van € 84 miljoen - toevallig hetzelfde bedrag als dat van de achterstand in het onderhoud, dus dat komt goed uit -, terwijl plannen, maatregelen en budgetverschuivingen worden doorgeschoven tot na de verkiezingen. Naar de mening van de VVD is het dan ook geen kwestie van geld en ook niet van plannen noch van ambtenaren, maar gewoon een kwestie van willen.

De heer GRONDEL (wethouder): Omdat niemand anders het zegt, doe ik het. De € 84 miljoen voor het Stads Kantoor is geen vrij geld. Ik zou het bijna demagogie willen noemen als u suggereert dat dat geld zou kunnen worden besteed aan achterstallig onderhoud. Zoals u weet, wordt dit gedekt door het afstoten van andere panden en als dat geld wordt gebruikt voor achterstallig onderhoud hebben we de ambtenaren niet onderdak. Ik weet dat u niet zo van ambtenaren houdt, maar de Arbowet geldt ook voor de VVD.

De heer VAN VELZEN: Uw opmerking dat ik niet van ambtenaren houd, is gewoon onzin en die is dan ook voor uw rekening. Ik heb in de zeven jaar dat ik hier ben nog nooit...

De heer GRONDEL (wethouder): Ik discussieer nu maar even op uw niveau.

Mevrouw BLES GRAAF: Wie is de echte demagoog?

De heer VAN VELZEN: Wat wilt u hier nu mee, mijnheer Grondel?

De heer GRONDEL (wethouder): U zegt dat de dekking voor het achterstallig onderhoud die € 84 miljoen is.

De heer VAN VELZEN: Dat zeg ik helemaal niet.

De heer GRONDEL (wethouder): Dat zegt u wel! U zegt dat dat een keuze was.

De heer VAN VELZEN: U kunt straks de band terugdraaien, dan kunt u horen wat ik heb gezegd. Overigens komt u nog een keer in het verhaal voor.

Ik pak ook de begroting er nog even bij. De begroting van de gemeente Haarlem is ruwweg € 500 miljoen, € 494 miljoen om precies te zijn. De onderverdeling, die ik ook maar eens heb bekeken, is op zich heel interessant. Ik zal u de volledige onderverdeling besparen, maar ze staat op papier en u kunt haar krijgen. Bijvoorbeeld aan personeelslasten geven we € 87 miljoen uit, aan sociale doelstellingen enzovoort € 104 miljoen en aan onderwijs € 85 miljoen. Wij hebben tijdens de begrotingsbehandeling voorgesteld met elkaar te proberen - wij kunnen dat niet in ons eentje - voor de komende jaren € 8 miljoen per jaar vrij te maken, uitgaande van € 4 miljoen structureel en € 4 miljoen incidenteel. Voor de € 4 miljoen structureel hebben wij aangegeven hoe dat volgens ons zou kunnen. Als we spreken over € 8 miljoen vrijmaken op een totale begroting van € 494 miljoen, hebben we het over 1,8%. Ik kan u vertellen dat in het bedrijfsleven een ombuigingsoperatie van 1,8% op een jaarlijkse begroting werk van ongeveer één middag is. Daarmee wil ik echter niet zeggen dat een zodanige ombuigingsoperatie gemakkelijk is en daarom zeg ik namens de VVD opnieuw dat we dit eerst moeten willen. Je kunt wel uitspreken dat een tienpuntenplan moet worden gemaakt, dat je een organisatieverandering wilt en dat je plannen wilt maken, maar je moet eerst willen en de wil moet beginnen bij de gemeenteraad of eigenlijk bij het college. Anders moet de gemeenteraad het college dwingen en dwingen is altijd een moeilijke. Wat de VVD graag wil is niet vandaag in de gemeenteraadsvergadering in vier of acht minuten daarvoor een pleidooi houden, maar als gemeenteraad met het college de discussie aangaan in plaats van ons allemaal in dogma's te verschuilen. Als wij het college vragen met ons de discussie aan te gaan over de invulling van de vacatures - u weet het: 8% ziekteverzuim en 12% inefficiency -, wil het college dat niet en dat is jammer. Zou het college die discussie wel met ons willen aangaan, dan kunnen we bekijken of het geld voor 130 vacatures kan worden vrijgemaakt voor onderhoud in plaats van voor het inhuren van uitzendkrachten. Als wij zeggen dat wij de discussie willen aangaan over vrijmaken van € 4 miljoen incidenteel, zegt iemand in deze raad dat ik niet over incidenteel geld moet praten, maar over structureel geld. Zo houden we elkaar voortdurend gevangen. Wij vragen het college concreet of het bereid is met deze gemeenteraad en de VVD een inhoudelijke discussie aan te gaan waarbij al deze punten in bespreking komen, ook het eventueel stilzetten van projecten als dat moet. In het rapport kunnen we lezen wat er gebeurt als we niets doen.

De heer OASS: Ook verhoging van de OZB, mijnheer Van Velzen?

De heer VAN VELZEN: Ook verhoging van de OZB, ja.

De heer OASS: Dat is voor de VVD dus ook bespreekbaar.

De heer VAN VELZEN: Alles is bespreekbaar, want als we niets doen, lopen we gewoon keihard met ons allen tegen de muur aan.

De heer OASS: Bent u ook bereid te spreken over afzien van de Schoteroogbrug? Voor dat project is geld vrijgemaakt.

De heer VAN VELZEN: Wij hebben altijd gezegd dat alle projecten voor ons bespreekbaar zijn. We zullen wel móeten.

De heer OASS: Prima.

De heer KAATEE: Ik ben het helemaal met u eens, mijnheer Van Velzen, en ik weet zeker dat dit voor mijn hele fractie geldt. U doet, al of niet bewust, alsof er een tegenstelling is tussen de VVD en grote delen van de rest van de gemeenteraad, maar wat onze partij betreft is die er in ieder geval niet. Ik snap ook niet goed hoe u kunt denken dat wij de lijn van u niet willen volgen. Uw voorstellen bij de begroting waren gatenkaas, maar...

De heer VAN VELZEN: Daar begint het weer!

De heer KAATEE: Nee, elk serieus voorstel wordt hier serieus bekeken, van de VVD of van welke andere partij ook. Volgens mij hebben we er meermalen in de gemeenteraad blijk van gegeven dat we regelmatig gezamenlijk optrekken om meer geld vrij te maken voor dit onderwerp.

De heer VAN VELZEN: Ons voorstel over de 130 vacatures is echt geen gatenkaas.

De heer KAATEE: Dan gaan we daarover nog een keer praten, dat is prima.

De heer VAN VELZEN: Prima.

Tot slot wil ik een overzicht geven van de wijze waarop wij aankijken tegen de reacties van het college op hetgeen de Rekenkamer heeft aangegeven.

Het college heeft het wegwerken van achterstallig onderhoud als prioriteit genoemd. Dat is waar, maar desondanks zijn de normbudgetten nog steeds niet op orde waardoor de achterstand nog verder oploopt, zodat we daaraan wel iets moeten doen.

Vervolgens zegt het college dat een extra budget beschikbaar is gesteld voor het inlopen van het achterstallig onderhoud. Wij zijn reuze nieuwsgierig welk budget dat is, omdat wij het niet kunnen vinden.

Het normbudget is te laag voor normaal onderhoud, zo staat in het rapport van de Rekenkamer. Daar moet structureel € 420.000,- bij om in 2020 op het normniveau te komen. Doen we dat ook al niet, dan is het over een jaar nóg erger.

Verder staat er dat voor het wegwerken van de achterstand structureel en cumulatief € 900.000,- nodig is, maar wij snappen niet waar dat bedrag precies vandaan komt. Dit lijkt ons veel te weinig als je € 84 miljoen moet inhalen. Overigens hoop ik dat met “cumulatief” niet wordt bedoeld dat 20 jaar € 900.000,- bij elkaar wordt geteld, want dan zitten we aan het eind echt in de problemen.

Ernstiger vinden wij de opmerking: “De beschikbare middelen voor het beheer van de openbare ruimte zijn te kort om de dubbele doelstelling normbudget en achterstand weg te werken”. Moeten wij als VVD daaruit lezen dat men de strijd al heeft opgegeven? Wij hopen dat dat niet het geval is.

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Hoewel ik het betoog van de heer Van Velzen in grote lijnen heel goed kan volgen, wil ik toch ook wethouder Grondel bijvallen voor wat betreft zijn opmerking zin dat we ervoor moeten waken het Stads kantoor en het achterstallig onderhoud in één adem te noemen.

De heer VAN VELZEN: U bent het toch met mij eens dat een groot gedeelte van het nieuwe Stads kantoor is bedoeld om het achterstallig onderhoud aan de eigen gebouwen

weg te werken? In de motivatie voor het nieuwe Stads kantoor wordt steeds gesteld dat, als we dat niet bouwen, Koningstein voor X miljoen verbouwd zal moeten worden, wat nog meer zou kosten.

De heer CATSMAN: De bouw van een nieuw Stads kantoor is ook nodig op grond van de Arbo-eisen en een heleboel externe redenen.

De heer VAN VELZEN: Als we onze gebouwen gewoon fatsoenlijk zouden hebben onderhouden, zou er geen probleem zijn met de Arbo-eisen. Als je niets aan onderhoud doet, krijg je inderdaad problemen.

De heer CATSMAN: Dan hadden we dat geld al een hele tijd geleden moeten uitgeven. Dit is een zwaar probleem, ook gelet op het feit dat we al zo'n € 30 miljoen hebben moeten bezuinigen, waarnaast we dan nu nog forse bedragen voor het achterstallig onderhoud in de begroting moeten zien te vinden. We zullen daarover inderdaad stevig moeten discussiëren.

De heer VAN VELZEN: Als u in uw eigen huishouden 1,8% moet bezuinigen, kunt u in een uur bedenken hoe dat kan.

De heer CATSMAN: In mijn eigen huishouden wel, maar daarover ga ik in mijn eentje. Dat is het aardige van een eigen huishouding.

De heer KAATEE: Bent u het met mij eens, mijnheer Catsman - ik mag alleen u interromperen, dus doe ik het maar zo -, dat het betoog van de heer Van Velzen op zich best hout snijdt, maar de VVD zich toch ook schuldig maakt aan voorstellen voor het beschikbaar stellen van geld voor allerlei andere zaken dan achterstallig onderhoud, bijvoorbeeld voor koorbiënnales, schouwburg en ik weet niet wat? Van die kant komen toch ook ladingen voorstellen.

De heer CATSMAN: Dat zijn opmerkingen die ik niet direct zou willen overnemen...

De heer LANTINK: Ik verzoek u de vergadering een beetje te leiden, voorzitter, en niet toe te staan dat op deze manier via een interruptie in het betoog van de spreker vragen aan een andere fractie worden gesteld. Dit is parlementair niet fatsoenlijk te noemen.

De VOORZITTER: Ik had de indruk dat het wel lekker loopt, maar ik verzoek de heer Catsman nu weer verder te gaan met zijn betoog.

De heer CATSMAN: Ik wil opmerken dat het mij niet zo zinvol lijkt hier te beginnen met een wedstrijd ver plassen op de schaal van "heb ik het al niet eerder gezegd?" Dat heeft geen zin.

Ik heb nog een vraag in de richting van de Rekenkamercommissie. De aanbevelingen voor de sturing zijn vermeld achter een aantal bolletjes. In de eerste drie gevallen begint de tekst met "Er dient", terwijl men bij het vierde bolletje in de modaliteit gaat, waarop ik graag een toelichting wil hebben. Daar staat: "Voor het uitvoeringsprogramma kunnen zowel groot onderhoud als het wegwerken...", "Verderop in het rapport kan rekening gehouden worden..." en "Er kan een relatie gelegd worden...". Vanwaar de modaliteiten in dat onderdeel van de aanbevelingen voor de sturing?

Mevrouw MEIJS: Mijnheer de voorzitter. Aan een wedstrijdje ver plassen kan ik als vrouw niet zo goed meedoen, dus daaraan waag ik me maar niet. Wel heb ik eerder iets geroepen over sexy onderwerpen, daarin heeft de heer Van Velzen gelijk. We hebben heel veel ach en wee geroepen en weinig daden gesteld. De heer Van Velzen noemde in een historisch rijtje de motie 62/63, ik verwijs naar de € 700.000,- die we tijdens de afgelopen begrotingsbehandeling voor achterstallig onderhoud hebben vrijgemaakt. De eerste stappen zijn dus gezet en ik vind ook dat we verder moeten, maar uit de manier waarop we vanmiddag hierover praten blijkt dat het college en ook wij als raad eigenlijk niet goed weten welke richting we op willen. We roepen van alles, maar zodra er ook maar één concreet voorstel of één concreet scenario naar voren komt, blijken de meningen daarover nogal ernstig te verschillen, terwijl we het allemaal met elkaar eens zijn dat we niet langer meer ach en wee kunnen roepen om het daar vervolgens bij te laten, maar daadwerkelijk daden moeten stellen. GroenLinks is van mening dat we op een slimme manier daarmee moeten omgaan en stelt voor naast de tien punten die zojuist zijn rondgedeeld in een werkconferentie hierover verder te praten en dat dan niet alleen theoretisch, maar misschien ook met de uitvoerders en de afdelingen erbij, om duidelijkheid te krijgen over mogelijke scenario's waarvoor we kunnen kiezen. De heer Oass riep zoëven al dat we zouden kunnen praten over afzien van de Schoteroogbrug en wat ons dat zou opleveren.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Een ander idee is afstand doen van de Philharmonie. Zo kunnen we met elkaar tot een aardig bedrag komen.

Mevrouw MEIJS: We zullen wel moeten weten of zulke beslissingen ons geld opleveren of juist geld kosten, zodat we een overzicht van de plussen en minnen moeten krijgen. Natuurlijk hebben we allemaal onze stokpaardjes, onze zeehondjes en onze voors en tegens, maar volgens mij zijn we het er allemaal over eens dat het nu het momentum is. Ook heel belangrijk is naar mijn mening de stelling in het rapport van de Rekenkamercommissie dat er een goed communicatietraject moet zijn. Daaraan schort het naar mijn mening binnen de gemeente nog wel eens, wat ook wij als raad voor onze rekening kunnen nemen. Waarvoor we ook kiezen en hoe we daaraan ook vorm zullen geven, dat is iets dat we niet uit het oog mogen verliezen. Als op een gegeven moment een goed uitvoeringsplan met een meerjarentraject gereed is, moeten we dat goed communiceren met de burgers, de bedrijven en de bezoekers, zoals het Rekenkamerrapport zegt.

Naar de mening van GroenLinks houdt onderhoud niet in dat niet meer wordt ontwikkeld. Ontwikkelingen kunnen ook projecten zijn waarbij onderhoudsachterstand wordt ingelopen. Ik noem bijvoorbeeld de Spoorzone, waar stadsdelen ernstig achterlopen in onderhoud. Door daar nieuwe delen te ontwikkelen, worden twee vliegen in één klap gevangen. We kunnen niet alles, inclusief nieuwbouw, platleggen en alleen nog maar achterstallig onderhoud inlopen, omdat we dan de stad op slot zetten, wat we toch ook niet willen. Wij pleiten niet voor het binnenhalen van bedrijven die weer mooie rapporten over het achterstallig onderhoud moeten schrijven, maar voor doen. Ook daarvoor geeft het rapport van de Rekenkamer een aantal aanbevelingen, onder andere dat een goed uitvoeringsprogramma moet worden gemaakt - ik zie dat als een opdracht voor het college -, waarin een traject over meerdere jaren wordt uitgezet. We ontkomen niet aan het maken van keuzen, wat razend moeilijk blijkt te zijn. Het college komt daarvoor niet met heldere voorstellen en ook wij komen daar eigenlijk nauwelijks mee, ik denk omdat we bang zijn onze handen te branden.

De heer VAN VULPEN: De motie die is ingediend, waarover zelfs GroenLinks tot een werkconferentie heeft opgeroepen, is daarvan een mooi voorbeeld: het is een motie

zonder geld. Wat moet gebeuren is een zeer substantiële verschuiving van middelen. Verhoging van de lasten is voor ons onbespreekbaar, want die zijn in Haarlem hoog genoeg, dus dat piketpaaltje slaan wij. Op dit moment zijn er geen middelen voor het achterstallig onderhoud, omdat het geld aan snobistische zaken is besteed. Dat is een keuze van de meerderheid geweest, het zij zo. Derhalve zal alleen maar geld kunnen worden gevonden door heel substantieel gelden te verschuiven. De heer Van Velzen heeft dat al breedvoerig betoogd en de Stadspartij kan zijn betoog steunen, met de kanttekening dat wij de lasten in Haarlem hoog genoeg vinden en van mening zijn dat ze omlaag moeten, zodat er nog meer middelen moeten worden verschoven. Gebeurt dat niet, dan verandert de situatie niet ten opzichte van de afgelopen vier jaar. Ik heb wethouder Visser al eerder gevraagd of ik terecht vermoedde dat de achterstand nog groter werd, wat door hem werd bevestigd, zodat dit geen verrassing is. Dat was al klip en klaar. We zaten echter in rijdende treinen van snobistische projecten die moesten worden afgemaakt. Dat is de keuze geweest voor de besteding van de gelden in de projectenpot en zulke projecten kosten altijd meer geld dan aanvankelijk wordt aangenomen, dus ging het mis. Inderdaad zullen bij de komende coalitiebesprekingen hierover beslissingen moeten worden genomen, want dat reddet we niet voor 7 maart. Overigens is de manier waarop volgens de motie een begin moet worden gemaakt een verkeerd sein, omdat we moeten beginnen met het zoeken van middelen. Deze problematiek moet worden aangepakt door beantwoording van de vragen: wat hebben we, wat willen we en wat komt ervan terecht? Als we dan de target zetten op onderhoud, zullen we gewoon middelen moeten verschuiven.

De heer OASS: Geeft u maar eens het goede voorbeeld, mijnheer Van Vulpen. Hoe gaan we dat doen?

De heer VAN VULPEN: Wij zouden de vuilnisophaaldienst willen verzelfstandigen. Dat zou dezelfde service opleveren...

De heer OASS: Pardon?

De heer VAN VULPEN: Wij denken aan verzelfstandiging van het vuilnis ophalen, dus de reiniging,...

De heer OASS: Dat is al gebeurd.

De heer VAN VULPEN: ...wat geld oplevert, terwijl de service gelijk blijft en geen lastenverhoging voor de burgers optreedt.

Veel meer zaken kunnen worden uitbesteed, bijvoorbeeld sociale zaken, afgezien van de controle. Dat kan heel veel geld opleveren, daarop doelen wij als we spreken over verschuiven van middelen. Wij kijken nog niet zozeer naar het eventueel laten vervallen van projecten, maar zijn van mening dat in de eerste plaats moet worden bekeken wat in de organisatie veel efficiënter kan, waarvoor een aantal richtlijnen bestaat. Daarover zullen de coalitiebesprekingen in maart 2006 moeten gaan en daarvoor zullen piketpaaltjes moeten worden neergezet. Wat in de motie wordt voorgesteld is geen goed plan van aanpak.

Ik wil ook nog iets zeggen over de raadsenquête. Zoals u weet, vinden wij zo'n enquête helemaal niets en daarom onze complimenten dat de enquête tot twee projecten wordt beperkt. Dat beperkt in ieder geval de kosten.

De heer VREUGDENHIL: Mijnheer de voorzitter. Het rapport van K+V is duidelijk. Ook wij zijn dankbaar voor het werk dat door de Rekenkamercommissie is gedaan, in het bijzonder door de voorzitter, de secretaris en de onderzoekers.

Over de middelen, waarbij we meteen terecht komen als het over dit onderwerp gaat, hebben we tijdens de begrotingsbehandeling uitvoerig gesproken en voorstellen ingediend. Wij vinden het nog steeds een gemiste kans dat die voorstellen niet zijn overgenomen.

De Rekenkamercommissie beveelt aan een goed plan van aanpak op te stellen en regelmatig met een rapportage te komen, waar wij van harte achter staan. Er moet nu tempo worden gemaakt.

Verder is er iets aan de hand met de bedrijfscultuur, maar niet alleen daarmee. De heer Kaatee zegt dat de politiek heeft zitten slapen, maar zo is het niet: de politiek heeft de oren dichtgestopt. Ik wil één onderdeel noemen, een terrein waarop ik mij een beetje deskundig acht, namelijk het onderhoud van de bruggen. Ik heb dat in de jaren 1984 tot en met 1995 om de twee jaar, zo niet elk jaar, aan de orde gesteld. De politiek - hierbij doel ik op de toenmalige burgemeester en de toenmalige wethouders, zowel PvdA'ers als VVD'ers - zei dan steeds dat er niets aan de hand was. Het punt is dus niet dat men zich niet bewust was van de problematiek, maar dat men daaraan niets wilde doen. Men gaf onjuiste...

De heer LANTINK: Dat is niet terecht, mijnheer Vreugdenhil. In de vorige periode heb ik zelf als fractievoorzitter dit probleem aan de orde gesteld, u overigens prijzend om de aandacht die u hiervoor steeds hebt gevraagd. Bij de begrotingsbehandelingen van 2001 en 2002 heeft onze fractie dat ook gedaan, maar ons standpunt is dat de renovatie van de cultuurpodia eveneens als het aanpakken van achterstallig onderhoud dient te worden beschouwd.

De heer VREUGDENHIL: U luistert niet naar wat ik zeg, mijnheer Lantink. Ik sprak over de periode van 1984 tot en met 1995 en u begint ergens anders. In de door mij genoemde periode is het achterstallig onderhoud aan de bruggen minstens elke twee jaar door mij onder de aandacht gebracht. Ik heb tig brieven, ondertekend door de burgemeester - ze zijn nog te vinden in het archief -, waarin mij wordt verzekerd dat er niets aan de hand is. Daarmee stelde men in feite dat het gewoon niet waar was wat ik zei en daarom zeg ik dat in die periode onjuiste informatie is gegeven, ondertekend door burgemeester en wethouders. Dat college, dus een ander dan het huidige, was gevormd door de VVD, het CDA, D66 en de PvdA. Dat zijn de vier partijen die de eerste twaalf jaar van het achterstallig onderhoud niets hebben gedaan en het achterstallig onderhoud ook niet wilden erkennen. Kortom, er moet iets aan de politieke cultuur gedaan worden. De politiek moet tot het bewustzijn komen dat ze heeft gefaald en dat het roer nu moet worden omgegooid. Als dat niet wordt erkend en de wil daartoe - de heer Van Velzen sprak daar ook over - niet aanwezig is, zal er nog steeds helemaal niets gebeuren, hoeveel middelen we ook ter beschikking stellen. De focus was gericht op cultuur, laten we dat even vaststellen. De verkeerde prioriteiten zijn gesteld.

Ik sta helemaal achter het betoog van de heer Van Velzen. We moeten gewoon eens met ons allen om de tafel gaan zitten en bekijken hoe we het onderhoud meer body kunnen geven en hoe we daarvoor meer middelen kunnen vrijmaken. Dan moet alles bespreekbaar zijn, van verhoging van de OZB tot uitstel of afstel van projecten. Verhoging van de OZB was een reële mogelijkheid en dat is het nog steeds, maar daar is geen meerderheid voor.

De motie van de heer Kaatee vind ik een beetje mosterd na de maaltijd. De strijd is gestreden en de Rekenkamercommissie heeft een advies uitgebracht, waarin keurig en precies alle elementen genoemd staan: rapportages, een plan van aanpak enzovoort. In de



motie van de heer Kaatee wordt voorgesteld een en ander alvast voor te bereiden voor de volgende bestuursperiode, maar ik zeg dat we zelfs voor deze periode al iets moeten voorbereiden. We moeten in de rest van deze periode, tot maart, al aan de gang en elk moment benutten. Er moet niet tot morgen worden uitgesteld.

Mevrouw RAEVEN: Mijnheer de voorzitter. Er moet duidelijk worden gekozen voor het reserveren van een vast substantieel bedrag per jaar. Nieuwe projecten moeten worden bevroren of niet worden uitgevoerd, omdat je niet aan nieuwe projecten kunt beginnen als je de bestaande zaken niet op orde hebt.

Het voorbeeld van de heer Kaatee over de Stadsschouwburg vind ik een slecht voorbeeld, omdat de schouwburg juist een schoolvoorbeeld is van het resultaat van 35 jaar achterstallig onderhoud.

Verhogen van de OZB vind ik niet acceptabel, omdat de Haarlemmer niet hoeft op te draaien voor onjuiste keuzen in het verleden.

Mevrouw BLESGRAAF: Mijnheer de voorzitter. Wij zijn het in grote lijnen eens met de VVD. Naar onze mening moet er niet worden geschoven, zo van hier een beetje van dit en daar een beetje van dat, maar moet een grote omwenteling plaatsvinden, temeer omdat is aangetoond dat 72% van een bedrag dat voor achterstallig onderhoud was uitgetrokken daaraan niet is besteed. Dat is ernstig. Als wij als raad zelf niet weten waar onze financiële lijnen naartoe lopen, moeten we ons naar mijn mening heel erg achter de oren krabben. Het rapport van de Rekenkamer is een testament dat we niet kunnen wegschuiven, maar waarmee we iets moeten. Daarom is de € 84 miljoen achterstallig onderhoud één van de prioriteiten die bij de vorming van een nieuw college aan het begin van de nieuwe bestuursperiode als eerste op tafel moeten liggen. Dan zal de hiervoor benodigde 1,8% van de gehele begroting van de gemeente Haarlem moeten worden gevonden en verwerkt. Immers, het beste welzijn is toch dat je bij het verlaten van je huis niet meteen je nek breekt over opstaande stoeptegels en je je omgeving goed kunt zien omdat het groen niet te hoog is gegroeid. Als overheid van Haarlem moeten we zorgen voor welzijn in de directe leefomgeving van mensen, zodat men het prettig vindt in deze stad. De stad mag er niet verloederd uitzien, mensen moeten zich niet hoeven af te vragen waarvoor zij eigenlijk onroerende-zaakbelasting betalen. Het is te gemakkelijk het achterstallig onderhoud als argument te gebruiken om de mensen meer te laten betalen en het op die manier weer te redden. We moeten nu roeien met de riemen die we hebben, maar wel de goede kant op en dat is niet de kant die we jarenlang zijn opgegaan, want dat blijkt de verkeerde kant te zijn geweest.

De heer REESKAMP: Mijnheer de voorzitter. Een deel van de discussie van vandaag hebben we in D66 vier jaar geleden gevoerd bij het opstellen van het verkiezingsprogramma. Wij hebben vervolgens bij het ingaan van de coalitieonderhandelingen gesteld dat het wegwerken van het achterstallig onderhoud heel belangrijk was. Omdat ook andere partijen dat vonden, is dat meegenomen in het coalitieprogramma en later in het meerjarenprogramma. Sommige partijen zeggen dat we als politiek, als raad, hebben zitten slapen, maar hoewel wij ook wel eens slapen, heeft D66 werkelijk bij elke begrotingsbehandeling - u kunt dat controleren - aan de wethouder gevraagd hoe het zit ...

De heer MULDER: Uw straaltje komt bijna tot de overkant, mijnheer Reeskamp!

De heer REESKAMP: Bij elke begrotingsbehandeling hebben wij gevraagd hoe het zit met het achterstallig onderhoud.

De heer MOLTMAKER: U hebt natuurlijk wel een handicap, mijnheer Reeskamp. Zoals ook GroenLinks zoëven constateerde, moeten we niet alleen steeds roepen dat we iets willen, maar moeten we ook iets gaan doen. Om iets te kunnen doen heb je een uitvoerend orgaan nodig en dat is het college. U hebt iets meer invloed op het college dan de oppositiepartijen, maar u kunt toch niet ontkennen dat het juist op het punt van het doen, de uitvoering, misgaat. Roepen doen we allemaal in deze raad al vier jaar, sinds het programma is vastgesteld. Ik hoor u zeggen dat uw partij al bij de opstelling van haar verkiezingsprogramma hierover heeft nagedacht en daardoor het punt van het achterstallig onderhoud in het raadsprogramma staat. Dat klinkt heel dapper, maar u had dan als coalitiepartij toch wel iets beter kunnen sturen om te bereiken dat daaraan ook iets zou worden gedaan. Dat is niet helemaal gelukt.

De heer REESKAMP: In het dualisme begint dat met het stellen van vragen. Wij hebben elk jaar gevraagd hoe het zit met het achterstallig onderhoud, dat in de periode tot 2012 zou worden weggewerkt. Tot één jaar geleden, laten we maar zeggen totdat de sector SB werkelijk goed grip begon te krijgen op de omvang van de hele problematiek, heeft het college steeds geantwoord dat het bereiken van dat doel in 2012 zou gaan lukken.

De heer MOLTMAKER: Kortom, u hebt gewoon wat teveel vertrouwen gehad.

De heer REESKAMP: Ik begrijp best waar u met die opmerking naartoe wilt. Wij hebben het college vertrouwd, maar achteraf moeten we misschien vaststellen dat het college naar zijn eigen apparaat toe, waarmee wij natuurlijk helemaal niets...

De heer MOLTMAKER: We gaan nu geen ambtenaren de schuld geven van het falen van het college, dat vind ik flauw! U controleert het college, dat u naar uw zeggen het belang van het wegwerken van het achterstallig onderhoud heel sterk op het hart hebt gedrukt. U hebt ook gezegd dat dit een belangrijk punt was in het verkiezingsprogramma van uw partij, dat uw partij daarom meedoet aan de coalitie, bla, bla, bla, maar nu we moeten constateren dat het vervolgens alleen maar achteruit is gegaan met het onderhoud, stelt u dat het apparaat de zaken misschien niet goed in de peiling had. Het gaat er echter om dat het college...

De heer REESKAMP: Dat is zeker een element geweest...

De heer MOLTMAKER: Het college heeft gewoon niet gedaan wat u van het college hebt gevraagd en gevraagd en met de ingediende motie kennelijk nóg een keer gaat vragen. Dat werkt dus niet, er moet een keer iets gebeuren. Ik denk dat het tijd is voor een ander college.

De heer REESKAMP: De verkiezingsstrijd is begonnen, dat gun ik u van harte! Wij vinden deze motie heel goed, al zijn wij wel zo gemeen voor te stellen haar niet de naam "motie plan van aanpak achterstallig onderhoud" mee te geven, maar gewoon "motie Kaatee" te noemen, opdat in ieder geval de grootste partij hieraan straks doorlopend zal worden herinnerd. Deze motie geeft met tien punten als het ware een goed recept om ons leven te beteren, óók dat van onze fractie.

De heer ELBERS: Wat is het nieuwe in deze motie ten opzichte van de regels die gelden voor projecten van de gemeente, namelijk dat uitgaande van een levensduur van veertig jaar altijd 2,5% van de totale som in een fonds voor onderhoud wordt gestopt? Het enige dat in deze motie had moeten staan is dat het college nooit meer een greep uit die kas mag

doen, want dat is wat in de afgelopen twintig jaar steeds is gebeurd. De regel van reservering van 2,5% voor onderhoud is steeds nageleefd, dat kunt u navragen bij de deskundigen van SB, maar er is steeds bewust een greep gedaan uit die kas. Eigenlijk had dat in de motie aan de orde moeten worden gesteld.

De heer REESKAMP: Ik ben het helemaal met u eens, dat er in feite niets nieuws in de motie staat, maar toch is het belangrijk deze motie te ondersteunen, liefst raadsbreed, omdat met de daarin genoemde tien punten alles duidelijk op een rijtje is gezet. Een aardige omstandigheid is hierbij dat binnenkort verkiezingen plaatsvinden en we aan de hand van deze tien punten met elkaar kunnen concurreren, maar over één ding kunnen we het in ieder geval eens zijn, namelijk dat conform het in de motie gestelde het wegwerken van het achterstallig onderhoud, met nog meer nadruk dan we vier jaar geleden hebben gedaan, als hoofdprioriteit voor het volgende bestuur moet worden neergezet.

De heer ELBERS: Dit is toch veel geschreeuw en weinig wol?

De heer REESKAMP: Wij zijn niet kinderachtig geweest in het doen van financiële voorstellen. Als u in ons hart zou kunnen kijken, zou u zien dat wij dat bij de afgelopen begrotingsbehandeling ook graag zouden hebben gedaan. Uiteindelijk zijn wij akkoord gegaan met het voorstel de situatie in de komende drie maanden eerst goed op ons te laten inwerken en ook de kiezer hierover uitspraak te vragen.

De heer MOLTMAKER: U hebt de situatie al vier jaar op u kunnen laten inwerken!

De heer OASS: Wat bedoelt u?

De VOORZITTER: Nu wordt het te rommelig. Gaat u door, mijnheer Reeskamp.

De heer REESKAMP: Kortom, wij ondersteunen de door de heer Kaatee ingediende motie van harte, ook al zitten er dubbelingen in met het onderzoeksrapport van de Rekenkamercommissie. Wij wachten de reactie van het college hierop af.

Mevrouw VAN HOEIJEN: Mijnheer de voorzitter. Mijn complimenten voor het zoekwerk van de VVD, met name door de heer Van Velzen. Verder hoor ik allemaal heel daadkrachtige taal. Hadden we die maar gehoord tijdens de begrotingsbehandeling. Toen hebben we heel lang over onderhoud gepraat, maar almaar om de hete brij heen gedraaid, met als uiteindelijk resultaat dat € 700.000,- voor achterstallig onderhoud werd vrijgemaakt. Nu ligt er een motie, waarin wordt uitgesproken dat in de volgende bestuursperiode verder naar middelen moet worden gezocht, terwijl het rapport van K+V al voor de begrotingsbehandeling bekend was.

De heer KAATEE: We hebben enkele weken geleden € 700.000,- vrijgemaakt voor het eerste jaar, waarvan volgens mij € 400.000,- structureel is. Gerelateerd aan de € 84 miljoen, waarvan nu voor het achterstallig onderhoud wordt uitgegaan, levert die € 400.000,- maal twintig jaar een bedrag van € 5 miljoen op. U zegt dat we niets hebben gedaan, maar we zijn al met miljoenen aan het schuiven.

Mevrouw VAN HOEIJEN: Laat ik dan zeggen dat er wel iets is gebeurd, maar nog lang niet voldoende.

De heer KAATEE: Natuurlijk, maar wij realiseren ons ook dat in maart 2006, over drie maanden, een nieuw college moet worden geformeerd en er dan weer verder zal worden gekozen. We hebben nu echter al € 5 miljoen gevonden.

Mevrouw VAN HOEIJEN: Ik zal de motie wel steunen, want er moet eindelijk iets gebeuren...

De heer MOLTMAKER: Met alle respect, mijnheer Kaatee, moet ik zeggen dat ik het volstrekt met mevrouw Van Hoeijen eens ben. Als je constateert dat je € 12 miljoen structureel achterloopt, is het niet voldoende daar € 5 miljoen incidenteel tegenover te stellen. U weet net zo goed als ik dat er bij de begrotingsbehandeling veel te weinig is gedaan, dus dat er nog een enorme berg te doen is. Ik heb u dat ook horen zeggen, dus ik verwijt u niet dat u dat niet erkent, maar laten we hiervoor dan ook niet weglopen en niet proberen het weg te relativieren. Dat is naar mijn mening het grootste gevaar dat we met elkaar lopen.

De heer KAATEE: Daarmee ben ik het eens, maar laten we ook niet doen alsof we niets hebben gedaan.

Mevrouw VAN HOEIJEN: Nee, maar er is heel weinig gedaan, dat moet u zelf toch ook toegeven. Ik vind het heel jammer dat het zo is gegaan. De heer Vreugdenhil heeft tijdens de begrotingsbehandeling een motie ingediend over verhoging van de OZB, die niet is aangenomen. De motie die er nu ligt is laat, eigenlijk te laat, gekomen, maar ik zal haar steunen uitgaande van de gedachte: beter laat dan nooit.

De heer DE VRIES: Mijnheer de voorzitter. Ik wil reageren op de uiterst softe motie van de coalitie. Mijn broek zakt ervan af en ik krijg er een heel vieze smaak van in de mond. Deze motie zou door een kleutertje kunnen zijn opgesteld. Dat zo'n motie is ingediend, geeft mij het gevoel alsof Haarlem een heel jong gemeentetje is, dat net is ontstaan en waar nog van alles moet worden ontdekt. Om een voorbeeld te geven: onder punt 5 wordt gevraagd voor bruggen en kades een onderhoudssysteem op te zetten, vergelijkbaar met dat van het stadje Leiden. Goeiemorgen! Hoe lang bestaat Haarlem? Dat we in deze raad zulke onzin moeten lezen. Ik heb al gezegd wat mijn broek doet. Als dit college en deze raad dit probleem echt serieus willen oppakken, kunnen we maar één ding doen - u zegt het iedere keer, GroenLinks, maar dóe het ook!-, namelijk één of twee grote projecten schrappen. Die keuze moet het college niet maken, ook niet voor GroenLinks, wij als raad moeten uitspreken welke projecten moeten worden geschrapt en vervolgens het college opdragen onderhoud uit te voeren.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering voor de pauze.

Schorsing

De VOORZITTER: De vergadering is heropend.

De heer VISSER (wethouder): Mijnheer de voorzitter. Ook het college is blij met het onderzoeksrapport van de Rekenkamercommissie, wat u trouwens kunt lezen in onze reactie op de aanbevelingen. Dit rapport biedt een kader waarbinnen we als college verder aan de slag moeten. Ik zeg "verder aan de slag" omdat, zoals door sommige sprekers is gememoreerd, het college in het verleden al heeft besloten het onderhoud als een prioriteit in het beleidsprogramma op te nemen. Op een gegeven moment is daarvoor in z'n algemeenheid - ik zeg het even wat kort door de bocht - meer geld beschikbaar

gesteld, waaraan de raad bij motie 62/63 nog veel meer geld heeft toegevoegd. Ook in de vergaderingen van de commissie SB is het achterstallig onderhoud redelijk vaak aan de orde geweest en daarom is het niet terecht te suggereren, zoals sommigen doen, dat wij ons naar aanleiding van dit rapport opeens bewust zijn geworden van deze problematiek, dat nooit eerder alarmbellen hebben gerinkeld en we met ons allen hebben zitten slapen. Nogmaals: in de commissie SB is het onderhoud zeer regelmatig aan de orde geweest. In feite is het systematisch kijken naar onderhoud in 2001 ingezet door de heer Paul Moltmaker, aan de hand van een onderzoek door Oranjewoud. Uit dat onderzoek is het jaartal 2012 naar voren gekomen. Het was een beperkt onderzoek en voor de paar onderdelen waarop het betrekking had, kwam men uit op 2012. Uiteraard hoorden daar budgetten enzovoort bij. De vraag of dat einddoel haalbaar was kon steeds met “ja” worden beantwoord totdat een nieuw onderzoek werd uitgevoerd dat de totale breedte van het achterstallig onderhoud bestreek, met de resultaten die u nu kent. In feite hebben we als college en commissie nog niet eens echt over het rapport gesproken, omdat daarvoor in de afgelopen vergadering van de commissie SB, waarvoor het was geagendeerd, te weinig tijd was, zodat toen is geconcludeerd dat we in de raad hierover verder zouden moeten praten.

Tijdens de begrotingsbehandeling is vooral in financiële zin het een en ander gebeurd. Wat opviel bij de behandeling van dit onderwerp in de commissie SB was een soort voorloper van de discussie die vanmiddag tussen de partijen plaatsvond, namelijk ten eerste dat de gewaardeerde partijen gingen zwartepieten - blijkbaar hoort dat erbij en als ik raadslid zou zijn had ik misschien nog wel meegedaan ook - en ten tweede, dat zij elkaar confronteerden met keuzen en bestookten met de vraag wat men nu eigenlijk wil. Achter deze tafel zie je dan vervolgens - dat is mijn eigen waarneming - een verlamming optreden. In de afgelopen raadsvergadering heeft de raad meer dan € 700.000,- bij elkaar gezocht, wat inderdaad niet moet worden gekleineerd, omdat dit een substantiële bijdrage is om aan de slag te kunnen gaan.

De heer OASS: Alle partijen in de raad hebben erover gesproken dat we weliswaar wisten van het probleem van het achterstallig onderhoud, maar daaraan toch niets hebben gedaan en andere keuzen hebben gemaakt. Wat is de visie van het college op het feit dat niets aan het wegwerken van het achterstallig onderhoud is gedaan, ook niet vanuit het college? Waar lag dat aan?

De heer VISSER (wethouder): Dat er in deze periode en aan het eind van de vorige periode niets aan is gedaan is niet aan de orde, omdat wel degelijk het een en ander is gebeurd.

De heer OASS: Ik zwak mijn stelling wat af: er is in ieder geval niet voldoende gebeurd.

De heer VISSER (wethouder): Dat er wel degelijk iets is gebeurd, blijkt uit het feit - de heer Van Velzen maakte daarover al behartigenswaardige opmerkingen - dat de organisatie er nu staat, een aspect waarop ik bij de bespreking van de motie zal terugkomen. Beleidsmatig, qua uitvoeringsgerichtheid en integraliteit, zijn slagen gemaakt, juist ook vanwege de discussie in SB over dit onderwerp.

De heer OASS: Het gaat mij niet om de afgelopen weken, maar om de afgelopen vier jaar en het gaat ook niet alleen om de organisatie, maar met name om de middelen.

De heer VISSER (wethouder): Daarmee komen we bij de kern van het verhaal waar u allemaal bij bent geweest, niet alleen het college, maar u ook.

De heer OASS: De raad heeft zojuist zichzelf al geanalyseerd, ik vraag nu van u een analyse van het college.

De heer VISSER (wethouder): U kent de worsteling van het college toch ook, u was daar immers bij? U kent toch de financiële problemen, u kent toch de discussies in de zin van “als we dit laten, wat komt daar dan voor terug”? Er heeft wel degelijk een budgetverhoging plaatsgevonden, maar vervolgens moesten door andere factoren budgetverhogingen ongedaan worden gemaakt of verminderd. Dat is tijdens de afgelopen begrotingsbehandeling uitgebreid aan de orde is geweest en wat mij betreft doen we die discussie nu niet over.

Dat we nu op deze manier spreken over onderhoud heeft te maken met het duale systeem...

De heer OASS: Is in het college bijvoorbeeld gesproken over verschillende scenario's? U hebt van de raad diverse ideeën gehoord, onder andere OZB-verhoging, temporisering van projecten en verkoop van de Philharmonie. Is de discussie daarover ook in het college gevoerd?

De heer MOLTMAKER: Ik wil daaraan een opmerking toevoegen, omdat de wethouder het nu wel heel bont maakt met zijn opmerking dat het dualisme er de oorzaak van is dat we nu hierover praten. De oorzaak van het feit dat niets aan het achterstallig onderhoud is gedaan ligt helemaal bij het college, daarmee ben ik het eens, maar dat hierover zo heen en weer wordt gepraat komt volgens de wethouder doordat wij er als raad nu eenmaal zijn om te praten. Dat vind ik wel een beetje grof.

De heer VISSER (wethouder): U legt dit negatief uit, maar ik bedoel het juist hartstikke positief, namelijk dat de raad het college het vuur na aan de schenen legt over dit onderwerp. Bij het zwartepieten...

De heer MOLTMAKER: Dat de raad het college het vuur na aan de schenen legt heeft een reden. Ik zie u namelijk niets doen. Wij verwachten van het college dat het gaat uitvoeren, maar dat zie ik niet gebeuren.

De heer VISSER (wethouder): Zo wordt dit een welles/nietes-discussie en komen we bij het hoofdstuk “flauw” terecht. Binnenkort is het verkiezingstijd en dan gaat u natuurlijk uitgebreid vertellen dat dit college niets heeft gedaan. Ik bestrijd echter dat wij niets hebben gedaan, waarvoor ik bijvoorbeeld kan verwijzen naar het bruggenprogramma dat op voorstel van het college met uw medewerking wel degelijk tot stand is gekomen. We moeten dan ook niet net doen alsof er niets is gebeurd. De organisatie is op poten gezet en er is meer financiële armslag voor het onderhoud gekomen, maar u weet ook dat die grotere financiële armslag weer is aangetast door factoren die u allemaal kent.

Mevrouw BLESGRAAF: Waar haalt u het vandaan, mijnheer Visser, dat de organisatie op poten is gezet? U zegt dat nu, maar wij hebben het college dit niet eerder horen zeggen. Waaruit concludeert u dat en waarop is het gebaseerd?

De heer VISSER (wethouder): Van de organisatorische aanbevelingen van de onderzoekscommissie, die zijn behandeld in de commissie SB, en ook van de vragen in de nu ingediende motie is gelukkig al een deel geëffectueerd. We hebben beheersystemen en programma's. Sterker nog: hier ligt een bestedingsvoorstel voor 2006 met een doorkijk

naar 2009. Het is de vierde keer dat u zo'n bestedingsvoorstel wordt voorgelegd en het is de derde keer dat u het vlak na de begrotingsbehandeling onder ogen krijgt.

De heer OASS: Kunt u mijn vraag beantwoorden? De heer Moltmaker kwam er tussendoor, maar zo gemakkelijk komt u er niet vanaf. Ik heb u gevraagd of in het college een discussie over middelen en keuzen is gevoerd, zoals die nu in de raad plaatsvindt.

De heer VISSER (wethouder): De discussie over keuzen is in het college al gestart toen wij nog maar net waren aangetreden. Daarna kwamen we terecht bij de bezuinigingsproblematiek, waarbij het maken van keuzen een steeds grotere rol is gaan spelen. Een aantal collegevergaderingen is voor een groot deel besteed aan de problematiek van het achterstallig onderhoud, dat prominent op de agenda staat. Vervolgens moest de begroting worden behandeld, zoals ik u in de commissie namens het college voorhield. U hebt een rapport...

De heer OASS: Heeft het college, nadat het had vastgesteld dat geld nodig is voor achterstallig onderhoud, bijvoorbeeld overwogen dit mee te nemen in de bezuinigingsoperatie en in dat kader voorstellen te doen voor het vrijmaken van geld hiervoor?

De heer VISSER (wethouder): Het presidium heeft het college in een brief verzocht na te denken over de vraag hoe in budgettaire zin moet worden omgegaan met het achterstallig onderhoud en bij de begroting of de kadernota met voorstellen te komen.

De heer OASS: Mijn vraag gaat niet alleen over deze begroting, maar over de afgelopen vier jaar. Heeft het college bijvoorbeeld overwogen het tekort op het achterstallig onderhoud bij de bezuinigingsoperatie te betrekken?

De heer VISSER (wethouder): Er zijn heel veel beleidsterreinen en we willen met elkaar heel veel dingen goed doen, waarbij komt dat de raad per fractie eigen prioriteiten stelt, zoals tijdens de afgelopen bezuinigingsdiscussies duidelijk is gebleken. Ook in het college werd en wordt veel gesproken over bezuinigingen, programma's enzovoort, maar tegelijkertijd geconstateerd dat we niet maar even - ik badineer nu enigszins - wat ontwikkelingen kunnen stilzetten, aangezien over heel veel ontwikkelingen al besluiten zijn genomen.

De heer ELBERS: Waarom zegt u niet dat u met het college zeer zwaar hebt onderhandeld, dat u daarvoor echt bent gaan zitten, dat allerlei alternatieven op tafel zijn gekomen en uiteindelijk het hele college om allerlei redenen ervoor heeft gekozen bij de begroting niet met voorstellen voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud te komen, maar dat door te schuiven?

De heer VISSER (wethouder): Dan zou ik dingen herhalen en daarmee komen we niet verder.

Ik kom bij de motie, waarin het college wordt gevraagd ten behoeve van de volgende bestuursperiode voorbereidingen te treffen voor een kort uitvoeringsprogramma ter bestrijding van het totale achterstallig onderhoud binnen één kader, inclusief schoolgebouwen, groen, bruggen, kades, sportvelden enzovoort. Het college vraagt zich af of het wijsheid is te besluiten dat het achterstallig onderhoud op diverse terreinen binnen één kader moet worden aangepakt. In de komende periode zullen er misschien afzonderlijke wethouders zijn voor bijvoorbeeld onderwijs en sport, zodat zo'n uitspraak

wellicht tot competentieverschillen zal leiden. Naar het antwoord op die vraag is het college nieuwsgierig. Een mogelijkheid is het aanwijzen van één bestuurder voor de openbare ruimte, waarover we eerder, ik meen in de commissie SB, hebben gesproken, maar misschien komen er in de volgende periode toch weer afzonderlijke wethouders voor onderdelen daarvan, met elk een eigen financieringsstroom. Daarom is de kans aanwezig, om het voorzichtig te zeggen, dat we het ons te moeilijk maken met een uitspraak over bij elkaar pakken van het achterstallig onderhoud, die op zich sympathiek en goed klinkt.

De heer OVERBEEK: In de commissie is gesproken over één wethouder onderhoud en niet over één wethouder openbare ruimte of wat dan ook.

De heer VISSER (wethouder): Dan is mijn perceptie van het besprokene blijkbaar niet juist, maar het college vraagt of u als raad wilt nadenken over één wethouder openbare ruimte en over de vraag of het handig is bijvoorbeeld ook sportvelden en gebouwen in die ene portefeuille onder te brengen.

De heer OVERBEEK: De gedachte achter het idee één wethouder onderhoud aan te wijzen is dat deze wethouder op dat punt dwars door portefeuilles heen zal kunnen kijken.

De heer VISSER (wethouder): Bedoelt u een coördinerend wethouder?

De heer OVERBEEK: Ja, dat staat ook in punt 1 van de motie.

De heer MOLTMAKER: Het aanwijzen van een coördinerend wethouder onderhoud lijkt mij heel goed. Dat staat trouwens ook in het verkiezingsprogramma van de VVD, dus daarover geen discussie. In de motie wordt het college volgens mij alleen maar gevraagd voorbereidingen te treffen om iets mogelijk te maken, waarover mijns inziens helemaal niet zo moeilijk hoeft te worden gedaan.

De heer VISSER (wethouder): Ik doe er ook niet moeilijk over, ik heb de indieners van de motie alleen een verhelderende vraag gesteld, omdat we wel alle mogelijke voorbereidingen kunnen treffen, maar straks verkiezingen zullen worden gehouden en er een nieuw college zal komen, dat coalitieonderhandelingen zal voeren. Overigens zal door uitvoering van de motie natuurlijk een magnifieke onderlegger worden gemaakt voor een stevige behandeling van dit probleem. Tot het treffen van voorbereidingen in z'n algemeenheid - de details kunnen later worden ingevuld - is het college bereid.

De heer REESKAMP: Die voorbereidingen hadden, om toch even een detailopmerking te maken, al kunnen zijn getroffen.

De heer VISSER (wethouder): Wij zijn die voorbereidingen al in organisatorische zin aan het treffen. Tegen een aantal punten in de motie kunnen wij zonder meer "ja" zeggen, omdat we al zover zijn.

De heer MARSELJE: De motie vraagt niet alleen om voorbereidingen in organisatorische zin, maar ook om voorbereidingen in inhoudelijke zin.

De heer VISSER (wethouder): In punt 2 van de motie wordt gesteld dat de bestrijding van het achterstallig onderhoud binnen de gemeente centraal in de werkzaamheden moet komen te staan. Dat is prima, uiteraard uitgaande van de vastgestelde begroting.



Onder punt 3 wordt onder meer gevraagd een tijdpad vast te leggen, waarmee we het onszelf wel moeilijk maken. Natuurlijk wil de raad heel graag een termijn vaststellen waarbinnen zaken uitgevoerd zullen moeten zijn en wij zouden dat op zich ook wel willen, maar zijn we niet completer als we werken aan de hand van een plan van aanpak in plaats van een tijdpad? Doen we het laatste, dan zijn we alleen maar gefocust op dat tijdpad, terwijl dat een onderdeel van een plan van aanpak behoort te zijn, wat dan ook onze voorkeur heeft.

Punt 4 kunnen wij volgen, het gevraagde onder punt 5 hebben we al en ook met punt 6 hebben wij geen problemen.

Bij punt 7 wil ik de opmerking maken dat zeker bij herstructureringsoperaties al wel degelijk sprake is van de combinatie bouwen/ontwikkelen van de openbare ruimte. Wij hebben bij herstructureringen, bijvoorbeeld rond de fucawoningen, onder meer geleerd dat je ook moet regelen wat met kapot gereden straten zal moeten gebeuren. Met die operaties hebben we zeker lessen geleerd.

Ook bij punt 8 wil ik iets opmerken. Het overdragen van het beheer van de openbare ruimte aan particulieren, woningcorporaties en verenigingen komt in de praktijk op bescheiden schaal al voor, met name aan corporaties, maar overdracht van het beheer van de openbare ruimte aan particulieren en verenigingen is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Wij willen dat wel, omdat het weliswaar geen geld oplevert, maar wel de betrokkenheid van mensen vergroot. Ten principale hebben wij hiertegen dan ook geen bezwaar, maar de continuïteit van de werkzaamheden is wel eens een probleem.

De heer ELBERS: Als woningcorporaties het beheer van de openbare ruimte op zich nemen, brengt dat natuurlijk investeringen voor hen mee en die zullen zij willen terugverdienen, zodat die bedragen zullen terugkomen in de stichtingskosten van de woningen, zowel huurwoningen als eigen woningen. Bent u daarvan voorstander?

De heer VISSER (wethouder): Dat is een heel andere discussie. In de motie staat dat onder andere woningcorporaties zich met het onderhoud van de openbare ruimte dienen bezig te houden. Bij de voorbereiding van de verschillende in de motie genoemde punten zullen we de consequenties tegenkomen en u kunt erop rekenen dat die in deze raad zullen worden besproken, waarbij de inbreng van de heer Elbers uiteraard van harte welkom is. In de motie wordt overdracht van het beheer van de openbare ruimte in z'n algemeenheid als idee aangedragen en met dat idee als zodanig hebben wij natuurlijk geen probleem, ook niet gezien de betrokkenheid die daardoor wordt bevorderd. Je kunt daarbij wat voorbehouden maken, maar in het kader van het treffen van voorbereidingen doen wij dat niet.

Punt 9. Werk met werk maken een nog grotere rol laten spelen bij de uitvoering van het beheer van de openbare ruimte is prima.

Wat punt 10 betreft kan ik zeggen dat we werken met handhavingprogramma's op projectmatige basis, waarbij we bij projecten en prioriteiten terecht komen.

Ik weersta de verleiding dieper op allerlei zaken in te gaan.

De heer DE RIDDER: Mijnheer de voorzitter. Ik wil namens de Rekenkamer reageren. Naar aanleiding van het rapport van de Rekenkamercommissie zijn twee vragen gesteld, waarvan één door de heer Catsman. Hij moet niet veel meer achter de door hem bedoelde tekst zoeken dan er staat. Van verschillende dingen zeggen wij dat ze in ieder geval moeten gebeuren, onder andere dat er een uitvoeringsprogramma moet komen, en voor de invulling van dat uitvoeringsprogramma worden wat suggesties gedaan die ons zinvol en handig lijken. Vandaar dat er wat verschil zit in de formuleringen.

Vervolgens wil ik ingaan op de opmerking en vraag van de heer Van Velzen over de € 900.000,- cumulatief structureel die erbij moet komen om € 80 miljoen te bereiken. Met jaarlijks € 900.000,- extra komen we uiteindelijk in de buurt van € 81 of € 82 miljoen. Die toevoeging is nodig omdat de achterstand nog oploopt zolang we niet op het normbudget zitten.

Ik ga verder niet in op de discussie, omdat dat mijn taak niet is, maar ik wil wel opmerken dat het naar mijn mening op zich niet ten onrechte is dat de fracties op een gegeven moment met elkaar een politieke discussie voeren over verantwoordelijkheid.

Verder wil ik nog iets zeggen over het mechanisme, dat naar het gevoel van de onderzoekers achter het ontstaan van het achterstallig onderhoud ligt. Natuurlijk is er altijd sprake van persoonlijke en politieke verantwoordelijkheid voor allerlei dingen en het is goed daarover te praten, maar er is ook een zeker mechanisme. Niets doen betekende in deze situatie dat het verkeerd ging. Daarom moeten we met elkaar een situatie bereiken waarin het juist goed gaat als je niets doet en je je zou moeten inspannen om het verkeerd te laten gaan. Dit betekent dat de koers moet worden veranderd, waarin ook het belang ligt van het beleidskader en het uitvoeringsprogramma. Het gaat daarbij niet om plannen, maar om wat de heer Van Velzen de politieke wil noemt. Die politieke wil moet echter wel worden neergelegd in een document, dat na de collegeonderhandelingen door een enthousiast college zal moeten worden uitgevoerd. Dan komt het goed.

(De heer Onur komt ter vergadering)

De heer DE VRIES: Mijnheer de voorzitter. Ik wil nogmaals benadrukken hoe uitermate soft ik de motie vind. Ik vind het echt beneden niveau dat zo iets hier wordt ingediend. De motie staat vol open deuren en triviale dingen, die sowieso in iedere gemeente moeten gebeuren. Ik vind dit ronduit beschamend.

De heer VAN VELZEN: Mijnheer de voorzitter. Wij dienen een motie in, een eenvoudige motie, die de raad oproept te besluiten tot het houden van een raadsconferentie waarin alle onderwerpen kunnen worden geïnventariseerd, zonder het stellen van voorwaarden vooraf.

De motie van de PvdA en de andere coalitiepartijen steunen wij, omdat wij elk initiatief om iets aan het achterstallig onderhoud te doen steunen. Zo simpel kan ik het zeggen.

Door de heer Van Velzen c.s. is de volgende motie ingediend.

Motie achterstallig onderhoud

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op woensdag 30 november 2005; sprekend over:

- het rekenkamerrapport achterstallig onderhoud;

overwegende dat:

- raadsbreed de mening is dat met het inlopen van achterstallig onderhoud nog in deze raadsperiode een daadwerkelijk begin moet worden gemaakt;

besluit:

- \* op zo kort mogelijk termijn een raadsconferentie te beleggen;
  - \* in deze conferentie te ‘brainstormen’ en te inventariseren op welke terreinen financiële verschuivingen ten gunste van inlopen achterstallig onderhoud bespreekbaar zijn;
  - \* deelnemers zeggen toe geen voorwaarden vooraf te stellen;
- en gaat over tot de orde van de dag.” (motie nr. 2)

De heer REESKAMP: Mijnheer de voorzitter. Wij willen niet uitvoerig reageren op het antwoord van de wethouder. Ingaand op de verzuchting van de Rekenkamercommissie dat het wegnemen van het achterstallig onderhoud niet voldoende politiek is ingebed, wil ik wel opmerken dat ons een beetje het gevoel bekruipt dat die inbedding op het ogenblik beter in de raad ligt dan in het college. De wethouder schudt nu ontkennend zijn hoofd en ik wil hem graag geloven - we zijn als raad natuurlijk altijd in het nadeel doordat wij de discussies binnen het college niet kunnen waarnemen -, maar afgaand op de resultaten vind ik dat we als raad het probleem van het achterstallig onderhoud de afgelopen vier jaar wat serieuzer hebben opgepakt dan het college. Dat is mijn verzuchting. Daarom zijn wij heel blij met de steun van de VVD voor de motie en met het gestelde achter het eerste aandachtsbolletje, namelijk dat in de komende bestuursperiode de wethouder onderhoud eindverantwoordelijk zal zijn. Wij zien als D66 graag dat die wethouder de guts zal hebben als dat nodig is te zeggen, dat het programma voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud niet uitvoerbaar is, hetzij door de wensen van de raad hetzij door interne factoren vanuit het college, en de moed zal hebben zijn of haar portefeuille beschikbaar te stellen. Anders komen we in deze stad gewoon niet verder.

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. Wij steunen de motie van de VVD. Wat de motie van de PvdA betreft hebben wij al eerder gezegd dat wij natuurlijk voor een coördinerend wethouder onderhoud zijn, die moet er inderdaad komen, maar dat bij de andere punten dingen worden gevraagd die al gebeuren. Bij elk project wordt al een aantal procenten voor onderhoud gereserveerd, maar in het verleden is steeds een greep uit de kas gedaan voor andere zaken, wat moet worden verhinderd. Met de punten in de motie kunnen wij het op zichzelf wel eens zijn, behalve met punt 8, dat gaat over overdracht van het beheer van de openbare ruimte aan particulieren, woningcorporaties en verenigingen. Wij vinden dat een brug te ver, omdat volgens ons het beheer van de openbare ruimte professioneel moet worden uitgevoerd. Dat is de basis van goed onderhoud en gebeurt dat niet professioneel, dan wordt op de lange duur nog meer achterstallig onderhoud gekweekt. Vanwege de wijze waarop punt 8 is geformuleerd, kunnen wij niet met deze motie instemmen.

De heer VREUGDENHIL: Mijnheer de voorzitter. Ik ben het geheel met de heer Elbers eens. Ik heb de kans gehad de motie van de VVD te lezen en te ondertekenen. In de aanhef van deze motie wordt gesproken over de taak van het huidige college, terwijl in de motie van de PvdA het huidige college wordt gevraagd voorbereidingen te treffen voor een volgende periode. Dat vind ik uitstel van executie. We moeten nú optreden, daarom krijgt de motie van de VVD onze steun en de andere niet.

Mevrouw MEIJS: Mijnheer de voorzitter. Wij zijn op zich wel gevoelig voor de stellingname van de heer Visser over een coördinerend wethouder onderhoud. We zullen inderdaad goed moeten nadenken voordat we hiervoor een nieuwe c.q. extra wethouder aanwijzen, omdat zijn handelen misschien conflicterend zal zijn met geldstromen voor sport, onderwijs en andere beleidsterreinen. Mogelijk zitten daaraan grote veranderingen vast, waartegen niet zomaar, door een uitspraak over één gedachtebolletje, "ja" of "nee" kan worden gezegd. We zullen dit zeker verder moeten doorpraten. Gezien de verwarde situaties die optreden bij projecten waaraan door teveel wethouders wordt gewerkt, zoals bijvoorbeeld de school aan het Houtmanpad, moeten daarover goede afspraken worden gemaakt.

Wij ondersteunen het natuurlijk van harte dat de VVD naar aanleiding van het idee van GroenLinks over een werkconferentie een motie heeft ingediend. Zo'n werkconferentie waarin we met de benen op tafel kijken naar mogelijkheden en onmogelijkheden en

bepalen welke zaken wel of niet bespreekbaar zijn is, vinden wij een heel sympathiek idee, waarbij we ons wel moeten realiseren dat uiteindelijk politieke keuzen zullen moeten worden gemaakt.

De heer REESKAMP: Begrijp ik goed dat u bij onze eigen coalitiemotie wat kanttekeningen zet en u aankondigt de motie van de VVD te zullen steunen?

Mevrouw MEIJS: Ja. Wat onze eigen motie betreft plaatsen wij een kanttekening bij het idee van een coördinerend wethouder, in die zin dat we goed moeten bekijken of dat een BOR-achtige wethouder - een wethouder beheer openbare ruimte - zal moeten worden, dan wel een wethouder met een bredere of juist smallere portefeuille en we daarover goede beslissingen zullen moeten nemen. Voordat we het weten hebben we een nieuwe papieren tijger in het leven geroepen die nog steeds niet voldoet aan de behoefte eindelijk iets aan het achterstallig onderhoud te doen, of ervoor zorgt dat we elkaar in zekere zin in een wurggreep houden, waardoor we nog steeds niet toekomen aan de uitvoering van plannen. Verder constateert u terecht dat wij steun geven aan de motie van de VVD voor het organiseren van een werkconferentie.

De heer VAN VULPEN: Wij steunen de motie van de coalitie, met name vanwege de eerste twee punten. Over de rest kan men vrolijk werkconferenties houden, maar wat ons betreft niet die van de VVD, zonder voorwaarden vooraf. Onze voorwaarde hebben wij in eerste termijn duidelijk aangegeven: lastenverhoging is voor ons onbespreekbaar.

De VOORZITTER: Steunt u de motie van de VVD wel of niet? U kunt een motie niet voor de helft steunen.

De heer VAN VULPEN: De motie van de VVD steunen wij niet, omdat daarin een raadsconferentie zonder voorwaarden vooraf wordt voorgesteld en wij wel een voorwaarde vooraf stellen.

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Het idee van de VVD een conferentie te houden lijkt ons sympathiek, maar ik heb de motie nog niet gezien en voordat ik "ja" zeg, wil ik eerst de tekst onder ogen krijgen.

De heer KAATEE: Mijnheer de voorzitter. Ook wij hebben wel sympathie voor het voorstel van de VVD nog eens raadsbreed over het achterstallig onderhoud te praten en te bekijken of we voldoende consensus kunnen bereiken over de aanpak van dit probleem. De motie van de VVD steunen wij dus.

De heer Elbers wil ik een nadere toelichting geven op punt 8 van onze motie, dat gaat over overdracht van het beheer van de openbare ruimte aan derden waar mogelijk. Ik kan met een voorbeeld aangeven waarop wij doelen. In de Europawijk heeft de gemeente nog kleine stukjes snippergroen. Het grootste gedeelte van de grond daar wordt door corporaties onderhouden en ziet er goed uit, terwijl de stukje van de gemeente niet worden onderhouden en er slecht uitzien. Dat is de gedachte achter punt 8 van de motie, we bedoelen met dit voorstel dus niet het Reijnaldapark in den brede te privatiseren.

De heer Vreugdenhil stemt niet voor onze motie, omdat daarin wordt gevraagd voorbereidingen te treffen voor de volgende periode, maar wel voor de motie van de VVD, die nu meteen wil beginnen. Je moet natuurlijk wel eerst denken en dan doen en volgens mij is het dan ook een kwestie van en/en. Het voorstel van de VVD is een goed voorstel, maar we kunnen er de ogen niet voor sluiten dat we voor de volgende periode een aantal voorbereidingen moeten treffen. Ik denk dat de heer Vreugdenhil daarvoor ook de ogen niet wil sluiten, zodat hij mijns inziens prima voor onze motie kan stemmen.

Mevrouw BLESGRAAF: Wij zullen beide moties steunen, omdat wij ze aanvullend ten opzichte van elkaar vinden.

De heer ELBERS: De heer Kaatee heeft een reactie gegeven op ons bezwaar tegen zijn motie, waarop ik nog even wil ingaan. Hij zegt dat punt 8 betrekking heeft op snippertjes groen en dergelijke. Als het alleen daarom gaat, hebben wij daartegen geen bezwaar, maar zo staat het er niet en als zo'n motie eenmaal is aangenomen, kan ze natuurlijk heel goed anders worden uitgelegd, bijvoorbeeld in die zin dat ook het beheer van sportaccommodaties voor overdracht in aanmerking kan komen.

De heer REESKAMP: De gesproken toelichting op de motie is onderdeel van de motie.

De VOORZITTER: Ik breng de moties in stemming, te beginnen met motie 1. De wethouder heeft uitgelegd dat wij in grote lijnen met deze motie kunnen leven, met nuances op een enkel punt.

De heer ELBERS: De SP kan deze motie bij nader inzien toch ondersteunen, met de uitdrukkelijke toevoeging dat het bij punt 8 gaat om snippertjes groen en vergelijkbare situaties en dat de gegeven toelichting onderdeel uitmaakt van de motie.

De VOORZITTER: Dat geldt ook voor het antwoord van het college, waarin in diezelfde trant een aantal kanttekeningen is geplaatst.

De heer DE VRIES: Mijnheer de voorzitter. Het eerste punt in de motie, over het aanwijzen van een coördinerend wethouder, wil ik van harte steunen, maar voor de rest doe ik niet mee.

De VOORZITTER: Dan doet u in het geheel niet mee. Iets anders kan niet, het is alles of niets.

De door de heer Kaatee c.s. ingediende motie 1 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en aangenomen, waarbij door de fracties van CU-SGP en Partij Spaarnestad wordt tegengestemd.

De door de heer Van Velzen c.s. ingediende motie wordt bij handopsteken in stemming gebracht en aangenomen, waarbij door de fractie van StpLH wordt tegengestemd.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

## 28. RAADSENQUÊTE VASTGOED

- PLAN VAN AANPAK (Gedrukt stuk nr. 237)
- BENOEMING COMMISSIE

De VOORZITTER: Ik stel eerst het plan van aanpak aan de orde en geef de voorzitter van de Voorbereidingscommissie de gelegenheid daarover iets te zeggen.

De heer DE RIDDER: Mijnheer de voorzitter. De Voorbereidingscommissie heeft haar werk afgerond en is van mening dat de Enquêtecommissie aan het werk kan. Ons werk was grotendeels organisatorisch van aard. Voor wat betreft de inhoud hebben wij ons

aangesloten bij de wens van de raad, zoals de probleemstelling en de onderzoeksvragen laten zien.

Ik wil namens de Voorbereidingscommissie nog twee opmerkingen maken. In de eerste plaats is het vanuit ons perspectief de doelstelling niet het op zoek gaan naar een schuldige. Dat moet ook niet de sfeer van de enquête zijn. Het gaat om waarheidsvinding, wat gegeven het budgetrecht van de raad in dit geval cruciaal is voor het democratisch functioneren van de gemeenteraad. Daarnaast willen wij bijdragen aan een opener cultuur en aan het beter laten functioneren van de organisatie. Dit is de eerste opmerking die wij wilden maken.

De tweede opmerking is dat de Enquêtecommissie zich, gegeven de beperkte tijd, zal moeten beperken in het onderzoek. De onderzoeksvraag wordt daarbij dan ook heel letterlijk genomen. Het onderzoek zal zich concentreren op de informatiestromen en wat daarin eventueel is misgegaan, voor uitstapjes ontbreekt de tijd. Het is naar mijn mening belangrijk dit nog eens expliciet op te merken.

De heer DE VRIES: Mijnheer de voorzitter. Ik wil de Voorbereidingscommissie hartelijk bedanken voor dit document, dat een net stuk werk is.

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Sowieso onze complimenten voor dit plan van aanpak. Wij zijn erg ingenomen met de twee keuzen die zijn gemaakt, voor het Houtmanpad en het Waarderveld, en met name ook met de informatiebijeenkomst die vooraf voor de medewerkers van de afdeling zal worden gehouden.

Zoëven werd opgemerkt dat er geen tijd is voor uitstapjes, maar het lijkt mij wel logisch dat, als de noodzaak van een uitstapje wordt gezien, om maar even bij die uitdrukking te blijven, dit in het rapport wordt aangegeven.

De heer OASS: Mijnheer de voorzitter. Ook de fractie van GroenLinks wil de Voorbereidingscommissie bedanken voor dit plan van aanpak. Wij hebben eerder in de raad duidelijk naar voren gebracht dat wij een kort en krachtig onderzoek willen en wij de uitkomst van het onderzoek nog in deze raadsperiode willen bespreken. Ik vraag de voorzitter van de Voorbereidingscommissie of dat nog mogelijk is, omdat dat uit het stuk niet helder blijkt.

De heer DE RIDDER: Mijnheer de voorzitter. De heer Catsman vraagt de noodzaak van uitstapjes te vermelden. Als wij in het rapport dingen tegenkomen waarvan een nader onderzoek naar onze mening zinvol zou zijn en waarvoor wij zelf geen tijd hebben gehad, zullen wij die punten zeker noteren. Daar kunt u van op aan.

Voor wat betreft het tijdstip van onze eindrapportage wijs ik erop dat het tijdschema heel krap is. Wij hebben bij onze planning rekening gehouden met de discussie die in de raad is gevoerd, waarbij voortdurend is aangedrongen op een heel compact en kort onderzoek. Er zijn geen expliciete uitspraken gedaan over het tijdstip waarop wij zouden moeten rapporteren, maar wij hebben de opmerkingen daarover opgevat als de wens dat in ieder geval voor de volgende raadsperiode te doen, zodat de rapportage in de huidige raadsperiode nog daadwerkelijk iets zal kunnen betekenen. De planning gaat echter uit van presentatie van het eindrapport op 15 maart. Als we dat moment in de planning opschuiven naar een datum voor de verkiezingen, opdat het eindrapport nog door de raad in deze samenstelling kan worden besproken, is dat wel een heel grote verschuiving, die betekent dat in dit hele circus alles veertien dagen eerder zal moeten gebeuren. Dat is lastig, omdat alleen al de organisatie van allerlei gesprekken logistiek nogal wat met zich mee brengt en de tijd toch al kort is. Aan de andere kant is gekozen voor een werkwijze waarbij eigenlijk al vanaf de eerste dag van het functioneren van de Enquêtecommissie aan het rapport zal worden gewerkt en gaande het proces zal het rapport voortdurend

worden bijgesteld, zodat we aan het eind van de gesprekken, die eind februari zullen zijn afgerond, al een aantal belangrijke conclusies voor onszelf zullen kunnen formuleren. Wij kunnen ons dan ook heel goed voorstellen - ik heb daarover kort overlegd met mijn medeleden van de Voorbereidingscommissie - dat wij dat nog voor de verkiezingen zullen doen. Over de vorm waarin we de conclusies in de raad zullen brengen, zullen we te zijner tijd nog even moeten overleggen. Wij willen echter vooralsnog vasthouden aan de datum van 15 maart voor een echt zorgvuldig rapport, waarin alle details goed zullen zijn verwoord. We moeten ook even de tijd krijgen om de resultaten, die we eind februari zullen hebben, in de vorm van een net rapport te gieten.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel tot vaststelling van het plan van aanpak.

De VOORZITTER: Ik stel vervolgens de samenstelling van de commissie aan de orde.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Mijnheer de voorzitter. Ik heb in een eerdere bijeenkomst de heer Elbers voorgedragen als voorzitter, maar wij kunnen uitstekend leven met de gedachte dat de heer De Ridder voorzitter van de Enquêtecommissie wordt. Wel zijn wij er grote voorstanders van dat de heer Elbers dan vice-voorzitter wordt, dit ook omdat de SP in voorafgaande periodes geen collegeverantwoordelijkheid heeft gedragen en wij van mening zijn dat naar de buitenwereld toe iedere schijn moet worden weggenomen - voor ons is dat niet nodig, maar wij horen wel eens geluiden die erop duiden dat daarvoor wordt gevreesd - dat er op welke manier dan ook iets verborgen zou kunnen blijven. Bovendien heeft de heer Elbers in de Rekenkamercommissie heel duidelijk aangetoond, dat hij politieke opvattingen en zakelijk onderzoek heel goed kan scheiden. Ik heb nog nooit van iemand in de raad één opmerking gehoord die aangeeft dat het anders is. Daarom wil ik pleiten voor het vice-voorzitterschap van de heer Elbers.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de heer Elbers terugtreedt als kandidaat voor het voorzitterschap.

Er zal eerst worden gestemd over de leden van de Enquêtecommissie, waarbij het de bedoeling is dat u voor vijf duo's kiest. Kiest u voor een bepaalde kandidaat voor het lidmaatschap, dan brengt u meteen uw stem uit op de voor die kandidaat voorgedragen vervanger. Nadat de stemmingsuitslag is bepaald, wat in de eerstkomende schorsing zal gebeuren, zal worden gestemd over het voorzitterschap van deze commissie. Ik verzoek de heren Klaassen en Vreugdenhil de commissie voor stemopneming te vormen.

## 29. DEFINITIEFASE '2 NIEUWE VMBO-SCHOLEN': KREDIETAANVRAAG EN DEELPROJECTEN (Gedrukt stuk nr. 252/Divendal)

Mevrouw LODEWEEGS: Mijnheer de voorzitter. De doortastende manier van de wethouder om in samenwerking met de raad te komen tot nieuwbouw van twee VMBO-scholen vinden wij een goede inzet. Verbetering van het imago van het VMBO verdient deze inzet ook, omdat het tenslotte gaat om een belangrijk deel van onze Haarlemse bevolking: onze jeugd.

De beide locatiekeuzen, in oost en in west, zijn al uitgebreid besproken in de commissie en de vragen over verschillende onderwerpen, onder andere de menselijke maat, verbetering van de busbereikbaarheid en de dekking van de gelden voor de definitiefase, zijn wat mij betreft afdoende door de wethouder beantwoord.

Ik beperk mij daarom bij deze raadsbespreking tot één aandachtspunt, dat betrekking heeft op de westlocatie, in mijn ogen de meest ingewikkelde van de scholen en de

sportruil. Eerst wil ik nog zeggen dat ik blij ben met de uitvoerige schriftelijke antwoorden van de wethouder aan de sprekers in de commissie, de buurt en de omwonenden. Met deze groep ben ik het eens dat de verkeersveiligheid rondom de westlocatie de grootste mogelijke zorg behoeft. In de nota wordt meer dan duidelijk op diverse plekken aangegeven dat de huidige verkeerssituatie voor fietsers onveilig is. De ontsluiting van het terrein, met name voor de fietsende schooljeugd, moet niet alleen meer aandacht krijgen, zoals de wethouder schrijft, maar heeft voor ons de hoogste prioriteit. De tien gouden regels voor een veilige schoolomgeving van 3-VO kunnen hierbij als leidraad dienen naast alle wettelijke veiligheidsaspecten.

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Bedenkend dat in de regio Zuid-Kennemerland 60% van de leerlingen van groep 8 naar het VMBO gaat, kan worden gezegd dat we bij dit punt met een stevig onderwerp bezig zijn.

Het gaat om een grote investering en er zal dan ook goed over moeten worden nagedacht welke opleidingen op welke locatie moeten komen. Komt de basisopleiding op beide locaties en komen specialistische opleidingen op één van de twee? Bijvoorbeeld de keuze ten aanzien van de locatie waar een duur lokaal voor de constructieve technieken zal worden ingericht, heeft zo z'n gevolgen voor het tekenen van de architect, terwijl natuurlijk ook moet worden gekeken naar het aantal uren dat zo'n lokaal zal worden gebruikt.

Wij vinden het een heel origineel idee in de oostsituatie theatertechniek te gaan geven. Dat is een heel leuke suggestie. Overigens is het opvallend dat voor de oostlocatie in het stuk een aantal opleidingen wordt genoemd, maar voor de westlocatie nog niet. Ik wil daarop graag nog enige toelichting hebben.

Verder wil ik aandacht vragen voor de positie van de Lieven de Keyschool, een school met een bijzondere aanpak. Wij zouden het zeer betreuren als deze school tussen de maalstenen van het grotere geheel terecht zou komen.

Voor het overige wil ik mij aansluiten bij het betoog van mevrouw Lodeweegs, met name voor wat betreft de ontsluiting, de aan- en afvoer van fietsende en brommende leerlingen, om het zo maar te noemen.

De heer KLAASSEN: Mijnheer de voorzitter. Het is duidelijk dat de betrokken wethouder het hart bij de jeugd heeft liggen. De PvdA heeft er al op geduid dat met het openbaar voortgezet onderwijs heel veel is gebeurd sinds dit dossier door deze wethouder wordt beheerd. Dat krijgt vandaag definitieve flatterende in de raad, waarvoor D66 complimenten en volledige steun wil uitspreken. U zult ons op het ontwikkelende pad zeker controlerend tegenkomen, maar met name voor de kaders onze complimenten. Voor het onderwijs inhoudelijk is dit een absolute win/win situatie. Er komt straks een breder palet voor het VMBO binnen de Haarlemse grenzen, waarmee ook onze fractie erg blij is.

In de commissie heeft de wethouder de toezegging gedaan dat, mocht het Stadskantoor niet in 023 komen, dit geen beletsel zal zijn voor de voortgang van de aldaar geplande VMBO-school. Wij vinden het van belang dit nog even te onderstrepen.

De menselijke maat is van het begin af aan inzet geweest van het CDA en D66 en is tot een raadszorg geworden. Het college heeft ons met keiharde cijfers duidelijk gemaakt dat daarvan sprake zal zijn, wat voor ons een politieke voorwaarde was voor het tot uitvoering brengen van dit plan. Alles wat wij op dit punt wensten is overgenomen.

Naar aanleiding van de inbreng van een spreker in de commissie hebben we vandaag nog een toelichting gekregen met betrekking tot het Badmintonpad. Voor ons zijn de zorgen daarover weggenomen, met name door het argument dat, als daar geen school komt, op die plek iets anders zal worden gebouwd. Wij denken dat daar in overleg tussen de buurt en de wethouder een school kan komen die voldoende draagkracht zal hebben.



Mevrouw CNOSSEN: Zonder de commissievergadering te willen overdoen, wil ik nog even de aandacht vestigen op het aspect van de menselijke maat. Er is natuurlijk sprake van twee grootschalige scholen, dat is niet te ontkennen, en het is ook een gegeven dat men bij dit type onderwijs het zicht op de kinderen wat gemakkelijker kwijtraakt, overigens in diverse opzichten. Een grote school geeft ook meer overlast in de omgeving. Ik denk dat de overlast ongeveer recht evenredig is met de grootte van een school, vandaar dat onze politieke voorkeur altijd is uitgegaan naar een kleinschaliger opzet. De Lieven de Key-school is een voorbeeld dat daarvoor pleit. De vraag is dan ook of de grootte echt recht doet aan de menselijke maat, zoals wordt gesteld.

De voorbereidingskosten voor wat betreft de ambtelijke en de externe inzet zijn natuurlijk fors. Dit bedrag in guldens omrekenend, denk ik dat de vorige raad daarbij zeker had moeten slikken. Omdat ik dat in uw stukken niet ben tegengekomen, verzoeken wij het college hiermee kritisch om te gaan en na te gaan hoe hierop kan worden bezuinigd, dit temeer daar in het raadsstuk sprake is van het wellicht nodig zijn van sponsors voor het inrichten van een school. Wij zouden het mechanisme van de ambtelijke kosten wel eens ter discussie willen stellen. Ik denk overigens dat men met het bedrag van € 20 miljoen niet zal uitkomen en deze scholen in de toekomst een schip van bijleg zullen worden. Ik wil tenslotte vragen of het de bedoeling is beide scholen door dezelfde aannemer te laten bouwen en of dat de kosten niet aanzienlijk zou kunnen drukken?

De heer HAGEN: Mijnheer de voorzitter. Wij hebben begrepen dat 60% van de Haarlemse leerlingen naar VMBO-scholen gaat en wij vinden het dan ook met alle anderen hier erg belangrijk dat deze nieuwbouw er komt.

De VVD steunt de opmerkingen die over de verkeerssituatie zijn gemaakt, maar wij hebben er vertrouwen in dat daarvoor een oplossing zal worden gevonden.

In de commissie heeft de VVD de wethouder in overweging gegeven voor wat betreft de omgang met de buurt vooral te kiezen voor het harmoniemodel in plaats van het conflictmodel. Wij zijn blij verrast door de brief van de wethouder, waarin hij er uiting aan geeft dat zijn insteek inderdaad het harmoniemodel is.

Een punt is voor de VVD nog de financiële kant van de zaak en dan nog niet eens zozeer de hoogte van de kosten. Overigens hebben wij in de commissie wel vastgesteld dat voor de financiering van de school vier bronnen worden genoemd, maar geen vast bedrag, wat het risico met zich meebrengt dat die vier bronnen maximaal zullen worden uitgenut en er straks een school met gouden dakgoten zal staan. Wij vinden dat er een heel goede school moet komen, maar ze moet niet uitzinnig zijn.

Iets anders is de beheersing van de kosten. De wethouder onderwijs is dezelfde als de wethouder financiën, wat betekent dat de raad geen problemen zal hebben met het aanwijzen van de verantwoordelijke als het gaat om de voortgang enzovoort. Voor het gemak pak ik hierbij ook de verkeerskwestie mee, die in dezen erg belangrijk is. Ik kijk nu naar de wethouder en verwacht dat hij met een hoofdknik aanvaardt dat hij coördinerend wethouder is bij de bouw van deze VMBO-scholen. Hij knikt echter niet, dus wacht ik zijn antwoord af.

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. Gisteravond heb ik in het Sportcafé met verscheidene mensen van de verenigingen gesproken, die zeiden dat het erg belangrijk is bij de bouw van de nieuwe VMBO-scholen meteen sportvoorzieningen te treffen en daarbij de kaders te betrekken die op deze scholen aanwezig zijn en tevens in de verenigingen werken.

Verder zouden wij graag willen - wij hebben dat in de commissie al gezegd - dat ook de jongeren van het VMBO bij de gedachtevorming worden betrokken. We hebben hier een

conferentie gehad van jongeren van het VMBO die zeer concreet waren in hun gedachtevorming, bijvoorbeeld ook over spreiding en menging van onderwijs. Datzelfde geldt natuurlijk voor de Vrienden van het VMBO, die door deze wethouder zeer zijn gestimuleerd. Tot de Vrienden van het VMBO behoren onder meer werkgevers, die zeer behartigenswaardige opmerkingen hebben gemaakt over de vraag hoe een school gericht op het bedrijfsleven en op leren er naar hun mening zou moeten uitzien. Er moet worden gebouwd voor de komende twintig à dertig jaar in een zodanige omvang dat goede dienstverlening mogelijk is en ook kan worden geïnvesteerd. Een kleine school klinkt wel aardig, maar heeft slechts gebrekkige mogelijkheden voor de leraren, het bedrijfsleven en de leerlingen.

Mevrouw VAN HOEIJEN: Mijnheer de voorzitter. Dank voor de brief van de wethouder naar aanleiding van de vragen die in de commissie door de omwonenden zijn gesteld. Ik ben blij dat de leerlingen van het VMBO eindelijk de school krijgen waarop zij recht hebben. Zij hebben lang gezeten en zitten nog steeds in gebouwen die het slechte imago van het VMBO bevestigen, maar zij zullen nu een school krijgen waarop zij trots kunnen zijn.

Ik sluit mij aan bij wat van de kant van de PvdA is gezegd over de verkeersveiligheid rond de school en de bereikbaarheid, en wat de financiën betreft sluit ik mij aan bij de VVD. Ik ben blij met de toezegging van de wethouder dat in februari een gecombineerde vergadering van de commissies CMC en OWSR zal plaatsvinden, waarin zeker ook de financiën ter sprake zullen komen.

Ik wil nog even terugkomen op de claim van Hotel Haarlem-Zuid, die nog in hoger beroep moet worden behandeld. De wethouder heeft gezegd dat deze claim hier los van staat, maar zo wil ik dat toch niet zien. Als Hotel Haarlem-Zuid de rechtszaak wint, zal de gemeente een X bedrag moeten betalen. Ik weet niet wat men eist, maar u weet dat waarschijnlijk wel. Eigenlijk kunnen wij ons dat niet permitteren en gezien ook de financiën die met de school gemoeid zijn, zullen we het geld hard nodig hebben. Ik verzoek de wethouder ons hiervan op de hoogte te houden.

De heer DIVENDAL (wethouder): Mijnheer de voorzitter. Dank voor de instemming die ik heb gehoord, ook naar aanleiding van de uitgebreide bespreking in de commissie. De complimenten over de doortastendheid en de voortgang wil ik onmiddellijk delen, niet alleen met de medewerkers van de gemeente Haarlem die dit project sectorbreed hebben opgepakt, maar zeker ook met de scholen zelf, die duidelijk de noodzaak zien van het snel stappen zetten in dit proces. Overigens mag de snelheid er natuurlijk niet toe leiden dat dingen gehaast en onzorgvuldig gebeuren.

Een aantal van de vragen, opmerkingen en kanttekeningen vanuit de raad was erop gericht in het vervolgtraject te voorkomen dat op bepaalde punten fouten worden gemaakt, onder andere met betrekking tot de verkeersveiligheid, de bereikbaarheid en het belangrijke aspect van de menselijke maat. Misschien is het goed er nog eens op te wijzen dat het plan voor deze scholen heel realistisch is. Er zijn in Haarlem ook scholen voor voortgezet onderwijs met rond de 1700 leerlingen, maar in dit geval gaat het om scholen met 1.100 tot 1.200 leerlingen. Zoals de heer Elbers aangaf, is er een minimumgrens voor het kunnen geven van kwalitatief goed onderwijs. Dat bij de inrichting en de bouw van de scholen rekening moet worden gehouden met de menselijke maat is vanzelfsprekend, maar het realiseren daarvan is geen vanzelfsprekendheid: we zullen dat in het vervolgtraject keihard moeten waarmaken. Gelukkig zijn er voorbeelden in het land die aantonen dat dat goed kan.

Naarmate de bouw vordert en de inrichting van de school in beeld komt, zal het beter mogelijk zijn de jongeren zelf erbij te betrekken, waarover we in de commissie ook hebben gesproken.

Ik kon inderdaad niet meteen bevestigend knikken in antwoord op de vraag van de heer Hagen. Hij heeft er natuurlijk gelijk in dat ik voor dit project de coördinerend wethouder ben zolang ik in de huidige periode deze portefeuille heb, maar een belangrijk gedeelte van de werkzaamheden zal natuurlijk plaatsvinden in de volgende bestuursperiode en daarover voorspellingen doen, is kijken in een glazen bol. In elk geval voel ik mij op dit moment volledig verantwoordelijk voor dit project.

De heer HAGEN: Deze raad heeft uitgesproken dat bij grote projecten één wethouder bestuurlijk verantwoordelijk moet zijn. Mijn opmerking lag in het verlengde daarvan.

De heer DIVENDAL (wethouder): Ik ben hiervoor bestuurlijk verantwoordelijk, maar een groot deel van het vervolgetraject valt in de volgende bestuursperiode en dan is het aan het nieuwe college en de nieuwe raad de aldan bestuurlijk verantwoordelijke aan te wijzen.

De heer HAGEN: Ik duidde ook niet zozeer op uw persoonlijke schouders, maar meer op uw functionele schouders.

De heer DIVENDAL (wethouder): Dan nog enkele opmerkingen over de financiën en de beheersing van de kosten. Het is een beetje een open deur te zeggen dat dit momenteel één van de belangrijkste aandachtspunten is bij alles wat we in Haarlem doen, dus ook bij dit project. In de volgende fase zal duidelijk worden hoe we omgaan met de verschillende financieringsbronnen voor deze scholen. Als het rijk bijbetaalt betekent dat niet per definitie dat er meer kan, maar misschien zal de bijdrage van de gemeente daardoor wat lager kunnen zijn.

Er zijn nog enkele specifieke vragen gesteld, waaronder de vraag van de CDA-fractie naar de verdeling van de verschillende afdelingen over de beide locaties. Omdat we met de plannen voor oost verder zijn dan met de plannen voor west, wordt voor oost al specifiek een opleiding theatertechniek genoemd, naast opleidingen op ICT-gebied, maar voor west geldt als bijzonderheid dat daar een volledige afdeling groen zal komen. Dat is zo'n beetje het grote onderscheid tussen de twee scholen, maar op beide locaties komt een algemene brede basisopleiding.

Verder is gewezen op de bijzondere positie van de Lieven de Keyschool. Het onderwijs op deze school, maar ook het leerwegondersteunend onderwijs, moet om goed tot zijn recht te komen en in een beschermde omgeving worden gegeven. Verder geldt mijns inziens specifiek voor de Lieven de Keyschool dat goede relaties zijn te leggen met de groenafdeling in oost.

Mevrouw Van Hoeijen sprak nog even over de discussie met Van der Valk over de parkeerplaatsen die men denkt te krijgen. Dit is een discussie van Van der Valk versus de gemeente/023, die in zekere zin natuurlijk ook met de bouw van de VMBO-scholen te maken heeft. Ik zeg mevrouw Van Hoeijen toe dat ik de raad daarvan op de hoogte zal houden.

Ik wil tenslotte opmerken dat het percentage van 60 voor wat betreft de leerlingen van groep 8 van het basisonderwijs die naar het VMBO gaan een landelijk percentage is en het in Haarlem, als ik het goed heb, net boven de 50% ligt. Ik zal de raad nog eens informeren over het precieze percentage.

Mevrouw WALTERS: Mijnheer de voorzitter. Ik wil graag nog wat meer van de wethouder horen over het verkeer. De omwonenden, die bij de commissievergadering aanwezig waren, hebben naar voren gebracht dat zij daarvoor geen oplossing zien of kunnen bedenken. Zij hebben de situatie ook door anderen laten bekijken, die eveneens

tot de conclusie kwamen dat het onmogelijk is op deze plek aan alle wensen uitvoering te geven. Dat is helemaal in tegenstelling met de brief van de wethouder, waarin staat dat verkeerstechnisch gezien zelfs bepaalde voordelen zullen optreden. Ik denk dat de wethouder er nog een harde dobber aan zal hebben de omwonenden echt duidelijk te maken dat de nieuwe situatie niet zoveel gevaar zal opleveren. Hoe zal het echter gaan als de oplossing die de gemeente voor ogen staat niet blijkt te kunnen? Gaat u eerst bouwen en ziet u dan later wel hoe het verder moet?

De heer DIVENDAL (wethouder): Mijnheer de voorzitter. Wij hebben de overtuiging dat de ons voor ogen staande oplossing kan, zoals ook blijkt uit de brief, maar het belangrijkste is dat uiteindelijk doorslaggevend zal zijn wat politie en brandweer hiervan vinden. Wij kunnen niet zomaar plannen maken en ervan uitgaan dat we dergelijke problemen wel zullen oplossen, maar hebben ons te houden aan objectieve criteria. Als het gaat om zaken op het gebied van verkeersveiligheid en ontsluiting, ook bij calamiteiten, is het oordeel van de politie en de brandweer uiteindelijk bepalend. Zo kan ook een gevoelsmatig oordeel van buurtbewoners in de praktijk objectief worden getoetst.

De heer KLAASSEN: Kunt u nog eens bevestigen dat als het Stadskantoor niet in 023 komt, de ontwikkeling van deze scholen in 023 toch ongestoord zal kunnen doorgaan?

De heer DIVENDAL (wethouder): Het antwoord is “ja”, wat volgens mij ook geldt voor het omgekeerde.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

### 30. ONTEIGENING FUCA-PERCELEN GARENKOKERSKWARTIER (Gedrukt stuk nr. 262/Rietdijk)

Mevrouw VAN DER MOLEN: Mijnheer de voorzitter. Wij hebben destijds ingestemd met het tweesporenbeleid van enerzijds onteigenen en anderzijds onderhandelen met bewoners, maar in deze specifieke zaak is het een en ander fout gegaan. In het vorige geval gingen vooral procedurele dingen fout, maar bij deze kwestie is echt van alles fout gegaan in de communicatie. Ik wil daarom het voorstel doen dit besluit uit te stellen en het voor de raadsvergadering van december opnieuw op de agenda te zetten, zodat voor die tijd nog normaal contact kan worden gelegd met de familie die hier afgelopen donderdagavond in alle staten aanwezig was. Dat is een uitstel van niet eens maand, omdat de volgende raadsvergadering al over een week of drie is. Ik zie de wethouder het hoofd schudden, maar ik wil hiervoor toch pleiten, omdat er in dit geval veel is misgegaan. Het lijkt mij veel beter dat we hierover in december besluiten en eerst nog eens met de bewoners wordt gepraat. Dan kan waarschijnlijk nog een aantal hobbels worden weggenomen. Met het besluit zoals het er nu ligt, stemmen wij vandaag niet in.

Mevrouw VAN HOEIJEN: Mijnheer de voorzitter. In de commissievergadering van donderdagavond jl. hebben we heel uitgebreid aandacht besteed aan dit onderwerp. Door de insprekers werd de gemeente nogal wat verweten voor wat betreft de communicatie, wat allemaal erg emotioneel werd gebracht. Inmiddels is duidelijk, in ieder geval voor mij en nog een aantal anderen, dat de waarheid in het midden ligt en het niet helemaal zo is als we afgelopen donderdagavond hebben gehoord. Wij hebben om informatie gevraagd die we hebben gekregen, zij het wel op de valreep. Ik zal daarover niets zeggen, omdat het vertrouwelijke informatie is, maar ik wil wel opmerken dat ik erg blij ben met deze informatie, waardoor hetgeen in de commissie is gebeurd in een ander daglicht is komen te staan. Ik kan mij het betoog van mevrouw Van der Molen voorstellen, omdat ik er tot

voor kort hetzelfde over dacht, maar nu doe ik dat niet meer en kan ik helemaal met dit voorstel akkoord gaan.

Mevrouw RAEVEN: Mijnheer de voorzitter. Zoals ik meermalen heb verklaard, ben ik tegen onteigening en tijdens de commissievergadering stond ik op het standpunt, dat ook in dit geval niet tot onteigening moest worden overgegaan, maar gelezen het vertrouwelijke stuk dat wij na de commissievergadering hebben ontvangen, heb ik nu het idee dat echt bijna alles is gedaan wat mogelijk was. Daarom trek ik mijn bedenking in.

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Wij zijn hier naartoe gegaan met hetzelfde idee dat door mevrouw Van der Molen naar voren is gebracht, maar de brief die wij hebben gekregen gelezen hebbend, gaan wij nu met dit voorstel akkoord.

De heer KLAASSEN: Mijnheer de voorzitter. Ik wil tegen de SP zeggen dat ik haar standpunt heel onverstandig vind. Wat mevrouw Van der Molen voorstelt is misschien wel lief bedoeld, maar zo werkt het niet altijd in de politiek. De percelen waarvoor nu een onteigeningsvoorstel voorligt, hebben vele malen op de agenda gestaan. Natuurlijk is het waar dat een aantal fouten is gemaakt, waarover we hebben gesproken, maar als je werkelijk...

Mevrouw VAN DER MOLEN: Ik sprak niet over de Westergracht, maar over het Garenkokerskwartier.

De heer KLAASSEN: Ook daarvoor geldt dat het blijkens nadere informatie anders ligt dan men het deed voorkomen. Ik kan mij dan ook aansluiten bij de woorden van mevrouw Van Hoeijen. Overigens heeft het college toegezegd dat er een bemiddelaar kan komen en de zaken nogmaals kunnen worden opgestart, hopelijk ten gunste van én degenen die daar wonen én de gemeente.

De heer OASS: Dat geldt alleen voor dat andere project, niet voor dit.

De heer KLAASSEN: Volgens mij geldt het ook voor dit project, maar ik hoor dat straks graag van het college.

Mevrouw RIETDIJK (wethouder): Mijnheer de voorzitter. Aan het eind van de onteigeningen in het kader van de hele fuca-aanpak zijn de moeilijkste en lastigste gevallen overgebleven. Ik ben wel blij dat een aantal van u na lezing van het vertrouwelijke stuk een veel genuanceerder beeld van de situatie heeft gekregen dan jongstleden donderdag in de commissie. Ik vind het jammer dat de SP zo uitvergroot...

Mevrouw VAN DER MOLEN: Ik vraag alleen maar uitstel met één maand. Wat maakt die maand nou uit?

Mevrouw RIETDIJK (wethouder): Ik wil eerst iets over één van uw andere opmerkingen zeggen, als u het goed vindt. Ik vind het jammer dat u zo uitvergroot dat alles voortdurend misgaat in de communicatie. Ik heb het traject van de Westergracht, waarbij veel commotie en vooral ook emotie optrad, nog eens helemaal nagelopen en ik heb zelfs de vorige week nog met de bewoners van de Westergracht om de tafel gezeten. Hun boosheid is niet verminderd, maar ik kan gewoon vaststellen dat heel uitvoerig is gecommuniceerd. Communiceren leidt er echter niet altijd toe dat partijen het met elkaar eens worden. Er zit soms een enorme kloof tussen enerzijds wat mensen als opbrengst

verwachten en eruit denken te kunnen slepen en anderzijds wat werkelijk redelijk en billijk is nadat de gemeente zoveel mogelijk bewegingen heeft gemaakt. Ook in deze gevallen is daarvan sprake. Gezien ook de kaders die we met elkaar hebben vastgesteld, zou het mijns inziens heel onverstandig zijn de onteigeningsprocedure uit te stellen. Terwijl de procedure loopt, blijven we bezig met minnelijk overleg. Het kost mij geen moeite in beide gevallen iemand aan te wijzen die als bemiddelaar zal optreden, echter wel met het oogmerk in redelijkheid en billijkheid een prijs vast te stellen en in de wetenschap dat we op beide plekken tot sloop/nieuwbouw overgaan. Het is dus niet mogelijk dat een bemiddelaar alle trappen van de besluitvorming afgaat: hij bemiddelt met inachtneming van de uitgangspunten die de gemeente hanteert en is ook gebonden aan een termijn. Mijn ervaring is namelijk dat hoe langer je blijft praten, hoe zeker het proces wordt en hoe zwaarder het voor mensen is. Ik constateer ook in het proces met betrekking tot de Westergracht dat mensen zichzelf op een gegeven moment helemaal in de klem hebben gezet en daar niet meer uitkomen. Dat is heel ongezond voor de gemoedrust van mensen, maar ook voor het proces. Ik wil voor beide gevallen een bemiddelaar aanwijzen, maar uitstel vind ik een heel slecht voorstel.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Wat moet ik me voorstellen bij zo'n bemiddelaar? Is dat iemand die tussen de gemeente en de bewoners bemiddelt?

Mevrouw RIETDIJK (wethouder): In het minnelijk overleg geldt nu al het aanbod dat de bewoners zelf een adviseur mogen aanwijzen. Zij kunnen zich laten bijstaan door én een onafhankelijk makelaar/taxateur, én een raadgever, een procesondersteuner of wie dan ook, ik heb dat de vorige week ook nog tegen de bewoners van de Westergracht gezegd, maar het eind van het liedje moet natuurlijk wel zijn dat er een prijs uitkomt die redelijk en billijk is, ook voor de gemeente Haarlem, in de wetenschap dat wij heel ver gaan om maatwerk te leveren. Dat hebben wij bij het hele funderingsherstel gedaan en wij zullen dat blijven doen, maar uiteindelijk is de bottom-line dat het huis moet vrijkomen voor het sloop/nieuwbouwproject.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Mijnheer de voorzitter. Ik wil de boel ook niet frustreren. Hoewel ik de indruk heb dat er misschien nog wat extra uitleg nodig is, zullen wij gehoord de toezegging over bemiddeling, waarmee ik erg blij ben omdat ik denk dat bemiddeling in dit geval zeker noodzakelijk is, met dit voorstel instemmen.

De heer VAN VULPEN: Wij hebben niets tegen onteigening. Er wordt altijd meer geboden dan er maximaal uitkomt en men heeft adviseurs. Dit stuk mag van ons plat, in tegenstelling tot het andere stuk. Dat vonden wij wel mooi, maar dit is rijp voor de sloop.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

31. RAAKS; VERKOOP WIJNKERK VESTESTRAAT 1/JACOBSTRAAT 6 VAN JOPEN BV  
(Gedrukt stuk nr. 266/Visser)

De heer OASS: Mijnheer de voorzitter. Wij hebben afgelopen donderdag in de commissie onze kritiek op dit voorstel uitgesproken. Er zijn heel duidelijke afspraken gemaakt over de manier van omgaan met bezit van de gemeente, waarbij over het algemeen als hoofdlijn geldt dat niet ondershands wordt verkocht, maar via aanbesteding. Het college heeft nu al voor de tweede keer...

De heer KLAASSEN: Even ter aanvulling: mits het college na overleg met de raad concludeert dat met afwijking van die hoofdlijn het algemeen belang wordt gediend.

De heer OASS: Daar wilde ik net op komen. Inderdaad is afwijking mogelijk, maar in dit geval gaat het om een onderdeel van het Raaksproject waarop een tekort drukt, terwijl dit een plek is die geld kan opbrengen. Daarom snappen wij niet waarom het college niet gewoon openbaar heeft aanbesteed. Bovendien wordt met deze onderhandse verkoop op z'n minst de schijn gewekt van vriendjespolitiek, zoals we ook in de krant konden lezen. In de commissie heb ik gezegd dat ik mijn fractie over dit voorstel negatief zou adviseren, wat ik ook heb gedaan. De fractie heeft mijn advies overgenomen, zodat wij tegen zullen stemmen.

Wij dringen er bij het college op aan criteria te formuleren op grond waarvan kan worden afgeweken van de hoofdregel, want die criteria zijn er nu niet. Als het college dat niet wil toezeggen, zullen wij met een motie komen.

Mevrouw VAN HOEIJEN: Mijnheer de voorzitter. Ik ben in de commissie met dit voorstel akkoord gegaan. We hebben hierover lang gepraat en zijn het er allemaal over eens dat Jopen Bier een heel goede partij is om zich daar te vestigen.

Mevrouw BLESGRAAF: We zijn het daarover helemaal niet allemaal eens!

Mevrouw VAN HOEIJEN: Een groot deel van de commissie was het daarover eens, laat ik het dan zo zeggen.

Op 24 november, de dag waarop 's avonds de commissie vergaderde, kwam de Stadskrant uit, die naar ik aanneem al een paar dagen eerder was gedrukt. Daarin staat een foto waarop u gezellig een biertje staat te drinken met de heer Ordeman, terwijl wij deze verkoop nog in de commissie en de raad moesten behandelen. Ik vind dat heel gênant. Dat moest mij even van het hart.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Mijnheer de voorzitter. Het zal u duidelijk zijn dat wij niet uit zijn op winstmaximalisatie voor maatschappelijke doeleinden, maar daarvan is hier ook eigenlijk geen sprake. Bovendien rust er een enorm tekort op dit gebied. Zoals ik afgelopen donderdag al heb gezegd, zijn wij er uitermate verbaasd over dat deze verkoop ondershands is aanbesteed. Met dit voorstel kunnen wij niet instemmen.

Mevrouw RAEVEN: Mijnheer de voorzitter. Dit is de tweede keer dat het college in mijn ogen op deze manier in de fout gaat. De kardinale vraag was destijds of een kunstenaar belangrijker is dan een leraar, die in het aangrenzende pand woonde. Ik vond dat toen en vind het nog onjuist, omdat alle mensen in principe gelijk zijn. Nu gebeurt er weer zoiets. Ik zie de maatschappelijke relevantie van Jopen Bier niet in. Jopen Bier wordt niet gebrouwen in Haarlem en ik kan me dan ook voorstellen dat je in die kerk net zo goed een Duvel kunt drinken. Verder zie ik ook helemaal niet in waarom een badkamercentrum maatschappelijk minder relevant zou zijn.

De heer DE VRIES: Mijnheer de voorzitter. In de commissie heb ik al gezegd dat de procedure die met betrekking tot dit voorstel is gevolgd absoluut niet is goed te praten. Ik ben het ook helemaal eens met wat mevrouw Van Hoeijen over de foto in het stadskrantje heeft gezegd. Desondanks geven wij met kiespijn groen licht.

De heer KLAASSEN: Mijnheer de voorzitter. Het is heel vervelend voor ons als raadsleden voor een feit te worden geplaatst, waarin wij eerder hadden moeten worden

gekend. In die zin is de procedure niet helemaal gegaan zoals dat had moeten gebeuren, wij kunnen ons aansluiten bij wat de voorgaande sprekers daarover hebben gezegd. Wij zouden liever in een eerder stadium met het college over deze verkoop van gedachten hebben gewisseld en dan natuurlijk met name over de vraag wat in dit geval onder algemeen belang moet worden verstaan, omdat dat niet nader is gespecificeerd. We hebben als raad het college steeds voorgehouden dat openbare aanbesteding de algemene richtlijn is en het daarnaar dient te handelen. Als het college na afweging tot de conclusie komt dat op grond van het algemeen belang daarvan moet worden afgeweken, moeten we daarover met elkaar van gedachten kunnen wisselen, wat in dit geval naar onze mening in een veel te laat stadium is gebeurd. Wij vinden dat heel jammer.

Het antwoord op de vraag of er in dit geval, los van de procedure, sprake is van een algemeen belang, is natuurlijk subjectief. Wij hebben als fractie daarover overlegd en kunnen ons iets voorstellen bij het argument van het college dat met name in dat gebied een stukje Haarlemse cultuur van belang is, omdat dat een enorme aantrekkingskracht en een cultuurversterkend effect voor de gemeente Haarlem kan hebben. Daarin kunnen wij het college wel volgen, maar nogmaals, ten aanzien van...

De heer OASS: U weet toch helemaal niet of er misschien andere Haarlemse organisaties zijn die belangstelling voor dit pand zouden hebben? Bij een openbare aanbesteding had dat eventueel als criterium kunnen worden gesteld, dan zou zijn gebleken of er ook andere gegadigden waren, maar nu weten we dat niet.

De heer KLAASSEN: Je kunt hierover verschillende meningen hebben, omdat het begrip "algemeen belang" niet nader is gespecificeerd, op dat punt kan ik u dan ook volgen. Wij kunnen ons iets voorstellen bij de redenering van het college in dezen, maar ook wij zouden liever beschikken over transparante en heldere regels aan de hand waarvan we kunnen nagaan of is gehandeld zoals is afgesproken. U hebt daarin volledig gelijk en als de procedure anders zou zijn gelopen, zouden wij misschien tot een ander standpunt zijn gekomen, maar zoals het is gegaan en nu de zaken zijn gedaan, kunnen wij de argumentatie in grote lijnen volgen, met de kanttekeningen die ik heb gemaakt.

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Ik kan mij aansluiten bij het betoog van de heer Klaassen, maar ik heb nog een vraag. In Haarlem hebben we enige ervaring - laat ik het voorzichtig zeggen - met het uitlopen van projecten. Hoe zal het gaan als de uitbater of de koper van deze gelegenheid wordt geconfronteerd met een heel lange periode van bouwactiviteiten voor de deur? Lopen we dan kans op een schadeclaim?

De heer VAN VULPEN: Er wordt daar veel gebouwd, zodat Jopen Bier wel pannenbier zal kunnen verkopen.

Wij zijn het niet eens met dit voorstel en kunnen de redenering van GroenLinks helemaal volgen. Het argument "algemeen belang" is flinterdun. Dit is een duidelijk voorbeeld van achterkamerjespolitiek, zoals mevrouw Raeven al aangaf. Men kan wel zeggen dat de prijs marktconform is, maar gezien de unieke plek en het debacle dat we daar hebben gecreëerd, moeten we proberen de verliezen te beperken. Bij openbare verkoop zou voor een plek als deze, waar je pannenbier kunt verkopen of misschien ook wel vis - de Vishal zou naar de Wijnkerk kunnen worden verplaatst, wat misschien een combinatie van vis, wijn, bier en jenever zou opleveren -, altijd wel een gek, of een Oostenrijker, zoals we vroeger zeiden, te vinden zijn die zich daar wil vestigen. Waarom is dat niet uitgeprobeerd en is vooraf onderhandeld? Gelukkig maken wij de commissievergaderingen niet meer mee, want anders zouden wij in dit geval misschien aan een hartaanval zijn bezweken. Het is natuurlijk een schande dat dit pand al vooraf is verkocht. Wij noemen dat achterkamerjespolitiek en die geeft geen vertrouwen.



De heer VAN VELZEN: Mijnheer de voorzitter. In de commissie hebben wij hierover al genoeg gezegd. Het college had dit eigenlijk niet moeten willen. Toen we de afspraak maakten dat over verkoop van gemeentelijk bezit in de commissie zou worden gesproken, hebben wij in ieder geval altijd de indruk gehad - laat ik het voorzichtig zeggen - dat dit vooraf zou gebeuren en niet nadat de koop al was gesloten. We hebben van het college een brief gekregen waarin het strikt belooft dat het voortaan vooraf langs de commissie zal komen. U mag het begrip "algemeen belang" uitleggen, maar u kunt nu al van ons aannemen dat wij dat begrip als heel smal ervaren.

De heer VISSER (wethouder): Mijnheer de voorzitter. Ik dacht het namens het college juist zo goed te doen, omdat ik niet alleen vooraf aan het college, maar ook in een besloten commissievergadering melding heb gemaakt van ons voornemen terzake. In die besloten commissievergadering zijn mij wat vragen gesteld en ik heb toen uitgelegd wat onze beweegredenen waren, waarop enkele commissieleden zeiden dat zij ons voorstel zouden afwachten. Waarschijnlijk is toen bij mij het misverstand ontstaan. Ik had het voorstel vervolgens schriftelijk moeten indienen, zodat dit voornemen had kunnen worden uitgediscussieerd, maar ik heb de reacties in de besloten commissievergadering in die zin opgevat dat ik met een voorstel kon komen, niet meer en niet minder. Waarom zou ik een afspraak willen keren? Dat is wat mij betreft niet aan de orde.

Op de vraag van de heer Catsman is mijn antwoord dat iedereen die iets aan de Raaks wil beginnen, dus ook Jopen Bier, precies weet waaraan men toe is, zodat er geen sprake kan zijn van enige vorm van schadeclaims.

De heer OASS heeft gevraagd criteria te ontwikkelen op grond waarvan kan worden afgeweken van de algemene lijn. Ik denk dat de heer Klaassen goed verwoordde wat daarbij het probleem is. Het college wil uiteraard graag van gedachten wisselen over de vraag in welke vorm dit kan worden gevangen. Wij hebben heel goed geluisterd naar de opmerkingen van de heer Van Velzen en anderen die stellen dat een argument als "algemeen maatschappelijk nut" voor hen heel smal is. Collega Grondel gaat in die zin over aankoop en verkoop en ik wil aanstaande dinsdag dan ook in het college voorstellen te bekijken hoe wij hiervoor met elkaar een bepaalde vorm kunnen vinden.

De heer OASS: Ik heb iets heel simpels gevraagd, namelijk alleen maar om te komen met criteria waaraan we kunnen toetsen. Volgens mij is dat helemaal niet zo moeilijk.

De heer VISSER (wethouder): Dat is ook niet zo moeilijk.

De heer OASS: Dan kunt u dat toch gewoon toezeggen, zonder daar zo omheen te draaien?

De heer VISSER (wethouder): Ik draai er niet omheen, ik geef alleen aan hoe ik hierop wil reageren, maar als u alleen maar "ja" of "nee" wilt horen, kan ik u zeggen: ja hoor, dat is goed.

De heer OASS: Prima!

De heer VISSER (wethouder): Tot slot wil ik nog opmerken dat openbare inschrijving ook een lager resultaat kan opleveren.

De heer KLAASSEN: Mijnheer de voorzitter. De laatste opmerking van de wethouder betreur ik ten zeerste, omdat die hiermee echt helemaal niets te maken heeft. Eigenlijk

haalt hij daarmee het eerste, het inhoudelijke deel van zijn betoog naar beneden. Dat irriteert mij een beetje en daardoor hebben wij ook een probleem. De wethouder zegt dat hij vooraf mededeling heeft gedaan van het voornemen tot verkoop. Het is waar dat de naam Jopen Bier een keer is gevallen, maar gehoord zijn laatste opmerking wil ik nu wel weten of afgelopen donderdag de koop al was gesloten. Wij hebben aangenomen dat dat toen nog niet was gebeurd.

De heer VISSER (wethouder): Daarin hebt u volkomen gelijk. Er is sprake van een intentieovereenkomst, waarin het voorbehoud van goedkeuring door de raad met zoveel woorden is opgenomen.

De heer KLAASSEN: Verder wil ik nog van u horen of u werkelijk vindt dat u dit voornemen tot verkoop tijdig in een besloten commissievergadering hebt medegedeeld en deze verkoop op het juiste tijdstip inhoudelijk in de raad aan de orde is gekomen. Wij vinden dat heel essentiële punten.

Tenslotte zeg ik nogmaals dat wij het derde gedeelte van uw betoog heel triest vinden.

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Ik kom nog even terug op de eventuele mogelijkheid van een claim. De wethouder zegt dat Jopen Bier wel zo'n beetje weet wat men daar te verwachten heeft, maar dat vind ik eerlijk gezegd wat aan de vage kant. Zijn hierover afspraken gemaakt die in de intentieovereenkomst zijn opgenomen en komt er een clause in het koopcontract? Kortom, wordt iets vastgelegd over de mogelijkheid van claims bij uitloop van de werkzaamheden rondom het Raakscomplex?

De heer VISSER (wethouder): Mijnheer de voorzitter. Het koopcontract zat bij de stukken, zodat de heer Catsman dat hierop heeft kunnen nalezen. Ik heb nu even niet paraat of hierover iets is opgenomen, maar ik zal dat wel doen. Overigens blijf ik bij mijn antwoord.

Naar aanleiding van de opmerkingen van de heer Klaassen zeg ik: laat alsjeblieft geen misverstand ontstaan. Ik heb in mijn antwoord gewoon eerlijk verteld hoe ik in deze zaak met de beste bedoelingen heb gehandeld en dat ik, de opmerkingen in de commissie en de raad gehoord hebbend, volmondig toegeef dat de procedure niet goed is verlopen.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel, onder aantekening dat de fracties van StpLH, HLL, Lijst Raeven, de SP en GLH geacht willen worden te hebben tegengestemd.

### 32. PREMIEKORTING BASISZORGPLANVERZEKEREDEN (Gedrukt stuk nr. 250/Barnhoorn)

De heer VAN VULPEN: Met verbazing zien wij in dit stuk het woord "discriminatie" staan, dat inderdaad "onderscheid" betekent. Brengt de over dit onderwerp aangenomen motie - wij hebben daarover de kritische vraag gesteld of deelname voor de bedoelde inkomensgroep verplicht was, die ontkennend werd beantwoord - nu teweeg dat plotseling ook de groep die voor de huidige collectieve verzekering in aanmerking komt een dergelijke premiekorting niet meer kan krijgen en zo ja, waarom kon dat in het verleden dan wel? Toen was toch sprake van dezelfde situatie, in die zin dat mensen met een bijstandsuitkering die korting wel kregen? Bij motie is gevraagd de doelgroep te vergroten, omdat natuurlijk iedereen een zo groot mogelijke korting wordt gegund, los van de zorgtoeslag. Eerst moet worden geprobeerd de premie zoveel mogelijk omlaag te brengen en als men daarnaast nog de volledige zorgtoeslag krijgt, is dat prima. U stelt voor daartoe niet over te gaan, maar waarom moet ook de huidige doelgroep daarvan de dupe worden? Als dit discriminatie is, is bijvoorbeeld ook huursubsidie discriminatoir en

geldt dat voor elk onderscheid dat terecht wordt gemaakt voor mensen met een laag inkomen. Het kan niet zo zijn dat een motie die met de beste bedoelingen is aangenomen, dit gevolg heeft. Wij vinden dit een heel slecht voorstel.

De heer HAGEN: Mijnheer de voorzitter. De uitkomst zoals die in het stuk is omschreven is ons helder, maar er is wel een zekere begripsverwarring ontstaan - dat bleek ook in de commissie - rondom enerzijds het basiszorgplan en anderzijds een zaak die rondom de nieuwe zorgverzekering speelt, met name betrekking hebbend op bijstandsccliënten, maar wellicht ook op andere minima. In mijn beleving heeft de raad de wethouder gevraagd of het mogelijk zou zijn met ziekenfondsverzekeringsmaatschappijen te bespreken of een vorm van collectiviteit mogelijk is waardoor kortingen kunnen worden bedongen. Dat ligt een klein beetje in het verlengde van de aanvullende verzekering die volgens mij op dit moment in het kader van het minimabeleid door de gemeente aan bijstandsccliënten wordt aangeboden. Ik wil graag van de wethouder horen of hij dat wil uitzoeken. De notitie die nu voorligt, heeft de instemming van de VVD.

De heer ÖZCAN: Mijnheer de voorzitter. We hebben de vorige week woensdag maar heel kort over dit stuk gesproken, maar toen hebben wij als Partij van de Arbeid in ieder geval wel duidelijk gemaakt dat wij niet erg blij zijn met het moment waarop wij hierover definitief uitsluitel krijgen, namelijk anderhalf jaar nadat we de nota hebben vastgesteld. In het stuk staat dat op het moment van vaststelling van dit beleid bij het college al twijfels bestonden over de haalbaarheid dan wel de uitvoerbaarheid daarvan.

De heer HAGEN: Hoe vaak heeft de PvdA-fractie tussentijds hiernaar geïnformeerd?

De heer ÖZCAN: Hoe vaak hebt u dat gedaan?

De heer HAGEN: Ik stel die vraag aan u, omdat u een probleem zegt te hebben met het tijdstip. Daarom vraag ik wat u hebt gedaan om dat probleem te voorkomen.

De heer ÖZCAN: Als het college van te voren weet dat een bepaald beleid mogelijk op reële juridische bezwaren zal stuiten, ga ik ervan uit dat het college op grond van zijn verplichting de raad tijdig en accuraat te informeren, het initiatief neemt om ons dat te melden.

De heer HAGEN: U hebt dat anderhalf jaar laten duren en nu zegt u dat het te lang is geweest. Als door mij gestelde vragen na zes weken niet zijn beantwoord, maak ik daarover een opmerking, ik doe dat opnieuw als ik drie weken daarna nog geen antwoord heb en blijf daarmee doorgaan totdat mijn vragen zijn beantwoord. Dat klinkt als een iets actievere houding dan u in deze kwestie hebt aangenomen.

De heer ÖZCAN: U kunt natuurlijk twijfels hebben over de manier waarop ik in deze gemeenteraad opereer, dat is geheel aan u. Ik ga ervan uit...

De heer HAGEN: Ik heb uw fractie aangesproken, niet u.

De heer ÖZCAN: Goed, maar ik voer nu namens mijn fractie het woord en voel mij namens mijn fractie door u aangesproken. Ik ga er, nogmaals gezegd, van uit dat het college zelf het initiatief neemt en hoort te nemen om deze raad te informeren indien het beleid niet kan worden uitgevoerd. Dan kan er wel een bezwaar zijn...

De heer MOLTMAKER: U hebt dus kennelijk ten onrechte teveel vertrouwen in dit college gehad.

De heer ÖZCAN: Wij verwachtten dat het college ons eerder zou informeren. Overigens ben ik inmiddels veel langer aan het woord dan ik wilde. Omdat we in de commissie niet de gelegenheid hebben gekregen over dit onderwerp fatsoenlijk met de wethouder van gedachten te wisselen, wil ik eigenlijk vooral horen wat de wethouder hierover te zeggen heeft. Dat wij hier niet blij mee zijn, was al bekend.

De heer ELBERS: Moet ik uit dit stuk begrijpen dat beleid dat door de gemeente wordt gemaakt niet door financiële en juridische controllers wordt getoetst?

De heer BARNHOORN (wethouder): Mijnheer de voorzitter. Ik ben niet gelukkig met de tijdsspanne tussen het nemen van het besluit en het nu weer moeten terugnemen daarvan, dat moge duidelijk zijn. Bij de besluitvorming over dit onderwerp is al gezegd dat er praktische, maar ook juridische bezwaren kunnen zijn. De praktische bezwaren konden worden opgelost, maar pas later is bij de juridische afdeling Bezwaar en Beroep een aantal juridische knelpunten naar voren gekomen. Ik ben het ermee eens dat hierover eerder duidelijkheid had moeten worden gegeven en het ongelukkig is dat de raad nu pas wordt geïnformeerd, maar dat laat onverlet dat de uitvoering van deze regeling om juridische redenen niet mogelijk is.

De heer Hagen heeft een vraag gesteld die verband houdt met de motie van de PvdA over de collectieve ziektekostenverzekering. Ik kan mededelen dat de volgende week een korte notitie daarover in de commissie OWSR aan de orde komt. Wij zijn gezamenlijk met een aantal steden in Noord-Holland bezig met het aangaan van een collectief contract, op grond waarvan wij premiekorting bij een bepaalde verzekeraar kunnen realiseren. Wij hopen dit voor 1 januari 2006 te kunnen afronden, maar dat is haastwerk.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

### 33. VERVOLG UITWERKING VERGADERSTELSEL (Gedrukt stuk nr. 249)

De VOORZITTER: Ik vraag uw aandacht voor de tekst van het voorstel van het presidium op de één na laatste bladzijde van het stuk. Bij punt 6, dat gaat over het schaduwlidmaatschap, staan nu nog twee mogelijkheden, namelijk óf handhaving van de huidige regeling óf een regeling waarbij eenpersoonsfracties twee schaduwleden mogen hebben. Het voorstel van het presidium is evenwel: “te beslissen dat de huidige regeling van het schaduwlidmaatschap gehandhaafd blijft.” Als u het anders wilt, zult een amendement moeten indienen.

De heer LANTINK: Mijnheer de voorzitter. Over dit onderwerp is al uitgebreid gesproken, ook in de commissie ABZ, en daarom wil ik proberen het nu kort te houden. Voor de wijze waarop de volgende raad zal gaan werken is het mijns inziens heel belangrijk het goede vast te houden en dingen die niet goed zijn te veranderen. Haarlem heeft een bepaalde bestuurscultuur, waarover ik namens de VVD al een aantal keren heb gesproken, maar het is wel belangrijk juist ook plenaire vergaderingen een duidelijk gezicht te geven en niet alleen het model van Almere, met een politieke markt, te volgen. Het voorstel dat voor ons ligt is op zich goed. Het is heel verstandig het aantal raadscommissies tot vier te beperken en de commissievergaderingen op één avond, de donderdagavond, te concentreren, omdat de raad dan meer tijd heeft voor de zaken waarom het in de volksvertegenwoordiging gaat.

De VVD is voor een programmagerichte commissie-indeling, maar wij hebben wel gezegd dat economie, cultuur en toerisme moeten worden geclusterd, wat ook in lijn is met de toekomstvisie van Haarlem. In deze periode zijn allerlei pogingen gedaan daarop meer accent te leggen, waaraan nu toch echt verder uitwerking zal moeten worden gegeven. Het CDA zal hierover een amendement indienen, omdat wij dit nog scherper in het voorstel willen terugzien.

Een volgend punt is de samenstelling van het presidium. Als het aantal commissies wordt verminderd, is het inderdaad goed verdedigbaar voor te stellen dat de commissievoorzitters lid van het presidium worden, wat in het land ook meer gebruikelijk is. Met het grote aantal commissies dat we nu hebben zouden we dan een enorm presidium krijgen, wat niet bevorderlijk zou zijn voor snelle besluitvorming, maar in de nieuwe situatie is dat prima.

Ook is het heel verstandig dat, zoals het voorstel aangeeft, elk raadslid door een ander raadslid kan worden vervangen, waardoor de ingewikkelde benoemingstombola die nu voor de commissies nodig is niet meer hoeft.

De VVD-fractie heeft nog verder nagedacht over de regeling voor schaduwraadsleden, ook in de lijn van ons huidige verkiezingsprogramma. Als we een versterking willen van de raad in zijn volksvertegenwoordigende en controlerende rol moeten we de raad echt zichtbaar maken, wat zich niet goed verhoudt met een systeem van veel schaduwraadsleden, maar wij onderkennen dat het voor met name eenmansfracties in het toekomstige systeem fysiek onmogelijk is aan alle commissievergaderingen deel te nemen, zodat zij in ieder geval één schaduwlid moeten hebben. Wij hebben hierover met een aantal partijen overlegd en alles overziende, ook de ontwikkeling van het dualisme, hebben wij een amendement gemaakt...

Mevrouw VAN DER MOLEN: Snap ik goed dat u de regeling zoals die nu is wilt inperken?

De heer LANTINK: Nee, dat is niet waar, de VVD...

Mevrouw VAN DER MOLEN: Jazeker wel! U wilt het aantal schaduwleden verkleinen.

De VOORZITTER: Laat de heer Lantink zijn amendement eerst even uitleggen, daarna kunt u concluderen.

De heer LANTINK: De VVD is altijd volstrekt helder geweest over haar standpunt dat volksvertegenwoordigers herkenbaar moeten zijn. Dat staat ook in ons huidige verkiezingsprogramma. Je kunt om allerlei praktische redenen voor schaduwraadsleden kiezen, maar op dit punt is de VVD altijd volstrekt consistent geweest. Wij zien echter in dat bij het toekomstige systeem eenmansfracties moeten worden geholpen en wat dat betreft is ons amendement een tegemoetkoming ten opzichte van ons oorspronkelijke voorstel. Grotere fracties zijn echter naar ons oordeel voldoende in staat zonder schaduwraadsleden te functioneren. Met alle respect voor de huidige schaduwraadsleden, van wie een aantal - ik noem geen namen - naar onze mening goed functioneert, is het voor de VVD toch het belangrijkste dat de raadsleden herkenbaar zijn als politieke vertegenwoordigers en volksvertegenwoordigers.

De heer ELBERS: Wat is onherkenbaar aan schaduwraadsleden, die echt namens hun fracties optreden, zonder deel te nemen aan de besluitvorming?

De heer LANTINK: Het is heel simpel. Het argument is altijd dat alle partijen en stromingen in de raad overal vertegenwoordigd moeten zijn, maar uiteindelijk gaat het, zo staat ook in de wet, om individuele raadsleden. Het raadslidmaatschap zelf staat staatsrechtelijk eigenlijk boven...

De heer ELBERS: In de besluitvormende gremia.

De heer LANTINK: U mag uw mening vertellen, ik geef de mijne namens de VVD. Staatsrechtelijk staat het raadslidmaatschap op zichzelf hoger dan het deel uitmaken van een stroming of een politieke partij. Wij vinden ook dat de raadsleden zelf herkenbaarder moeten zijn...

De heer MARSELJE: Dat gelooft u toch zelf niet? Het gaat om wat de bevolking beleeft. Daarbij gaat het om partijen en niet om de populariteit van enkele poppetjes. Daartoe verkleint u het, wat ik heel jammer vind.

De heer LANTINK: Wij willen dus, zoals ik heb uitgelegd, met alle respect voor de schaduwleden van de andere partijen alleen, dus bij wijze van uitzondering, de positie van de eenmansfracties versterken door het voor die fracties mogelijk te maken één schaduwlid te benoemen. Het amendement dat ik hierover indien wordt ondersteund door de VVD, de Stadspartij/Leefbaar Haarlem, de Partij van de Arbeid, Lijst Raeven, Haarlem Liberaal Lokaal en de Partij Spaarnestad.

Door de heer Lantink is het volgende amendement ingediend.

#### Amendement schaduwraadslidmaatschap

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op woensdag 30 november 2005; overwegende dat:

- in het nieuwe vergaderstelsel gewerkt gaat worden met parallelsessies voor commissievergaderingen;
- dit het noodzakelijk maakt het commissiewerk te kunnen verdelen over tenminste twee personen;
- het schaduwraadslidmaatschap hiervoor een bruikbaar middel is;
- voor de herkenbaarheid van de raad(sleden) de regeling schaduwraadsleden niet ruimer zou moeten zijn dan strikt noodzakelijk;

besluit beslispunt 6 van het raadsbesluit 249/2005 vervolg uitwerking vergaderstelsel te wijzigen in:

6. te beslissen dat de huidige regeling van het schaduwraadslidmaatschap gehandhaafd blijft, met dien verstande dat slechts direct gekozen fracties die bestaan uit minder dan 2 raadsleden van deze regeling gebruik kunnen maken; en gaat over tot de orde van de dag.” (amendement nr. 3)

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Over dit onderwerp is inderdaad lang gesproken. We staan nu voor een sprong in het diepe en moeten die ook maar wagen. Wel plaatsen wij een aantal kanttekeningen bij de voorstellen, die ik met u wil doorlopen. Met besluitpunt 1 zijn wij het eens.

Op besluitpunt 2 wil ik straks wat uitgebreider terugkomen, wat de heer Lantink al heeft aangekondigd.

Voor wat betreft besluitpunt 3 leggen wij ons bij de meerderheid neer; wij kunnen niet anders.

Besluitpunt 4 is een oude wens van het CDA, zodat wij daarmee graag akkoord gaan.

Besluitpunt 5 lijkt ons ook een goed idee.

Met besluitpunt 6 zoals dat nu is gewijzigd, zijn wij het niet eens, omdat wij vinden dat het huidige schaduwraadslidmaatschap gehandhaafd moet blijven én moet worden uitgebreid voor eenmansfracties. We kunnen de regeling voor het schaduwlidmaatschap niet beperken tot de eenmansfracties, omdat ook twee- en driemansfracties behoorlijk in de problemen kunnen komen en zelfs een fractie met een omvang als de onze kan in de praktijk een schaduwlid hard nodig blijken te hebben.

Met de punten 7 en 8 gaan wij akkoord.

Ik kom terug op punt 2, dat gaat over de variant “programmagericht”. Die variant heeft onze voorkeur. We hebben echter in Haarlem al een hele tijd ingestoken op de creatieve industrie en op ECULT en vinden dat het onderdeel cultuur anders zou moeten worden ingedeeld, namelijk niet in programma 4, maar in programma 6, dat moet worden uitgebreid tot: economie, toerisme, evenementen en cultuur. Daartoe dienen wij een amendement in. Aangezien wij hebben gemerkt dat een amendement met twee punten soms niet wordt aanvaard omdat partijen het met één van die twee punten niet eens zijn, hebben wij een splitsing aangebracht. In de eerste plaats komen wij met een amendement met het voorstel cultuur te koppelen aan economie, toerisme en evenementen. Komt dat amendement erdoor, dan willen wij graag een tweede amendement in stemming laten brengen, namelijk een amendement met het voorstel het complete programma 6 te verplaatsen naar commissie 3, omdat economie met wat daarbij hoort ons daar meer op z’n plaats lijkt.

Door de heer Catsman c.s. zijn de volgende amendementen ingediend.

Amendement commissie-indeling ‘programmagericht’ indeling cultuur en evenementen  
“De raad van Haarlem, in vergadering bijeen op 30 november 2005;  
gehoord de beraadslaging omtrent de indeling van cultuur in programma 4 en het ontbreken van ‘evenementen’ in de commissie-indeling;  
in overwegen nemend het belang van cultuur en evenementen voor de toeristische aantrekkingskracht en daarmee voor de economie van Haarlem;  
besluit de commissie-indeling ‘programmagericht’ aldus te wijzigen dat programma 4 zal bestaan uit maatschappelijke ontwikkeling en programma 6 uit economie, toerisme, evenementen en cultuur;  
en gaat over tot de orde van de dag.” (amendement nr. 4)

Amendement commissie-indeling ‘programmagericht’ samenstelling commissies 2 en 3  
“De raad van Haarlem, in vergadering bijeen op 30 november 2005;  
gehoord de beraadslaging omtrent de samenstelling van de commissies 2 en 3;  
overwegend dat bij indeling van programma 6 (gewijzigd) samen met de reeds voorgestelde commissie 9 ‘Ruimte voor stedelijke ontwikkeling’ deze programma’s elkaar zullen versterken;  
besluit programma 4 (gewijzigd) te verplaatsen van commissie 2 naar commissie 3;  
en gaat over tot de orde van de dag.” (amendement nr. 5)

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. In het algemeen vindt de SP de uitwerking van het vergaderstelsel nogal naar binnen gericht. Wij zijn voor een manier van optreden van buiten naar binnen - wij hebben dat al meerdere keren uitgesproken -, waarin natuurlijk ook de bevolking een plaats moet hebben.

Wij zijn voor de keuze voor een programmagericht systeem, waarbinnen wat kan worden gevarieerd, en wij zijn ook voor een systeem om en om.

Verder gaat onze voorkeur uit naar een grote verruiming van de regeling voor schaduwraadsleden, passend in een stelsel van buiten naar binnen. Daarmee wordt de

deskundigheid in de stad vergroot over hetgeen binnen de raad kan gebeuren, wat natuurlijk alleen maar een voordeel is. We merken dikwijls, bijvoorbeeld bij politieke cafés, hoe weinig mensen weten van wat er in de raad gebeurt. De besluitvorming blijft natuurlijk aan de gekozen raadsleden.

Mevrouw DE JONG: Mijnheer de voorzitter. Ik hoef alleen iets te zeggen over punt 6, omdat wij met de andere punten akkoord gaan. Het amendement van het CDA wachten wij nog even af.

Voor wat betreft punt 6 zijn wij het absoluut niet eens met de VVD, omdat een schaduwraadslid niet herkenbaar hoeft te zijn. De raadsleden blijven herkenbaar en schaduwraadsleden zijn geen raadsleden. Wij vinden een regeling voor het schaduwraadslidmaatschap belangrijk voor de democratie en met name ook omdat het een goede kweekvijver is voor nieuwe kandidaten voor het raadslidmaatschap. Als schaduwraadslid kunnen mensen zelf ervaren of zij geschikt zijn voor het vak, ja dan nee, en ook de partij kan dan bekijken in hoeverre schaduwraadsleden voor het raadslidmaatschap geschikt zijn, wat heel veel verdriet en nare situaties kan voorkomen. Aan het schaduwraadslidmaatschap kan eventueel tussentijds een eind worden gemaakt indien het door beide partijen niet wordt gewaardeerd, wat bij het raadslidmaatschap niet het geval is. We hebben in de afgelopen jaren in deze raad precies gezien wat daarvan komt.

De heer NIEUWENBURG: Mijnheer de voorzitter. Toen wij in vorige raadsvergaderingen spraken over vernieuwing van het vergaderstelsel hebben wij een groot aantal opmerkingen gemaakt, die wij gelukkig in dit voorstel terugvinden. Het gaat ons om een meer herkenbare gemeenteraad, een efficiënter en zichtbaarder vergaderstelsel en een gastvrij stadhuis, waarover in dit stuk goede voorstellen staan. Wij ondersteunen een systeem met programmalijnen, waarmee volgens ons recht wordt gedaan aan de systematiek van het moderne lokaal bestuur zoals we dat ook elders in het land zien, en denken dat op deze manier de commissies en de commissiestructuur helderder worden dan tot nu toe het geval was.

Wij hebben heel duidelijk in de gaten dat wij hiermee onszelf enorm onder druk zullen zetten, omdat we een groot aantal dingen efficiënter en in kortere tijd zullen moeten doen. We gaan ook werken met spreektijden, waarmee we nu al experimenteren. Gaandeweg zullen we straks met elkaar moeten bekijken of dit systeem lukt en werkt, waarvoor we dus ook evaluatiemogelijkheden moeten creëren. Kijkend naar de programmalijnen en de clustering daarvan zijn wij van oordeel dat we gewoon moeten starten met wat nu wordt voorgesteld, waarbij we goed moeten bekijken hoe een en ander valt en bevalt.

Voor wat betreft de besluitpunten wordt ons uitdrukkelijk gevraagd stil te staan bij punt 6, wat wij als PvdA-fractie al hebben gedaan toen we eerder in de commissie en de gemeenteraad over het nieuwe stelsel spraken. Voor ons ging het daarbij vaak om de vraag in hoeverre we de gemeenteraad moeten versterken of verzwakken op het punt van de herkenbaarheid. De Partij van de Arbeid is van oordeel dat we de herkenbaarheid van de raad vergroten - de heer Lantink heeft daarover al het een en ander gezegd - door aan de stad duidelijk te maken: dit is uw gemeenteraad. Het accent komt straks voor een heel groot deel mede te liggen op de commissies, waarin mensen zitten die gekozen zijn en een mandaat van de kiezers hebben om namens de gemeenschap het woord te voeren. Daarbij hebben wij ons ook gebogen over de vraag in hoeverre raadsleden hun werk in het nieuwe vergadersysteem goed zullen kunnen doen. Daarvoor hebben wij de lat gelegd bij het probleem dat de heer Vreugdenhil verschillende keren heeft aangekaart, namelijk dat het werk voor een raadslid in het nieuwe stelsel niet onmogelijk moet worden gemaakt en bij een keuze voor parallelle sessies in ieder geval moet worden gezorgd voor de mogelijkheid van schaduwraadsleden. Daar leggen wij de lat, wat betekent dat wij



instemmen met het voorstel dat door de heer Lantink al is ingediend, uitgezonderd één lid van onze fractie, dat daarmee niet kan instemmen.

De heer MARSELJE: Mijnheer de voorzitter. Ik hoopte dat we in deze raad in redelijk grote harmonie zouden komen tot een besluit over het nieuwe vergaderstelsel, maar gelet op het amendement van de VVD en andere fracties op punt 6 kan daarvan wat ons betreft geen sprake meer zijn. Wij achten ons eigenlijk redelijk geschoffeerd door dit amendement, laat dat duidelijk zijn, wat betekent dat we vandaag toch een beetje oorlog hebben over punt 6, dat we unaniem zouden moeten steunen. We hebben een mooie regeling voor het schaduwraadslidmaatschap, waarvan door kleine fracties beperkt gebruik wordt gemaakt. Met wat nu wordt voorgesteld kunnen wij echt niet verder en we zullen er dan ook tegen stemmen.

Mevrouw BLESGRAAF: Mijnheer de voorzitter. Wij zijn tegen kunstraadsleden. In het presidium wordt streng gesproken over het feit dat mensen zich van fracties afscheiden. Dat zou maar niks zijn, die mensen krijgen bijna geen eigen ruimte enzovoort, maar iemand die zich afscheidt van een fractie, is wel door de burgers van Haarlem gekozen, terwijl dat niet geldt voor kunstraadsleden, oftewel schaduwraadsleden. Daarom vind ik dat het schaduwraadslidmaatschap zeer moet worden beperkt. Ik kan mij voorstellen dat met het oog op de situatie van sommige partijen, vooral die van de heer Vreugdenhil die alles anders in zijn eentje zou moeten doen, een mogelijkheid wordt gecreëerd voor het toevoegen van een steunraadslid, wat naar mijn mening echter geen prioriteit moet hebben. Die mogelijkheid kan in bepaalde omstandigheden nodig zijn, maar voor het overige zijn wij tegen kunstraadsleden.

Als 95% van de burgers van Haarlem naar de stembus zou gaan, zouden we al deze dingen niet nodig hebben. We moeten ons eens een keer realiseren dat minder dan 50% van de burgers van Haarlem naar de stembus gaat. Laten we ons daarop maar eens concentreren, want het veranderen van systemen leidt er niet toe dat mensen meer gaan nadenken over de politiek.

De heer MARSELJE: Ik vraag om schorsing, mijnheer de voorzitter. Een schorsing vind ik heel hard nodig, anders krijgen we grote politieke problemen.

De VOORZITTER: Geen paniek, we maken deze ronde keurig af.

De heer VREUGDENHIL: Mijnheer de voorzitter. We spreken bij dit punt over een belangrijk onderwerp. Zoals u weet, zijn wij nooit grote voorstanders geweest van het nu voorliggende vergaderstelsel, maar goed, wij hebben in de loop der jaren geleerd enigszins flexibel te zijn, wat wij ook nu best willen.

Met punt 1, het voorstel te werken met vier parallelle raadscommissies, gaan wij akkoord en ook punt 2, een programmagerichte commissie-indeling, is wat ons betreft oké.

In punt 3 wordt gesteld voor de donderdagavond als vaste vergaderavond aan te wijzen. Onze voorkeur ging uit naar de woensdag en de donderdag, maar wij stemmen hiermee in.

Akkoord gaan wij ook met punt 4, over de samenstelling van het presidium, en punt 5, dat inhoudt dat ieder fractielid of schaduwraadslid in alle commissies mag worden vervangen, vinden wij uitstekend.

Dan kom ik bij punt 6, dat de kern van deze discussie vormt. Voor eenmansfracties is het op dit moment niet per se noodzakelijk een schaduwlid in te schakelen. Ik zit in alle commissies behalve cultuur en in de commissie CMC moet ik regelmatig verstek laten gaan, maar ik participeer ook in de Rekenkamercommissie, zodat ik voor mijzelf het idee

heb dat ik mijn uiterste best doe alle commissies bij te wonen, zonder één schaduw in te schakelen. Ik heb er wel één, maar dat is een vrijwilliger en die moet natuurlijk ook wel kunnen. Als we naar een nieuw systeem gaan waarbij eenmansfracties er niet onderuit kunnen met schaduwleden te werken, omdat je nu eenmaal niet op één moment op twee plekken kunt zijn, betekent dat eigenlijk ook een verandering van het schaduwraadslidmaatschap, met name een verzwarende voor degenen die een raadslid helpen zijn functie waar te maken. Dat moeten die mensen ook kunnen, want we kunnen wel gemakkelijk zeggen dat we om 4.00 uur of 5.00 uur 's middags beginnen, maar één van de door mij beoogde schaduwraadsleden is fulltime bezig - de andere is gepensioneerd - en werkt in principe tot 5.00 uur of 6.00 uur 's middags, zodat hij pas na het eten 's avonds beschikbaar is voor dit werk. Hiermee geef ik meteen aan wat de moeilijkheid is als ik mij moet verlaten op één schaduwlid. Daarom heb ik er eigenlijk minimaal twee nodig. Ik wijs hierbij op de regeling bij de provincie, waar een kleine fractie als de mijne in alle commissies door een schaduwraadslid vertegenwoordigd mag zijn. Dat is een kwestie van gelijk aan de meet: de mensen bij de beginstreep gelijk laten beginnen. Natuurlijk geldt uiteindelijk de macht van het getal. In een democratie geldt de stem van de meerderheid en zo zal het wat ons betreft ook blijven.

Wat in het amendement van de VVD wordt voorgesteld, lijkt mij geen goede regeling. In het voorstel alleen eenmansfracties de mogelijkheid te bieden één schaduwlid te benoemen, proef ik een beperking van de huidige mogelijkheden, waarmee wij niet akkoord gaan.

Ik dien een amendement in waarin ik voorstel de fracties die bij de verkiezingen zelfstandig een zetel hebben verworven, dus gewoon de hele procedure van de verkiezingscampagne hebben gevolgd, de mogelijkheid te geven twee schaduwraadsleden te benoemen. Dit amendement is door heel veel mensen ondertekend en heeft daarnaast de steun van onder andere GroenLinks, het CDA en de Stadspartij. Dit amendement moet het dan ook kunnen halen.

Door de heer Vreugdenhil c.s. is het volgende amendement ingediend.

“De gemeenteraad van Haarlem, bijeen op 30 november 2005 ter behandeling van o.m. het raadsstuk Vervolg uitwerking Vergaderstelsel; overwegende:

- dat bij besluitpunt 6 de keuze wordt voorgelegd of het huidige stelsel betreffende schaduwraadsleden te handhaven ofwel de mogelijkheid bieden, dat fracties bestaande uit één persoon twee schaduwraadsleden mogen aanwijzen;
- dat in het nieuwe stelsel deelname van bovengenoemde fracties aan alle commissies alleen mogelijk is door de inzet van schaduwraadsleden, hetgeen een structurele wijziging betekent ten opzichte van de huidige situatie;
- dat schaduwraadsleden vrijwilligers zijn, die dit werk naast hun gewone arbeid doen en het niet voor iedereen mogelijk is vergaderingen bij te wonen die om 17.00 uur beginnen;
- dat kleine fracties in Provinciale Staten voor elke commissie een schaduwraadslid mogen aanwijzen;

stelt voor:

- fracties bestaande uit één persoon de mogelijkheid te bieden twee schaduwraadsleden aan te wijzen;

besluit:

in de betreffende verordening bovengenoemde wijziging op te nemen.” (amendement nr. 6)

De heer DE VRIES: Mijnheer de voorzitter. Als splinterpartij kan ik uit ervaring zeggen dat functioneren zonder schaduwraadslid erg moeilijk is. Volgend jaar heb ik dat probleem niet meer, zoals u allemaal zult begrijpen, maar dat neemt niet weg dat er ook in die periode splinters kunnen ontstaan. Ik ben het daarom roerend eens met de heer Vreugdenhil en zijn amendement op punt 6. Er moet voor een splinterpartij te allen tijde minimaal één schaduwlid beschikbaar zijn, maar liever twee.

De heer CATSMAN: Bij ons slaat enige verwarring toe, mijnheer de voorzitter. Amendement nummer 3 van de VVD over het schaduwraadslidmaatschap is mede ondertekend door de Stadspartij/Leefbaar Haarlem, maar ik hoorde zojuist van de heer Vreugdenhil dat die fractie ook zijn amendement heeft ondertekend, terwijl ik toch het idee heb dat die amendementen elkaar tegenspreken.

De heer VREUGDENHIL: De Stadspartij/Leefbaar Haarlem heeft mijn amendement niet ondertekend, maar de heer Van Vulpen heeft gezegd dat hij mijn amendement zal steunen.

De heer VAN VULPEN: Naar ons oordeel is te hopen dat de huidige raad grotendeels niet zal terugkeren - wij zullen daaraan meewerken -, omdat de nieuwe opzet anders een doodgeboren kind is. We zien ook nu weer dat het mode is geworden raadsvergaderingen tot een uur of elf 's avonds te laten doorgaan. We zeggen wel eens dat de cultuur moet veranderen, maar misschien moeten de mensen ook wel veranderen, waaraan wij, nogmaals gezegd, actief zullen bijdragen, wat anderen hopelijk ook zullen doen. Anders zal het niet lukken en beginnen we, waarover de heer Vreugdenhil zich al zorgen maakt, om 4.00 uur, 3.00 uur, 2.00 uur en uiteindelijk 1.00 uur 's middags en zijn we weer terug bij hetgeen waarvan we afstand wilden nemen.

Wij zijn voor de voorgestelde opzet. Hoe de programma's het beste kunnen worden gevuld, zal de praktijk leren. Als één commissie veel te veel te doen krijgt, moet er kunnen worden geschoven. Het bij elkaar houden van programma's en onderdelen moet geen wet van Meden en Perzen zijn en het moet bijvoorbeeld ook mogelijk zijn dat één onderdeel een aantal maanden naar een andere commissie wordt verwezen. Als het daar logischer in past en zo'n verschuiving tot efficiënter vergaderen leidt, moet dat gewoon gebeuren. Wat dat betreft zijn wij heel flexibel.

Dan de rol van de schaduwraadsleden. De huidige regeling is idioot: een grote fractie mag twee schaduwleden hebben en een kleine fractie één! Dat noemen wij Haarlemse logica. Wij zijn dan ook zeker niet voor het voorstel van het college. Hoe meer politiek gekozen partijen - niet de splinters die we nu hebben, maar wel de partij van de heer Vreugdenhil - hun standpunt kunnen verwoorden, hoe welkomer het ons is. Daarom is het helemaal niet onlogisch dat wij steun kunnen geven aan het voorstel van de heer Vreugdenhil. De regeling die nu geldt willen wij zien verdwijnen. Grotere partijen hebben naar onze mening geen behoefte, zeker niet in de nieuwe opzet, aan schaduwraadsleden. Dat is de reden waarom wij het VVD-amendement hebben ondertekend. Een partij met drie of vier leden moet gewoon in alle commissies kunnen meedraaien...

De heer OASS: Dat is u anders nog steeds niet gelukt, mijnheer Van Vulpen.

De heer VAN VULPEN: Ik heb zoëven aangegeven dat twee uur slaap 's nachts toch wel erg kort is. In SO wordt het meestal half 4, half 3 of half 2. De kleur van stoeptegels is natuurlijk heel belangrijk, maar wij zijn het zat daarover uren te praten. Het wordt anders als de commissies draaien volgens de nieuwe opzet: kort, efficiënt et cetera. Daarom heb ik zojuist ook iets gezegd over de samenstelling van de raad.

Wij zien helemaal geen tegenstelling tussen het amendement van de VVD, waarin één schaduwraadslid voor eenmansfracties wordt voorgesteld, en het amendement van de heer Vreugdenhil, dat van twee schaduwraadsleden voor een eenmansfractie uitgaat, als het huidige systeem maar verdwijnt en afgescheiden fracties op dit punt absoluut geen rechten krijgen, omdat die meestal zijn meegegaan op de slipstream van de lijsttrekker en de mensen die na deze op de lijst stonden. Men kan wel zeggen dat men immers gekozen is, maar men is wel gekozen als lid van een bepaalde partij en heeft na afscheiding geen politieke achterban meer.

Mevrouw RAEVEN: Mijnheer de voorzitter. Ik heb het amendement van de VVD gesteund, waarin wordt voorgesteld dat fracties die uit minder dan twee raadsleden bestaan van de regeling voor het schaduwraadslidmaatschap gebruik kunnen maken, maar na het verhaal van de heer Vreugdenhil vind ik het heel logisch dat fracties die uit één persoon bestaan gebruik kunnen maken van twee schaduwraadsleden.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering tot vanavond half 8. (17.40 uur)

De VOORZITTER: De vergadering is heropend.

(De heer De Vries is niet aanwezig)

Voortzetting van de behandeling van:

28. RAADSENQUÊTE VASTGOED

▪ BENOEMING COMMISSIE

Voor de benoeming van de leden van de commissie Raadsenquête Vastgoed zijn 37 geldige stembiljetten en 2 ongeldige stembiljetten ingeleverd, waarmee de volgende stemmen zijn uitgebracht:

36 stemmen op de heer C. van Velzen en op de heer P. Moltmaker als zijn vervanger;  
34 stemmen op de heer J.A. de Ridder en op de heer J. Nieuwenburg als zijn vervanger;  
32 stemmen op mevrouw M. Th. Meijs en op de heer L. Mulder als haar vervanger;  
16 stemmen op de heer J. Verhagen en op mevrouw M.J.M. Keesstra als zijn vervanger;  
29 stemmen op de heer P.G.M. Elbers en op mevrouw H. van der Molen als zijn vervanger;  
9 stemmen op de heer C.A.S. de Vries en op mevrouw L. Blesgraaf als zijn vervanger;  
29 stemmen op mevrouw M.H. van Hoeijen en op de heer P. Marselje als haar vervanger.

Derhalve zijn de heren Van Velzen en De Ridder, mevrouw Meijs, de heer Elbers en mevrouw Van Hoeijen tot leden van deze commissie benoemd en zijn de heren Moltmaker, Nieuwenburg en Mulder, mevrouw Van der Molen en de heer Marselje benoemd als hun plaatsvervangers.

De VOORZITTER: Ik verzoek u nu uw stem uit te brengen voor de benoeming van een voorzitter en een vice-voorzitter van de commissie Raadsenquête Vastgoed. De uitslag van deze stemming zal later in de vergadering worden medegedeeld.

Voortzetting van de behandeling van:

33. VERVOLG UITWERKING VERGADERSTELSEL

(Gedrukt stuk nr. 249)

De heer MARSELJE: Mijnheer de voorzitter. Het is duidelijk dat dit debat nog slechts gaat over het schaduwraadslidmaatschap. Het schaduwraadslidmaatschap zoals dat nu bestaat, functioneert sinds 1987 op voortreffelijke terughoudende wijze.

De heer LANTINK: Volgens mij moeten we het ook nog hebben over het door CDA en VVD ingediende amendement over de commissie-indeling. Ik wil u even bij de les houden.

De heer MARSELJE: Wat mij betreft gaat dit debat met name over het schaduwraadslidmaatschap, maar u hebt gelijk dat het CDA nog iets heeft gezegd over de programmasamenstelling voor de commissies. Mijn excuus.

Zoals ik zei, functioneert de huidige regeling voor het schaduwraadslidmaatschap sinds 1987 op zeer goede wijze. Hiervan wordt zeer terughoudend gebruik gemaakt en over het algemeen door de kleinere fracties. Voor deze regeling bestonden destijds veel argumenten, die schijnbaar door de tijd zijn weggeëbt. Enkele voorbeelden: toen er nog geen schaduwraadsleden bestonden en kleine raadsfracties niet in staat waren aan alle commissievergaderingen deel te nemen, kwamen deze fracties met een commissiebijdrage in de raad. Die bijdragen hadden voor andere partijen vaak een onvoorspelbare inhoud, zodat tijdens de commissiebehandeling onbekend was welke kant het in de raad op zou kunnen gaan. Het afwezig zijn van fracties bij het debat in sommige commissies leidde tot frustratie van de behandeling en te lange behandeltijd in de raad. Dat zijn enkele van de argumenten die destijds voor het schaduwraadslidmaatschap zijn aangevoerd, maar er zijn meer argumenten te bedenken. We doen alsof het straks slechts om vier raadscommissies zal gaan, maar dat is natuurlijk niet waar. We hebben zojuist besloten tot het instellen van een enquêtecommissie en iemand die in zo'n commissie zit zal ongetwijfeld vrijwel geen tijd meer hebben voor het gewone raadswork en slechts bij de plenaire debatten aanwezig zijn. Als zo iemand lid is van een eenmansfractie of een tweepersoonsfractie, zal hij of zij in minimaal één van de commissies ontbreken. Zo kan ik nog veel meer voorbeelden noemen waarom afwijken van de huidige regeling geen goede zaak zou zijn.

Ik zie ook niet in waarom we over een dergelijk omstreden punt als onderdeel van het vergaderstelsel, waarvoor we op grote harmonie hopen, zouden moeten komen tot een uitspraak over ons periodegraf heen, om het zo te zeggen. Ik denk dat het goed zou zijn daarbij nog eens stil te staan en het gewoon bij het oude te laten.

Mevrouw DE JONG: Mijnheer de voorzitter. Gezien de commotie en ook gehoord het pleidooi van de heer Marselje stel ik voor dat we dit punt uit het besluit halen en het aan de nieuwe raad overlaten hierover een beslissing te nemen.

De VOORZITTER: Ik denk dat deze raad zeer wel in staat zou moeten zijn besluiten te nemen, die de volgende raad desgewenst weer zal kunnen veranderen.

Mevrouw DE JONG: Ik wil toch graag dat mijn voorstel in stemming wordt gebracht.

De VOORZITTER: We zullen dat straks aan de raad voorleggen, maar het zou niet mijn voorstel zijn.

De heer MARSELJE: Maar wij zijn lid van de raad.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Mijnheer de voorzitter. Ik wil het voorstel van mevrouw De Jong ondersteunen, omdat ook wij vinden dat de heer Marselje een goed pleidooi heeft gehouden. Ik zie dat dit ook voor het CDA geldt.

De heer VREUGDENHIL: Mijnheer de voorzitter. Over het schaduwraadslidmaatschap zijn duidelijke voorstellen gedaan. Er ligt een amendement van de VVD en er ligt een amendement van de ChristenUnie-SGP. Van enkele partijen heb ik gehoord dat ook fracties die uit meer dan één persoon bestaan behoefte aan schaduwraadsleden kunnen hebben en ook dat kan wat mij betreft bespreekbaar zijn. Als daaraan echt behoefte bestaat, dus niet als het gaat om een luxeprobleem, kan daarover een aanvullend amendement worden ingediend.

Ik hecht eraan nogmaals te stellen dat de kern van het probleem ligt in het feit dat het nieuwe vergaderstelsel leidt tot een situatie, die we tot op heden nog niet hebben meegemaakt in deze raad. Schaduwraadsleden worden nu onontbeerlijk, daar kunnen we niet meer omheen, willen alle fracties aan alle commissies kunnen deelnemen. Van schaduwraadsleden, die geen beroeps- of semi-beroepspolitici zoals wij zijn, maar vaak een normale baan hebben, kunnen we niet vragen dat zij om de week of om de twee weken hun werk eerder beëindigen om aan het werk van de raadscommissies te kunnen deelnemen. In het nieuwe vergaderstelsel zijn we afhankelijk van de tijd die de personen op de kandidatenlijst beschikbaar hebben en kunnen vrijmaken. Terecht duidde de heer Marselje erop dat raadsleden ook vaak worden geconfronteerd met extra werkzaamheden, zoals deelnemen aan een enquêtecommissie en andere bijzondere commissies die de raad ad hoc instelt, wat voor een eenmansfractie en ook voor tweemansfracties vrijwel onmogelijk is als zij niet voldoende beroep op schaduwraadsleden kunnen doen. Wij hopen daarom dat de medewerking die door een aantal raadsfracties voor ons amendement is toegezegd, gestand wordt gedaan.

De heer KAATEE: Mag ik een ordevoorstel doen, mijnheer de voorzitter? Mijn fractie heeft er behoefte aan met een aantal fracties nog even over dit punt te overleggen. We zouden daarvoor om schorsing kunnen vragen, maar met het oog op al degenen die voor de behandeling van de cultuurnota op de tribune zitten, lijkt mij dat niet verstandig. Wat mij betreft stelt u zo meteen voor dat we het onderhavige punt even laten rusten en nu met de behandeling van de cultuurnota beginnen. Ondertussen kunnen dan enkele mensen in de antichambre nog wat nader overleggen over het punt van het schaduwraadslidmaatschap. Dan zou bijvoorbeeld na de behandeling van de cultuurnota over de amendementen kunnen worden gestemd.

De heer MARSELJE: Ik wil dat graag steunen, mijnheer de voorzitter.

De VOORZITTER: Ik volg uw ordevoorstel, mijnheer Kaatee. We houden de besluitvorming over agendapunt 33 nog even aan.

*De verdere behandeling van agendapunt 33 wordt tot een later tijdstip in de vergadering aangehouden.*

#### 34. CULTUURNOTA 2005-2008 (Gedrukt stuk nr. 236/Grondel)

De heer DE RIDDER: Mijnheer de voorzitter. We hebben al een aantal malen met elkaar gesproken over de cultuurnota, in commissies en ook al een keer in de raad.

Ik wil beginnen met een citaat van Wouter Bos. Als de verkiezingen naderen moet je er een beetje op letten wie je allemaal citeert en ik besloot vandaag maar eens met een citaat van Wouter Bos te komen. Het luidt: "Politiek en cultuur zijn in Nederland in een

klunzige halfzachte omhelzing geraakt, met als gevolg dat de politiek niet gehoord wordt waar dat wel zou moeten, over de maatschappelijke betekenis van kunst en cultuur in onze samenleving, en dat de politiek wel gezien wordt waar het juist niet zou moeten: bij het gedetailleerd subsidiegeschuif”.

Mevrouw BLESGRAAF: Uw partij was toch voor schuivende panelen?

De heer DE RIDDER: Maar niet voor gedetailleerd subsidiegeschuif, al zullen wij ons vanavond toch op de één of andere manier met subsidiegeschuif bezighouden. Politiek mag zich op alle mogelijke manieren bezighouden met cultuur, dat vindt mijn partij ook belangrijk. Ik heb deze uitspraak van Wouter Bos niet voor niets geciteerd. Er is een boekje van een paar Kamerleden van de Partij van de Arbeid verschenen waarin uitgebreid wordt ingegaan op de relatie tussen politiek en cultuur. We mogen, kunnen en moeten er in de politiek met elkaar over spreken dat we amateurs belangrijk vinden, dat cultuur ook een economische functie moet hebben en we experimentele kunst van belang vinden, om een paar voorbeelden te noemen, en daarvoor moeten we ook kaders stellen. Dat in deze nota ruimte wordt gecreëerd om vanuit een cultuurstimuleringsfonds binnen door de politiek gestelde kaders allerlei initiatieven op allerlei terreinen te steunen, is zonder meer prima, maar het stellen van die kaders heeft nog niet in voldoende mate plaatsgevonden en dat is jammer. In de cultuurnota zitten veel bouwstenen voor kaders, maar echte kaders die ons als politiek het gevoel geven dat we even achterover kunnen leunen, omdat de kaders zijn gesteld en we alleen maar hoeven op te letten of binnen die kaders wordt gebleven, zijn er eigenlijk niet. Om met een voorbeeld aan te tonen dat kaders worden gemist, noem ik de verschuiving van € 94.000,- van de amateurs naar het cultuurstimuleringsfonds. Er is geen enkele garantie dat die € 94.000,- niet zal worden gebruikt voor de Toneelschuur en de Nieuwe Vide, om maar wat te noemen. Dat zal niet de bedoeling zijn van de schrijvers van de nota, maar de nota biedt op geen enkele manier houvast dat zoiets niet zal gebeuren. Kortom, deze nota maakt het voor ons nog niet mogelijk achterover te leunen. Wij zullen daarom samen met de coalitiepartners twee moties indienen - wij hebben dat in de commissie al aangekondigd - om toch nog iets meer te doen aan de kaders en voorts dienen wij samen met de coalitiepartners een amendement in over het schuiven met subsidies. Dat kan op dit moment niet anders, omdat de kaders ontbreken voor het achterover kunnen leunen. De eerste motie die beoogt wat meer kaders te creëren, gaat over de amateurkunst.

De heer LANTINK: Ik wil u nu even interromperen. Ik waardeer uw hele inbreng in dit debat, ook bij vorige gelegenheden, maar ik heb er wel wat moeite mee dat u met coalitiemoties over kaders komt, omdat ik vind dat kaders onderwerp moeten zijn van brede discussie. Er ligt nu een discussienota van het college voor, waarover mijn betoog namens de VVD in dezelfde lijn zal liggen als dat van u. Waarom hebt u de kaders niet in een eerdere instantie in de discussie ingebracht? U doet dat op een heel laat moment, waardoor echt coalitiepressie ontstaat..

De heer DE RIDDER: Het is altijd mogelijk moties te steunen, dat is geen probleem en we kunnen nog steeds met elkaar praten over de kaders.

De heer LANTINK: Dat is geen antwoord op mijn vraag.

De heer DE RIDDER: Ik ga ook nog even door met antwoorden. De motie “amateurkunst in de cultuurnota” hebben wij eigenlijk al eerder met andere partijen en gesteund door de meerderheid van de raad ingebracht. Toen ging het over bijstelling van de cultuurnota,

zodanig dat daarin meer aandacht wordt besteed aan de amateurkunst. Wij brengen dit dus niet laat in, maar praten hierover al een hele tijd. Wij willen nu alleen nog een keer onderstrepen dat die motie voor ons gevoel nauwelijks of niet is uitgevoerd. In de motie die wij nu voorleggen, vragen wij alsnog aan die eerdere motie uitvoering te geven, in die zin dat, voordat wordt bepaald wie voor subsidie uit het vernieuwde cultuurstimuleringsfonds in aanmerking komen, een aanvullende nota over amateurkunst wordt uitgebracht.

Ook de andere motie over de kaders is niet nieuw, maar eveneens de vorige keer ingebracht en evenmin echt uitgevoerd, wegens tijdsgebrek, nemen we maar aan. Deze motie gaat over handvatten voor het cultuurstimuleringsfonds, vanuit de gedachte dat er concretere ideeën moeten zijn over de doelstellingen waarvoor dit fonds wordt ingezet.

Mevrouw BLESGRAAF: Ik begrijp het even niet. U begon met een citaat van de heer Bos over geschuif met subsidies en nu dient u moties in die betrekking hebben op schuiven. Kunt u mij dat uitleggen?

De heer DE RIDDER: Ik vind het jammer dat u mij niet begrijpt, ik heb zo mijn best gedaan om een heldere redenering op te zetten. Ik heb gezegd dat politiek veel met cultuur te maken heeft, omdat het aan de politiek is daarvoor kaders te stellen. Vervolgens heb ik geconstateerd - de heer Lantink stimuleerde mij daarbij nog wat langer stil te staan - dat in deze nota de kaders eigenlijk onvoldoende zijn uitgewerkt, waardoor wij als politiek nog niet achterover kunnen leunen. Dit betekent dat wij ons nog moeten bezighouden met bijstellen en preciseren van kaders en ook, hoe jammer dat ook is, met wat geschuif met subsidiegeld, waarop ik straks nog terugkom. Wij dienen dus twee moties in die gaan over het stellen van kaders. In de motie over amateurkunst vragen wij om een extra notitie over dat onderdeel voordat het cultuurstimuleringsfonds daadwerkelijk wordt gebruikt. Wij willen dat in die notitie uitgebreider wordt ingegaan op de doelstellingen van amateurkunst en de relatie tot andere cultuuractiviteiten. De andere motie gaat over het cultuurstimuleringsfonds. Zoals gezegd, zijn die moties in feite niet nieuw, maar hebben wij ze in de vorige discussie over de cultuurnota al ingebracht.

Verder hebben wij samen met de coalitiepartners een verzamelamendement opgesteld waarin wij een aantal subsidievoorstellen doen, waarvoor wij de dekking aangeven. Enkele onderdelen van dit amendement, die wij zelf als Partij van de Arbeid erg belangrijk vinden, wil ik er even uitlichten. Dat is in de eerste plaats het Haarlemmerhoutfestival, een heel belangrijk festival in onze stad, dat vooral ook de doelstellingen dient die in de nota worden genoemd, in die zin dat het bijdraagt aan sociale cohesie, het zichtbaar maken van andere culturen en het met elkaar in contact brengen van verschillende culturen. Verder noem ik het Wereldkindertheater, waarvoor wij de subsidie die het nu krijgt in stand willen laten, omdat ook dit een belangrijke bijdrage aan die doelstellingen levert. In dit verzamelamendement staan nog verschillende andere voorstellen, waarover wellicht mijn coalitiegenoten nog iets zullen zeggen. De dekking voor deze voorstellen vinden wij in de eerste plaats in een bijdrage vanuit de budgetten van het Frans Halsmuseum en de Stadsbibliotheek. Wij zijn van mening dat deze organisaties een kleine bijdrage kunnen leveren aan het cultuurstimuleringsfonds - zo zou je dit kunnen zien - die op 0,4% respectievelijk 0,2% van hun budget neerkomt.

De heer LANTINK: We zijn toch bezig met uitverkoop, wilt u zeggen!

De heer DE RIDDER: Voorts zien wij een dekkingsmogelijkheid in een vermindering van het budget voor de Nieuwe Vide. Wij dragen de Nieuwe Vide een heel warm hart toe,



omdat wij die heel belangrijk vinden voor de diversiteit van cultuur en kunst in onze stad, maar naar onze mening mag daar wel iets minder naartoe dan het college voorstelt. Ik wil het in eerste termijn hierbij laten. Eigenlijk zouden wij het liefst achterover leunen nu we een kadernota hebben, maar wij constateren dat dat niet kan, omdat op twee punten de kaders nog wat helderder moeten worden en we er op dit moment ook nog niet aan ontkomen iets te zeggen over de concrete subsidies en de voorgestelde verdeling van de subsidiegelden.

Door de heer De Ridder zijn twee moties en een amendement ingediend van de volgende inhoud.

#### Motie handvatten voor het Cultuur Stimuleringsfonds 2

“De gemeenteraad van Haarlem, in raadsvergadering bijeen op 30 november 2005; gezien de Cultuurnota, waarin

- ☐ wordt aangegeven dat er een algemeen Cultuurstimuleringsfonds zal worden gecreëerd, waaruit vele verschillende soorten organisaties zullen moeten putten; heroverwegend de in de raad van 21 september 2004 aanvaarde motie 5 over de handvatten voor het cultuurstimuleringsfonds, waarin het college werd verzocht:

- ☐ explicieter aan te geven welke verschillende soorten subsidies vanuit het fonds zullen worden verstrekt en welke beoogde financiële inspanning de gemeente heeft bij de verschillende categorieën van subsidies;

constateert dat

- ☐ de motie 5 onvoldoende is uitgevoerd;

verzoekt het college:

- ☐ voordat de eerste aanvragen om een bijdrage uit het cultuurstimuleringsfonds nieuwe stijl zullen worden behandeld een aparte nota over de werkwijze van het cultuurstimuleringsfonds aan de raad aan te bieden, waarin onder andere:
  - expliciet wordt aangegeven welke verschillende soorten subsidies vanuit het fonds zullen worden verstrekt en welke beoogde financiële inspanning de gemeente heeft bij de verschillende categorieën van subsidies.” (motie nr. 7)

#### Motie amateurkunst in de Cultuurnota 2

“De gemeenteraad van Haarlem, in raadsvergadering bijeen op 30 november 2005; heroverwegend de in de raad van 21 september 2004 aanvaarde motie 4 over de amateurkunst in de Cultuurnota, waarin het college werd verzocht:

- ☐ in de uiteindelijke versie van de Cultuurnota de specifieke positie van de amateurkunst te verhelderen door:
  - deze in de nota te behandelen als een aparte categorie;
  - specifieke doelstellingen te formuleren op basis waarvan eventuele verzoeken om ondersteuning worden beoordeeld;
  - naast het instrument subsidie ook aandacht te besteden aan ondersteuning bij het vinden van ruimten om te oefenen en op de treden;

constateert dat:

- ☐ er in de herziene nota meer aandacht is voor de amateurkunst;
- ☐ maar niet voldaan is aan het verzoek zoals dat door de raad in motie 4 was neergelegd;

verzoekt het college:

- voordat de eerste aanvragen om een bijdrage uit het cultuurstimuleringsfonds nieuwe stijl zullen worden behandeld een aparte nota over de amateurkunst aan de raad aan te bieden waarin:

- ☐ de specifieke positie van de amateurkunst in Haarlem naast de professionele kunst wordt belicht;
- ☐ specifieke doelstellingen worden geformuleerd op basis waarvan eventuele verzoeken om ondersteuning worden beoordeeld;
- ☐ aandacht wordt besteed aan ondersteuning bij het vinden van ruimten om te oefenen en op te treden.” (motie nr. 8)

#### Amendement subsidies

##### Cultuurnota

“De gemeenteraad van Haarlem, bijeen op 30 november 2005;  
sprekend over de Cultuurnota 2005-2006;  
overwegend de voorstellen van het college tot bijstelling van een aantal subsidies, zoals genoemd in paragraaf 6.4 en deel2;  
overwegend de zienswijzen van betrokken instellingen en personen, zoals die zijn geuit tijdens stadsgesprekken en tijdens de inspraakperiode;  
besluit de voorstellen als volgt te wijzigen:

1. de voorstellen t.a.v. het Haarlemmerhoutfestival vervallen;
2. het voorstel t.a.v. het Pr. Christina Concours vervalt;
3. het voorstel t.a.v. het Cesar Franck Concours vervalt;
4. het voorstel t.a.v. het Wereldkindertheater vervalt;
5. het voorstel t.a.v. het ABC-architectencentrum vervalt;
6. het voorstel t.a.v. de Zingende Zaag wordt aangepast;
7. de subsidieverhoging Nieuwe Vide m.i.v. 2007 vast te stellen op 37000 i.p.v. 47000;
8. het Frans Halsmuseum een jaarlijkse bijdrage aan het CSF te vragen van € 10.000,-;
9. de Stadsbibliotheek een jaarlijkse bijdrage aan het CSF te vragen van € 10.000,-;

de financiële consequenties van deze wijzigingen in mindering te brengen op de verhoging van het Cultureel Stimuleringsfonds.” (amendement nr. 9)

|                        | subs. 2006 | voorstel<br>college<br>2007 | voorstel<br>raad<br>2007 | verschil |
|------------------------|------------|-----------------------------|--------------------------|----------|
| Wereldkindertheater    | 38400      | 19200                       | 38400                    | 19200    |
| Haarlemmerhoutfestival | 22000      | 10000                       | 22000                    | 12000    |
| Pr. Christina Concours | 1900       | 0                           | 1900                     | 1900     |
| Cesar Franck Concours  | 700        | 0                           | 700                      | 700      |
| ABC Architectencentrum | 28800      | 15000                       | 28800                    | 13800    |
| Zingende Zaag          | 2500       | 0                           | 1000                     | 1000     |
| Frans Halsmuseum       | 2488000*)  | 0                           | 10000                    | -10000   |
| Stadsbibliotheek       | 4287300*)  | 0                           | 10000                    | -10000   |
| Nieuwe Vide            | 18800      | 65800                       | 55800                    | -10000   |
| Totaal ten laste CSF   |            |                             |                          | 18600    |

\*) subsidie 2005

De heer LANTINK: Mijnheer de voorzitter. We hebben al eerder in de raad gedebatteerd over de cultuurnota, waarop wij toen zeer uitgebreid zijn ingegaan, en er zijn twee stadsdebatten over dit onderwerp gehouden, maar ik wil ter afsluiting van het hele proces rondom de cultuurnota toch nog even bij een aantal hoofdpunten stilstaan.

In het vorige raadsdebat over de cultuurnota, voordat die de inspraak inging, heeft de VVD samen met andere partijen twee moties ingediend over het orgelbezit en een in de lijn van de cultuurnota nog belangrijker motie over versterking van de plaats van het

cultureel erfgoed daarin. Er is sprake van een soort tweeslag: historische stad en hedendaagse cultuur. Dat lijkt een tegenstelling, oude dode historie en levende hedendaagse cultuur, maar in onze ogen is dat een schijntegenstelling en kun je het echt niet zo zien. Voor de VVD bestaat de historische stad niet uit dode stenen en is het cultureel erfgoed, ook op het gebied van de muziekcultuur, iets levends. De plaats van het cultureel erfgoed in de nota is op zich wel versterkt, maar voor ons nog niet geheel voldoende, waarop ik later zal terugkomen.

In de Haarlemse cultuur zijn twee dingen heel belangrijk. Haarlem heeft volgens de VVD goud in handen voor wat betreft zijn cultuurpotenties waaronder het cultureel erfgoed, maar dat komt onvoldoende over het voetlicht. We voeren in deze periode ook een discussie over de HaPro en de VVV, die hiermee eveneens verband houdt. Zonder met de beschuldigende vinger te wijzen, is de VVD van opvatting dat we deze stad in de toekomst veel beter op de kaart kunnen zetten. Dat lukt nu nog echt onvoldoende. In één van de belangrijkste passages in de cultuurnota wordt vastgesteld dat we onvoldoende aansluiting hebben met internationale geldstromen en internationale gremia. Wij onderschrijven die constatering, die tevens de ernst van de situatie aanduidt. Het is voor de stad heel belangrijk dat we echt uitbuiten wat we in huis hebben.

In het kader van de tweeslag cultureel erfgoed en hedendaagse kunst noem ik de Nieuwe Vide. Dat is duidelijk een parel in de stad, maar toch wil ik er nog eens uitdrukkelijk op wijzen, zonder een tweedeling te maken, dat het cultureel erfgoed van Haarlem van een buitengewoon hoog internationaal niveau is. De collectie oude kunst van het Frans Halsmuseum, dat in de volgende raadsvergadering ter sprake komt, behoort echt tot de wereldtop. Natuurlijk ondersteunen wij ook de uitingen van hedendaagse kunst, maar die kunnen daar, met alle respect, toch niet echt goed naast worden gezet. We moeten ons goed bewust zijn van hetgeen we aan cultureel erfgoed hebben, want daarmee is Haarlem op de wereldkaart gezet. De Nieuwe Vide en de Toneelschuur zijn heel belangrijk op nationaal niveau en die dragen wij ook een warm hart toe, maar we moeten het onderscheid tussen het één en het ander wel scherp in de gaten houden.

Wij zijn het eens met het idee van flexibilisering, omdat we niet verstrikt moeten raken in subsidierelaties met allerlei instellingen. Af en toe moet het geheel van subsidies worden opgeschud, omdat subsidies niet vanzelfsprekend moeten zijn. In de commissie hebben we even gesproken over de systematiek van de landelijke cultuurnota, die een drieslag kent, waarbij sprake is van langdurige en korte subsidierelaties. Dat vinden we ook terug in de voor ons liggende cultuurnota - in die zin is de nota dus niet origineel -, wat wij op zich een goede zaak vinden. Er moet bij instellingen geen subsidieverslaving ontstaan, we moeten elkaar scherp houden en elkaar op dingen kunnen afrekenen. So far so good, maar in de uitwerking daarvan in de nota zien wij wel allerlei problemen, waarop ik straks zal terugkomen.

Een ander heel belangrijk punt in de achtergrond van deze cultuurnota is de financiële situatie van de stad. We zaten de afgelopen vier jaar in een zware financiële klem. De renovatie van de cultuurpodia is door de VVD altijd gezien als het inhalen van achterstallig onderhoud. Met de Philharmonie vóór de renovatie konden we als stad toch echt niet uit de voeten en omdat dit gemeente-eigendom is, moesten we daaraan iets doen. Hierbij moet ons wel iets van het hart over het feit dat het hele exploitatieverhaal nog niet is opgelost. Er komen nu voorstellen voor de Toneelschuur, naar aanleiding waarvan ik eraan wil herinneren dat de VVD één van de weinige partijen was die een eerder voorstel van het college voor het beschikbaar stellen van meer geld voor de Toneelschuur steunde. Blijkbaar zijn voor de Toneelschuur nu andere partijen over de brug gekomen, maar voor de Philharmonie is de exploitatie nog niet geregeld. Hiermee wil ik niet zeggen dat we ook die maar even moeten regelen, maar wel dat wij het jammer vinden dat hiervoor nog geen oplossing is geboden. Wij maken ons zorgen over de exploitatie van de grote podia

en zouden graag hebben gezien dat die zaak geregeld zou zijn. Ik zie sommigen aan de overkant verbaasd kijken, maar wij hebben als VVD altijd op de gevaren met betrekking tot de exploitatie van de Philharmonie en de andere grote podia gewezen.

Ik kom vervolgens bij de nota zelf. Een grondprobleem in deze nota is de kaderstelling, daarover ben ik het geheel met de heer De Ridder eens. In eerdere bijdragen van de VVD is ook altijd door ons gezegd dat de cultuurnota een kaderstellend stuk dient te zijn, dat de kaders moet bevatten die de raad stelt. In die zin vinden wij deze nota niet goed gelukt, ondanks een aantal reparaties.

Eén van de grote onduidelijkheden in de nota, waarmee we volgens ons als raad geen genoeg moeten nemen - ik ben dan ook benieuwd wat het college hierover zal zeggen -, is de flexibilisering van de gelden. U stelt dat de flexibilisering voor twee dingen zal worden ingezet, namelijk voor vernieuwing, hoe die ook wordt ingevuld, en knelpunten. Dat er knelpunten zijn is heel duidelijk, maar we kunnen als raad geen blanco cheque voor het oplossen van knelpunten afgeven. Zo ga je volgens mij niet met begrotingen en structuren om. Wij vinden dit veel te vaag en zijn van mening dat de knelpunten concreet hadden moeten zijn benoemd. Dit is een soort schimmenspel dat we elkaar niet zouden moeten aandoen.

Een ander punt, dat ook door “de overkant” ter sprake is gebracht, is het cultuurstimuleringsfonds. We hadden dat fonds al, maar nu worden daarvoor heel veel gelden vrijgemaakt, mocht het collegevoorstel het op dit punt halen. In ander verband heb ik dit fonds onparlementair een vage pot genoemd, die voor zo’n zeven doelstellingen moet worden aangewend, waarbij iedere partij natuurlijk haar eigen accenten legt. De PvdA legt een accent op amateurkunst en de VVD wijst, hopelijk met andere partijen, op het belang van het subsidiepotje Kunst en Baat. Het moet mij van het hart dat ik mij heb gestoord aan wat de wethouder in de commissie hierover opmerkte, namelijk dat het fonds Kunst en Baat altijd zo’n beetje voor allerlei dingen is gebruikt, onder andere een paar keer om de koorbiënnale te redden, en dat het eigenlijk geen vorm heeft gekregen. Ik vind dat een typerende opmerking voor dit college. Naar mijn mening had een fonds als Kunst en Baat juist scherp moeten worden ingezet op samenwerking tussen cultuur en economie. Nu verdwijnt deze subsidiemogelijkheid in een algemeen fonds en voor ons is volstrekt onhelder hoe de inzet van de middelen in dat fonds straks zal worden gewogen en welke subsidies daaruit zullen worden betaald. Wij hebben daarin geen vertrouwen. Hetzelfde geldt in feite voor de nota als geheel, die vrij ingewikkeld is. Er is sprake van vier bouwstenen, zes doelstellingen en vier categorieën, met daarnaast nog eens zeven categorieën waarvoor het cultuurstimuleringsfonds zal worden ingezet. Ik heb dat alles vandaag nog eens bekeken en zie wel een zekere verwantschap tussen het een en ander, maar toch is onhelder hoe de verschillende categorieën zich tot elkaar verhouden en ten opzichte van elkaar worden gewogen. In die zin is dit een slechte nota, omdat we hiermee niet over een scherp subsidie-instrument beschikken.

Hier komt nog bij dat onhelder is hoe de subsidies zullen worden uitgewerkt voor de basisinfrastructuur en meerjarige contracten van categorieonderscheidende kwaliteit. Volgens mij moet daarover veel meer duidelijkheid bestaan voordat subsidiekortingen kunnen worden toegepast.

Ik wil vervolgens nog iets zeggen over cultureel ondernemerschap. Daarover is eerder een motie ingediend, waarna het college aan dit aspect inderdaad verder uitwerking heeft gegeven, maar toch hebben wij hierover nog vragen. Om één voorbeeld te noemen, al zouden we hierover nog heel lang kunnen praten...

De VOORZITTER: Ik wil u waarschuwen dat u nog vier minuten voor de hele avond hebt.

De heer LANTINK: Dan nu nog heel kort.

Mij is volledig onhelder waarom u een subsidiekorting voorstelt ten aanzien van het ABC Architectuurcentrum, dat zeer goed opereert op de markt en een volstrekt transparante bedrijfsvoering heeft met een doelreservering: een goed functionerende instelling die zeer breed wordt gedragen. Legt u mij dat maar eens uit. Hetzelfde geldt voor het Cesar Franck Concours en het koorinstituut.

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Uit de uitgebreide discussies over de cultuurnota, de insprekavonden, het stadsdebat en dergelijke blijkt wel weer de importantie van cultuur voor onze stad en voor de economie van onze stad. Ik kan niet de verleiding weerstaan deze gelegenheid even te baat te nemen om onze moties op dat gebied nogmaals aan te prijzen.

Ik zal niet alle argumenten herhalen in het amendement en de moties die door de heer De Ridder zijn ingediend. Wel wil ik zeggen dat het CDA het erg op prijs stelt dat het Wereldkindertheater en het Haarlemmerhoutfestival hun status behouden, gelet op hun sociale functie. Daarnaast worden in het amendement nog twee kleinere projecten van subsidie voorzien, het Cesar Franck Concours en het Prinses Christina Concours. Het gaat om kleine bedragen, maar beide projecten hebben een grote uitstraling.

Daarnaast is gesproken - de heer Lantink duidde daar al op - over een bezuiniging op het Koorinstituut Sint Bavo. Ik heb in de commissie aan de wethouder gevraagd hoe het bezuinigingsbedrag is opgebouwd, waarop geen antwoord kon worden gegeven, zodat ik geen argumenten voor die bezuiniging heb gehoord. Wij begrijpen als CDA wel dat ruimte moet worden geschapen voor nieuw beleid, maar wij willen dit instituut enig respijt geven bij het afbouwen van de subsidie. Daarom stellen wij bij amendement voor de subsidie voor 2007 op € 7.500,- te stellen, voor het jaar daarna te halveren en daarna te beëindigen.

Door de heer Catsman is het volgende amendement ingediend.

Amendement Koorinstituut Sint Bavo

“De raad van Haarlem, in vergadering bijeen op 30 november 2005; overwegende:

- dat de portefeuillehouder ten aanzien van de samenstelling van de subsidie voor het Koorinstituut (en daarmee dus ook voor het wegvallen daarvan) geen overtuigende informatie heeft kunnen aandragen;
- dat het Koorinstituut dientengevolge binnen de kaders van de cultuurnota recht heeft op een overgangsregeling m.b.t. het wegvallen van de subsidie;

besluit de cultuurnota zodanig te wijzigen dat de subsidie voor het Koorinstituut in 2007 een bedrag van € 7.500,- bedraagt; en gaat over tot de orde van de dag.” (amendement nr. 10)

De heer OASS: Mijnheer de voorzitter. Er is al heel veel gesproken over deze cultuurnota, waarover twee stadsgesprekken en een inspraakavond zijn gehouden, waaraan heel veel organisaties hebben meegedaan. Zij hebben allemaal hun zegje gedaan en dat is niet voor niets geweest, waarop ik straks zal terugkomen.

De grote lijn van deze cultuurnota is dat het college af wil van de roestigheid en meer flexibiliteit wil. Die grote lijn is overeind gebleven, waarmee wij heel blij zijn. Er wordt een eind gemaakt aan alle versnipperde subsidies die jaren zijn doorgegaan zonder dat iemand zich ooit afvroeg of het eigenlijk wel goed was wat er gebeurde. Hierdoor was het voor het college ook niet mogelijk nieuw beleid te maken. Het voorstel van het college in deze cultuurnota al deze subsidies in het stimuleringsfonds onder te brengen, ondersteunen wij. Daardoor kan meer worden gestuurd en kan meer vernieuwing

plaatsvinden. Wel zijn wij het met de heer De Ridder eens dat er meer kaders moeten komen op grond waarvan zal kunnen worden besloten welke nieuwe initiatieven worden gehonoreerd en welke niet, omdat dat in deze cultuurnota inderdaad niet duidelijk is. De moties en het amendement die door de heer De Ridder zijn ingediend, zijn door onze fractie mede ondertekend. We willen weliswaar meer flexibilisering, maar een aantal projecten en organisaties vinden wij als GroenLinks met de andere coalitiepartijen dusdanig belangrijk voor de stad dat wij niet willen dat zij worden gekort. Voor GroenLinks geldt dat met name voor het Haarlemmerhoutfestival en het Wereldkindertheater.

De heer MARSELJE: Mijnheer de voorzitter. We hebben al heel veel over de cultuurnota gezegd, vooral op commissieniveau en in bijeenkomsten met belanghebbenden en de stad. Wij zijn zeer te spreken over de opzet en de methode van deze nota. Om tijd te besparen wil ik mij in grote lijnen aansluiten bij het verhaal van de heer De Ridder en bij wat we verder van de overkant hebben gehoord, maar enkele punten wil ik toch wel even noemen, onder meer in reactie op het verhaal van de heer Lantink, die de moderne kunst van de Nieuwe Vide vergeleek met moderne kunst in het Frans Halsmuseum.

De heer LANTINK: Dat heb ik helemaal niet gedaan. Ik heb gezegd dat de Nieuwe Vide op zich een heel goed voorbeeld is van moderne kunst en daarnaast de oude kunst van het Frans Halsmuseum echt internationale top is en Haarlem op de wereldkaart zet.

De heer MARSELJE: Dan heb ik u verkeerd begrepen. Ik dacht u de moderne kunst in het Frans Halsmuseum bedoelde.

Ik wil er enkele punten uit lichten die nog niet zijn genoemd. Anderhalf jaar geleden hebben we in de commissie een nota gezien met de naam “Evenementen in perspectief”, waarin onder andere werd verwezen naar cultuurgelden voor evenementen. Wij zijn blij dat in de cultuurnota ook nadrukkelijk naar evenementen wordt verwezen. Het is mijns inziens van belang dat wij als raad en u als college in de gaten houden dat er aandacht blijft voor de toekenning van gelden voor evenementen.

Wij zijn blij dat in de discussie die we vandaag voeren de Nieuwe Vide boven water blijft, gezien de steun voor het verzamelamendement, waarin overigens wel een iets lager bedrag wordt voorgesteld dan het college had willen toekennen. De Nieuwe Vide is een goede broedplaats, waar we blij mee en trots op moeten zijn.

In het verzamelamendement wordt ook een voorstel gedaan over het ABC

Architectuurcentrum, dat een belangrijke plek in Haarlem en de Haarlemse cultuur is. Eigenlijk zouden wij dit instituut graag in categorie 2 hebben gezien, laat dat duidelijk zijn, maar gelukkig lijkt het erop dat deze raad de financiën boven tafel houdt die nodig zijn voor een volwaardig functioneren van het ABC. Wij zijn er heel gelukkig mee dat dit in het verzamelamendement is opgenomen.

Ik wil afsluiten met opmerkingen over de stadsdichter en de Zingende Zaag.

Aanvankelijk zou de stadsdichter een volledig bedrag krijgen en de Zingende Zaag rechtstreeks niets. De Zingende Zaag is echter een rechtspersoon die zich met meer dingen bezighoudt dan alleen de stadsdichter, zoals het organiseren van poëziecafés in Café Cicero tegenover de Toneelschuur en het verzorgen van uitgaven, die een breder bereik hebben dan alleen Haarlem. Wij hebben er begrip voor dat voor dat laatste geen subsidie meer wordt gegeven, maar als de stadsdichter over twee jaar geen stadsdichter meer is, moet de Zingende Zaag nog steeds kunnen rekenen op een zekere mate van ondersteuning. Daarom zijn wij blij met het voorstel op dit punt in het amendement. De stadsdichter moet voor wat betreft de personele invulling over twee jaar echt ter discussie kunnen staan. In de commissie heb ik daarover uitvoerig gesproken, wat ik niet volledig zal herhalen, maar wel dien ik een motie in, ondertekend door de Partij van de

Arbeid, de VVD, het CDA, GroenLinks Haarlem en onszelf, die ervan uitgaat dat bij toekomstige benoemingen herbenoeming van de zittende stadsdichter uitgesloten is. Verder verzoeken wij het college binnen drie maanden met voorstellen naar de raad te komen, waarin is aangegeven op welke wijze de stad kan worden betrokken bij de keuze van de volgende stadsdichter. Dat moeten niet zomaar voorstellen zijn die slechts in de richting van een verkiezing gaan, maar voorstellen die meerdere keuzemogelijkheden in zich bergen.

Door de heer Marselje c.s. is de volgende motie ingediend.

Motie stadsdichter

“De raad van de gemeente Haarlem, in vergadering bijeen op woensdag 30 november 2005;

kennismemende van:

- de voorstellen in de cultuurnota tot het continueren van de functie van stadsdichter en het draagvlak dat daarvoor bestaat in de raad;
- het feit dat herbenoeming van George Moorman als stadsdichter voor twee jaar dit najaar heeft plaatsgevonden;

constaterende dat:

- Haarlem een stad vol dichters is;
- De cultuurnota nadrukkelijk ruimte wil scheppen voor vernieuwing;

van mening dat:

- met waardering dient te worden gesproken over de huidige stadsdichter George Moorman;
- ondanks die waardering de in de cultuurnota bedoelde vernieuwing ook moet gelden voor de invulling van het stadsdichterschap;

besluit:

- het college te verzoeken bij toekomstige stadsdichters herbenoemingen uit te sluiten;
- binnen drie maanden met voorstellen naar de raad te komen die duiden op welke wijze de stad kan worden betrokken bij de keuze van de volgende stadsdichter, zonder dat dit in de gepresenteerde keuzemogelijkheden alleen een verkiezing inhoudt;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie nr. 11)

Mevrouw VAN DER MOLEN: Mijnheer de voorzitter. Luisterend naar de sprekers tot nu toe heb ik behoudens D66 eigenlijk nog geen enkele partij heel enthousiast op deze nota horen reageren. De kaders zijn niet duidelijk...

De heer OASS: Volgens mij heb ik heel duidelijk gezegd dat wij heel blij zijn met de grote lijn van deze nota.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Oké, behoudens D66 en GroenLinks, maar de VVD, het CDA...

De heer MARSELJE: Ik heb nadrukkelijk verwezen naar de bijdrage van de heer De Ridder voor wat betreft de door hem genoemde voorbehouden, die ook wij maken en daarbij horen ook de moties die wij mede hebben ondertekend.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Dan schaar ik u nu bij degenen die een kritische noot bij de cultuurnota hebben geplaatst.

**30 november 2005**

1205

De heer MARSELJE: In de zijlijn.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Zoals u weet zijn wij heel erg kritisch. Kijkend naar deze cultuurnota en luisterend naar de behandeling ervan, stel ik vast dat eigenlijk niet de cultuurnota hier ter discussie staat, maar doodgewoon de vraag wel of geen subsidieverlening aan instellingen. Ik vind dat heel kwalijk, temeer omdat wij nu keuzen maken waarvan we de consequenties niet eens echt goed met elkaar hebben kunnen doorspreken. Er is een verzamelamendement ingediend, waarvan enkele onderdelen zijn genoemd. Ik ben heel benieuwd naar dat amendement, dat hopelijk snel zal worden uitgedeeld.

Met de voorliggende cultuurnota sturen we erop aan dat kleine organisaties het risico lopen hun subsidie kwijt te raken en zich straks met allerlei bureaucratische rompslomp zullen moeten bezighouden om wellicht überhaupt voor één jaar subsidie te krijgen. Het betekent het einde van heel veel instellingen als dit doorgaat. Ik vind het ontzettend jammer dat de behandeling van deze cultuurnota uiteindelijk ontaardt in subsidiegesprekjes, want meer is het niet. Wij dienen een motie in waarin wij voorstellen nu geen keuzen met betrekking tot subsidies te maken, maar dat aan de volgende raad over te laten. Dan zijn de verhoudingen misschien enigszins anders.

De heer OASS: Hoe had u dit punt dan wel willen behandelen?

Mevrouw VAN DER MOLEN: We zouden een cultuurnota met kaders krijgen, waaraan echter meteen de verdeling van de subsidies is gekoppeld. Wie heeft bepaald dat het in de nota genoemde bedrag in het cultuurstimuleringsfonds moet zitten? Waarom zou het bedrag bijvoorbeeld niet lager kunnen zijn? Straks gaat iedereen uiteindelijk toch akkoord met deze nota en dus met de consequenties daarvan voor instellingen die vaak heel goed werk doen in de stad en heel laagdrempelig en toegankelijk zijn voor grote groepen Haarlemmers.

De heer DE RIDDER: U kunt toch een voorstel indienen voor een andere omvang van het cultuurstimuleringsfonds?

Mevrouw VAN DER MOLEN: Dat zou kunnen en misschien doen we dat ook nog wel. Er is een cultuurstimuleringsfonds dat op dit moment voldoet. Waarom dan een verandering? Wij zien dat niet.

De heer DE RIDDER: Om meer flexibiliteit bij de besteding van dit budget mogelijk te maken, wat op zich een goed uitgangspunt is.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Er is niet diepgaand genoeg gesproken over de consequenties voor de samenleving van het wegvallen van een aantal instellingen, omdat we daarvoor gewoon geen tijd hebben gehad. Ik heb u kritische woorden horen spreken en die heb ik ook van de VVD gehoord, maar straks wordt deze nota met wat amendementen toch gewoon goedgekeurd.

De heer MARSELJE: Wij hebben geen kritiek op de systematiek die is gericht op voortdurende vernieuwing, wat naar mijn idee bij cultuur ook aan de orde moet zijn. Voortdurende vernieuwing is onmogelijk zonder de flexibiliteit die deze nota mogelijk maakt. Zegt u nu overigens niet dat we net over al die subsidies aan het praten zijn, want daarover praten we al met elkaar sinds de eerste bijeenkomst in de Gravenzaal, waarbij ook alle individuele subsidieaanvragen de revue zijn gepasseerd.



Mevrouw VAN DER MOLEN: Nee, deze theoretische nota met alle onderverdelingen is op zichzelf best, maar...

De heer MARSELJE: Ik wil u er ook op wijzen dat we het wel over de subsidies voor 2007 hebben.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Dat besef ik heel goed.

De heer MARSELJE: Dat betekent dat u - ik hoop ik ook - volgend jaar met de nieuwe raad nog tot van alles in staat bent.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Moet ik hierop serieus ingaan? Ik denk dat ik mijn punt heel duidelijk heb gemaakt. Wij vinden dit een theoretische nota, waarmee we een voorschot nemen op de volgende raadsperiode waarin de raad misschien heel andere prioriteiten zal stellen. Ik vind dit een ordinair subsidiedebat, sorry.

Door mevrouw Van der Molen is de volgende motie ingediend.

#### Motie Cultuur

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen d.d. 30 november 2005; sprekend over de cultuurnota; gehoord de discussie over de cultuurnota constateert:

- dat het voorgenomen beleid in feite geen bezuiniging inhoudt, maar wel grote consequenties heeft voor de diversiteit en het behoud van toegankelijke en betaalbare culturele uitingen;

overwegende:

- dat goed lopende en voor alle lagen van de bevolking toegankelijke cultuuruitingen in hun kwaliteit en voortgang worden bedreigd door elk jaar opnieuw subsidie te moeten aanvragen zonder de zekerheid dat subsidie wordt toegekend;
- dat het bewaren en handhaven van cultureel erfgoed niet alleen aan de markt overgelaten kan worden;

verzoekt het college

de discussie over een stelselwijziging aangaande subsidiëring van cultuurinstellingen grondiger te voeren en naar analogie van de discussie over de financiering van het achterstallig onderhoud onderwerp van collegebesprekingen te maken en het daarop volgende besluit door de nieuwe raad te laten nemen; en gaat over tot de orde van de dag.” (motie nr. 12)

Mevrouw BLESGRAAF: Mijnheer de voorzitter. Toen wij deze cultuurnota voor het eerst onder ogen kregen, hadden wij een Aha Erlebnis. Stimuleren en differentiëren zou het uitgangspunt worden van het cultuurbeleid en daar staan wij achter. Dat uitgangspunt betekent dat men niet kan uitgaan van het automatisch doorsubsidiëren van banen in de cultuursector, waarmee ik bedoel dat dit eigenlijk een vorm van ID-banen moeten zijn. Met de instelling „als we dat geld krijgen, kunnen we met die cultuuruiting blijven doorgaan“ is cultuur niet gebaat. Cultuur is ermee gebaat als mensen met elkaar afspreken wat cultuur is en hoe zij daaraan vorm willen geven. Dat was in eerste instantie ons idee over de cultuurnota, maar wij moeten constateren dat het uiteindelijk - ik ben dat helemaal met mevrouw Van der Molen eens - een ordinaire subsidienotitie is geworden, zo van: „jij wel, jij niet“ en: „ik heb lekker wel en jij hebt lekker niet“. Als we ons in onze

**30 november 2005**

1207

stad daarin gaan begeven, is het hek van het Spaarne en kunnen we echt geen goede manier meer vinden om met elkaar het cultuurbeleid in te vullen. Ik pleit ervoor een cultuurnota te schrijven die uitgaat van differentiëren en stimuleren en de kaders aangeeft waarbinnen dat kan. Daarna kunnen we praten over de financiën die daaraan hangen. Dat kan niet omgekeerd en door elkaar, zoals nu gebeurt.

Ik wil nog aandacht vragen voor iets dat niet in de cultuurnota staat en waarover ik al eerder in deze raad heb gesproken. Toen ik op de middelbare school zat, hadden we in Haarlem Interscholair, een organisatie die zorgde voor uitwisseling op sportgebied en cultuurgebied tussen de verschillende scholen in Haarlem. Dat kostte vrij weinig, maar de leerlingen werden vanuit hun eigen beleving gestimuleerd, niet gedwongen of voor het halen van een cijfer, zich voor cultuur te interesseren. Ik pleit ervoor bij het schrijven van een nieuwe cultuurnota een vorm te zoeken om Interscholair in Haarlem weer nieuw leven in te blazen, omdat het hele educatieaspect in het cultuurwezen erg onderbelicht is gebleven.

De heer GRONDEL (wethouder): Ik kan u mede namens mijn buurman melden dat Interscholair nog steeds bestaat, een zeer groot succes is en honderden deelnemers heeft. Vorig jaar heeft mijn collega de prijzen uitgereikt. U mist dus nog even de aansluiting bij hoe goed het gaat in de stad.

De VOORZITTER: Ieder jaar hangen de tekeningen hier in de refter.

Mevrouw BLESGRAAF: Als Interscholair nog heel goed functioneert, zoals u zegt, begrijp ik niet dat dit niet veel meer bekend is in de stad en het niet veel meer door kinderen - je mag eigenlijk niet meer van "kinderen" spreken - wordt beleefd.

De heer MARSELJE: Schoolgaande kinderen weten dit prima! Mijn kinderen weten er alles van.

Mevrouw BLESGRAAF: Dat zal allemaal wel, maar ik vind de cultuureducatie in onze stad en zelfs in heel Nederland van heel geringe kwaliteit. Als het allemaal zo prima gaat, moet u daarvan maar bewijzen leveren. De kinderen die ik hiernaar heb gevraagd weten er in elk geval niets van, maar dat zijn geen leerlingen van het middelbaar onderwijs aan de hogere kant, om het zo maar even te noemen. Het leuke van het Interscholair waaraan ik herinneringen heb, was dat alle kinderen van het voortgezet onderwijs daaraan meededen, óók de leerlingen van wat nu het VMBO heet.

De heer VREUGDENHIL: Mijnheer de voorzitter. Ik heb het idee dat wel hard aan deze nota is gewerkt, maar wat mij betreft had er wel wat meer visie in kunnen zitten. De nota is vooral vanuit beheersmatig en financieel oogpunt geschreven. Gelet op de situatie is dat ook wel begrijpelijk, maar ze had toch wel wat meer toekomstgericht mogen zijn en ook bredere aandacht mogen hebben voor wat buiten de bestaande arealen en mogelijkheden nog meer te bedenken valt.

In december komt er een nota over de exploitatie van de podia, waarnaar wij vol verwachting uitkijken. Wij hopen dat die nota in financieel gunstige zin zal kunnen worden gestuurd.

Wij vragen bij cultuuruitingen in deze stad om eerbiediging van de zondagsrust en niet uit te gaan van het opzoeken van de extremen, zoals in de nota van het Frans Halsmuseum voorkomt. Je kunt voor die weg kiezen, maar voor onze fractie hoeft dat niet.

Kleine cultuurinstellingen mogen wat ons betreft meer middelen ontvangen, zodat de spreiding van alles wat op dit gebied omgaat wat meer evenredig wordt verdeeld. Wij pleiten in dit verband voor minder verkoop van schilderijen en meer verkoop van podia.

De stadsorganist en de stadsbeiaardier mogen wat ons betreft volop gesubsidieerd blijven worden. Als we Haarlem een motto willen geven waarmee we ons kunnen profileren, is het "Haarlem Orgelstad". Ik denk dat we aan dat thema heel nadrukkelijk recht moeten gaan doen.

Mevrouw RAEVEN: Mijnheer de voorzitter. De cultuurnota is tot in den treuren besproken, ik zal daarom heel kort zijn.

Ik vind deze nota helder en pragmatisch. De financiën dwingen nu eenmaal tot het maken van keuzen en flexibilisering van subsidies is noodzakelijk en prima. De kruideniersgesprekken over allerlei subsidies vind ik weinig verheffend. Daarbij worden alle hobby's uitgespeeld en gaat iedereen zijn gang.

Men spreekt met grote woorden over ons cultureel erfgoed, maar waarom is er dan nog steeds geen depot? Dat is al vanaf 1991 nodig, maar de gemeenteraad van Haarlem acht dat blijkbaar niet zo belangrijk. Als uiterste redmiddel werd naar verkoop van het cultureel erfgoed gegrepen. Ik denk dat de wethouder of wie dan ook daarmee niet blij was, maar als er geen geld wordt gegeven moet je iets. Ik vind dat Haarlem zich moet schamen.

De heer VAN VULPEN: Wij hebben bij de vorige behandeling van dit onderwerp onze motie aangehouden, omdat de wethouder een en ander nog nader zou uitwerken, maar wij zijn het eens met de hoge toon waarop wordt geconstateerd dat dat niet is gebeurd. De makke is dat de volgende maand aan de orde komt waar de grote uitgaven naartoe gaan. Zo kan het niet. We moeten nu armoe verdelen over wat vernieuwend zou moeten zijn, waarvoor we heldere criteria en geld nodig hebben. Al het geld wordt echter gereserveerd voor de vier grote podia, waarvan wij al eerder hebben gezegd dat ze hun eigen broek moeten ophouden, inclusief het Patronaat. Van de kant van het Patronaat is destijds gesteld dat men f 125.000,- - we spraken toen nog in guldens - op de exploitatie had kunnen inleveren als het pand zou zijn verbouwd, maar dat men nu juist meer geld voor de exploitatie nodig heeft. Zo krijg je dit soort verdeelproblemen. Mevrouw Van der Molen heeft er gelijk in dat het jammer is dat niet eerst is bekeken wat we willen. We moeten niet vernieuwen om het vernieuwen, aan vernieuwing moeten heldere criteria ten grondslag liggen en we moeten daarvoor goed kunnen invoelen wat er speelt, of dat nu de beiaardier van de heer Vreugdenhil is of de Nieuwe Vide van de heer De Ridder. Op die basis moet tot een goed afgewogen beeld worden gekomen en moet al het geld, ook voor de grote podia, worden toegedeeld. Dan is sprake van heldere keuzen. Deze salamitactiek zonder heldere criteria kunnen wij absoluut niet steunen.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering voor beraad over de amendementen en moties.

Schorsing

De VOORZITTER: De vergadering is heropen.

*Voortzetting van de behandeling van:*

28. RAADSENQUÊTE VASTGOED
- BENOEMING COMMISSIE

Er zijn 34 stembiljetten ingeleverd.

Voor de benoeming van een voorzitter van de commissie Raadsenquête Vastgoed zijn 34 stemmen uitgebracht op de heer J.A. de Ridder, zodat hij in deze functie is benoemd;

**30 november 2005**

1209

voor de benoeming van een vice-voorzitter van de commissie Raadsenquête Vastgoed zijn uitgebracht:

7 stemmen op de heer P.G.M. Elbers;

27 stemmen op de heer C. van Velzen.

Derhalve is de heer Van Velzen tot vice-voorzitter van deze commissie benoemd.

*Voortzetting van de behandeling van:*

34. CULTUURNOTA 2005-2008 (Gedrukt stuk nr. 236/Grondel)

De heer GRONDEL (wethouder): Mijnheer de voorzitter. Mijn algemene indruk op grond van het debat is dat voor spreektijdbeperking veel te zeggen valt, maar dat daardoor soms wel de nuance uit de toonzetting wegvalt. Bijvoorbeeld het beeld dat door de SP werd geschetst van het oordeel van een aantal fracties over de nota sluit niet aan bij de conclusie, die ik zelf aan de commissiebehandeling heb overgehouden. De commissie was toch breed van oordeel dat de nota een goede structuur heeft en een basis biedt voor het cultuurbeleid in de komende periode. Er was nog wel enige discussie over de vraag of nu wel of niet meteen de consequenties moeten worden meegenomen van het feit dat we het cultuurstimuleringsfonds willen vergroten en versterken, wat in een tijd waarin door de gemeenteraad om zeer begrijpelijke redenen geen ruimte wordt gegeven voor het beschikbaar stellen van extra geld voor cultuur...

De heer LANTINK: Ik wil nu mevrouw Van der Molen even bijvallen...

De heer GRONDEL (wethouder): Ik zit halverwege een zin. Vindt u het goed dat ik die afmaak?

Zoals ik zei, heeft de raad aangegeven dat er in deze tijd geen ruimte is voor extra middelen voor cultuur, zodat een zodanig cultuurstimuleringsfonds alleen kan worden opgezet door keuzen te maken ten aanzien van bestaande subsidies, dit in aansluiting op een kaderstellende nota waarin de raad bij amendement zelf heeft opgenomen dat er een specifieke categorie moet komen voor flexibele budgetten. Dat dan op grond van heldere redeneringen wordt aangegeven welk type subsidies we niet meer structureel willen toekennen, is een logische keuze. Nu wil ik even ademen.

De heer LANTINK: Ik wil mevrouw Van der Molen bijvallen. De vraag is breed gedragen ter discussie gesteld of het hele subsidiebeschikkingenverhaal moet worden gekoppeld aan deze nota, die gaat over de systematiek. Die vraag is bij elke discussie over de cultuurnota steeds breed gedragen ter sprake gekomen.

De heer GRONDEL (wethouder): Ja, maar ik sprak over het kwaliteitsoordeel over de nota dat mevrouw Van der Molen volgens mij ten onrechte ontleende aan de door de spreektijdbeperking verkorte inbreng van de verschillende fracties. Ik heb uit de behandeling in de commissie geconcludeerd dat de nota naar de mening van de raad een kader biedt waarmee we een aantal jaren verder kunnen en dat ons helpt in het maken van keuzen, ook voor de komende periode.

Verder wijs ik erop dat de keuze voor flexibele budgetten mede is ingegeven door een debat dat we in het voorjaar over de startnotitie hebben gevoerd. Toen werd door de raad zelf een categorie flexibele budgetten toegevoegd, eigenlijk tegen ons advies in, omdat dit een beetje wrikt met de systematiek van het denken in de nota. Daarmee gaf de raad aan hoeveel belang hij hieraan hecht.

Er is dan nog één discussiepunt over, namelijk of aan de vaststelling van de nota met de kaders meteen de financiële consequenties moeten worden verbonden. Als je in je intellectuele benadering uitspreekt wat je wilt, snap ik niet wat het probleem is als je

meteen de vertaalslag en de consequenties daarvan verwerkt. Als de raad het gevoel heeft dat hij zichzelf dwingt in een proces voor wat betreft het schuiven met kleine subsidies, is dat het probleem van de raad, maar ik vind dit een ordelijk debat.

Overigens vind ik ook, kijkend naar de ingediende amendementen, dat de raad met een aantal van de daarin neergelegde voorstellen breekt met de systematiek van de nota. Om een willekeurig voorbeeld te noemen: € 700,- voor het Cesar Franck Concours. Ik vermag niet in te zien waarom het noodzakelijk is een voorstel te doen voor het structureel houden van die subsidie, aangezien dit een topconcours is en men zich als de huidige kwaliteit wordt gehandhaafd geen zorgen hoeft te maken...

Mevrouw VAN DER MOLEN: Hiermee geeft u precies aan wat ik bedoel. Er is gewoon niet voldoende gesproken over uw voorstellen voor het verminderen van een aantal subsidies, niet over het draagvlak, niet over de consequenties voor de samenleving enzovoort. We hadden de subsidies voor al die organisaties rustig één voor één met elkaar moeten doorpraten. Er is ontzettend gelobbyd vanuit de organisaties. U geeft nu zelf aan dat u er niets van snapt, maar wie wél?

De heer GRONDEL (wethouder): Ik weet niet waar u dat citaat vandaan haalt. Met de systematiek die we in deze nota hebben neergelegd, hebben we volgens mij aangegeven dat het structureel subsidiëren van een groot aantal clubs sinds een jaar of vier als gevolg van een toevallige subsidie-uitbreiding door rijksmiddelen - in de jaren daarvoor werden ze niet structureel gefinancierd -, eigenlijk niet zo'n goed idee was en het veel logischer is dat type organisaties te plaatsen in een categorie die een beroep kan doen op subsidies vanuit het vernieuwde cultuurstimuleringsfonds. Eerder was het uitgangspunt dat een stimuleringsfonds alleen bedoeld was voor vernieuwing en zo werd dit fonds ook door de adviescommissie gehanteerd, wat inhield dat voor een initiatief niet meer dan twee keer een beroep op dit fonds kon worden gedaan. Het is ons voorstel dat uitgangspunt nu absoluut te verlaten en dit fonds twee functies te geven.

Mevrouw BLESGRAAF: Zoals ik zoëven en ook al eerder in de commissie heb gezegd, was ik in eerste instantie blij met het uitgangspunt van de cultuurnota, namelijk differentiatie en stimulering, maar daaraan had veel meer uitwerking moeten worden gegeven in matrixen enzovoort. Dan zou duidelijk zijn geweest welke groeperingen in welke categorieën vallen. Doordat die uitwerking achterwege is gebleven, is er iets blijven hangen en wordt nu dan maar voorgesteld een aantal subsidies te verlagen om het stimuleringsfonds te kunnen vullen. Er zit geen lijn in deze nota. In eerste instantie was wel een lijn aangegeven, daar was ik blij mee, maar die lijn is niet doorgetrokken.

Mevrouw RAEVEN: Ik ben dat helemaal niet met mevrouw Blesgraaf eens. In deze nota zijn grote lijnen aangegeven en het is juist het mankement van deze raad dat hij in details treedt. Dat vind ik erg jammer.

De heer GRONDEL (wethouder): Dank.

Inderdaad is het probleem van een deel van de ingediende amendementen dat daarmee de systematiek wordt doorbroken. Het staat u natuurlijk vrij uw keuzen te maken, waarover ik straks gedetailleerd zal adviseren, maar we moeten wel beseffen dat een aantal amendementen in strijd is met de systematiek. Als die amendementen worden aangenomen, zal achteraf enige logica moeten worden gezocht om ze in de systematiek van de nota te kunnen onderbrengen, waarover we nog wel eens zullen spreken. Kijkend naar de totaliteit van het debat denk ik dat we, zoals velen van u ook hebben gezegd, het echte debat hebben gevoerd in de raadscommissie. Dat debat was goed en

helder, het heeft sturing gegeven en ook het kader aangegeven voor de toekomst. Daarom wil ik mijn inbreng nu verder vooral concentreren op de moties.

De heer LANTINK: Ik heb nog een vraag gesteld over het ABC Architectuurcentrum, waarbij ik erop wees dat u enerzijds cultureel ondernemerschap wilt stimuleren, maar anderzijds de opgebouwde reservepositie van het ABC Architectuurcentrum als argument gebruikt om op de subsidie te korten.

De heer GRONDEL (wethouder): Ik kom het ABC Architectuurcentrum tegen als ik de amendementen langsloop en zal dan daarop ingaan.

Motie 7, over handvatten voor het cultuurstimuleringsfonds, bevat de verwoording van een toezegging die ik in de commissie heb gedaan en die ook volstrekt logisch was, omdat het toegezegde altijd al de bedoeling was. Als de raad deze nota aanvaardt, beslist hij tevens dat er een nader in te vullen cultuurstimuleringsfonds komt en geeft hij aan waarvoor dat bestemd is, waarna tot uitwerking zal worden overgegaan. Ik vind het wat jammer dat wordt geconstateerd, dat de eerdere motie 5 onvoldoende is uitgevoerd. Daarin herken ik mij niet.

De heer DE RIDDER: Dat begrijp ik, maar de suggestie dat dit altijd al de bedoeling is geweest, gaat mij toch ook een beetje ver. We hebben in de commissie uitgebreid met elkaar gediscussieerd over de problemen die hieraan vastzitten, bijvoorbeeld over de schotten en over de vraag hoe we daarmee op een goede manier kunnen omgaan. Het is allemaal niet zo vanzelfsprekend en daarom is het heel belangrijk hierover goed te praten en een goede notitie te maken.

De heer GRONDEL (wethouder): Absoluut, maar het is juist de functie van deze nota een gesprek op gang te brengen. Het college is met een voorzet gekomen in de vorm van een invulling en een aanzet voor de uitwerking van de criteria en het is de functie van het debat dat de raad met een verdere aanscherping komt waar hij dat nodig vindt. Dat is gebeurd en dat is hartstikke goed. Daarna hebben wij op verzoek van de raad het een en ander nader uitgewerkt en neergelegd in een nota. Ik vind dan ook niet dat wij de betreffende motie niet voldoende hebben uitgewerkt. Het was altijd onze bedoeling vervolgens een nader stuk uit te brengen dat door de raad moet worden vastgesteld, waarin de criteria en de werkwijze van het fonds zijn neergelegd. U vraagt mij dus te doen wat in ons voornemen ligt en wij zullen daaraan dan ook graag uitvoering geven, maar het college betreurt de constatering dat de destijds ingediende motie 5 onvoldoende is uitgevoerd, omdat die constatering naar onze mening onjuist is.

Voor de motie over amateurkunst heb ik iets meer begrip. Gelukkig heeft de heer De Ridder zelf al geconstateerd dat op dat punt tijdgebrek een rol heeft gespeeld. Het is op zich juist te stellen dat we veel verder moeten gaan met het uitwerken van de visie op amateurkunst dan in deze nota mogelijk was. Ik zeg daarom graag toe dat wij deze motie zullen uitvoeren. Dat is nodig, zeker ook gezien het belang van de verschillende onderdelen van de doelstelling van het cultuurstimuleringsfonds. Het college blijft van mening - ik dacht dat we het daarover eens waren - dat het niet de bedoeling kan zijn harde schotten in de werkwijze van het cultuurstimuleringsfonds aan te brengen, maar het wel noodzakelijk is de verschillende aandachtsgebieden expliciet in de opdracht aan de commissie mee te geven. Daarnaast spreken we met elkaar af, wat ook in de regeling moet worden opgenomen, dat jaarlijks zal worden bezien hoe de bestedingen verlopen en op grond daarvan signalen zullen worden gegeven of zelfs wijzigingen in de regeling zullen worden aangebracht als we vinden dat onvoldoende invulling wordt gegeven aan spreiding van de bestedingen over de verschillende doelgroepen en activiteiten, die we vanuit het cultuurstimuleringsfonds willen financieren.

Ik kom bij amendement 9, waarin een groot aantal voorstellen wordt gedaan. Ik moet constateren dat veel van de instellingen die bij de raad en mij gevoelig liggen - ik geloof dat de heer Mulder het woord "zeehondjes" gebruikte -, in dit amendement ter sprake komen. In de commissie heb ik gezegd dat ik in verband met een aantal van de instellingen, waarvoor nu voorstellen worden gedaan, ook zelf stevig heb nagedacht over de vraag wat in dezen verstandig is.

Voor wat betreft het Wereldkindertheater blijft het college van mening dat dit een sympathieke instelling is waarvan de activiteiten vergelijkbaar zijn met die van andere instellingen, die niet of anders worden gesubsidieerd, en een andere opzet bij deze instelling prima zou kunnen functioneren. U kent de geschiedenis van het ontstaan van de hoogte van deze subsidie.

Ook voor het voorstel betreffende het Haarlemmerhoutfestival heeft het college begrip, hoewel de argumentatie van de raad hiervoor wel heel summier is geweest, namelijk dat dit een belangrijk en sympathiek festival is. Het college hanteert als argumentatie voor de verschuiving van de subsidie naar welzijn en de verwijzing naar het cultuurstimuleringsfonds, dat dit festival in zijn aard minder een cultuurfestival is dan wel een multicultureel festival ter bevordering van binding in de stad is en het daarom iets minder in aanmerking komt voor subsidiëring sec uit cultuursubsidies, maar het zeker voor interessante cultuurprojecten regelmatig, of eigenlijk altijd, een beroep kan doen op het cultuurstimuleringsfonds. Dat blijft onze argumentatie om te zeggen dat het niet noodzakelijk is de in het amendement voorgestelde verschuiving aan te brengen.

Met betrekking tot het Prinses Christina Concours heb ik in een soort perverse paradox verkeerd. Men vraagt hiervoor in feite € 8.000,- structureel, waarbij men aanvoert dat elke gemeente dit bedrag beschikbaar stelt. Dat is weliswaar niet meteen een doorslaggevend, maar wel een begrijpelijk argument. Wij vinden het van belang, ook voor de Philharmonie en in aansluiting bij het jeugdcultuurklimaat in de stad, dat het Prinses Christina Concours hier z'n plek vindt en houdt. Vanuit de logica en de systematiek van de nota bezien slaat een subsidie van € 1.900,- structureel nergens op, omdat men € 8.000,- vraagt. Het is veel logischer de subsidie op nul te zetten en tegen het Prinses Christina Concours te zeggen dat het typisch in aanmerking komt voor een subsidie uit het cultuurstimuleringsfonds. In die zin is het niet zo nodig aan de subsidie van € 1.900,- vast te houden en ik wil dat dan ook ontraden.

Mevrouw VAN DER MOLEN: De wethouder heeft in de commissie ook steeds gezegd dat alle organisaties die nu hun subsidies min of meer zien verdwijnen straks via het cultuurstimuleringsfonds aanvragen kunnen doen. Wat is dan het verschil als ze via die weg hun subsidies toch weer krijgen? U zegt dat alle instellingen een beroep op dat fonds kunnen doen en zij dan ook wel subsidie zullen krijgen. Laat het dan gewoon blijven zoals het is! Nu zal een bureaucratische rompslomp ontstaan van heb ik jou daar.

De heer GRONDEL (wethouder): Ik wil nog één poging doen om uw standpunt te weerleggen. Bureaucratische rompslomp zou er ook zijn als de structurele subsidies worden gehandhaafd, omdat we naar een strakkere subsidiesystematiek gaan, waarbij via afspraken over productie en verslaglegging informatie moet worden verschaft. Sterker nog: het zou wel eens kunnen zijn - wij hebben dat al eerder nadrukkelijk gezegd - dat voor bijvoorbeeld amateur-organisaties het aanvragen van bijdragen uit het cultuurstimuleringsfonds zodanig kan worden vereenvoudigd, dat er juist geen bureaucratisch beslag meer zal worden gelegd.

Daarnaast hebben we geconstateerd dat een groot aantal kleinere subsidies structureel in de begroting staat, waarvan de noodzaak vier jaar geleden eigenlijk toevallig is ontstaan. In het kader van de eeuwigdurende vernieuwing kunnen de desbetreffende instellingen

voortaan een bijdrage aanvragen uit het cultuurstimuleringsfonds. Het gaat namelijk niet meer alleen om vernieuwing, maar ook om het leggen van accenten op culturele aspecten in de stad die we nadrukkelijk benoemen in het cultuurstimuleringsfonds, maar aan alles komt een eind. Het is een stuk eenvoudiger - enerzijds voor een organisatie zelf te constateren dat zij niet langer redenen ziet voor het aanvragen van subsidie omdat zij op een andere manier is gaan functioneren en anderzijds voor ons te constateren dat het eind van een cyclus is bereikt - dan een structurele subsidie te stoppen. U kent de remweg van structurele subsidiëring. Kortom, deze nieuwe systematiek is een vorm van flexibilisering, die ook nog wel eens een verlichting van de last van de organisaties zou kunnen betekenen.

Dan het Cesar Franck Concours, waarvoor in het amendement een structurele subsidie van € 700,- - waar hebben we het over! - wordt voorgesteld. Ik heb al gezegd dat dit een prima concours is, dat aan alle kwaliteitscriteria voldoet en zich geen zorgen hoeft te maken over het verkrijgen van subsidie. Wat ons betreft is het dan ook niet echt noodzakelijk het Cesar Franck Concours onder te brengen in de categorie structurele subsidies en bovendien is dat in het kader van de systematiek van de nota knap lastig uit te leggen.

Ik heb het betoog van de kant van het ABC Architectuurcentrum mogen horen waarin men argumenten heeft aangevoerd om aan te tonen dat het slecht is de subsidie voor dit centrum te schrappen, maar bijvoorbeeld het argument dat men mensen zal moeten ontslaan als de subsidie wegvalt, is volgens mij niet overtuigend. Een structurele subsidie is nergens voor nodig, ook niet om mensen in dienst te kunnen houden, als men erin slaagt jaarlijks € 100.000,- tot € 120.000,- aan sponsorgelden binnen te halen. Bedrijven zijn er heel erg aan gewend op basis van niet zekere inkomsten mensen in dienst te hebben. Wat is daar mis mee? Vervolgens voert het ABC Architectuurcentrum aan dat men niet meer kan sparen als men geen subsidie meer krijgt, maar dan zeg ik: men gebruikt dat geld óf om mensen in dienst te kunnen houden óf om te sparen.

De heer MARSELJE: Hierover moet ik toch echt iets zeggen. Als je vernieuwing voorstaat, moet je het cultureel ondernemerschap niet belemmeren in de mogelijkheid te sparen voor vernieuwing. Een instituut als dit moet ook in materiële zin kunnen vernieuwen en niet alleen de tent draaiende houden. Laat men het bij het laatste, dan kan men de tent over een paar jaar sluiten.

De heer GRONDEL (wethouder): Dat is een buitengewoon helder argument, maar het geven van subsidie voor een prestatie is niet hetzelfde als subsidie geven voor een spaarpot. Het ABC Architectuurcentrum zou zich bijvoorbeeld ook tot ons kunnen wenden met een verzoek om ondersteuning ten behoeve van een eenmalige investering, of met een aanvraag om daarvoor te kunnen sparen, maar men heeft er zelf voor gekozen € 20.000,- per jaar over te houden, waaruit blijkt dat men dat kan. Ik moet u eerlijk zeggen dat mijn buurman aan deze tafel, de heer Divendal - ik heb hem al eerder aangehaald, want wij kunnen het goed vinden -, mij al twee jaar vraagt hem uit te leggen waarom wij het ABC Architectuurcentrum op dit niveau subsidiëren terwijl men elk jaar € 20.000,- in de jaarrekening overhoudt.

De heer OASS: Dat dit centrum een reserve heeft...

De heer GRONDEL (wethouder): Nee, men houdt elk jaar bij de afrekening € 20.000,- over.

De heer OASS: Wat gebeurt er met die € 20.000,-?



De heer GRONDEL (wethouder): Die voegt men toe aan de reserve.

De heer OASS: Hoe groot is die reserve?

De heer GRONDEL (wethouder): Men houdt jaarlijks in de exploitatie € 20.000,- over, terwijl wij dit centrum voor € 40.000,- subsidiëren. Dat lijkt dan ook niet zo nodig te zijn.

De heer LANTINK: Onze fractie en ook andere fracties hebben afgelopen maandagavond mensen van het ABC Architectuurcentrum op bezoek gehad, die ons heel helder hebben uitgelegd dat het gaat om een doelreservering, ook voor educatiemateriaal bij tentoonstellingen dat heel veel geld kost. De financiële positie van dit centrum is volkomen transparant en ik heb dan ook groot bezwaar tegen de stelling van de wethouder dat men een spaarpotje opbouwt.

De heer GRONDEL (wethouder): Dat beweert ik ook helemaal niet.

De heer MARSELJE: U beweert dat men dit geld overhoudt, maar reserveren is niet overhouden. U maakt het echt tot een lachertje.

De heer GRONDEL (wethouder): Met alle waardering moet ik dit toch tegenspreken. Als men in de exploitatie met sponsorbijdragen, activiteiten en subsidies aan het eind van het jaar € 20.000,- positief staat, is dat overhouden.

De heer MARSELJE: Nee, men reserveert dat geld, dus het is niet over.

De heer GRONDEL (wethouder): Dat is een bestemming. Men kiest ervoor daarvoor geld over te houden.

De heer LANTINK: Het is cultureel ondernemerschap als men erin slaagt extra middelen te verwerven, waarmee men op langere termijn bijzondere projecten kan realiseren. U maakt er inderdaad een karikatuur van.

De heer GRONDEL (wethouder): Ik zou graag willen dat u ook respecteert wat ik zeg, zoals ik dat met uw opvatting doe. Ik heb in geen enkel opzicht een negatief oordeel over het ABC Architectuurcentrum. Het is een prima instelling, die belangrijk is voor de stad. Dat staat niet ter discussie.

De heer LANTINK: Uw stelling dat dit centrum een spaarpotje opbouwt is gewoon niet waar.

De heer GRONDEL (wethouder): Dat zég ik niet!

De heer LANTINK: Dat zegt u wel.

De heer GRONDEL (wethouder): Mag ik zelf zeggen wat ik zeg?

De heer MARSELJE: Ja, maar wat u zegt klopt niet!

De VOORZITTER: Ik vind dat u nu even moet afkoelen. Het woord is aan de wethouder.

De heer GRONDEL (wethouder): Het ABC Architectuurcentrum is een prima instelling met een buitengewoon goede vorm van exploitatie. Het centrum heeft ook een markt waarin sponsoring kan functioneren, een voordeel dat men heeft boven vele andere culturele instellingen in de stad, waarvan men zeer effectief gebruik maakt. In een fase van knelpunten in de begroting van de gemeente is het niet illegitiem tegen dit instituut te zeggen dat de beslissing voor een specifiek doel een reserve op te bouwen op zich reuze interessant is, maar dat iets anders is dan waarvoor wij subsidie geven. Wij subsidiëren het ABC Architectuurcentrum voor activiteiten. Als men een reserve wil opbouwen, is dat prima, maar wij constateren dat dit centrum daarvoor in de begroting ook de ruimte vindt. Het is aan u, geachte raad, daarover een oordeel te geven. Ik geef alleen maar aan wat onze overweging is in afweging met andere knelpunten in deze stad.

De heer MARSELJE: U zegt zelf dat dit centrum voor een subsidie uit het cultuurstimuleringsfonds kan aankloppen in plaats van te sparen met sponsorgelden, maar volgens mij mag u blij zijn dat het ABC Architectuurcentrum door middel van cultureel ondernemerschap in staat is gelden binnen te halen in plaats van te vragen om een investeringssubsidie.

De heer GRONDEL (wethouder): Nu zit u ernaast, mijnheer Marselje. Men kan sparen omdat wij € 40.000,- subsidie geven, die wij niet terugvorderen aan het eind van de periode, al zouden wij dat wel kunnen doen.

De heer OASS: Waarom doet u dat dan niet?

De heer GRONDEL (wethouder): Omdat wij eerder niet in een financiële klemsituatie zaten, maar wij hebben dat wel elk jaar overwogen.

De heer OASS: U kunt het nu toch doen?

De heer GRONDEL (wethouder): Ik vind het helderder met u als raad te debatteren over de vraag hoe we hiermee moeten omgaan. Als de raad uitsprekt het prima te vinden dat het ABC Architectuurcentrum op deze manier doorgaat en het voorstel in het amendement aanneemt, blijven we € 20.000,- meer subsidiëren dan voor de exploitatie noodzakelijk is.

De heer OASS: U kunt te zijner tijd toch alsnog besluiten terug te vorderen wat men overhoudt?

De heer GRONDEL (wethouder): Ik wil dat volgend jaar als ik hier dan nog zit best overwegen, al zal dat naar ik aanneem wel tot een interessant gesprek met de raad leiden als dit amendement is aangenomen, maar als u dit vraagt, kunnen we daarover op zich natuurlijk best met elkaar praten.

De heer OASS: Ik vraag het aan u.

De heer GRONDEL (wethouder): Het is echter logischer, zoals het college voorstelt, vooraf te constateren dat het ABC Architectuurcentrum € 20.000,- in de exploitatie overhoudt en ervoor kiest te sparen voor een prachtig doel, maar dat wij...

De heer ELBERS: Mag ik een vraag stellen, voorzitter?

De VOORZITTER: Nee, nu niet meer, omdat we dan veel te lang bij dit onderwerp blijven stilstaan. De wethouder gaat nu door.

De heer GRONDEL (wethouder): Dan kom ik nu bij de Zingende Zaag. Als ik het goed begrijp, wordt voorgesteld € 1.500,- minder over te hevelen naar de stadsdichter dan door ons wordt voorgesteld. Klopt dat?

De heer DE RIDDER: In de motie over de stadsdichter zit een foutje. De bedoeling is alleen tot een andere verdeling te komen. Het bedrag wordt op dit moment gesplitst in € 2.500,- en € 3.700,-. U stelt voor het totale bedrag van € 6.200,- voor de stadsdichter beschikbaar te stellen, maar wij stellen voor het bedrag voor de stadsdichter te beperken tot € 5.200,- en € 1.000,- te reserveren voor activiteiten.

De heer GRONDEL (wethouder): Dan heb ik het goed begrepen. Dat is een afweging die u kunt maken. Wij hadden er nadrukkelijk behoefte aan iets meer body te geven aan het budget voor de stadsdichter omdat dat wel erg mager was, maar met de keuze die u maakt hebben wij geen moeite.

Vervolgens worden in het amendement twee creatieve voorstellen gedaan, het voorstel uit het zeer grote budget van twee instellingen een zeer klein bedrag te halen en het voorstel dat bedrag toe te voegen aan het cultuurstimuleringsfonds, in werkelijkheid ter compensatie van uitnames uit dat fonds. Het college kan niets anders zeggen dan dat de logica daarvan niet te bestrijden valt. Ook het Frans Halsmuseum en de Stadsbibliotheek kunnen een beroep doen - en doen dat ook - op het cultuurstimuleringsfonds. Als wij amateurs of, zoals in ons voorstel, het ABC Architectuurcentrum vragen een bijdrage te leveren, is het verdedigbaar deze keus te maken. Alles overziende vindt het college echter wel dat het, als u dat doet, toch is aan te bevelen geen € 10.000,- uit het budget van het Frans Halsmuseum te halen. Zoals u ook uit de reactie van het museum zelf hebt kunnen begrijpen, heeft het Frans Halsmuseum voor een museum van deze kwaliteit echt een bijzonder laag budget voor exploitatie, tentoonstellingen en aankopen. Om toch geen gat in uw motie te schieten, wil het college voorstellen niet te korten op het budget van het Frans Halsmuseum, maar € 20.000,- te korten - dat is volgens ons draaglijk - op het budget van de Stadsbibliotheek, die ook twee keer zoveel budget heeft. Ik geef u dat in overweging.

Voor het voorstel betreffende de Nieuwe Vide geldt hetzelfde, hoewel de voorgestelde korting natuurlijk gigantisch is ten opzichte van het bedrag dat men krijgt, zeker in verhouding met de bedragen voor het Frans Halsmuseum en de Stadsbibliotheek. Ik kan geen logische redenering aanvoeren waarom precies € 47.000,- nodig is, maar de Nieuwe Vide heeft natuurlijk veel minder armslag gekregen als gevolg van het wegvallen van ID-ers. U moet beseffen dat de Nieuwe Vide geen vast personeel heeft, maar alleen met mensen met een ID-baan werkt. Op zichzelf is uw keus begrijpelijk, maar beseef wel wat u doet. Overigens waardeer ik de woorden uit alle hoeken van de raad over het belang van de Nieuwe Vide - ik hoop dat de mensen van de Nieuwe Vide ze ook hebben gehoord - als één van de plekken waar nieuwe generaties kunstenaars en ook nieuwe vormen van kunst in onze stad een plek kunnen vinden. Zoals u weet, is vernieuwing essentieel voor continuïteit.

Per saldo is het amendement zodanig opgesteld, wat ik zeer waardeer, dat het cultuurstimuleringsfonds niet wordt uitgekleeft. Als zou zijn voorgesteld het geld voor al uw keuzen uit het cultuurstimuleringsfonds te halen, zou het fonds daarmee om hals zijn gebracht. In die zin kan ik begrijpen en waarderen dat u op zoek bent gegaan naar andere dekkingsmiddelen om datgene wat u belangrijk vindt te redden. Het college heeft verteld op grond van welke overwegingen wij onze keuzen hebben gemaakt, keuzen die volgens

ons nog steeds verdedigbaar zijn, en wij wachten het oordeel van de raad over onze inbreng naar aanleiding van de voorstellen in het amendement af.

Met motie 10 heeft het CDA zichzelf te pakken, zeg ik wat vals. Wij hebben, zo staat in de motie, geen overtuigende informatie kunnen aandragen op grond waarvan wij het Koorinstituut Sint Bavo subsidiëren. Dat klopt en daarom kunnen wij ook niet hard beargumenteren waarom die subsidie in stand zou moeten blijven. Hiervoor is geen harde subsidiegrond aanwezig, deze subsidie berust op een keuze uit het verre verleden, die overigens om begrijpelijke redenen is gemaakt. Ik heb dit koor horen zingen bij Zang en Vriendschap en geconstateerd dat het fantastisch is dat we dit in de stad hebben, maar dat laat onverlet dat het gaat om een basisschool en een instelling die bij een kerk hoort. Het grootste deel van de begroting van dit koorinstituut, namelijk 90%, komt uit niet-gemeentelijke middelen, zodat het niet zal omvallen als...

De heer CATSMAN: Het is geen instelling die bij een kerk hoort, het is een zelfstandig instituut dat subsidies verwerft.

De heer GRONDEL (wethouder): Absoluut.

De heer CATSMAN: Zoals u niet kunt bedenken waarom het instituut geen subsidie meer moet krijgen, zo kunnen wij niet bedenken waarom het die niet meer zou moeten krijgen.

De heer GRONDEL (wethouder): Ik draai die redenering om, zoals u zult begrijpen. De motie is zonder enige twijfel sympathiek en het is mooi dat we dit instituut in de stad hebben, maar het draait nu al heel lang voor 90% op subsidie die niet van de gemeente afkomstig is, zodat het niet zal omvallen als de gemeentelijke subsidie wegvalt. Kijkend naar het totaal aan subsidies dat wij geven en naar de noodzaak van deze subsidie, alsmede in relatie tot de nota kan ik niet anders zeggen dan dat schrappen van deze subsidie verdedigbaar is, al begrijp ik heel goed - dat geldt trouwens voor bijna alle onderwerpen - dat mensen dit jammer vinden.

Vervolgens de motie over de stadsdichter. Het is evident dat wij ons bij het aflopen van de huidige aanstelling moeten beraden - ik heb ook toegezegd dat wij dat zullen doen - over de wijze van herbenoeming of benoeming. Ik wil echter niet toezeggen dat wij binnen drie maanden met een nota daarover zullen komen, omdat er in het geheel geen sprake is van urgentie en er twee andere moties liggen waarvan de uitwerking wel urgent is, namelijk de motie over het cultuurstimuleringsfonds en de motie over het amateurkunstbeleid in relatie tot het cultuurstimuleringsfonds. Hopelijk begrijpt u dat wij daarin energie willen stoppen en niet in iets dat pas over twee jaar aan de orde is. Verder wil ik er wat deze motie betreft voor pleiten niet uit te spreken dat iemand niet voor herbenoeming in aanmerking kan komen, omdat daarmee een enorm voorschot wordt genomen op het debat dat nog moet worden gevoerd. Ik stel voor in de loop van volgend jaar aan de hand van een notitie van het college een ordelijk debat met elkaar te zullen voeren over de vraag hoe we met het instituut stadsdichter verder zullen moeten gaan. Wat de SP-motie betreft is mijn antwoord naar ik aanneem duidelijk naar voren gekomen, dat wij op dit punt van mening verschillen. Ik meen dat ik daarop niet verder behoef in te gaan.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Ik stel voor, als straks de moties in stemming worden gebracht, met de onze te beginnen, omdat die de meest verregaande is.

De heer GRONDEL (wethouder): Ik zal dat onder de aandacht van de voorzitter brengen.

Ik heb wellicht niet elk onderdeel van de inbreng vanuit de raad afdoende behandeld, maar ik meen, gezien de beperkte spreektijd, hiermee mijn beantwoording te kunnen beëindigen.

De heer DE RIDDER: Mijnheer de voorzitter. Ik verzoek u de vergadering even te schorsen. Dan zal daarna de besluitvorming misschien wat sneller gaan.

De VOORZITTER: De vergadering is geschorst.

Schorsing

De VOORZITTER: De vergadering is heropend.

De heer DE RIDDER: Mijnheer de voorzitter. In reactie op het betoog van de wethouder wil ik in tweede termijn nog enkele opmerkingen maken.

Wij hebben inderdaad meerdere malen gezegd dat wij de hele gedachte die achter de cultuurnota zit zeer kunnen waarderen. Het idee geld vrij te maken voor flexibilisering van budgetten is ons veel waard. Dat is een heel goed uitgangspunt en het bevalt ons ook heel goed dat deze nota daarop gebaseerd is. Volgens mij was mevrouw Van der Molen één van de mensen die destijds het initiatief namen om wat meer flexibiliteit in de budgetten te krijgen en een extra categorie toe te voegen.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Ja, maar toen wisten wij niet dat het geld daarvoor eerst bij anderen werd weggehaald!

De heer DE RIDDER: Zo werkt dat: je moet altijd een beetje doordenken.

Ik kan dus in de richting van de wethouder bevestigen dat wij de systematiek zoals die in de nota is neergelegd goed vinden, wat wij meermalen hebben gezegd en daarom in eerste termijn niet hebben herhaald.

Ook de in eerste instantie door mij geformuleerde kritiek heb ik vaker naar voren gebracht, maar die heb ik wel herhaald, omdat ik het belangrijk vond daarvoor nog even aandacht te vragen, evenals voor de moties die wij eerder op dit punt hebben ingediend, waaronder de motie over handvatten voor het cultuurstimuleringsfonds.

De suggestie van de wethouder dat de systematiek opeens ontzettend wordt doorbroken nu wij wat willen schuiven met subsidies, is mijns inziens te relativiseren, wat ik met een voorbeeld wil aanduiden. Het Haarlemmerhoutfestival heeft specifieke meerwaarde, en organisaties met een specifieke meerwaarde hebben recht op een kleine subsidie op basis van een prestatieplan, zo staat in de cultuurnota. Het moet gaan om een klein bedrag, daarvan was in dit geval ook sprake, maar het college ziet het Haarlemmerhoutfestival niet meer als cultuur en schuift het naar welzijn. Dit is een voorbeeld van systematiek die nog niet helemaal doordacht is en het is daarom voorstelbaar dat ook wij met ons voorstel met enkele subsidies te schuiven misschien nog niet helemaal de juiste lijn hebben kunnen vinden.

Gehoord de reactie van de wethouder hebben wij nog even overlegd over het amendement, wat heeft geleid tot twee wijzigingen. Het Cesar Franck Concours halen wij uit dit rijtje, omdat wij het argument kunnen volgen dat dit typisch een instelling is die een beroep kan doen op het cultuurstimuleringsfonds. Ten aanzien van het ABC Architectuurcentrum stellen wij nu voor de subsidie niet op € 28.800,- te bepalen, maar op € 21.000,-, wat een kleine verhoging is ten opzichte van het voorstel van het college.

De heer LANTINK: Mijnheer de voorzitter. Wij hebben in dit debat geen behoefte aan een tweede termijn, maar zullen ons beperken tot stemverklaringen.

De heer CATSMAN: Idem, mijnheer de voorzitter. Ook wij hebben geen behoefte aan een verder debat.

De heer OASS: Voor ons geldt hetzelfde.

De heer MARSELJE: Mijnheer de voorzitter. Ik heb in eerste termijn al aangegeven dat wij ons in grote lijnen kunnen vinden in deze nota, met daarbij wat kanttekeningen zoals die zijn neergelegd in een aantal moties en een amendement. Wij zijn blij dat wij met een aantal partijen in deze raad invloed kunnen uitoefenen door middel van het ingediende amendement, waarin verschillende activiteiten zijn vermeld die wij zeer toejuichen, zoals bijvoorbeeld het Wereldkindertheater.

Ik wil naar aanleiding van de reactie van de wethouder nog even terugkomen op de stadsdichter. De commissieleden ontvingen destijds een schriftelijk last minute-verzoek in te stemmen met de benoeming van een stadsdichter, waarop de meerderheid van de commissie antwoordde dat dit niet zomaar kon, maar daarover eerst in de commissie zou moeten worden gesproken. Desondanks werd zonder commissiebespreking een stadsdichter benoemd, wat wij met ons allen hebben betreurd en ook hebben uitgesproken. Inmiddels heeft, nog voordat de functie van stadsdichter definitief in de raad is behandeld, herbenoeming voor twee jaar plaatsgevonden. Deze punten hebben wij in eerste termijn niet genoemd, maar in de commissie wel en wij hebben met andere partijen een motie ingediend waarin wij het college vragen naar de raad te komen met een voorstel voor de manier waarop de stad kan worden betrokken bij de keuze van een stadsdichter. De wethouder vraagt er nu begrip voor dat hij in de komende drie maanden andere prioriteiten heeft. Ik kan dat begrijpen - ik kijk even om mij heen om te zien of de mede-indieners van de motie dat ook kunnen -, maar mijn vraag is op welke termijn hij hierover wel met een voorstel kan komen.

De heer GRONDEL (wethouder): In de loop van het komend jaar.

De heer MARSELJE: Het ligt echter anders met het wat luchtig door de wethouder afgewimpelde eerste punt van het besluit. Voor de indieners van de motie weegt het echt zwaar dat na afloop van de termijn waarvoor de benoeming van de stadsdichter geldt, dezelfde persoon niet zal moeten worden herbenoemd, maar dat ook hierbij vernieuwing aan de orde zal moeten zijn. Dit heeft niets te maken - wij hebben dat ook in de motie verwoord - met de waardering waarmee over de huidige stadsdichter dient te worden gesproken. Om deze reden handhaven wij zeer beslist deze motie.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Mijnheer de voorzitter. Ik ben in eerste termijn één vraag vergeten, die ik alsnog wil stellen, zeker nu ik het amendement van de coalitiepartijen heb kunnen lezen. In de commissie is heel duidelijk aandacht gevraagd, ook door de PvdA, voor het Museum Künckelorgel en de wethouder heeft toen een soort toezegging gedaan. Ik herinner me dat de PvdA in de commissie opmerkte dat, nu dit museum een plek heeft gekregen, het wel de huur moet kunnen blijven betalen. Het museum wil uiteindelijk een situatie bereiken waarin de subsidie zal kunnen worden afgebouwd, maar op dit moment komt dat nog niet gelegen. Ik wil graag dat de wethouder daarover nog iets zegt. Ik heb een motie over het Museum Künckelorgel voorbereid die ik nu indien, omdat ik daarvoor anders geen gelegenheid meer heb. Als het antwoord van de wethouder bevredigend is, kan deze motie weer worden ingetrokken. Het gaat ons erom dat het voortbestaan van het

Museum Künckelorgel gewaarborgd is. Hoe de wethouder daarvoor wil zorgen, laten wij even aan hem over.

De heer MARSELJE: Bent u het met mij eens dat een iets langere afbouwperiode voor de subsidie daarbij een goed middel zou zijn?

Mevrouw VAN DER MOLEN: Als dat in overleg met de organisatie mogelijk is. Ik heb van de heer De Ridder gehoord dat het museum inmiddels andere subsidiebronnen aanboort, maar dat afbouw van de subsidie op dit moment problematisch zou kunnen zijn. We moeten het erfgoed in de vorm van een aantal oude orgels niet uit Haarlem laten verdwijnen richting Tokio of China.

De heer MARSELJE: U bent het dus met mij eens dat een wat langere afbouwperiode een middel zou kunnen zijn om het museum meer tijd te geven voor het vinden van sponsors?

Mevrouw VAN DER MOLEN: Dat zou kunnen. Ik vraag in de motie niet om geld.

Door mevrouw Van der Molen is de volgende motie ingediend.

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen d.d. 30 november 2005; sprekend over de cultuurnota; constateert dat:

- het Künckelorgel zijn subsidie ziet verminderd met € 25.000,- t/m 2007;

van mening dat:

- het Künckelorgel tot Haarlems cultureel erfgoed behoort met nationale uitstraling;
- de waardering en erkenning als erfgoed van oude draaiorgels per jaar toeneemt;

verzoekt het college er zorg voor te dragen dat het orgelmuseum in staat wordt gesteld actief zijn erfgoed te laten zien en horen; en gaat over tot de orde van de dag.” (motie nr. 13)

De heer GRONDEL (wethouder): Mijnheer de voorzitter. Ik waardeer het buitengewoon dat we in ieder geval een debat voeren over deze materie, wat de mogelijkheid biedt argumenten te wisselen en conclusies te trekken.

Dat het Cesar Franck Concours uit het amendement is gehaald, is een belangrijke stap in de richting van het iets minder vertroebelen van de criteria. Ik heb begrip voor de opmerkingen van de heer De Ridder over de systematiek. Zoals ik al heb gezegd, zullen we met elkaar opnieuw redeneringen moeten vinden, maar met het schrappen van het Cesar Franck Concours is in elk geval al veel opgeruimd.

Ik heb niets gehoord, ook geen tegenargumenten, in reactie op mijn voorstel het budget van het Frans Halsmuseum niet met € 10.000,- te korten, omdat de omvang van het aankoop-, exploitatie- en tentoonstellingenbudget echt een knelpunt is en de rek er bovendien uit is als gevolg van andere besparingen door het meedoen aan de algemene bezuinigingen op de organisatie van de gemeente als geheel, waardoor daar echt al enige tonnen aan bezuinigingen zijn neergelegd. Daarbij komt ook nog de verzekeringsproblematiek die u bekend is en eveneens voor een deel ten laste van de middelen van het museum is gekomen. Omdat ik wist dat deze discussie speelde, heb ik mijzelf ervan vergewist dat een bezuiniging van € 20.000,- op het budget van de bibliotheek weliswaar heel erg vervelend is, maar wel draaglijk. Ik leg nogmaals de suggestie bij u neer in die zin een wijziging in het amendement aan te brengen.

Voor wat betreft het stadsdichterschap heb ik begrepen dat de indieners van de motie het eens kunnen zijn met een nadere invulling in het komend jaar. Ik meen dat de heer Marselje mondeling een wijziging in de motie heeft aangebracht, namelijk dat de indieners in principe niet voor herbenoeming van de stadsdichter zijn, wat iets heel anders is dan uitsluiten van herbenoeming, waar ik tegen heb gepleit. Ik kan mij volstrekt voorstellen dat u in principe geen herbenoeming wilt en zeker niet automatisch, maar ik heb ervoor gepleit niet keihard in de motie op te nemen dat herbenoeming is uitgesloten.

De heer MARSELJE: Dat doen we wel.

De heer ELBERS: Een openbaar dichtersdebat in de raadzaal met drie mooie dichters en dichtersessen zou fantastisch zijn.

De heer GRONDEL (wethouder): Dan moeten zij naar mijn mening wel een eerlijke kans krijgen.

Over het museum Künckelorgel heb ik volgens mevrouw Van der Molen in de commissie een toezegging gedaan. Ik heb echter in het commissiedebat gezegd mij te kunnen voorstellen dat het afbouwpad voor dit museum een probleem is, maar het college de gedane voorstellen niet meer wijzigt. Gehoord het debat van vanavond zouden we kunnen afspreken...

De heer MARSELJE: U hebt in de commissie ook gezegd dat u in overleg met het museum nog zou nagaan of door de afbouw van de subsidie echt knelpunten zullen ontstaan.

De heer GRONDEL (wethouder): Dat klopt en daarom wil ik afspreken dat nog overleg met het Museum Künckelorgel zal plaatsvinden, mede in het licht van andere subsidiebronnen, met daarbij de toezegging dat ik hierover aan de raad zal rapporteren. Dat overleg zou bijvoorbeeld kunnen leiden tot een eenmalige bijdrage waardoor het afbouwpad kan worden aangepast. Is dat een oplossing? Ik heb de motie nog niet kunnen lezen.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Zo heb ik het niet in de motie opgeschreven. Daarin heb ik benadrukt dat we dit cultureel erfgoed in ieder geval in Haarlem moeten houden, omdat het anders heel snel naar Tokio of China zal verdwijnen. De waardering voor oude draaiorgels wordt met het jaar groter, wat in dit verband ook een heel belangrijk punt is.

De heer GRONDEL (wethouder): Die zit inderdaad vlak voor de algemene maatschappelijke waardering waardoor rijkssubsidies loskomen. Mijn toezegging is dus dat ik met het museum zal overleggen over mogelijke knelpunten, waarover ik aan u zal rapporteren. Ik begrijp dat er ruimte is om zo nodig de duur van het afbouwpad nader te bezien.

De heer DE RIDDER: Ik wil nog even reageren op de suggestie van de wethouder de in het amendement aangegeven dekking, die ten laste wordt gebracht van het Frans Halsmuseum en de Stadsbibliotheek, te veranderen. Het gaat in beide gevallen om relatief heel kleine bedragen, namelijk 0,2% en 0,4% van het budget. Wij hebben over het voorstel van de wethouder overlegd en ik moet u zeggen dat wij niet erg onder de indruk zijn van zijn argumentatie. Wel zou ik me kunnen voorstellen, gehoord zijn reactie, dat we het cultuurstimuleringsfonds nog verder ontzien en de rest ten laste laten komen van het budget van de bibliotheek indien dat daarvoor ruimte biedt.



De heer GRONDEL (wethouder): Flauwigheid kan altijd! Ik wil nog een inhoudelijk argument voor mijn voorstel noemen. Het grootste deel van de begroting van het Frans Halsmuseum betreft vaste kosten, zoals personeelskosten die gekoppeld zijn aan openingstijden, de kosten van het gebouw et cetera. Daar is echt al heel stevig naar gekeken bij het verwerken van de bezuinigingen die daar de afgelopen jaren bij het museum zijn neergelegd. Het aankoopbudget bedraagt slechts € 30.000,-. Er is geen enkel museum met de kwaliteit van het Frans Halsmuseum met zo'n laag aankoopbudget. U hebt in de brief van het Frans Halsmuseum kunnen lezen dat het museum de tentoonstellingen bekostigt uit de grote bedragen die het jaarlijks uit het Mondriaanfonds en andere fondsen ontvangt, maar die beginnen zo langzamerhand te vragen of de gemeente eigenlijk wel bijdraagt in de exploitatie. Ik kan het daarom niet over mijn hart verkrijgen € 10.000,- van het budget van het Frans Halsmuseum af te nemen. Met personeelsverschuivingen zitten we al aan de grens en daarom pleit ik daar krachtig tegen. Het is echter aan de raad hierover te besluiten, waarvan ik u vervolgens de consequenties zal doen toekomen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat in amendement 9 het bedrag voor het ABC Architectuurcentrum van € 28.800,- is gewijzigd in € 21.000,-, dat onder Zingende Zaag "Stadsdichter" wordt toegevoegd en dat achter een en ander respectievelijk de bedragen € 1.000,- en € 5.200,- moeten worden vermeld en het Cesar Franck Concours uit het amendement is geschrapt.

Heb ik goed begrepen dat motie 11, de motie over de stadsdichter, na de toezegging van de wethouder is ingetrokken?

De heer MARSELJE: Mijnheer de voorzitter. Ik denk dat het goed is, ook even kijkend naar de heren De Ridder, Lantink en Catsman, dat deze motie toch in stemming wordt gebracht, met name om keihard vast te leggen dat geen herbenoeming zal moeten plaatsvinden. Voor wat betreft het tweede punt volgen wij de wethouder ten aanzien van de termijn, waarop een voorstel over dit onderwerp aan de raad zal worden voorgelegd. Dat punt mag worden geschrapt in ruil voor de toezegging dat de wethouder in de loop van het komend jaar met een voorstel zal komen.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Ik kan het nu even niet meer volgen. Volgens de wethouder hebt u gezegd dat in principe geen herbenoeming moet plaatsvinden, maar kennelijk houdt u toch vast aan de tekst dat herbenoeming uitgesloten is.

De heer GRONDEL (wethouder): Ik meende de heer Marselje te horen zeggen dat na afloop van de termijn waarvoor de stadsdichter wordt benoemd in principe niet dezelfde persoon zal moeten worden herbenoemd. Daarmee kan ik leven, maar uitsluiten van herbenoeming gaat mij te ver. Bent u bereid de motie in die zin aan te passen, dat in principe niet tot herbenoeming zal moeten worden overgegaan?

De heer MARSELJE: Nee. De indieners willen de formulering in de motie handhaven.

De heer GRONDEL (wethouder): Dan ontraadt het college de motie krachtig.

De heer OASS: Uitsluiten van herbenoeming gaat ook mij iets te ver. Ik kan leven met de formulering die de wethouder bepleit, namelijk dat in principe niet tot herbenoeming moet worden overgegaan, maar de GroenLinks-fractie steunt de motie niet als herbenoeming daarmee wordt uitgesloten.

De heer LANTINK: De VVD staat erop dat de motie ongewijzigd wordt gehandhaafd.

De heer MARSELJE: In de motie wordt het college verzocht herbenoeming van toekomstige stadsdichters uit te sluiten. Het is dus een verzoek, meer niet. Het college mag hieraan op zijn eigen wijze uitvoering geven, maar ik denk dat de raad moet uitspreken hoe hij dit ziet.

De heer OASS: Laten we nu niet zo moeilijk doen. Het gaat om een kleine toevoeging, waarmee u krijgt wat u wilt.

De heer LANTINK: Het zegt toch helemaal niets als er “in principe niet” staat? Daarmee laten we de bevoegdheid weer helemaal aan het college. Waarmee zijn we dan als raad bezig?

De heer OASS: Zoals het er nu staat, is het te resoluut.

De heer MARSELJE: Wij spreken niet uit hoe het moet, maar doen een verzoek aan het college.

De VOORZITTER: Nee, als de motie met de huidige tekst wordt aanvaard, hebt u als raad de uitspraak gedaan dat herbenoeming is uitgesloten. De wethouder heeft al gezegd dat het college daarmee niet kan leven, maar toen hij zei dat herbenoeming geen automatisme moet zijn, zag ik iedereen knikken. Het lijkt mij dan ook handiger dat u de tekst van de motie aanpast in die zin dat herbenoeming in principe niet plaatsvindt en zeker geen automatisme is, waarmee u openlaat dat bij wijze van uitzondering kan worden herbenoemd.

De heer LANTINK: Ik stel voor dat de motie zoals zij luidt in stemming wordt gebracht.

De VOORZITTER: Dat kan natuurlijk, maar u weet dat het college de motie met deze tekst ontraadt en hoe het hiermee wil omgaan. Dat moet u hierbij in het achterhoofd houden. Het tweede punt van het besluit in deze motie hebt u ingetrokken. Zoals mevrouw Van der Molen opmerkte, is motie 12 het meest vergaand, zodat ik die als eerste in stemming zal brengen.

De heer GRONDEL (wethouder): Mijnheer de voorzitter. Ik heb inmiddels motie 13 gelezen, waarover ik nog een preadvies wil geven. Wat in de motie staat over vermindering van de subsidie klopt niet helemaal, omdat wij tweemaal een vermindering met € 10.000,- voorstellen, maar dat is niet het belangrijkste. Ik vind het verzoek in de motie heel ver gaan. Ik heb toegezegd met het Museum Künckelorgel overleg te zullen voeren over het afbouwpad en daarover een rapportage te zullen uitbrengen, waaraan ik mij zal houden. De motie moet ik ontraden, omdat die wel heel stellig is.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Natuurlijk handhaven wij deze motie, dat zult u snappen.

De heer ELBERS: Wij hebben eerder het idee geopperd van een combinatie met bijvoorbeeld het Speelgoedmuseum, wat de wethouder verder zou uitzoeken. Wij hebben gezocht naar mogelijkheden voor instandhouding van het Künckelorgel, maar zo'n combinatie is op dit moment nog niet aan de orde. Verder wijs ik erop dat het niet alleen gaat om tweemaal € 10.000,-, maar ook om € 5.000,- voor het tonen van de pierementen op de Bolwerken of wat ons betreft op de Grote Markt.

De VOORZITTER: Als ze op de Grote Markt worden getoond, moeten ze allemaal tegelijk spelen, want anders zijn ze niet te horen. Dat is ooit gebleken, maar dit terzijde. Ik stel dan nu motie 12 aan de orde.

De heer LANTINK: Mijnheer de voorzitter. Wij steunen deze motie. Ik herinner in dit verband aan de motie “knip” die wij in een vorige raadsvergadering hebben ingediend. Wij zijn erg voor zorgvuldigheid en maken onderscheid tussen een kaderstellende nota en de uitvoering daarvan. Daarom zetten wij ook grote vraagtekens bij een aantal van de ingediende moties. Deze motie van de SP, waarin wordt uitgesproken dat eerst de kaders moeten worden gesteld en daarna over de uitvoering kan worden gesproken, is volstrekt helder.

De heer MARSELJE: Wij steunen deze motie niet, omdat wij haar zien als een vlucht voor het maken van keuzen.

De door mevrouw Van der Molen ingediende motie 12 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en verworpen, waarbij door de fracties van de SP en de VVD wordt voorgestemd.

De VOORZITTER: Aan de orde is vervolgens motie 7.

De heer LANTINK: Mijnheer de voorzitter. Op zich is het volstrekt helder dat in deze motie wordt gevraagd om nadere criteria voor het cultuurstimuleringsfonds, maar die criteria moeten van te voren worden vastgesteld, voordat subsidiebeschikkingen aan de orde zijn. Deze motie schiet haar doel dan ook voorbij en daarom zullen wij haar niet steunen.

De door de heer De Ridder c.s. ingediende motie 7 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en aangenomen, waarbij door de fracties van de VVD, HLL, Lijst Raeven en CU-SGP wordt tegengestemd.

De door de heer De Ridder c.s. ingediende motie 8 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en aangenomen, waarbij door de fracties van de VVD, HLL, Lijst Raeven, Lijst Van Hoeijen en CU-SGP wordt tegengestemd.

De heer LANTINK: Mijnheer de voorzitter. Amendement 9 is echt een voorbeeld van hetgeen waartoe een discussie als deze leidt, namelijk een tombola van subsidiebeschikkingen. Weliswaar kunnen wij een aantal voorstellen in het amendement steunen, namelijk die over het Haarlemmerhoutfestival, het Prinses Christina Concours en het ABC Architectuurcentrum, maar het amendement als geheel maakt het nog bonter dan het voorstel van het college door de Stadsbibliotheek en het Frans Halsmuseum botweg een extra bezuiniging op te leggen. Daarom geven wij geen steun aan dit amendement.

De heer VAN VULPEN: Wat in dit amendement wordt voorgesteld is in feite een hapsnap-beleid zonder dat de betrokken mensen worden geraadpleegd, terwijl we de mond toch altijd zozeer vol hebben over inspraak. Gezegd wordt dat het immers slechts gaat om 0,2% en 0,4% van het budget en dat, als het Frans Halsmuseum dit niet kan opbrengen, de Stadsbibliotheek dat maar moet doen en dan maar meer aan de weg moet timmeren. Dit is ondoordacht en laat zien, dat men zich te veel heeft laten beïnvloeden door mensen die de commissievergaderingen hebben bezocht.

Het door de heer De Ridder c.s. ingediende amendement (gewijzigd) wordt bij handopsteken in stemming gebracht en aangenomen, waarbij door de fracties van de VVD, StpLH, HLL, Lijst Raeven, Lijst Van Hoeijen en CU-SGP wordt tegengestemd.

De door de heer Catsman ingediende motie wordt bij handopsteken in stemming gebracht en verworpen, waarbij door de fracties van de PvdA, GLH, CU-SGP, de SP, Lijst Van Hoeijen, Lijst Raeven, HLL en D66 wordt tegengestemd.

De heer OASS: Ik wil een stemverklaring afleggen over motie 11. Omdat D66 vasthoudt aan de tekst dat herbenoeming van een stadsdichter uitgesloten is, stemmen wij tegen.

De door de heer Marselje c.s. ingediende motie (gewijzigd) wordt bij handopsteken in stemming gebracht en aangenomen, waarbij door de fracties van GLH, CU-SGP, de SP, Lijst Raeven, Lijst Van Hoeijen en HLL wordt tegengestemd.

De heer LANTINK: Motie 13, over het Künckelorgel wordt door ons gesteund. De heer Vreugdenhil zei in algemene zin dat de orgelcultuur heel belangrijk is voor het gezicht van Haarlem. Je moet dat breed zien en onderkennen dat ook draaiorgels een belangrijk deel van het cultureel erfgoed van deze stad zijn. Het zou dan ook een heel slecht signaal zijn als we dit museum zouden afstoten. Daarom zullen wij deze sympathieke motie steunen.

De heer MARSELJE: Mijnheer de voorzitter. Ons hart ligt bij het Künckelorgel. Wij hebben bij interruptie tijdens het betoog van mevrouw Van der Molen gezegd wat naar onze mening een aanvaardbaar middel zou zijn om dit museum tegemoet te komen, maar de motie is zo breed gesteld en biedt zoveel mogelijkheden voor een financiële invulling dat wij helaas moeten tegenstemmen.

De door mevrouw Van der Molen ingediende motie 13 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en verworpen, waarbij door de fracties van de SP, de VVD en StpLH wordt voorgestemd.

De heer LANTINK: Mijnheer de voorzitter. Wij stemmen tegen de cultuurnota. Dankzij een wijziging die de raad zelf heeft aangebracht, hebben we een belangrijk cultuurdebat gevoerd, maar wij betreuren het, zoals ook de SP heeft opgemerkt, dat het tweede stadsdebat volkomen in het teken heeft gestaan van subsidiebeschikkingen en subsidiekortingen. Daarnaast vinden wij dat de nota een aantal structurele tekortkomingen heeft. Dit is geen goede nota, zodat wij dit stuk moeten afwijzen.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Mijnheer de voorzitter. In de allereerste commissievergadering over deze nota heb ik het woord “prullenbak” gebruikt, maar zo onaardig wil ik deze keer niet zijn. Wij stemmen echter niet met deze nota in, zeker ook niet gezien de manier waarop ze is behandeld. Wij zijn het helemaal met de heer Lantink eens dat het helaas een subsidiedebat is geworden.

Mevrouw BLESGRAAF: Mijnheer de voorzitter. Aanvankelijk waren wij enthousiast over deze cultuurnota, maar gezien de discussie die erover is gevoerd en die is uitgemond in een ordinaire geldarena, als ik het zo mag zeggen, kunnen wij de nota helaas niet steunen.

De heer VAN VULPEN: Met de moties is duidelijk aangetoond hoe vaag de criteria zijn, die wij juist helder willen hebben. We krijgen nog een nota waarin het om echt grote

bedragen zal gaan. Omdat die nu nog ontbreken, vinden wij de cultuurnota onvoldragen en stemmen wij tegen.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel, onder aantekening dat de fracties van de VVD, StpLH, HLL en de SP willen geacht worden te hebben tegengestemd.

35. KADERSTELLELENDE NOTA GESUBSIDIEERDE ARBEID 2006-2009  
(Gedrukt stuk nr. 260/Barnhoorn)

De heer ÖZCAN: Mijnheer de voorzitter. We hebben jongstleden woensdag in de commissie OWSR een behoorlijk heftige discussie gevoerd over de toekomst van de I/D-banen in Haarlem, waarbij opmerkingen zijn gemaakt als “afhankelijkheidsdenken van de Partij van de Arbeid” en “socialisme uit de jaren ‘60”. Ik weet niet of dat kwalificaties zijn waarvoor ik me zou moeten schamen, maar hoe het ook zij, in ieder geval typeren ze de sfeer tijdens dat debat.

Ik begin bij het begin, ook om aan te tonen dat wij als Partij van de Arbeid verre staan van de suggestie dat wij ons nu in de verkiezingen eraan komen opportunistisch opstellen om de gunst van de kiezer te winnen. Ik ga even terug naar 2002. Wij hebben toen een motie ingediend, samen met de SP en GroenLinks, die werd gesteund door een meerderheid van deze raad. De strekking van die motie was dat we zouden proberen in Haarlem de gesubsidieerde arbeid overeind te houden, ten eerste omdat wij de mensen belangrijk vinden die deze werkzaamheden doen, maar ook omdat wij de maatschappelijke functie van die werkzaamheden belangrijk vinden.

De heer VAN VELZEN: Waar was u toen wij pleitten voor behoud van de stadswachten?

De heer ÖZCAN: De stadswachten zijn voor de stad behouden gebleven.

De heer VAN VELZEN: Dat geldt voor de stadswachten bij parkeerzaken. De andere zitten thuis te niksen.

De heer ÖZCAN: Is dat zo? Ik weet niet of zij thuis aan het niksen zijn, maar wel weet ik dat de stadswachten voor de stad behouden zijn en de ID-functies zijn omgezet in reguliere arbeid. Ik meen dat dat uw beleid is, mijnheer Van Velzen.

De heer HAGEN: Dat geldt voor ongeveer 10% van de ID-banen.

Daarnaast wijs ik erop dat de motie waarop door de heer Özcan wordt gewezen niet beoogde de gesubsidieerde arbeid onbeperkt in stand te houden, maar wilde voorkomen dat met het vervallen van de middelen ook de gesubsidieerde arbeid direct zou worden afgeschaft. Verder werd in de motie gevraagd om een discussie over gesubsidieerde arbeid. Als de heer Özcan iemand iets wil aanrekenen, moet hij het het college aanrekenen dat het drie jaar heeft gewacht met het voeren van de discussie hierover en we pas aan het einde van deze raadsperiode daartoe komen.

De heer ÖZCAN: Dit verwijt hebt u vorige week ook gemaakt. Als het aan mij zou liggen, zou ik beginnen met in ieder geval één I/D'er voor de Koorbiënnale aan het werk te houden, maar zo simpel ligt het helaas niet. We kunnen als gemeente Haarlem niet zomaar een bedrag van € 10 miljoen genereren. Dat is het bedrag waarover we destijds spraken, terwijl het nu gaat om slechts € 6,5 miljoen. Als u mij toen had geholpen om ergens € 10 miljoen te vinden, had ik u graag te woord gestaan.

Dat geld is er niet, maar het zit wel in het werkdeel WWB, dat is geld van het rijk waarmee wij die functies gewoon overeind kunnen houden, dat is volledig legitiem. We mogen in Haarlem gesubsidieerde arbeid in stand houden en dat doen we ook sinds 2002 door het werkdeel WWB, een budget met een omvang van € 14,5 miljoen, daarvoor in te zetten.

Ik hecht er voorts aan het volgende te noemen. Het historische aantal ID'ers, waarmee we indertijd begonnen, lag rond de 600. Inmiddels is het actuele aantal ID'ers in deze stad 321, wat grofweg neerkomt op 50% afname als resultaat van het beleid gericht op natuurlijke uitstroom, dat door deze raad is vastgesteld.

De heer KLAASSEN: U wilt 50% van dat geld besteden voor een aantal ID-functies, maar weet u hoeveel mensen in de bijstand recht hebben op een stukje subsidie en ondersteuning vanuit het WWB-geld om weer te kunnen deelnemen aan de samenleving en hoeveel mensen u hiermee die kans onthoudt?

De heer ÖZCAN: U bent weliswaar benoemd tot beste raadslid in deze raad, maar u hebt toch niet goed geluisterd naar de laatste zin die ik heb uitgesproken.

De heer KLAASSEN: Geeft u nu eerst eens antwoord op mijn vraag, daar gaat het mij om.

De heer ÖZCAN: Daar kom ik zo op, u loopt vooruit op mijn betoog. Ik heb gezegd dat 50%...

De heer KLAASSEN: Ik ben bang dat ik weet waar het naartoe gaat, vandaar.

De heer ÖZCAN: Daarvoor mag u ook bang zijn. Ik heb gezegd dat natuurlijke uitstroom in de periode 2002 tot 2005 uiteindelijk heeft geleid tot een afname van ongeveer 50% van 600 ID'ers naar 321 vandaag de dag. Daarop heeft de 50% die ik noemde betrekking, ik heb het nu even niet over het budget van € 14,5 miljoen dat we in tweeën delen, waarvan u zegt dat het door ID'ers wordt geconsumeerd. Daar kom ik zo op, maar de 50% die ik noemde heeft dus met andere verhoudingen te maken.

Mevrouw DE JONG: Beseft u dat de natuurlijke uitstroom, zoals u het noemt, mede een gevolg is van het feit dat de gemeente een aantal banen regulier heeft gemaakt en veel werkgevers eveneens in staat waren I/D-banen regulier te maken, maar de pot nu op is en de werkgevers die nu nog ID'ers in dienst hebben daartoe absoluut niet meer in staat zijn? U gaat ervan uit dat de ID'ers die nog over zijn ook wel op natuurlijke wijze zullen uitstromen, maar die veronderstelling deel ik niet met u.

De heer ÖZCAN: Ik weet niet waar u het vandaan haalt dat de werkgevers die nu nog ID'ers in dienst hebben daarvoor het geld niet hebben, terwijl de werkgevers van de 300 mensen die zijn uitgestroomd wel geld hadden om ID-banen regulier te maken...

De heer HAGEN: Waarom hebben ze die mensen dan op dit moment...

De VOORZITTER: Nee, mijnheer Hagen, de heer Özcan geeft antwoord op de vraag van mevrouw De Jong en gaat daarna door met zijn betoog, want anders blijft het heen en weer praten.

De heer ÖZCAN: Er heeft duidelijk natuurlijke uitstroom plaatsgevonden en van de 321 personen met een I/D-baan die er op dit moment nog zijn, zitten zestig in een

reïntegratietraject, waarmee zij op vrijwillige basis zijn begonnen, omdat het in deze nota voorgestelde beleid om mensen daartoe te verplichten en daarop dwang te zetten nog niet is vastgesteld. Ik ga er dan ook van uit dat de zestig mensen, die nu in een reïntegratietraject zitten, zoals velen voor hen op natuurlijke wijze willen uitstromen zonder dat sprake is van dwang.

*Anno 2005 presenteert het college een nota waarin het ons ondanks het redelijk succesvolle natuurlijke uitstroombesleid van deze gemeenteraad alsnog, of eigenlijk opnieuw, voorstelt het aantal ID-functies in de stad versneld af te bouwen. Het belangrijkste instrument dat het college hiertoe wenst in te zetten is - ik heb het zoëven al genoemd - een verplichting, gekoppeld aan vergaande sancties ingeval een ID'er in gebreke blijft. Het college voert in de nota voornamelijk twee duidelijk traceerbare argumenten op om de raad te overtuigen van de noodzaak tot versnelde afbouw over te gaan. Allereerst zegt het college te verwachten dat gesleutel aan de budgetten door "Den Haag" zal resulteren in lagere budgetten, dus minder dan € 14 miljoen voor Haarlem, wat in 2008 zal gebeuren. Het jaar 2008 is drie jaar verder en het jaar 2009, waarin voor zover ik heb begrepen de vermindering feitelijk zal worden gerealiseerd, is nog verder weg. Bovendien is nog helemaal niet duidelijk welke financiële consequenties de nieuwe verdeelsystematiek uiteindelijk zal hebben voor de omvang van het budget en daarbij komt ook nog, dat men vanaf 2008 tot 2011 fasegewijs tot het voor de volle honderd procent toepassen van de nieuwe verdeelsystematiek zal komen. Er is dus nog sprake van een heleboel "what if", "suppose that" et cetera, et cetera, waaraan we mijns inziens niet het toekomstperspectief van 321 ID'ers in Haarlem moeten koppelen. Alles is nog hartstikke onduidelijk en er is wat mij betreft dan ook geen goed argument waarop beleid kan worden gebouwd.*

De heer HAGEN: Deze gemeenteraad probeert voortdurend vooruit te kijken naar de toekomst en op grond daarvan plannen te maken, maar nu een stukje beleid aan de orde is waarbij het u beter uitkomt even niet vooruit te kijken, wilt u niet verder kijken dan tot de dag van morgen!

De heer ÖZCAN: Als ik in 2002 vooruit had gekeken op de wijze die u nu voorstelt, hadden we allang geen ID-banen meer. Toen hebben we besloten gewoon met deze banen door te gaan, zonder dat er onduidelijkheid was over de toekomst.

De heer HAGEN: Als we toen wel vooruit hadden gekeken, hadden we nu wellicht meer geld gehad voor de overige cliënten van de Sociale Dienst.

De heer ÖZCAN: Wat dat betreft zit u helemaal fout, voor ruim € 8 miljoen. Ik zal daarop straks ingaan.

Het tweede argument dat het college aanvoert is, dat de financiering van ID-banen uit het werkdeel WWB een onevenredig beslag zou leggen op het budget van € 14,5 miljoen in verhouding tot het aantal WWB'ers in deze stad. Ik wil hierop nader ingaan omdat het college, althans in het stuk, op deze wijze een dilemma schetst dat volgens de Partij van de Arbeid niet bestaat. Uit de discussie die we de vorige week over dit onderwerp hebben gevoerd, heb ik geconcludeerd dat ook partijen in de gemeenteraad zich op dit dilemma beroepen. De Partij van de Arbeid deelt deze geschetste werkelijkheid niet, omdat de vraag of het om een ID'er dan wel een WWB'er gaat wat ons betreft niet aan de orde is. De WWB stelt duidelijk dat het budget werkdeel WWB mag worden ingezet om bijstandsgerechtigden, ANW'ers en de zogenaamde NUG-gers - niet-uitkeringsgerechtigden - te begeleiden naar werk. Gemeenten kunnen en mogen dit geld

ook inzetten om gesubsidieerde arbeid te financieren. Dat mag gewoon, financiering van ID-functies vanuit het werkdeel WWB is volkomen legitiem.

De heer KLAASSEN: U luistert slecht, wij hebben niet gezegd dat wij dit niet legitiem vinden. Wij leggen echter het accent op bevordering van deelname aan de samenleving. U kiest voor passiviteit, voorwaardenscheppendheid en afhankelijkheidspolitiek en dat is, zoals ik de vorige week al zei, conform de ideeën van de socialisten uit de jaren '60 en geen vernieuwing van de kijk op werk in de situatie van vandaag de dag. Dat is de houding van deze Partij van de Arbeid.

De heer ÖZCAN: Wij kiezen allereerst voor mensen, wij kiezen niet voor paniekvoetbal, om met de woorden van de heer Oass te spreken, omdat er mogelijk in 2009 iets aan de omvang van het budget zal veranderen, maar u doet dat wel.

De heer ELBERS: Vindt u ook niet, dat de heer Klaassen ten onrechte zegt dat de mensen met een ID-baan niet maatschappelijk bezig zijn? Hij zegt dat van mensen die zich inzetten bij allerlei instellingen, onder andere culturele, vaak meer dan van hen wordt gevraagd. Wat vindt u daarvan?

De heer ÖZCAN: Ik voelde mij de vorige week woensdag een schreeuwende in de woestijn. U was de enige die naar mij luisterde, dus wat mij betreft is alles wat u zegt oké.

De heer KLAASSEN: Het kan ook zijn dat u gewoon te weinig argumenten aanvoert om de weldenkenden anno 2005 met goede sociale argumenten te overtuigen.

De VOORZITTER: Met het oog op een goed verloop van het debat vraag ik u verder zo min mogelijk te interrumperen, omdat de verhouding tussen de spreektijd van degene die aan het woord is en de interrupties ondertussen een wanverhouding is geworden. U hebt allemaal nog een termijn.

De heer ÖZCAN: Zonder onderbrekingen zou mijn verhaal binnen de spreektijd van acht minuten zijn gevallen.

Ik kom bij de vraag van de heer Klaassen welk argument wij voor ons standpunt kunnen aanvoeren. Uit wat hij hierover heeft gezegd maak ik op, dat zijn belangrijkste argument tegen ons standpunt is dat daardoor verdringing plaatsvindt van WWB'ers door ID'ers. Hij wil namelijk het hele budget liever aan WWB'ers besteden.

De heer KLAASSEN: Dat is één van de argumenten die bij onze afweging meespelen.

De heer ÖZCAN: In mijn beleving is het voor u een belangrijk argument en daarom geef ik u de volgende informatie mee. Het budget werkdeel WWB heeft in 2003 en in 2004 overschotten gekend, wat er uiteindelijk toe heeft geleid dat we in 2004 afgerond € 8 miljoen van dat budget over hadden. Dit betekent dat wij én de WWB'er van dienst zijn en de ID'er, die in 2003 nog een veel groter beslag legde op dat budget en in 2004 een beslag van € 6,4 miljoen, tegenover € 10 miljoen op het moment dat hiermee werd gestart. Ondanks dat beslag én alle aandacht die het college heeft geschonken aan de WWB'ers, die we hebben voorzien van allerlei trajecten, sociale activering en ga zo maar door, bleef er van dat budget € 8 miljoen over. Er is dus sprake van onderbesteding. We hebben te veel geld, dat blijkt uit het feit dat het college het niet eens kan opmaken.



De heer KLAASSEN: De redenering van de Partij van de Arbeid is dus: we hebben toch nog € 8 miljoen liggen, laten we dan maar...

De VOORZITTER: Ik ga het debat nu toch een beetje strakker leiden. Er wordt te veel herhaald en zoals ik al zei, iedereen krijgt twee termijnen. De heer Özcan maakt nu eerst zijn betoog af, anders is het geen betoog meer.

De heer ÖZCAN: Naast het persoonlijke dilemma dat dit beleid naar onze mening uiteindelijk met zich zal meebrengen voor vele Haarlemmers, niet alleen voor de ID'ers zelf maar ook voor hun gezinnen, voorzien wij tevens problemen voor de uitvoering van maatschappelijke functies in de stad. In de voorliggende nota wordt weliswaar het belang genoemd dat het college hecht aan alle maatschappelijke functies, maar tegelijkertijd biedt het college geen enkel structureel alternatief voor het vacuüm dat straks dankzij dit beleid zal ontstaan als alle ID'ers vanwege ontbrekende financiering uit het maatschappelijk kader zullen worden getrokken. Dit betekent, zeg ik in de richting van de heer Klaassen, dat we nog eens € 6,5 miljoen in met name de welzijnssector gaan bezuinigen. Wij voorzien dat dit als een boemerang naar ons zal terugkomen, omdat het ertoe zal leiden dat allerlei organisaties in de komende twee jaar hun prestatieplannen enorm zullen uitkleden. Ik denk dat we daarop niet zitten te wachten, zeker niet in een tijd waarin we allemaal pleiten voor meer sociale cohesie en dergelijke. De nota wekt de suggestie dat die functies mogelijkerwijs zullen worden ingevuld - ook nu weer "what if" en "suppose that" - door werken met behoud van uitkering te introduceren, maar dat is een slappe oplossing, of eigenlijk helemaal geen oplossing. Willen we mensen, omdat zij een uitkering hebben, dwingen bij Radius aan de slag te gaan of iets te gaan doen bij Vluchtelingenwerk en zeggen we dan tegen hen dat zij daar van ons mogen werken, dat wij het ook belangrijk werk vinden, maar dat zij er geen cent extra voor krijgen?

Mevrouw DE JONG: Daarover zullen we later beslissen. We krijgen nog een notitie over dat aspect, zodat we daarover nog kunnen strijden.

De heer ÖZCAN: Ja, en dus biedt het college op dit moment geen enkele structurele oplossing.

Resumerend zeg ik dat het argument, dat verdringing in het budget plaatsvindt, niet aansluit bij de ontwikkelingen van het budget. Ik verzin dat niet, u kunt dat gewoon opzoeken. Er is dan ook überhaupt geen sprake van dat de huidige situatie zou kunnen leiden tot verdringing van WWB'ers in dat budget, die daardoor niet aan hun recht komen.

De heer HAGEN: Van die situatie zou wel sprake zijn als het college zijn werk zou doen en dat geld aan die mensen zou besteden.

De heer ÖZCAN: U hebt dus echt helemaal niet geluisterd.

De heer HAGEN: Ik heb voortreffelijk naar u geluisterd, maar u wilt niet horen wat ik zeg!

De heer ÖZCAN: Nee, u hebt echt helemaal niet geluisterd. Ik zei dat we € 8 miljoen hebben onderbesteed, mét de uitgaven voor de ID'ers.

De heer HAGEN: De situatie is dat 4.000 Haarlemmers € 8 miljoen tekort zijn gekomen.

De heer ÖZCAN: Dat is een heel andere discussie.

De heer HAGEN: Het is exact dezelfde discussie.

De heer ÖZCAN: U gaat daarmee voorbij aan de vaststelling - ik vind dat heel goedkoop, moet ik zeggen - dat het bestaan van ID-functies en de financiering daarvan uit het werkdeel WWB niet ten koste gaan van de WWB'ers. U kunt nu wel onschuldig kijken, maar dat is gewoon zo. Daarop is deze hele nota gebaseerd. Ik laat het hier maar bij, want u wilt toch niet overtuigd worden.

De heer KLAASSEN: U kunt wel mooi weer spelen,...

De VOORZITTER: Dit was een interruptiedebat tussen de heren Özcan en Hagen, waarop anderen niet moeten inspelen.

De heer ÖZCAN: Ik wil de heer Hagen graag wijzen op pagina 201 van de jaarrekening 2004. De cijfers die ik noemde zijn geen verzinsels van mij, maar cijfers die het college aan de raad heeft aangeboden.

Het bestaande beleid is gebaseerd op natuurlijke uitstroom en heeft geleid - ook dat is een argument voor ons standpunt - tot alleszins respectabele resultaten.

De heer KLAASSEN: Nu mag ik toch wel interrumperen? Het bilateraaltje is inmiddels afgelopen.

De VOORZITTER: Ik weet niet wat u nu weer wilt, maar de heer Özcan moet zijn betoog nu afronden, omdat zijn spreektijd anders de mist in gaat.

De heer ÖZCAN: Ik was al aan het afronden en dat betekent, zo heb ik het althans geleerd, dat je nog even je punten kunt maken. Ik stel dat door het college geen alternatief is aangeboden om iets te doen aan het vacuüm dat ontstaat als alle ID-banen verdwijnen. Tot slot wil ik nog even kwijt dat wij als Partij van de Arbeid onze verantwoordelijkheid nemen. "Den Haag" en Haarlem zijn beide en samen verantwoordelijk voor het ontstaan van deze situatie. Ik heb het dan niet over de periode van 2002 tot vandaag, maar over de periode daarvoor...

De heer HAGEN: Sorry, maar u kunt dit "Den Haag" niet verwijten. De beslissing deze mensen een vaste aanstelling te geven is een Haarlemse beslissing geweest.

De heer ÖZCAN: Ja, maar de beslissing de ID-functies af te schaffen, is een Haagse beslissing geweest, dus úw beslissing, en het feit dat die functies tot een probleem zijn geworden, is iets dat "Den Haag" samen met Haarlem heeft laten ontstaan. Dat is onze constatering en wij vinden dan ook dat wij als politiek gewoon onze verantwoordelijkheid hierin moeten nemen. Wij moeten dit probleem niet op schoot leggen bij al die mensen, die al tien jaar ergens werken en het daar prima naar hun zin hebben, wat je hen toch ook niet kwalijk kunt nemen. Wij moeten dat probleem oplossen.

De VOORZITTER: Het woord is vervolgens aan de VVD, die nog slechts drie minuten spreektijd heeft. Vandaar wellicht dat u probeerde alvast een voorschotje te nemen, mijnheer Hagen.

De heer HAGEN: Mijnheer de voorzitter. De nota zoals die door de wethouder in de commissie is aangeleverd, beoogde duurzaam middelen vrij te maken voor reïntegratie

van mensen, met als uitgangspunt dat het in stand houden van maatschappelijke functies niet primair de taak is vanuit de WWB. De VVD was tevreden over de nota, zij het dat wij haar nog niet scherp genoeg vonden. Er ligt nu echter een aangepaste nota voor, waaruit de scherpste die in het commissiestuk zat is verdwenen. Dit heeft de VVD ertoe gebracht een amendement op deze nota te maken, dat wij bij dezen indienen, om de scherpste in de nota terug te brengen. Als dit amendement het niet haalt, blijft er een stuk liggen dat eigenlijk niet meer doet dan uitspreken, dat het bestaande beleid wordt voortgezet met een milde aanscherping links en rechts. De VVD is er nog niet van overtuigd dat dan een goed verhaal overblijft.

Door de heer Hagen is het volgende amendement ingediend.

Amendement afbouw gesubsidieerde arbeid

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op woensdag 30 november 2005; constaterende:

- dat de gemeente Haarlem in 321 gevallen loonkostensubsidie verstrekt, voortkomende uit de voormalige Instroom/Doorstroom-regeling;
- dat deze loonkostensubsidie in totaal € 7 mln bedraagt en wordt betaald uit het zogenaamde werkdeel van de WWB-gelden;

voorst constaterende:

- dat de gemeente Haarlem per heden ongeveer 4000 cliënten een uitkering ingevolge de WWB verstrekt;
- dat de arbeidsreïntegratie, scholing en sociale activering van de 4000 cliënten eveneens betaald dient te worden uit het werkdeel van de WWB-gelden;

concluderende:

- dat dit betekent dat voor wat betreft de loonkostensubsidie 50% van het voor arbeidsreïntegratie beschikbare geld wordt besteed aan slechts 7% van de cliënten;
- dat daarmee voor de overige 93% van de cliënten van de Sociale Dienst slechts 50% van het geld uit het werkdeel van de WWB beschikbaar is;

overwegende:

- dat kennelijk het instituut ‘ID-baan’ zijn waarde als arbeidsreïntegratie-instituut heeft verloren;
- dat daarom de afbouw van het instituut ‘ID-baan’ wenselijk is;

spreekt als zijn mening uit:

- dat het onrechtvaardig is de gelden die bestemd zijn voor velen te verdelen over enkelen;

besluit daarom:

het raadsbesluit 260/2005 onder 1b te wijzigen in de navolgende tekst:

‘het college hierbij ondersteuning biedt in de vorm van reïntegratietrajecten.

Ondersteuning bij de uitstroom naar regulier werk blijft gehandhaafd, maar uiterlijk op 1 januari 2008 stopt de loonkostensubsidie, ook indien uitstroom niet is gelukt.’

en gaat over tot de orde van de dag.” (amendement nr. 15)

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Het CDA wil een positief oordeel uitspreken over het stuk dat nu voor ligt. Het is maatwerk en wij zien hierin evenwicht in de verantwoordelijkheid tussen werknemer en werkgever. Kortom, wij vinden dit een evenwichtig stuk dat wij willen steunen.

In de commissie heeft het CDA gevraagd in besluitpunt 1.d het woord “voorlopig” te schrappen. Dat is gebeurd, waarvoor dank.

Verder willen wij de wethouder attent maken op de discussie die nog zal worden gevoerd over de maatschappelijke functies die hierbij betrokken zijn. Wij willen van de wethouder horen wanneer hij daaraan vorm zal geven.

De heer HAGEN: Uw fractie zit samen met de PvdA in de coalitie en u bent betrokken geweest bij de startdiscussie over deze nota, ongeveer driekwart jaar geleden. Bent u ook niet wat verbaasd dat nu allerlei argumenten opduiken die een halfjaar geleden niet in de discussie zijn ingebracht. Sterker nog, er was toen instemming met de uitgangspunten, enerzijds dat uiteindelijk de gesubsidieerde arbeid moet afnemen en anderzijds dat de maatschappelijke functies niet primair het doel zijn van de WWB.

De heer CATSMAN: Dat heeft ons verrast en wij delen het niet.

Mevrouw DE JONG: Mijnheer de voorzitter. De oorzaak dat wij hier op dit moment over deze heel moeilijke materie debatteren, is gelegen in een verandering van het rijksbeleid, in die zin dat men van rijkszijde van plan is gesubsidieerde arbeidsplaatsen niet meer bij het werkdeel WWB te betrekken. Het feit dat we als gemeente Haarlem een heel sociaal beleid voeren, waarbij ID-baners 130% van het minimumloon krijgen, keert zich nu in feite een beetje tegen ons. Wij vinden dat jammer, zoals wij het ook jammer vinden dat we in deze onmogelijke positie zijn gedwongen door het rijksbeleid, maar het is niet anders. We zullen dan ook helaas de bestaande situatie...

De heer HAGEN: U bent hiertoe niet gedwongen door het rijksbeleid, maar doordat u zelf op enig moment hebt besloten mensen met een ID-baan een baan voor onbepaalde tijd te geven. Als we in de geest van de ID-banen de contracten hadden beperkt tot één of twee jaar, had dit hele probleem zich niet voorgedaan.

Mevrouw DE JONG: Oké, dat is dus een heel sociale...

De heer KAATEE: De heer Hagen blijft zichzelf ook voortdurend herhalen, misschien is het met het oog op de tijd goed ook daarop wat scherper te letten.

De heer HAGEN: Misschien kunt u zelf voorzitter worden!

Mevrouw BLESGRAAF: Mijnheer Kaatee, u weet toch dat reclame...

De VOORZITTER: Gaat u verder, mevrouw De Jong.

Mevrouw DE JONG: Wij zijn dus helaas genoodzaakt iets aan de bestaande situatie te veranderen. In eerste instantie kwam het college met het voorstel de ID-banen helemaal af te bouwen. Daarom hebben wij toen een motie ingediend, zoals de Partij van de Arbeid al opmerkte, om die banen te behouden. Wat nu voorligt is een heel ander beleid. Er blijft in ieder geval een aantal ID-banen behouden, namelijk de banen van mensen die 57,5 jaar of ouder zijn. Zij kunnen tot de pensioengerechtigde leeftijd in hun baan blijven werken. Een andere categorie waarvoor ID-banen in stand worden gehouden, is de groep mensen voor wie de kans om naar de arbeidsmarkt uit te stromen nihil is. Ook zij krijgen de garantie dat zij in hun baan kunnen blijven en worden niet verplicht een reïntegratietraject in te gaan. Er blijft dan nog een aantal mensen met een ID-baan over, te weten degenen van wie wordt gezegd dat ze een gereede kans hebben om uit te stromen. Om die groep gaat het dus en niet om de hele groep van 320 mensen.

Als GroenLinks willen bij de bespreking van dit onderwerp drie punten naar voren brengen, namelijk: 1. eerlijk delen - dat gaat over het WWB-budget -, 2. geen gedwongen

ontslagen en 3. handhaven maatschappelijke functies. De discussie over deze materie is in het verleden altijd lastig geweest, doordat de maatschappelijke functies die wij van belang vinden en de mensen die daarin werken niet uit elkaar werden getrokken, wat wij nu wel willen doen.

- Eerlijk delen

Wij vinden dat het WWB-budget van € 14 miljoen dat we nu hebben voor een te groot gedeelte wordt opgeslokt door 320 ID'ers min de zestig die kunnen blijven en nog eens zestig die geen uitstroomkansen hebben. Wij vinden dit een onacceptabele situatie. De heer Özcan beweert dat we een heleboel geld overhouden...

De heer ÖZCAN: Ik beweer dat niet, mevrouw De Jong - ik probeer al een tijdje te interrumpen, maar dat lukte steeds niet -, het college vertelt het u gewoon.

Mevrouw DE JONG: Dat klopt, maar u zegt er niet bij dat dit incidenteel geld is.

De heer ÖZCAN: Incidenteel geld? Het blijft gewoon over van het budget, omdat het niet wordt besteed.

Mevrouw DE JONG: Ja, en dat is nu juist omdat u het college absoluut niet dwingt...

De heer ÖZCAN: Wilt u het niet begrijpen of komt het u gewoon niet goed uit? Ik lees in dit stuk dat het budget € 14,5 miljoen is, dat het college dit jaar € 6,5 miljoen besteedt aan de ID-functies en het van de € 8 miljoen die dan nog rest € 4 miljoen overhoudt. Ik verzin dat niet, dat staat in dit stuk, maar u durft te zeggen dat dit incidenteel geld is. U hebt zich laten overtuigen door de stelling dat er geen geld in het werkdeel WWB zit doordat we zoveel ID'ers hebben en daardoor geen geld kunnen uitgeven voor de WWB'ers, maar ik zeg dat het college eerst maar eens al het geld dat het overhoudt moet besteden.

Mevrouw DE JONG: U houdt de ID'ers een worst voor die er niet is. U zegt dat zij tot in lengte van dagen hun ID-baan kunnen behouden, maar dat is niet juist omdat het gaat om incidenteel geld, dat je maar één keer kunt gebruiken. Een bedrag van € 8 miljoen zullen we echt niet elk jaar overhouden, en zeker niet als we het college ondersteunen bij het voeren van een actief reïntegratiebeleid. De "work first"-trajecten zijn een groot succes, zowel voor werknemers als werkgevers, maar deze trajecten kosten een hoop geld en die zou u op de tocht zetten.

De heer ÖZCAN: Mevrouw De Jong...

De VOORZITTER: Nee, we moeten nu mevrouw De Jong de kans geven met haar betoog door te gaan. U kunt in tweede termijn daarop reageren.

Mevrouw DE JONG: Daarnaast zijn er 4.000 bijstandsgerechtigden die eveneens recht hebben op een reïntegratietraject en ook dat beperkt de heer Özcan door zijn opstelling. Wij willen als GroenLinks daarvoor geen verantwoordelijkheid nemen.

- Geen gedwongen ontslagen

Gezien de huidige arbeidsmarkt is er volgens ons een grote kans dat het een aantal mensen niet zal lukken vanuit de ID-baan uit te stromen, ondanks grote inspanning en meewerken aan reïntegratietrajecten. Wij willen dat mensen die niet kunnen uitstromen gewoon in hun ID-baan kunnen blijven. De wethouder heeft dat in de commissie al toegezegd, maar ik kom hierop toch nog een keer terug, omdat ik de indruk heb dat dit voor een aantal mensen met een ID-baan nog onvoldoende helder is. Daarom vraag ik de

wethouder dit nogmaals toe te zeggen. Overigens hebben wij dit ook verwoord in een motie.

- Handhaving van maatschappelijk relevante functies

Wij hebben met ons allen geconstateerd dat het werk dat de ID'ers doen zeer belangrijk werk is, dat we eigenlijk heel graag willen behouden. Als nu mensen uit een ID-baan uitstromen, hebben we geen enkele mogelijkheid de functie te behouden. In de kadernota staat dat het één van de belangrijke uitgangspunten is dat maatschappelijke functies, die voor hun financiering nu nog van gesubsidieerde arbeid afhankelijk zijn, zo mogelijk gehandhaafd blijven. Wij willen u daaraan houden en zien dit heel nadrukkelijk als een inspanningsverplichting voor het college. Wij vragen het college hierover expliciet een uitspraak te doen.

In onze motie hebben wij ook een denkrichting verwoord met betrekking tot de vraag hoe het eventueel mogelijk zou kunnen zijn deze banen te handhaven. Wij denken daarvoor aan de één of andere vorm van poolvorming, een soort detacheringbureau of hoe u het ook wilt noemen, waarvoor een deel van de financiering uit het werkdeel WWB komt. Als u goed vormgeeft aan de reïntegratietrajecten zult u hopelijk overhouden op het inkomensdeel en zou de raad elk jaar kunnen bekijken in hoeverre ook een deel van het overschot van het inkomensdeel daar naartoe kan gaan. Daarnaast zullen de werkgevers een bijdrage moeten leveren in de vorm van een soort detacheringvergoeding, maar ook derden kunnen hieraan bijdragen. Dat zeg ik niet voor niets, omdat ik weet dat de provincie op dit moment heel sterk bezig is met armoedebeleid, zodat waarschijnlijk ook daar financiën te vinden zullen zijn.

De heer HAGEN: Ik waardeer de intenties van uw betoog zeer, maar het tempo waarin het aantal ID-banen terugloopt gaat sterk achteruit, waardoor ook het vrijmaken van dat budget ten behoeve van reïntegratie van de grote groep in een veel langzamer tempo verloopt. Neemt u dat op de koop toe?

Mevrouw DE JONG: Dat nemen wij op de koop toe.

We zullen natuurlijk met elkaar criteria moeten ontwikkelen om te kunnen bepalen welke functies wij van zodanig maatschappelijk nut vinden dat we ze overeind willen houden, waartoe ik het college uitnodig.

Samenvattend leg ik tot slot de drie vragen aan de wethouder voor. Ik verzoek hem de heer Özcan in ieder geval wat meer duidelijkheid te geven over de door hem aangedragen € 8 miljoen.

De heer ÖZCAN: Ik snap het allemaal wel, maar volgens mij snapt u het niet zo goed.

De heer HAGEN: Als niemand het begrijpt, is het misschien onbegrijpelijk wat u zegt.

Mevrouw DE JONG: In de tweede plaats vragen wij de wethouder een uitspraak te doen over het voorkomen van gedwongen ontslagen en ten derde vragen wij de garantie dat maatschappelijk relevante functies op de één of andere manier aan de hand van criteria overeind zullen blijven.

Door mevrouw De Jong e.a. zijn de volgende moties ingediend.

Motie gesubsidieerde arbeid

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 30 november 2005; sprekend over kaderstellende nota gesubsidieerde arbeid 2006-2009; overwegende dat:

- gesubsidieerde arbeid beschouwd moet worden als een eerste stap in de richting van regulier werk;
- de gemeentelijke overheid er alles aan moet doen om mensen te ondersteunen in hun zoektocht naar een plek op de reguliere arbeidsmarkt;

gezien het feit dat:

- deze mensen over het algemeen een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben;
- door de huidige arbeidsmarktomstandigheden het voor sommigen onmogelijk zal blijken een reguliere arbeidsplaats te bemachtigen;
- het werk dat zij doen nuttig is voor de maatschappij, maar door de werkgever onmogelijk omgezet kan worden in het reguliere baan;

spreekt uit dat:

- zij die aantoonbaar hebben meegewerkt aan een uitstroomtraject, maar onverhoopt toch geen regulier werk hebben gevonden niet terug mogen vallen in de bijstand en derhalve hun ID-baan kunnen behouden;
- dat in 2008 een definitieve beslissing wordt genomen of zij opgenomen worden in de categorie van personen met 'uitstroomkans nihil';

verzoekt het college

bovenstaande op te nemen in de kaderstellende nota en de uitvoering van het beleid

hierop af te stemmen;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie nr. 16)

Motie in stand houden van volume gesubsidieerde maatschappelijke functies

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 30 november 2006;

sprekend over kaderstellende nota gesubsidieerde arbeid 2006-2009;

overwegende dat:

- het rijk heeft beslist bij de berekening van het zgn. werkdeel WWB geen rekening meer te houden met bepaalde doelgroepen, die onder de reïntegratie verantwoordelijkheid van de gemeente vallen, waaronder personen met een gesubsidieerde dienstbetrekking;
- hierdoor financiering van veel maatschappelijk nuttig werk op de tocht komt te staan;
- in de kaderstellende notitie staat een belangrijk uitgangspunt, dat maatschappelijke functies die voor hun financiering nu nog afhankelijk zijn van subsidie via de gesubsidieerde arbeid zo mogelijk gehandhaafd blijven;

constaterende dat:

- het college hierdoor een inspanningsverplichting heeft om deze maatschappelijk relevante functies in stand te houden;

verzoekt het college het volgende voorstel op haalbaarheid te onderzoeken:

wij denken aan het (helpen)oprichten van een soort detacheringsbureau zonder winstoogmerk met als doel het maatschappelijk nuttig werk, dat nu door ID-ers wordt gedaan, in stand te houden. Personen die een te grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt kunnen via dit bureau tegen een nader te bepalen vergoeding op deze plekken worden ingezet om werkervaring op te doen. Het bureau kan zijn inkomen verwerven uit diverse bronnen:

1. uit het 'werkdeel WWB';
2. uit een jaarlijks door de raad vastgestelde dotatie uit het 'inkomensdeel WWB' afhankelijk van het beschikbare jaarlijkse overschot;
3. van de werkgevers als detacheringsvergoeding;
4. van derden;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie nr. 18)

De heer VAN VULPEN: Het college zegt dat het gaat om maatschappelijk belangrijke arbeid, waarmee het naar ik aanneem niet doelt op mensen met een heel grote afstand tot de arbeidsmarkt. In veel gevallen zitten mensen met een gesubsidieerde baan al tien jaar bij dezelfde werkgever, waarmee naar ons oordeel - zie de Nieuwe Vide - de subsidiestromen worden vervuild. In situaties waarin werkgevers al tien jaar een dergelijke maatschappelijk relevante werknemer in dienst hebben, moet het college meer doen dan een reïntegratietraject aanbieden. Volgens ons kun je zo'n werkgever gewoon dwingen die persoon in dienst te nemen. Hiervoor geldt hetzelfde als voor bijvoorbeeld inlenen met de verantwoordelijkheid die daarbij hoort. Aan instanties als ziekenhuizen, schoolopvang, kinderopvang enzovoort, die mensen met een gesubsidieerde baan in dienst hebben - de BAC duidt daarop -, kan hetzelfde aanbod worden gedaan als aan willekeurig welke andere werkgever, namelijk één jaar betaling en drie maanden nazorg, waarna men gedwongen is deze maatschappelijk relevante activiteit over te nemen. Daartoe bent u toch gewoon juridisch in staat? Ook nog een reïntegratietraject sponsoren, heeft geen zin. Die lijn kan worden gevolgd voor al degenen voor wie uitstroomkansen aanwezig zijn, maar misschien zijn er ook 57,5-jarigen die nog willen werken. Dat is tegenwoordig helemaal niet vreemd; die groep hoeft je helemaal niet uit te schakelen. Je kunt werkgevers natuurlijk niet dwingen mensen in dienst te nemen voor wie de uitstroomkans nihil is. Met betrekking tot situaties waarin mensen al heel lang maatschappelijk relevante activiteiten verrichten, al dan niet gesubsidieerd - daarom noemde ik de Nieuwe Vide -, moeten we helder maken welke van die activiteiten we zodanig maatschappelijk relevant vinden dat we ze willen blijven betalen, maar werkgevers als kinderopvang en dergelijke kunnen we met hetzelfde aanbod dat we aan willekeurig welke andere werkgever doen - dat is veel kansrijker -, dwingen mensen in dienst te nemen. Waarom zou dat voor andere werkgevers aantrekkelijk zijn, maar voor instellingen die van deze mensen al zo lang gebruik maken en ze indirect laten subsidiëren niet? Als we ook deze instellingen het aanbod van één jaar betaling en drie maanden nazorg doen, moeten ze van goeden huize komen om dat niet te accepteren, temeer omdat ook voor hen het één en ander op het spel staat. Op die wijze kan een heel grote groep, waaronder ook 57,5-jarigen, te werk worden gesteld, waarmee we af zijn van de subsidie.

Dan nog een opmerking over het amendement van de VVD. Het is bekend dat de mensen die in de bijstand zitten in vier categorieën worden onderverdeeld en degenen die tot categorie 1 behoren op eigen kracht uit de bijstandssituatie moeten komen, de mensen in categorie 2 een klein zetje nodig hebben en voor de mensen in de categorieën 3 en 4 in vrijwel alle gevallen geldt dat de uitstroomkans nihil is.

De heer KLAASSEN: Mijnheer de voorzitter. Wij hadden een verschil geconstateerd tussen de nota en één van de besluitpunten, waarop wij in de commissie hebben geattendeerd. Het college heeft toegezegd dat te zullen corrigeren, wat naar wij menen inderdaad is gebeurd.

Wij vinden het van belang dat in ieder geval de groep mensen van 57,5 jaar en ouder de ID-status kan behouden en deze mensen na de inspanningsverplichting niet kunnen worden verplicht deze status te verlaten. Zou dat laatste wel zijn voorgesteld, dan zou dit stuk voor ons onbespreekbaar zijn geweest. Daarom hebben wij samen met GroenLinks een motie ingediend waarmee wij nogmaals willen garanderen, dat deze mensen voorlopig onder de ID-regeling kunnen blijven vallen.

Verder hebben wij in de commissie gevraagd middels een nader onderzoek te bezien of een soort Haarlems sociaal model in het leven kan worden geroepen dat het mogelijk maakt een aantal Haarlemmers een functie aan te bieden, waarin zij met behoud van loonsubsidie een zeer maatschappelijk relevante baan in Haarlem kunnen vervullen. In de commissie heeft de wethouder zich in ieder geval bereid verklaard de mogelijkheden



daartoe te onderzoeken. Wij willen graag deelnemen aan de discussie daarover. Dat punt staat vandaag niet op de agenda, maar wij willen het hierbij wel laten meewegen. De PvdA speelt vandaag mooi weer. Wij zoeken nog een Sinterklaas, waarvoor de heer Özcan heel geschikt zou zijn...

De heer ÖZCAN: Sinterklaas komt inderdaad ook uit Turkije!

De heer KLAASSEN: Dat maakt mij helemaal niets uit.

De heer ELBERS: Sinterklaas is een katholieke heilige.

De heer KLAASSEN: Het gaat erom dat dit instrument, ooit door "Den Haag" in het leven geroepen, geen toekomst biedt, mensen niet oproept deel te nemen aan de samenleving en er niet toe stimuleert het mooiste in ieder mens naar boven te halen. Als je mensen er enigszins actief toe wilt bewegen deel te nemen aan een reïntegratietraject, wil dat absoluut niet zeggen dat je niet sociaal bent, zoals aan de overkant wordt gesuggereerd. Van die suggestie wil ik mij ver distantiëren. Deze mensen, die wij als volledig gelijkwaardig beschouwen, doen inderdaad heel goed werk - natuurlijk is dat zo, Partij van de Arbeid, daarover is geen enkele discussie mogelijk -, maar we hebben wel de inspanningsverplichting hen met de instrumenten die we samen hebben afgesproken uit te dagen tot uitstroom naar een reguliere baan.

De heer ELBERS: Het gaat vaak om mensen, die in het verleden veel werkervaring hebben opgedaan in allerlei sectoren, maar door omstandigheden van fysieke of mentale aard of door andere oorzaken niet langer in staat waren hun werk voort te zetten. Daardoor kwamen zij thuis te zitten, maar gelukkig konden zij via deze weg een baan krijgen bij een school of een instelling waar zij zinvol werk doen. Zij vinden het ook fantastisch weer te kunnen functioneren. Dat is toch een geweldige prestatie?

De VOORZITTER: Ik moet u verzoeken, mijnheer Klaassen, een beetje op de tijd te letten. U bent al een minuut over uw spreektijd heen.

De heer KLAASSEN: De heer Elbers is er net als de PvdA mee bezig een soort afhankelijkheidsrelatie te kweken. Ik werk in mijn eigen werksituatie met drie mensen met deze status. Natuurlijk zijn er mensen die het zonder de ID-status niet zouden redden, maar over hen hebben wij het vandaag niet, omdat het college garandeert dat zij die status mogen behouden. Het gaat erom dat het met deze regeling op een gegeven moment uit de hand is gelopen, waardoor nu mensen ten onrechte in gesubsidieerde banen zitten. Wij moeten de verantwoordelijkheid hiervoor oppakken en hiervan reguliere banen maken, dat is de oplossing die hier moet worden geboden en de uitdaging die we moeten oppakken. De oplossing is niet gelegen in het almaar laten voortduren van gesubsidieerde arbeid ten laste van het WWB-budget. Het getuigt pas echt van een sociaal hart als we mensen ertoe stimuleren aan de reguliere arbeidsmarkt deel te nemen.

De heer ELBERS: En als er geen banen zijn? Veroordeelt u deze mensen dan tot loondaling en het wekelijks mogen ophalen van een levensmiddelenpakket?

De heer KLAASSEN: Nee, mij is als eindverantwoordelijke voor de school waar ik werk van overheidswege subsidie aangeboden als ik deze mensen een vaste baan aanbied. We moeten echter vaststellen dat een heleboel werkgevers het verdommen van zo'n aanbod gebruik te maken. Ook daar ligt een knelpunt, maar dat weigert u aan te pakken. U moet

deze discussie breder trekken, maar dat doet u niet, u speelt alleen maar op gevoel en als D66 weigeren wij daaraan mee te doen. Het valt ons bijzonder van u tegen...

De heer ELBERS: U zegt...

De VOORZITTER: Nee, mijnheer Elbers, u mag onmiddellijk na de heer Klaassen het woord voeren.

De heer KLAASSEN: Ik kom tot een afronding. Het college heeft blijk gegeven van een sociaal hart en sociale intenties en van daaruit gezorgd voor een bijzonder waardig vangnet binnen de Haarlemse samenleving, waarvoor onze complimenten. Laten we ons niets laten wijsmaken door de mensen aan de overkant en rechts van mij. We moeten stimuleren dat iedereen met de ID-status gebruik maakt van zijn krachten om in te stromen in een reguliere baan. Voor de rest zullen wij actief deelnemen aan de verdere discussie en kijken naar mogelijkheden voor een Haarlems sociaal model voor mensen in Haarlem die ondanks alle reïntegratietrajecten buiten de reguliere arbeidsmarkt blijven. De discussie daarover wil ik graag voeren, met name met de PvdA en de SP.

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. Interessant is in elk geval dat de coalitiepartijen tot op het bot gespleten zijn over dit fundamentele punt. Ik ben benieuwd naar de consequenties daarvan.

Afgelopen vrijdag hebben we een uitgebreide werkgelegenheidstoer gemaakt in de Waarderpolder. Daarbij waren ook vertegenwoordigers van de FNV en het CNV aanwezig, met wie ik heb gesproken. Ik had deze nota bij me, waarover zij zich in het weekend hebben gebogen. Vandaag hebben beide vakbonden mij per mail bericht dat zij absoluut voorstanders zijn van zoveel mogelijk gesubsidieerde banen en de strijd voor handhaving van deze banen ondersteunen, zoals ook de minimaorganisaties in de afgelopen tijd hebben gedaan.

Drie jaar geleden was een grote beweging onder het motto "Stop de banenmoord" actief, die niet alleen werd gesteund door de SP, die hiertoe het initiatief had genomen, GroenLinks en de PvdA. Alle partijen, inclusief de VVD, stonden toen achter de belofte van het college dat het voorlopig, ik meen voor één of anderhalf jaar, de zaak zou redden...

De heer HAGEN: U brengt dit nu in een ander licht dan waarin het indertijd stond, mijnheer Elbers.

De VOORZITTER: Het is met het oog op de orde beter dat de sprekers verder zonder onderbreking hun betogen kunnen houden. Er is nog een tweede termijn.

De heer HAGEN: Interrupties zijn een onderdeel van het debat, mijnheer de voorzitter.

De VOORZITTER: Jawel, maar dat kan grenzen hebben en die zijn bereikt.

De heer ELBERS: Het college heeft die belofte gehouden, maar is nu gekomen met een nota die zowel een halfvol als een halfleeg glas is. Op dit moment moeten we namelijk niet alleen de banenmoord stoppen, maar ook een inkomensdaling voorkomen. In de nota is vermeld dat voor ongeveer 120 tot 150 banen voor mensen zonder kansen op de arbeidsmarkt en mensen van 57,5 jaar en ouder de loonkostensubsidie ongewijzigd zal worden voortgezet. Dat is een goede zaak, dat erkennen wij. Het betekent dat deze groep niet met een loondaling zal worden geconfronteerd en ook niet met uitplaatsing bij Paswerk en vergelijkbare organisaties. Ik vraag de wethouder dit nog eens uitdrukkelijk te

bevestigen, omdat in de nota ook staat dat een groep mensen zonder mogelijkheden voor het verkrijgen van een reguliere baan eventueel bij Paswerk aan het werk zal gaan, zodat ook die mensen niet met een loondaling zullen worden geconfronteerd. Tot zover het halfvolle glas.

Ik kom nu bij het halflege glas,...

De heer HAGEN: Komt u ook op voor die 4000 andere cliënten?

De heer ELBERS: ...waarin bitter water zit. Voor een grote groep mensen met een gesubsidieerde baan geldt - het zal je maar overkomen - dat de loonkostensubsidie wordt stopgezet bij het aanvaarden van een ongesubsidieerde baan, ook als dat een tijdelijke baan is met kans op spoedig ontslag en tegen het minimumloon. Dit betekent in feite dat veel kansrijke gesubsidieerde werknemers, die op dit moment volgens de vigerende regels recht hebben op 130% van het minimumloon, binnenkort te maken kunnen krijgen - dat zal waarschijnlijk ook gebeuren als de werkgevers niet willen, zoals D66 zegt, en als er geen mogelijkheden in de markt zijn - met een loonsverlaging tot 30%, terwijl zij na ontslag uit zo'n baan op het bijstandsniveau zullen zitten, wat voor een gezin neerkomt op € 700,- tot € 800,- per maand. Wij snappen niet hoe het college instemming door de gemeenteraad met een zodanige inkomensdaling voor deze groep mensen met een toch al een beperkt inkomen kan wensen. Wij verzoeken het college met klem de nota zodanig met extra maatregelen aan te passen dat het effect van een dergelijke loondaling ten gevolge van het moeten aanvaarden van een ongesubsidieerde baan achterwege blijft of wordt gecompenseerd.

Daarnaast vragen wij het college creatief na te denken, opnieuw een afweging te maken en waar dat financieel mogelijk is de grootste voorkeur te laten uitgaan naar het handhaven van banen die maatschappelijk belangrijk zijn, op de scholen en in de sociale en culturele sectoren. Ik vraag dat met name voor de banen op de scholen, omdat ik denk dat hierover een akkoord is bereikt met het onderwijs, waarover de wethouder misschien iets kan zeggen.

Natuurlijk moeten we ook nagaan in hoeverre hiervoor externe subsidies zijn te verkrijgen, bijvoorbeeld van de provincie, waarover GroenLinks al sprak, maar uiteraard ook Europese subsidies.

Wij vragen u de nota zoals die voor ons ligt te herschrijven en stellen de raad voor dit stuk nu alleen voor kennisgeving aan te nemen. Ik vraag u fundamenteel en goed na te denken over de werkelijk drastische gevolgen in de vorm van een inkomensdaling voor de gezinnen die worden getroffen als deze nota wordt doorgezet.

Door de heer Elbers is de volgende motie ingediend:

Motie voorkom de inkomensdaling

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 30 november 2005; sprekend over de nota gesubsidieerde arbeid; constaterende dat:

- in de nota wordt vermeld dat voor een groep gesubsidieerde banen, ongeveer 120 tot 150 banen, te weten mensen zonder arbeidsmarktkansen en personen van 57,5 jaar en ouder de loonkostensubsidie ongewijzigd zal worden voortgezet;
- dit betekent dat deze groep niet met een loondaling zal worden geconfronteerd, ook niet met een uitplaatsing bij Paswerk en vergelijkbare organisaties;
- voor een grote groep gesubsidieerde banen, die kansrijk worden geacht op de arbeidsmarkt, ongeveer 120-150 banen, geldt dat de loonkostensubsidie wordt stopgezet bij het werkelijk aanvaarden van een ongesubsidieerde baan, ook als dat

een tijdelijke baan betreft met spoedige kans op ontslag, en ook als dat een betreft met het minimumloon;

van oordeel dat:

- dit in de praktijk betekent dat veel kansrijke gesubsidieerde werknemers, die nu recht hebben op 130% van het minimumloon, volgens de vigerende regels in korte tijd te maken zullen krijgen met een loonsverlaging tot 30% en na ontslag het bijstandsniveau wordt bereikt;

is van mening:

- dat inkomensdaling voor deze groep mensen met een beperkt inkomen door de gemeenteraad niet gewenst wordt;

verzoekt het college:

- de nota zodanig met extra maatregelen aan te passen, dat bedoelde effecten van loondaling ten gevolge van het aanvaarden c.q. het moeten aanvaarden van een ongesubsidieerde gaan achterwege blijven en worden gecompenseerd;
- voor opnieuw de afweging te maken, waar financieel mogelijk, de grootste voorkeur te geven aan het handhaven van de banen die maatschappelijk belangrijk zijn, in de scholen en in de sociale en culturele sectoren;

de aangeboden nota in deze zin te herschrijven;

de aangeboden nota nu voor kennisgeving aan te nemen;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie nr. 14)

De heer VREUGDENHIL: Mijnheer de voorzitter. Voor ons ligt een moeilijke nota. Ik kon helaas niet aanwezig zijn bij de bespreking van deze nota in de commissie, maar maakt u zich niet ongerust, ik zal geen uitgebreid betoog houden.

Ik heb aandachtig geluisterd naar het betoog van de heer Özcan, een boeiend betoog dat met veel passie en overtuiging werd gebracht. Ik wil de wethouder vragen daarop te reageren, omdat het voor mijn uiteindelijke standpuntbepaling goed is ook de reactie van de wethouder te horen op wat de heer Özcan naar voren heeft gebracht.

Op zich vind ik deze nota, naar ik aanneem van wethouder Barnhoorn, zorgvuldig en evenwichtig. Het is een moeilijk onderwerp dat in de nota wordt beschreven, maar ik vind dat de wethouder er redelijk in is geslaagd een zorgvuldige afbouw van de ID-banen aan ons voor te leggen. Het is natuurlijk jammer dat de ID-banen moeten worden afgebouwd, in feite is dit dezelfde discussie als over de stadswachten is gevoerd. Toen de afbouw daarvan aan de orde was, vonden wij het heel jammer dat we niet meer reserves hadden om eventueel uit eigen middelen alle stadswachten in dienst te houden, wat ik ook nu wil zeggen. Ik denk dat het de moeite waard is, zoals in de motie van GroenLinks is verwoord, te proberen indien enigszins mogelijk mensen die anders kansloos zouden zijn en in een moeilijke positie terecht dreigen te komen tot aan hun pensioenleeftijd een gesubsidieerde baan te laten houden.

Aan de andere kant erken ik ook dat we meer moeten overschakelen op reïntegratieprogramma's. Ik kan mij voorstellen dat we in de raad het geluid horen, dat een onevenredig deel van het budget WWB aan deze categorie wordt uitgegeven en de besteding van dit budget zodanig moet worden getransformeerd dat er meer naar anderen gaat, zoals naar mensen met een uitkering. Die gedachte kan ik helemaal volgen, maar ik wacht met spanning de reactie van de wethouder af.

Mevrouw VAN HOEIJEN: Mijnheer de voorzitter. Het college heeft ons een heel goede genuanceerde nota voorgelegd, die naar mijn mening niet behoeft te worden herschreven. Ongeveer tien jaar geleden is door minister Melkert van de PvdA een regeling voor gesubsidieerde arbeid bedacht als middel om kansarme mensen op de arbeidsmarkt te krijgen. Later zijn de gesubsidieerde banen ID-banen gaan heten, wat staat voor instroom/doorstroombanen, omdat het de bedoeling was dat mensen in deze banen

zouden doorstromen naar de arbeidsmarkt. Dat is in veel gevallen gelukt, maar in andere gevallen mislukt doordat de doorstroom werd geblokkeerd, vaak doordat goede, perfect functionerende arbeidskrachten die via een ID-baan bij een werkgever waren binnengekomen, voor die werkgever heel goedkope arbeidskrachten waren, terwijl aan de andere kant ook mensen zonder voldoende ervaring en/of opleiding in hun ID-baan bleven zitten.

De realiteit is dat de ID-banen nu moeten worden afgebouwd, precies zoals minister Melkert dat ooit heeft bedoeld, maar de PvdA ligt daar nu dwars voor. Dat snap ik niet en ook de visie van de heer Özcan op deze materie verbaast mij, omdat hij maar naar één kant van de zaak kijkt, namelijk alleen de ID-kant. Aan het reïntegratiedeel, waarvan heel veel mensen ten laste van het werkdeel gebruik moeten maken, gaat hij maar even helemaal voorbij.

De heer ÖZCAN: In 2004 hebben we een reïntegratienota vastgesteld, waarin we duidelijk hebben geformuleerd voor welke groepen de wethouder naar onze mening het geld moet inzetten. Sterker nog: de wethouder heeft ons verzocht het beschikbare geld voor specifieke doelgroepen te mogen inzetten.

De VOORZITTER: Wat is uw vraag? Ik verzoek u zo snel mogelijk een concrete vraag te stellen.

De heer ÖZCAN: Ik maak er een vraag van...

Mevrouw VAN HOEIJEN: U vervolgt inderdaad uw betoog, mijnheer Özcan, maar daar...

De heer ÖZCAN: Ik heb hier een tabelletje waaruit blijkt...

Mevrouw VAN HOEIJEN: ...heb ik geen behoefte aan.

De heer ÖZCAN: Iedereen is schijnbaar Oost-Indisch doof, beste mensen! Laat dan verder maar.

Mevrouw VAN HOEIJEN: U bent dat zelf ook: u luistert selectief. Ik vind het voorliggende voorstel heel genuanceerd. Ik ben blij met het advies van het BAC, dat waardering voor de nota heeft uitgesproken. Ook ben ik er blij mee dat de wethouder het advies van de commissie heeft gevolgd in de bepaling over mensen van 57,5 jaar en ouder het woord "voorlopig" te schrappen, zodat voor deze groep de loonkostensubsidie gewoon wordt gehandhaafd. In de nota wordt gesteld dat de werkgever verplicht is mee te werken, maar ik zou dat graag ook hebben teruggezien in punt 1.a van het besluit. Ik wil er nogmaals op aandringen de werkgevers zoveel mogelijk te stimuleren tot het aanbieden van een reguliere baan aan hun ID-werknemers. Ik vind dat D66 een goed verhaal heeft gehouden, waarmee ik het helemaal eens ben. Mensen moeten niet afhankelijk worden gemaakt, maar worden gestimuleerd, waarmee zij uiteindelijk alleen maar blij zullen zijn. Mensen verdienen respect. Dat krijgen ze als zij arbeid kunnen verrichten en niet alleen maar in een regeling zitten, zoals de Partij van de Arbeid graag zou willen.

De heer BARNHOORN (wethouder): Mijnheer de voorzitter. Ook in de commissie hebben we uitgebreid en emotioneel gesproken over dit onderwerp, maar laat ik nu maar voorbijgaan aan de emotie en mij tot de inhoud bepalen.

Deze discussie loopt al vanaf 2002 en we constateerden toen al dat de Melkert-banen, later ID-banen genoemd, als arbeidsmarktinstrument geen goed beleidsinstrument zijn gebleken. De uitstroom, waar het toch eigenlijk om ging, lag om precies te zijn op 4,8%. In wezen heeft de gesubsidieerde arbeid als arbeidsmarktinstrument dus niet gefunctioneerd.

De heer ÖZCAN: Welk percentage haalt u met het nieuwe beleid?

De heer BARNHOORN (wethouder): Slechter kan het sowieso niet worden.

De heer ÖZCAN: Welk percentage haalt u nu?

De heer BARNHOORN (wethouder): Slechter kan het sowieso niet, maar het gaat erom...

De heer ÖZCAN: Geeft u nu eens antwoord op mijn vraag. Welk percentage haalt u nu?

De heer BARNHOORN (wethouder): Dat is niet zo'n relevante vraag...

De heer ÖZCAN: Het is wel een relevante vraag, want u wilt meer geld hebben.

De heer BARNHOORN (wethouder): De essentie van dit hele verhaal...

De heer ÖZCAN: U haalt nog geen 10%.

De heer BARNHOORN (wethouder): De essentie van het verhaal is dat wij mensen aan het werk willen houden en ik kan u zeggen dat de mensen die nu in een ID-baan zitten zelf ook graag willen werken. Er is dan ook geen sprake van dat wij een heel moeilijk besluit willen nemen dat deze mensen per definitie niet willen. De mensen willen heel graag werken, wat ook wel blijkt uit het feit dat het aantal gesubsidieerde arbeidsplaatsen al van 600 naar 321 is teruggebracht en geleidelijk verder afneemt.

De heer KLAASSEN: Er valt mij iets in uw woorden op, waarop ik even wil reageren. U doet het voorkomen, waarschijnlijk niet bedoeld, alsof mensen met een ID-status niet zouden werken. Naar ik aanneem bedoelt u dat deze mensen gewoon regulier werk doen, maar dat in hun geval de loonkosten worden gesubsidieerd.

Het voorzitterschap wordt overgenomen door de heer ir. P. Moltmaker, plv. voorzitter.

De heer BARNHOORN (wethouder): Zij zitten in een loonsubsidiefunctie en die feitelijke situatie is ongezond.

De heer KLAASSEN: Exact, u bedoelt dus wat ik verwachtte.

De heer BARNHOORN (wethouder): Het moeten gewoon reguliere banen worden. In het verleden hebben we ook heel uitgebreid over dit onderwerp gesproken, maar met de WWB is de situatie wezenlijk veranderd. Gezegd wordt dat we miljoenen overhouden van het werkdeel, maar ik kan u verzekeren dat het totale bedrag dat nu voor het werkdeel beschikbaar is na 2008 significant zal dalen. De rijksoverheid is bezig met

verdeelmodellen - ik zal het nu niet te technisch maken - die worden gebaseerd op het aantal cliënten met een grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt in de regio en het aantal mensen dat bij de UWV ingeschreven staat. Op grond daarvan krijgen wij een bepaald budget voor het werkdeel.

De heer ÖZCAN: U refereerde er zojuist even aan dat geld wordt overgehouden van dat budget, maar bevestigt u ook dat u wat dit budget betreft al twee jaar onderbestedt?

De heer BARNHOORN (wethouder): We hebben een deel van dat budget over, maar we zijn inmiddels al met extra reïntegratie-inspanningen bezig geweest. Als we echter een aantal van de ID'ers uit het budget zouden betalen, zou het in driekwart jaar zijn opgesoupeerd zonder dat het probleem is opgelost.

De heer ÖZCAN: Dat zeg ik niet.

De heer BARNHOORN (wethouder): Dat zeg ik.

De heer ÖZCAN: Nee, u stelt dat ik dat zou willen. Ik zeg dat we jaarlijks over een budget van € 14,5 miljoen beschikken. We hebben dat voor 2003 en voor 2004 gekregen en ook weer voor dit jaar. Ik stel vast dat we, ondanks de bestedingen voor de ID-banen en de bestedingen voor WWB-voorzieningen, ruim € 4 miljoen, dus cumulatief over twee jaar € 8 miljoen, van dat budget hebben overgehouden. Als dat ook dit jaar weer het geval is, is naar mijn mening sprake van structurele onderbesteding. Kunt u dat bevestigen?

De heer BARNHOORN (wethouder): Dat is onjuist. Wij hebben nu gekozen voor een sluitende aanpak voor de instroom, wat betekent dat iedereen die hier in de bijstand komt meteen in een reïntegratietraject wordt gezet, waardoor het overblijvende bedrag van het budget werkdeel significant zal afnemen. Bovendien zullen ook de overige mensen die in de bijstand zitten in een reïntegratietraject worden gezet, wat eveneens uit het werkdeel zal moeten worden betaald. Als er door de ID-banen een groot beslag op het werkdeel blijft liggen, kunnen wij de reïntegratieactiviteit niet invullen, met alle problemen van dien.

Door de GroenLinks-fractie en andere fracties is gesproken over de maatschappelijke relevantie van de ID-functies en gevraagd wat het college zal doen om het verdwijnen daarvan te compenseren. In de commissie heb ik gezegd dat het natuurlijk nooit de bedoeling is geweest - de heer Hagen wees daar al op en heeft dit ook gedeeltelijk verwoord in zijn motie - via de ID-banen maatschappelijke functies structureel te financieren. Dat is in feite een oneigenlijk gebruik van gesubsidieerde arbeid, maar het heeft voor die maatschappelijke functies natuurlijk wel positief uitgewerkt. Wij moeten bekijken hoe we daarvoor een andere oplossing kunnen vinden, bijvoorbeeld voor de ID-functies in het onderwijs waarnaar de SP specifiek heeft gevraagd. Ik kan u mededelen dat de maatschappelijke werkgevers in Haarlem deze nota en de daarin neergelegde aanpak onderschrijven en men binnen het onderwijs al met Sociale Zaken in overleg is over mogelijke oplossingen. Enerzijds kijkt men naar de mogelijkheid van herschikking...

De heer ELBERS: Omdat daarover grote verbazing bij ons bestond, heb ik met een paar werkgevers gesproken, die mij vertelden dat zij zich bij het analyseren van de nota niet het effect van loondaling hebben gerealiseerd en zij onze aanpak steunen.

De heer BARNHOORN (wethouder): Ik kan u zeggen dat de werkgevers positief op deze nota hebben gereageerd. Bijvoorbeeld Haarlem Werkt, dat uitstekend werk doet, heeft al in 2003 van ons te horen gekregen dat wij de ID-banen langzaam gaan afbouwen. Het had dan ook een heel vervelend effect dat de SP naast het advies in de BAC heeft gezegd, dat er misschien toch nog een kans is dat de ID-baan daar behouden zal blijven. Verder is het onjuist te stellen dat ID-baners mogelijk werkloos zullen worden. Daarom zeg ik nogmaals met nadruk: er wordt geen ID-baner werkloos. De GroenLinks-fractie had mij dit ook al in de commissie gevraagd, maar ik begrijp dat men dit een heel belangrijk punt vindt. Wij staan daarvoor en het is ook niet nodig dat ID-baners werkloos worden.

De heer ÖZCAN: De wethouder geeft GroenLinks dus de garantie dat niemand zijn baan zal verliezen, zodat iedereen die nu ID'er is, dat zal kunnen blijven.

De heer BARNHOORN (wethouder): Nee...

De heer ÖZCAN: Wat zegt u dan?

De heer BARNHOORN (wethouder): U vindt het blijkbaar erg moeilijk, dat bleek al in de commissie en het blijkt nu opnieuw, zowel mijn argumenten als die van uw collega's op waarde te schatten. Dat maakt de discussie wat troebel. Wij zijn bezig met beëindiging en afschaffing van de ID-banen. Dat is de insteek en het geldt dat daardoor vrijvalt, zal worden besteed aan reïntegratietrajecten voor mensen die nu in de bijstand zitten. Daarnaast dient er naar onze mening van te worden uitgegaan dat het werkdeel WWB na 2008 significant zal teruglopen. Gelet op onze beperkte financiële draagkracht kunnen wij het ons niet permitteren de voorliggende beslissingen nu niet te nemen. Als wij dat niet doen, zitten we straks met problemen.

De heer ÖZCAN: Ik concludeer uit de woorden van de wethouder dat hij niet bereid is ID-functies na 2008 voort te zetten. Klopt dat of niet?

De heer BARNHOORN (wethouder): U komt met retorische vragen...

De heer ÖZCAN: GroenLinks heeft u om een heel duidelijke garantie gevraagd, waarop ik graag een antwoord wil horen.

De heer BARNHOORN (wethouder): Wij zijn bezig met de afbouw van ID-banen en willen dat alle mensen met een ID-baan uiteindelijk reguliere banen krijgen, maar daarbij zorgen wij voor een prima vangnet, omdat wij ook wel begrijpen...

De heer ÖZCAN: Ik protesteer hiertegen. De wethouder houdt van duidelijkheid en kan in dit geval volstaan met "ja" of "nee".

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): De wethouder formuleert, als u dat goed vindt, zelf zijn antwoord en dat zal hij nu in afrondende zin gaan doen.

De heer ÖZCAN: Ik heb de wethouder een vraag gesteld, waarop hij geen antwoord geeft. Ik wil "ja" of "nee" van hem horen.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): U krijgt niet het antwoord dat u wenst, maar u krijgt wel een antwoord.  
Wilt u afronden, mijnheer Barnhoorn?



De heer BARNHOORN (wethouder): Gezien de aard van het onderwerp heb ik voor mijn antwoord toch wel enige tijd nodig.

De heer Van Vulpen wees er terecht op dat sommige ID-baners van 57,5 jaar of ouder alsnog in een reguliere baan willen werken. Wij geven alleen maar de garantie dat ID-baners in die leeftijdsgroep tot hun pensioenleeftijd in een loonsubsidiebaan kunnen blijven werken, maar als zij kunnen doorstromen naar een reguliere baan, zullen wij dat zeker stimuleren.

Dat de werkgevers hierin een duidelijke rol hebben, zoals mevrouw Van Hoeijen stelde, onderschrijven wij.

De heer KLAASSEN: Ik wil even samenvatten wat ik uit uw beantwoording tot nu toe heb begrepen. Het college roept mensen met de ID-status op actief deel te nemen aan een reïntegratietraject, maar lukt het mensen desondanks niet een baan te vinden, dan verliezen zij de ID-status niet. Dat het college tot doel heeft loonsubsidie, zoals die nu bij de ID-status wordt verstrekt, überhaupt af te schaffen, kan ik mij voorstellen omdat dat landelijk beleid is, maar voordat u op dit punt een ander beleid gaat voeren, komt u altijd eerst naar de raad.

De heer BARNHOORN (wethouder): Wij proberen in de periode tot 2008 alle mensen die nu een ID-baan hebben in een reguliere baan te krijgen. Als dat voor een aantal mensen niet lukt, zullen wij met alternatieve voorstellen komen, omdat die mensen niet in een gat mogen vallen of werkloos mogen worden. Wij zullen dan trachten op een andere manier een oplossing te bieden.

De heer KLAASSEN: U bent heel duidelijk.

De heer BARNHOORN (wethouder): Hiermee kan ik mijn beantwoording afsluiten.

De heer KLAASSEN: Ik zou nog graag een reactie horen op de motie van de SP over een soort armoedeval. Wij luisteren als fractie goed, zeker ook naar inhoudelijke argumenten, dat bent u van ons gewend. Daarom willen wij weten welk standpunt het college hierover inneemt.

De heer BARNHOORN (wethouder): Ik zal de verschillende moties van het commentaar van ons college voorzien. Het zijn duidelijke moties, waarop ook onze reactie duidelijk kan zijn.

Motie 14, de motie “voorkom de inkomensdaling”, kunnen wij niet honoreren. Als mensen in een andere functie terecht komen en hun inkomen daardoor daalt, kan dat niet vanuit het werkdeel WWB worden gecompenseerd, omdat dat oneigenlijk gebruik van dat werkdeel zou zijn. Niemand die na het aanvaarden van een andere baan minder gaat verdienen, krijgt daarvoor compensatie.

De heer ELBERS: Als iemand van een ID-baan overstapt naar een reguliere baan waarmee hij het minimumloon verdient, betekent dat voor die persoon al een daling van zijn inkomen met 30%. Verliest hij zijn baan na zes maanden, wat tegenwoordig heel gebruikelijk is, dan zit hij binnen de kortste keren in de bijstand.

De heer BARNHOORN (wethouder): Ik meen dat ik duidelijk genoeg ben.

De heer ELBERS: U bevestigt dat dus.

De heer HAGEN: Dat kan trouwens iedere werknemer overkomen.

De heer BARNHOORN (wethouder): Ik kom bij amendement 15 van de VVD. Ik heb al eerder aangegeven dat de VVD-fractie en het college het in hoofdlijnen met elkaar eens zijn over de uitwerking. In dit amendement is een aanscherping aangegeven ten opzichte van het stuk zoals dat na de commissiebehandeling is aangepast, maar naar de geest zijn wij het met elkaar eens en daarom vind ik deze aanscherping overbodig.

De heer HAGEN: Bent u het met mij eens dat de nota zoals die nu voorligt minder scherp is dan de nota die in de commissie is besproken? Daar is een stukje uitgehaald.

De heer BARNHOORN (wethouder): Met uw amendement scherpt u de nota weer aan...

De heer HAGEN: Dan is het toch niet overbodig?

De heer BARNHOORN (wethouder): Ik denk dat die aanscherping niet nodig is, omdat het beleid dat we nu insteken scherp genoeg is om tot een reële afbouw van ID-banen binnen een bepaalde periode te komen.

Met motie 16 van GroenLinks en andere partijen kunnen wij instemmen, evenals met motie 18.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Ik wil u voorstellen de behandeling van dit punt verder met stemverklaringen af te doen.

Ik schors de vergadering voor een heel korte leespauze.

Schorsing

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): De vergadering is heropend.

Mevrouw DE JONG: Mijnheer de voorzitter. Gezien de toezeggingen van de wethouder trekken wij motie 16 en motie 18 in.

De heer HAGEN: Mijnheer de voorzitter. De strekking van motie 14 van de SP is dat ID-werknemers in Haarlem een betere rechtspositie krijgen dan welke andere werknemer in Nederland dan ook. Dat kan niet de bedoeling zijn van hetgeen waarvoor we vandaag bij elkaar zijn. Daarom stemt de VVD tegen deze motie.

De door de heer Elbers ingediende motie 14 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en verworpen, waarbij door de fractie van de SP wordt voorgestemd.

De heer KLAASSEN: Mijnheer de voorzitter. Natuurlijk begrijpen wij waarom de VVD dit amendement heeft ingediend, maar het besluitpunt dat de VVD opnieuw in het besluit wil opnemen, was voor D66 een heel cruciaal punt op grond waarvan wij juist afstand hebben genomen van de nota zoals die in eerste versie voorlag. Daarom betreurden wij ook de onduidelijkheid waarmee het college zich zoëven van dit amendement distantieerde. Hiermee geef ik tegelijkertijd aan dat wij dit amendement niet kunnen steunen. Sociaal beleid moet helder zijn en mensen oproepen tot actieve participatie in een reguliere baan, maar wij vinden het te ver gaan mensen te zijner tijd in feite te ontslaan.

De heer HAGEN: Mijnheer de voorzitter. Ik roep iedereen toch op dit amendement te steunen. De oorspronkelijke nota bestond uit goed faciliteren...

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Een oproep hoeft niet, u mag uw stem voor of tegen verklaren.

De heer HAGEN: Dat ben ik ook aan het doen.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Doet u dat dan even in een stemverklaring en niet in een oproep aan de raad.

De heer HAGEN: De oorspronkelijke nota bestond uit een prikkel, goed faciliteren en een vangnet, maar in de nota die nu voorligt is alleen nog maar sprake van het faciliteren en het vangnet. Daarom roep ik de raad op door ondersteuning van het amendement weer een prikkel in de nota te brengen.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): U bedoelt dat u voor het amendement zult stemmen.

De heer VAN VULPEN: Dit amendement goed beijkend, moet ik constateren dat het in strijd is met de moties 16 en 18, maar in ieder geval met motie 16. Ik acht mensen die op dit moment in een ID-baan werken wat meer bemiddelbaar dan de mensen in de fasen 3 en 4. Dat die mensen een nog geringere kans hebben, zoals de wethouder stelde, moet ik uit eigen ervaring steunen. Daarom kunnen we hiervoor beter nog even wat geld inzetten en enige tijd nemen.

Mevrouw DE JONG: Mijnheer de voorzitter. Wij ondersteunen het betoog van D66. Dat is ook onze reden om dit amendement niet te steunen.

Het door de VVD ingediende amendement 15 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en verworpen, waarbij door de fracties van de VVD, HLL en Lijst Raeven wordt voorgestemd.

De heer ÖZCAN: Mijnheer de voorzitter. Ik had rekening gehouden met een tweede termijn, maar die krijgen we helaas niet. Ik moet zeggen dat wij als Partij van de Arbeid behoorlijk teleurgesteld zijn in deze centrum/linkse coalitie, waarvan wij deel uitmaken. Ik vind het jammer dat partijen in een discussie soms van heel veel emotie blijken geven als het gaat om eigenbelang, zoals bijvoorbeeld bij de discussie over het aantal schaduwraadsleden en ik vind het ook jammer te moeten constateren dat GroenLinks eindelijk het rechtse licht heeft gezien. Wij stemmen nadrukkelijk tegen dit stuk omdat dit geen sociale oplossing is en wij als bestuurders in feite een probleem dat door ons is veroorzaakt bij de mensen neerleggen.

De heer ELBERS: Onze inzet was: voorkom de inkomensdaling. De wethouder heeft gezegd dat hij die niet wil voorkomen, daarom vinden wij dit een asociaal beleid waarmee wij absoluut niet kunnen instemmen.

Mevrouw DE JONG: Mijnheer de voorzitter. Wij vinden dat deze nota door de overname van onze moties heel goed is geworden. Wij betreuren het dat de PvdA opkomt voor een kleine groep en niet voor de groep van 4000 mensen, zodat ze in die zin nog ietsje minder sociaal is dan GroenLinks.

De heer VAN VULPEN: Wij hebben duidelijk gesproken over de tekortschietende rol van het college in het kader van het overleg met en druk zetten op de werkgevers, waarop ik geen reactie heb gehoord. Daarom kunnen wij deze nota niet goedkeuren.

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Zoals wij eerder hebben aangekondigd, steunen wij dit voorstel. Namens het CDA neem ik afstand van het woord “asociaal” in dit verband.

De heer KLAASSEN: Mijnheer de voorzitter. Ik mag dan misschien minder goed kunnen luisteren, maar een bepaalde sfeer scheppen en dingen insinueren is ook een vak, waarin wij gelukkig ook minder goed zijn.

De voorliggende nota doet in ieder geval recht aan alle mensen die willen en kunnen werken, door hen daartoe op te roepen opdat ze kunnen genieten van hun eigen ontplooiingskansen. Het is niet te accepteren dat mensen een ID-status hebben en afhankelijk zijn van subsidie als dat in feite niet nodig is. Dit instrument heeft nooit geboden wat wij wilden, omdat de mensen niet doorstroonden. Nu mensen actief worden begeleid, zien we dat wel degelijk een heel groot percentage in reguliere banen kan werken. Wij nemen er geen genoegen mee dat mensen onnodig in deze afhankelijkheidsrelatie zitten en willen het college complimenteren voor deze nota. Wij vinden het een sociale nota, een nota voor mensen met het hart op de goede plaats. Mensen die tegen deze nota zijn en degenen die er voor zijn ‘asociaal’ noemen, zouden wij bijna willen adviseren eens op cursus te gaan. Als het college straks echter komt met ideeën voor mogelijke alternatieven in het kader van het sociale vangnet om ervoor te zorgen dat mensen echt niet buiten de boot vallen, zullen wij heel graag met de PvdA en de SP aan tafel gaan zitten om aan het sociale gezicht van dit college inhoud te geven. Dat heeft het en zal het houden, ook dankzij deze coalitie.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Dit was een heel lange stemverklaring.

Mevrouw VAN HOEIJEN: Mijnheer de voorzitter. Ik sluit mij van harte aan bij de woorden van D66. Prachtig!

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Zo moeten stemverklaringen zijn!

Het voorstel wordt in stemming gebracht en verworpen, waarbij de fracties van de Partij van de Arbeid, de SP, StpLH en de VVD hebben tegengestemd en de fracties van GLH, het CDA, HLL, D66, Lijst Van Hoeijen, Lijst Raeven en CU-SGP hebben voorgestemd.

*Voortzetting van de behandeling van:*

33. VERVOLG UITWERKING VERGADERSTELSEL (Gedrukt stuk nr. 249)

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Ik breng u in herinnering dat de enige discussiepunten nog de samenstelling van de commissies en het schaduwraadslidmaatschap zijn. Ik heb begrepen dat daarover is overlegd en de heer Nieuwenburg ons over de uitkomst daarvan kan inlichten.

De heer NIEUWENBURG: Mijnheer de voorzitter. De PvdA-fractie wil volstaan met een reactie op de amendementen die zijn ingediend.

De amendementen 4 en 5 van het CDA steunen wij niet.

Dat geldt ook voor amendement 6 van ChristenUnie-SGP, maar ons stemgedrag daarover wil ik even toelichten. In dit amendement wordt voorgesteld eenmansfracties het hebben

van twee schaduwraadsleden toe te staan - dat was ook één van de voorstellen van het presidium -, maar dat zou echt de wereld op zijn kop zijn. Dat zou namelijk betekenen dat een fractie met twee raadsleden, die geen recht heeft op ondersteuning, in het nadeel zou zijn ten opzichte van een eenmansfractie.

De heer VREUGDENHIL: Dat is niet juist, mijnheer Nieuwenburg.

De heer NIEUWENBURG: Dat amendement steunen wij dus niet. Ik kom bij het amendement van de VVD dat als strekking heeft het schaduwraadslidmaatschap te beperken in die zin, dat slechts gekozen fracties die bestaan uit minder dan twee leden van deze regeling gebruik kunnen maken. Wij hebben dit amendement mede ondertekend, maar zoals de indieners al weten, hebben wij onze handtekening ingetrokken, omdat wij een beter voorstel hebben, dat ook recht doet aan hetgeen...

De heer LANTINK: U moet wel zeggen dat u dit voorstel samen met de VVD indient. We hebben het samen ondertekend.

De heer NIEUWENBURG: Zeker, dat wil ik ook benadrukken. Wij vinden het als Partij van de Arbeid-fractie belangrijk het signaal af te geven - ik heb dat ook in mijn eerste termijn gezegd - dat wij de gemeenteraad een helderder rol willen geven in de lokale democratie en het niet ten dienste van de raad is als uitgebreidere mogelijkheden voor schaduwraadsleden worden geschapen. Op dit moment willen wij hierover echter geen beslissing nemen, dat willen wij uitstellen tot na de verkiezingen als we hier in een nieuwe samenstelling zullen spreken over nut en noodzaak van hetgeen zich voordoet. Het kan best zijn dat alle raadsfracties straks uit meer dan drie leden zullen bestaan en dan zal zich op dit punt helemaal geen probleem voordoen. Wij denken dat het een praktische oplossing is de beslissing hierover na de verkiezingen te nemen. Het amendement dat wij hiertoe indienen, wordt ondersteund door een groot aantal partijen, te weten de PvdA, de VVD, het CDA, D66, GroenLinks en Haarlem Liberaal Lokaal.

Door de heer Nieuwenburg c.s. is het volgende amendement ingediend.

#### Amendement schaduwraadslidmaatschap

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op woensdag 30 november 2005; overwegende dat:

- in het nieuwe vergaderstelsel gewerkt gaat worden met parallelsessies voor commissievergaderingen;
- dit het noodzakelijk maakt het commissiewerk te kunnen verdelen over tenminste twee personen;
- het schaduwraadslidmaatschap hiervoor een bruikbaar middel is;
- voor de herkenbaarheid van de raadsleden de regeling schaduwraadsleden niet ruimer zou moeten dan strikt noodzakelijk;
- bij besluitpunt 6 van raadsbesluit 249/2005 ‘Vervolg uitwerking vergaderstelsel’ te bepalen dat:

de huidige regeling van het schaduwraadslidmaatschap gehandhaafd blijft en een beslissing dat slechts direct gekozen raadsfracties, die bestaan uit minder dan twee raadsleden, gebruik kunnen maken van deze regeling aan de raad wordt voorgelegd op het moment, dat de nieuwe raad in 2006 gekozen is en besloten wordt over de taakverdeling van raadsleden.” (amendement nr. 19)

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Ik begrijp dat dit amendement in de plaats komt van amendement 3.

Mevrouw BLESGRAAF: Mijnheer de voorzitter. Wij hebben na ampel overleg besloten onze steun aan amendement 3 in te trekken ten gunste van steun aan amendement 6 van de heer Vreugdenhil.

De heer VREUGDENHIL: Mijnheer de voorzitter. U hebt allemaal mijn amendement 6 gelezen. De heer Nieuwenburg kwam zojuist met de stoere mededeling dat dit amendement kleine fracties zou bevoordelen, maar een schaduw kan nooit meer rechten uitoefenen dan degene aan wie hij zijn schaduw ontleent en dat is het raadslid. Als raadslid en schaduw kun je dus nooit meer rechten uitoefenen dan het raadslid toekomt, wat zowel voor een kleine als een grote partij geldt. Het is gewoon een kwestie van taken verdelen, zonder de machtspositie van een raadslid te versterken. Het raadslid krijgt hiermee alleen maar meer oren en ogen.

Als ook andere kleine partijen, tweemansfracties zoals nu de SP, schaduwraadsleden zouden willen hebben, hebben zij naar mijn idee de volle vrijheid staande deze vergadering of, zoals de heer Nieuwenburg suggereert, na de verkiezingen een voorstel daartoe te doen. Iedere partij die meent dat haar iets tekort wordt gedaan, kan een motie indienen waarin ervoor wordt gepleit ook grotere fracties toe te staan schaduwleden te benoemen. U zult zich echter kunnen voorstellen dat ik mij als eenmansfractie niet geroepen voel even snel de belangen van alle raadsleden te behartigen, omdat ik hier natuurlijk ook sta vanuit een bepaalde partijpolitieke achtergrond, om het zo maar eens uit te drukken.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Aan u de taak zoveel mogelijk kiezers op die achtergrond te verenigen. Mag ik u vragen af te ronden? We zijn nu met stemverklaringen bezig.

De heer VREUGDENHIL: Naar mijn bescheiden mening is mijn amendement het meest vergaand, omdat ik de raad voorstel ermee in te stemmen dat een eenmansfractie twee schaduwen mag aanstellen. Ik wil u daarom verzoeken mijn amendement als eerste in stemming te brengen.

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. Ik wil de indiener van het laatst ingediende amendement, dat nogal ingewikkeld is geformuleerd, vragen enige helderheid te geven over de laatste alinea. Betekent “ja” zeggen tegen deze motie impliciet dat alleen fracties met minder dan twee leden van deze regeling gebruik kunnen maken?

De heer NIEUWENBURG: De tekst is in principe heel duidelijk en gelijk aan die van het eerder door de Partij van de Arbeid en de VVD ingediende en door nog een aantal fracties ondersteunde amendement, maar in het nieuwe amendement gaat het er met name om de beslissing daarover pas na de verkiezingen te nemen.

De heer ELBERS: Dat begrijp ik, maar betekent instemming met dit amendement impliciet instemming met beperking van de regeling? Wij zijn voor uitbreiding van de regeling, zoals u weet, maar zal ons te zijner tijd kunnen worden voorgehouden dat wij al met een beperking hebben ingestemd?

De heer NIEUWENBURG: Nee, dat kan niet.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Als ik het goed begrijp zal, indien dit amendement wordt aanvaard, na de verkiezingen een voorstel over de invulling van het schaduwraadslidmaatschap worden gedaan. Dat voorstel zal de tekst bevatten zoals die er ligt, maar die tekst is amendeerbaar. Het enige waarover nu een uitspraak wordt gevraagd, is dat de beslissing over het schaduwraadslidmaatschap aan de nieuwe raad zal worden overgelaten.

De heer MARSELJE: Ik weet ook dat dit amendement in die zin moet worden uitgelegd dat die beslissing niet eerder zal voorliggen dan nadat de coalitieonderhandelingen zullen zijn afgerond.

Het volgende dat ik wil zeggen is ook voor u belangrijk, mijnheer de voorzitter, omdat het naar ik vrees met de orde te maken heeft. Het zojuist ingediende amendement gaat over verminderen van de mogelijkheden, terwijl de motie van de heer Vreugdenhil over vermeerderen van de mogelijkheden gaat, maar ze sluiten elkaar op dit moment niet uit.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Daarover gaan we nadenken.

De heer VAN VULPEN: Als helder is dat in amendement 19 niet wordt uitgesproken dat de regeling van het schaduwraadslidmaatschap tot eenmansfracties beperkt moet blijven, kunnen wij dit amendement steunen.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): We gaan dan nu in volgorde van verstrekking met de stemming over de amendementen aan de slag. Amendement 6 van de heer Vreugdenhil vraagt het meest en komt daarom als eerste in stemming. Daarna zal ik amendement 19 aan de orde stellen, dat in de plaats is gekomen van amendement 3. Dat zijn de amendementen over schaduwraadsleden. Vervolgens zal over de twee amendementen inzake de commissie-indeling worden gestemd.

Het door de heer Vreugdenhil c.s. ingediende amendement 6 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en aangenomen, waarbij door de fracties van de PvdA en de VVD wordt tegengestemd.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Ik stel vast dat de aanvaarding van amendement 6 amendement 19 overbodig heeft gemaakt, zodat dat niet meer in stemming komt.

Het door de heer Catsman c.s. ingediende amendement 4 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en aangenomen, waarbij door de fracties van de PvdA, GLH en Lijst Van Hoeijen wordt tegengestemd.

Het door de heer Catsman c.s. ingediende amendement 5 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en verworpen, waarbij door de fracties van het CDA, de VVD en D66 wordt voorgestemd.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel met inachtneming van de amendering van de besluitenpunten.

36. AANGEKONDIGDE MOTIES VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG EX ART. 34 RVO

- a. Motie van de fractie van de VVD inzake de contacten met Mutare gezien de extreme mensenrechtensituatie

Motie Mutare

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 30 november 2005; constaterende dat het recente rapport van de VN van juli 2005 over de Operation Murambatswina over de dramatisch slechte situatie in Zimbabwe (inclusief stad en regio Mutare) constateert dat sprake is van ‘a humanitarian crisis of immense proportions’; constaterende voorts dat de situatie sindsdien enkel verslechterd is en een dramatische hongersnood nu dreigt; overwegende dat in de totaal ontwrichte samenleving van Zimbabwe alleen directe humanitaire hulp nog zinvol is; besluit de gelden gereserveerd voor de stedenband Haarlem-Mutare enkel voor humanitaire hulp aan te wenden; en gaat over tot de orde van de dag.” (motie nr. 17)

De heer LANTINK: Mijnheer de voorzitter. Deze motie gaat over een belangwekkend onderwerp, maar ik zal gezien de tijd proberen het kort te houden.

Over de stedenband met Mutare is al aan het begin van deze collegeperiode gedebatteerd en toen zijn alle bestuurlijke contacten in dat kader bevroren. Sindsdien is de situatie in het land dramatisch verslechterd, waarover een VN-rapport is verschenen. Het moet mij van het hart dat dit rapport in het stuk van het college niet eens wordt genoemd. Het VN-rapport spreekt van een enorme humanitaire crisis in het land, waar ook van een geweldige politieke chaos sprake is. Ik vraag mij wel eens af wat er nog moet gebeuren voordat het grote zwijgen over de situatie in Mutare wordt doorbroken.

Wij willen met deze motie duidelijk maken dat we heel goed moeten opletten. We moeten zeker steun blijven geven aan bevolkingsgroepen die onder het regime daar te lijden hebben, maar we kunnen niet garanderen dat de stedenband zoals die nu is niet politiek wordt gebruikt, waarvan ik voorbeelden kan noemen. Wat het sportproject betreft - wij hebben daarover met de heer Meijer gesproken -, is het heel duidelijk dat uitreisvisa, bijvoorbeeld om naar Nederland te gaan, niet zonder een check van het regime worden afgegeven.

Verder wijs ik erop dat de middelen die wij in dit kader beschikbaar stellen voor samenlevingsopbouw volstrekt onmogelijk voor dit doel zijn in te zetten, omdat de samenleving in Mutare totaal ontwricht is. Een aantal jaren geleden zijn de blanke boeren min of meer uit het land verdreven, wat met grove mensenrechtenschendingen gepaard ging, en nu worden ook de arme sloppenwijken in het kader van de actie “restore order” - cynischer kan het bijna niet - weggevaagd. We kunnen echt niet meer aankomen met projecten voor bijvoorbeeld wijken en samenlevingsopbouw nu de samenleving daar op instorten staat. Met alle respect voor de stichting die een aantal projecten faciliteert, in deze extreem dramatische situatie, waarin sinds kort zelfs ook sprake is van een dreigende hongersnood, kan niet worden gewerkt aan vormen van samenlevingsopbouw zoals die worden genoemd. Cynische voorbeelden zijn de duurzame paddestoelenkweek, maar vooral ook het idee van een soort Mutarese wijkraden. Het is natuurlijk geweldig ideeën uit Haarlem als ontwikkelingshulp aan te bieden, maar in deze extreme situatie kun je daarover niet spreken.

De VVD wil de gelden die voor Mutare zijn gereserveerd voor Mutare blijven inzetten, maar dan wel puur voor concrete hulp, bijvoorbeeld aidshulp en voedselhulp. Wij vragen het college niet een politiek oordeel te geven, omdat wij van mening zijn dat het college dat eigenlijk zelf moet doen, maar wij vinden wel dat we voor wat betreft de situatie in het land heel wakker moeten blijven, omdat alles wat we doen al gauw in het teken van collaboratie kan komen te staan. We moeten hierin volstrekt helder zijn en de gelden die voor Mutare zijn gereserveerd puur inzetten voor humanitaire hulp. Dat is het enige dat



wij in onze motie vragen. Voor het overige kunnen we volgens mij eigenlijk geen antwoord geven op de huidige situatie in Mutare.

De heer POP (burgemeester): Mijnheer de voorzitter. Ik wijs er de heer Lantink op dat dit niet het enige is wat hij in zijn motie vraagt. Als u de hulp aan Mutare wilt beperken tot humanitaire hulp, snijdt u een heleboel zaken op andere terreinen af die daar nu ook heel hard en trouwens ook al heel lang nodig zijn. Natuurlijk is de situatie daar ernstig. We hoeven er niet over te twisten wie de situatie het ernstigst vindt, omdat we het daarover volstrekt met elkaar eens zullen zijn, maar de situatie was eerder ook al ernstig en daarin is principieel helaas geen verandering gekomen.

De heer LANTINK: De situatie is dramatisch verslechterd.

De heer POP (burgemeester): Inderdaad wordt in het ene rapport na het andere verteld dat de situatie niet deugt, maar dat wisten we zonder die rapporten ook al. De situatie is dramatisch, dat is waar, en daarom is het des te meer nodig dat wij steun blijven geven aan de bevolking, niet aan de regering en niet aan het gemeentebestuur, maar rechtstreeks aan de bevolking, niet alleen humanitaire hulp, maar ook hulp die erop is gericht de zelfredzaamheid van de bevolking te vergroten, omdat de mensen daar verder moeten. Daarom is wat wij doen tevens gericht op het in stand houden van de civil society en de weerbaarheid van de bevolking in deze moeilijke situatie, maar ook op werkgelegenheidsprojecten op heel kleine schaal, voor mijn part het kweken van paddestoelen als men daarmee geld kan verdienen. Zo worden vanuit de Haarlemse bevolking allerlei dingen rechtstreeks voor de bevolking van Mutare gedaan. Ook de oppositie in Mutare stelt het buitengewoon op prijs dat dit gebeurt, anders dan ooit in Zuid-Afrika met de boycot het geval was. Alle oppositiepartijen in Mutare vragen ons hiermee door te gaan en andere internationale organisaties volgen hetzelfde spoor. Het zou een heel verkeerd signaal zijn als we deze steun zouden beperken tot alleen humanitaire hulp. Dat zou juist nu naar mijn mening erger zijn...

De heer LANTINK: Hoe kunt u absolute garanties hebben, zoals u in uw nota stelt, dat de hulp niet verkeerd wordt gebruikt? Ik noemde zojuist het voorbeeld van de uitreisvisa. In het gesprek met de heer Meijer - overigens alle waardering voor de uitnodiging - is heel duidelijk naar voren gekomen dat er geen enkel inzicht is in het regime en alle uitreisvisa, ook voor sporttrajecten, via de schakels van het regime gaan. Het stadsbestuur van Mutare bestaat in feite niet meer, maar de stedenbandvertegenwoordigers willen zich daar bezighouden met wijkraden en dergelijke. Ik vind dat in zo'n situatie onmogelijk.

De heer POP (burgemeester): U moet de dingen niet door elkaar gooien. Het sportproject heeft te maken met het opbouwen van weerstand en de civil society in Mutare. Zo probeert men vanuit de bevolking zelf dingen te organiseren. Daar hoort ook bij dat topsporters naar het buitenland gaan en die hebben een visum nodig dat inderdaad van de regering moet komen, maar wij houden scherp in de gaten of de regering daarmee goede sier maakt en bovendien gaat het hierbij slechts om een heel klein onderdeel. Ik weet zeker, ook gehoord het gesprek met de heer Meijer waar u bij was, dat daarvan geen misbruik wordt gemaakt en ik weet ook zeker dat, als wij hiermee zouden stoppen, de regering dat zou gebruiken.

De heer LANTINK: Onwelgevallige figuren krijgen geen uitreisvisum.

De heer POP (burgemeester): Dat is helemaal niet aan de orde.

De heer LANTINK: Hoe kunt u dat beweren?

De heer POP (burgemeester): Dit is absoluut buiten de regering en de politiek staande hulp, daar letten wij scherp op. Onze man daar, de heer Meijer, garandeert ons dat deze hulp niet wordt misbruikt.

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. Wij hebben onze leden uitgenodigd hierover met de mensen van de Stichting Mutare te spreken. Na een zeer indringende discussie zijn wij tot de conclusie gekomen dat onze projecten beter kunnen worden voortgezet. Bovendien hebben wij geconstateerd dat op de VNG-site het project met Mutare niet wordt aangemerkt als gemeentelijke jumelage, maar als privé-initiatief. Dat is voor ons een zeer belangrijk argument, omdat daardoor de officiële rol van de gemeente niet meer aan de orde is. Verder hebben wij bij de gesprekken met de vrijwilligers en de beroepskrachten geconstateerd dat zij zich zeer bewust zijn van de vraagstukken daar en van de delicate situatie. Hoewel ook zij op de hoogte zijn van het inhumane en wrede regime, hebben zij er bij ons op aangedrongen hiermee door te gaan, omdat zij dat belangrijk vinden uit het oogpunt van humaniteit en ter versterking van de weerbaarheid van de bevolking. Wij staan dan ook achter de argumenten die u hebt geformuleerd.

De heer MARSELJE: Mijnheer de voorzitter. Het dubbele in de situatie is dat zowel voor- als tegenstanders van deze motie en ook van deze stedenband allemaal het beste voor hebben met de bevolking ter plekke. We moeten elkaar dan ook niet verwijten dat we beter of slechter zijn omdat we hierover een bepaald standpunt innemen. Deze scheidslijn loopt zelfs dwars door onze fractie heen. Twee van onze leden zullen straks tegen de motie stemmen, omdat zij de redenering van de heer Pop volgen. Eén lid doet dat niet, omdat hij van mening is - hij kan het ook zelf verwoorden, maar ik neem aan dat ik dat mag doen - dat dergelijke steun in het verleden vaak is misbruikt en we er niet van moeten uitgaan dat in dit geval geen misbruik zal plaatsvinden omdat dat door één persoon wordt gegarandeerd.

De heer KAATEE: Mijnheer de voorzitter. Wij zijn trots op de woorden van de burgemeester, die door onze fractie volkomen worden gesteund. Wij geven dus geen steun aan de motie van de VVD. Het moet ons hierbij van het hart dat dit naar onze beleving inmiddels een grijs gedraaide grammofoonplaat is, die we hier elk jaar opnieuw horen...

De heer LANTINK: Hebt u het VN-rapport gelezen? Weet u wat daar gaande is? Dit is helemaal geen grijs gedraaide grammofoonplaat! Naar aanleiding van de actuele situatie heeft het college zelf, ook op aandringen van de organisatie, dit onderwerp op de agenda gezet.

De heer KAATEE: Ja, en toch komt u elk jaar, wat de burgemeester ook zegt, met hetzelfde verhaal.

De heer LANTINK: Drie jaar geleden voor het laatst.

De heer ELBERS: Ik vind uw reactie zeer onterecht, mijnheer Kaatee. Het is buitengewoon belangrijk dat deze discussie in de gemeenteraad van Haarlem wordt gevoerd, omdat de situatie in Mutare volkomen anders is dan een jaar geleden.

De heer KAATEE: Oké, dat de discussie hierover wordt gevoerd is op zich prima, maar wij steunen deze motie dus niet.

De heer CATSMAN: Ook het CDA volgt de argumenten van het college.

Mevrouw RAEVEN: Ik hoor van de burgemeester ook elk jaar precies hetzelfde, zodat we ook dat een grijs gedraaide grammofoonplaat kunnen noemen.

De heer OASS: Volgens mij heb ik hierover vorig jaar hetzelfde gezegd als ik nu ga zeggen, namelijk dat ik de motie van de VVD niet steun.

De heer VAN VULPEN: Zoals wij eerder hebben gezegd, moeten we in Haarlem niet het buskruit uitvinden, maar volgen wat de VNG doet, die zich hierover beraadt. Het zou dan ook misschien goed zijn deze hulp even aan te houden. Terecht zegt een lid van de D66-fractie dat we onze informatie over de situatie in Mutare krijgen van één persoon, die naar wij mogen aannemen niet al te vrij meer is nu de heer Mugabe zijn troepen ook in Mutare heeft ingezet. Wij steunen de motie niet, maar zijn wel heel kritisch over deze band, die gelukkig geen officiële stedenband meer is. Naar onze mening moeten we hierover met andere organisaties overleggen, zoals de VNG, en één lijn trekken.

Mevrouw VAN HOEIJEN: Mijnheer de voorzitter. Ik heb mijn handtekening onder de motie gezet. Ik vind het een beetje flauw de aandacht die voor de situatie in Mutare wordt gevraagd te bestempelen als een grijs gedraaide grammofoonplaat, omdat daar - de heer Elbers zei het al - sinds een paar jaar geleden nogal wat is veranderd, waarover we wekelijks grote artikelen in de NRC kunnen lezen. De burgemeester sprak over de oppositie in Mutare, maar er is daar bijna geen oppositie meer, het gaat daar alleen nog maar om overleven. Ik was ook bij de bijeenkomst met de heer Meijer en heb zijn verhaal gehoord. Natuurlijk zijn de projecten die in Mutare worden uitgevoerd prima en ik denk ook niet dat ze moeten worden gestopt, maar laten we in deze situatie niet meer spreken van gelijkwaardigheid. Een stedenband zegt iets over gelijkwaardigheid en uitwisseling tussen steden, maar die aspecten zijn natuurlijk niet meer aan de orde, want van gelijkwaardigheid is geen sprake meer. We moeten humaan zijn en ook niet stoppen met hulp, maar we moeten het naar mijn mening wel anders gaan noemen, namelijk humanitaire hulp. Daarom steun ik deze motie. We moeten de mensen in Mutare niet in de steek laten, maar hieraan op een andere manier invulling geven.

De heer OASS: In de motie van de VVD wordt gesteld dat we moeten stoppen met de projecten die we uitvoeren en die projecten moeten omzetten in humanitaire hulp. Het is echter geen en/en, maar of/of, we moeten dus een keuze maken.

Mevrouw VAN HOEIJEN: U hebt gelijk. Het gaat er mij om dat we onze betrekkingen met Mutare anders moeten gaan noemen. Ik heb in de commissie gezegd dat ik het bijvoorbeeld belachelijk vind dat daar paddestoelen worden gekweekt, terwijl 700.000 mensen dakloos zijn gemaakt. Overigens doen we ook mee aan projecten op het gebied van huizenbouw. We moeten in ieder geval heel voorzichtig zijn en goed opletten dat wat wij doen door de regering niet politiek wordt gebruikt. Eigenlijk is het heel eng waarmee wij bezig zijn.

De heer OASS: Gaat u voor voortzetting van de projecten die we al uitvoeren of niet? Als u daarvoor gaat, moet u deze motie niet steunen.

Mevrouw VAN HOEIJEN: Ik vind dat we die projecten kunnen voortzetten, maar we ze niet meer moeten aanduiden als projecten in het kader van een stedenband, maar als humanitaire hulp.

De heer OASS: Dan moet u deze motie dus niet steunen, want volgens de motie moeten deze projecten worden afgeschaft.

Mevrouw VAN HOEIJEN: Zo heb ik de motie niet gelezen.

De heer OASS: Dat staat er echt.

Mevrouw VAN HOEIJEN: Misschien kan de heer Lantink daarover nog iets zeggen.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Ik denk dat de heer Oass gelijk heeft. U moet nog maar even heel goed nadenken over de stem die u straks gaat uitbrengen.

De heer LANTINK: Mijnheer de voorzitter. De manier waarop dit debat is verlopen vind ik tekenend. Dit is geen grijs gedraaide grammofoonplaat, ik neem grote afstand van dit soort kwalificaties. In feite is deze discussie ook tekenend voor de Haarlemse politiek, die gevangen zit in het eigen hobbyisme. Nogmaals zeg ik dat in Mutare echt afschuwelijke dingen gebeuren. Waar in een VN-rapport wordt gesproken van een humanitaire crisis van immense proporties, kun je geen andere conclusie trekken. In de motie stellen wij alleen dat we moeten opletten bij alles wat we in Mutare doen en we dat allemaal moeten vatten onder humanitaire hulp. Ik bespeur hier een naïviteit ten aanzien van totalitaire regimes die ik eigenlijk ongekend vind. Wij houden onze motie in stand, waarmee wij helemaal niet zeggen dat we deze band moeten opheffen. Wel moeten we alle projecten langs de meetlat leggen van wat daar nu gebeurt. De raad moet dit maar als een signaal beschouwen van in ieder geval de VVD en naar ik hoop ook van de andere ondertekenaars.

Mevrouw VAN HOEIJEN: U legt dus de projecten die nu lopen langs een meetlat?

De heer LANTINK: Dat is toch heel helder?

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Die vraag is volgens mij beantwoord.

De heer LANTINK: Ik heb die vraag inderdaad volstrekt helder beantwoord. Wij zeggen niet dat we deze band moeten opheffen, maar alleen dat we rekening moeten houden met de situatie zoals die nu in Mutare is, wat bij een aantal van de huidige projecten niet gebeurt. Voor de rest vraagt de VVD niets.

De door de heer Lantink c.s. ingediende motie wordt bij handopsteken in stemming gebracht en verworpen, waarbij door de fracties van de VVD, HLL en Lijst Raeven, alsmede de heer Reeskamp (D66) wordt voorgestemd.

b. Motie van de fractie van de SP inzake inbreuk van het recht op vrijheid van meningsuiting

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op woensdag 30 november 2005; in discussie over de waarborging, de facto en de jure, van het recht van vrijheid van meningsuiting op het grondgebied van onze gemeente Haarlem; van oordeel:

- dat vrijheid van meningsuiting in onze rechtsstaat een fundamenteel recht is dat zijn grondslag vindt in de Grondwet;
- dat een burgemeester in zijn functie van hoofd van de politie niet het recht heeft uitsluitend op grond van zijn persoonlijk oordeel over waarden en normen een spandoek te laten verwijderen met behulp van het politieapparaat, dat toch juist bedoeld is om de fundamentele rechten te garanderen aan burgers;

overwegende:

- dat in alle redelijkheid niet valt in te zien waarom een spandoek met de gewraakte tekst de belangen van personen in Haarlem of buiten Haarlem zodanig ernstig zou kunnen schaden dat de grondwettelijke vrijheid van meningsuiting doorbroken zou moeten worden op initiatief van de burgemeester;
- dat ook het simpele eigendom van een gebouw van de gemeente geen reden kan zijn om een spandoek van bewoners te verwijderen, zeker niet als zij in dat gebouw, op grond van een rechterlijke uitspraak rechtmatig, tijdelijk en voorts op nader aangegeven voorwaarden mogen wonen;
- dat ook het ingrijpen, volgens eigen zeggen van de burgemeester als hoofd van de politie, niet is ingegeven door signalen van het Openbaar Ministerie of van het Kabinet van de Minister-President, maar louter een initiatief van de ambtsdrager zelf als hoofd van de politie was;
- dat ook geenszins de leden van het college als collectief, zelfs niet enkele daarvan, hem in zijn voornemen hebben gesteund of aangemoedigd;

spreekt als zijn mening uit:

- \* dat het laten verwijderen van een spandoek met de tekst “Rita Rot op” in dit geval beschouwd kan worden als misbruik van macht door het hoofd van de politie;
- \* dat daarbij het vertrouwen tussen burgers, de overheid en de politie onnodig is geschaad; verzoekt de burgemeester in dit geval zijn verontschuldiging op royale wijze aan te bieden aan de betrokkenen, zowel aan de bewoners van de Wijnkerk als wel aan de politie en de gemeenteraad daarover te berichten; en gaat over tot de orde van de dag.”

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. Op de klok is het nu één minuut over twaalf, maar dat geldt naar ik hoop niet voor het recht op vrijheid van meningsuiting. Vanwege dat laatste hebben wij deze motie ingediend, die wij voor de vergadering aan alle raadsleden hebben doen toekomen.

Ik wil erop attenderen dat op de achterzijde van de motie de uitspraak van de rechter over het verwijderen van een spandoek in Nijmegen staat. Toen de burgemeester van Nijmegen, mevrouw Ter Horst, door de verschillende partijen die daar de stad besturen, de PvdA, de SP en GroenLinks, werd gevraagd waarom zij een spandoek had laten weghalen, antwoordde mevrouw Ter Horst dat zij daarmee geen enkele bemoeienis had gehad. Zij had geweigerd het spandoek te laten verwijderen en het OM heeft dat vervolgens zelf gedaan. Daarmee was de discussie in Nijmegen gesloten, waarna de rechter de uitspraak heeft gedaan dat de politie posters moet laten hangen.

De tekst van onze motie spreekt mijns inziens voor zichzelf.

Het zou volgens ons van zeer grote soepelheid en royaliteit getuigen en ook op zijn plaats zijn als de burgemeester voor het gebeurde zijn excuus zou maken, wat in de Tweede Kamer door ministers voor mindere zaken wordt gedaan. Hij mag daar dan een bosje rozen, wat mij betreft met doornen, bij doen.

De heer POP (burgemeester): Mijnheer de voorzitter. Het is van groot belang bij de beoordeling de feiten en omstandigheden in ogenschouw te nemen op het moment van het besluit het spandoek te laten weghalen. Op dat moment speelde een aantal voor mij

relevante omstandigheden. Het ging om een pand dat van de gemeente is - ik kom daarop straks nog even terug - en er was op dat moment in Nederland een discussie gaande over de fatale brand hier vlakbij, in het cellencomplex op Schiphol, waarbij die eerste dagen van een bepaalde sfeer sprake was. Daarbij kwam ook nog het merkwaardige en curieuze kogelincident bij de ramen van mevrouw Verdonk. Een en ander in combinatie met vergaande teksten die toen in een aantal steden verschenen, was er bij de burgemeesters van die steden een soort van verhoogde waakzaamheid ontstaan voor wat er zou kunnen gebeuren, omdat de discussie die gaande was mogelijkwerijs effecten zou kunnen hebben. De tekst die in Haarlem werd gebruikt was in mijn ogen grof en beledigend. Er zouden natuurlijk ook andere manieren zijn geweest om te vertellen wat men wilde, maar men heeft dat op deze manier gedaan. Het belangrijkste was voor mij echter dat het spandoek was aangebracht op een gebouw dat van de gemeente is, wat ook iedereen weet. Als aan een gebouw van de gemeente een spandoek met zo'n tekst hangt, zou de gedachte kunnen postvatten dat de gemeente dat accepteert, of er in ieder geval geen bezwaar tegen maakt. Ik denk dat je dan als eigenaar, in dit geval als privaatrechtelijk eigenaar, maar ook als gemeente met een algemene taak, een gerechtvaardigd belang hebt om daaraan iets te doen. We waren daartoe ook formeel gerechtigd, omdat het pand van ons is. Weliswaar is het door een aantal mensen in beslag genomen, maar die hebben daarmee nog niet de vrije beschikking over alles wat zich daar bevindt. Het gaat in dit geval dus helemaal niet over de vrijheid van meningsuiting, maar over het gebruik van een pand van de gemeente, in combinatie met de andere factoren die ik noemde.

De heer ELBERS: U had toch op grond van een rechterlijke uitspraak...

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Laat u de portefeuillehouder even uitspreken, mijnheer Elbers.

De heer POP (burgemeester): Er is dus sprake van een combinatie van een privaatrechtelijke redenering en een aantal argumenten die ik zoëven noemde, argumenten die te maken hebben met de sfeer waarvan sprake was en met de mogelijkheid dat een strafbare belediging in de tekst zou zitten. Dat is een zaak van de Officier van Justitie, zeker, maar als eigenaar en gemeente kun je, als je zoiets ziet gebeuren, dat ook voorkomen. Dat complex van factoren heeft er op dat moment toe geleid dat het spandoek is weggehaald. De zaak ligt nu naar ik meen bij de rechter. Ik wacht met interesse het oordeel van de rechter af.

De heer MARSELJE: Mijnheer de voorzitter. Ik ga ervan uit dat de burgemeester niet in zijn rol van vertegenwoordiger van de eigenaar van het pand heeft gehandeld toen hij de politie benaderde, maar wel degelijk als korpsbeheerder en bewaker van openbare orde en veiligheid, zoals hij in de commissie ABZ zei.

De heer POP (burgemeester): Dat is onjuist. Ik heb in de commissie ook gezegd dat sprake was van een complex van factoren en dus van een complex van rollen en bevoegdheden die tegelijk speelden.

De heer MARSELJE: Dat kan best zo zijn, maar u gebruikte ook het woord "beledigend". Je kunt zeggen wat je wilt, maar de tekst "Rita rot op" is niet beledigend naar de persoon toe. Het is een op een wat al te grove wijze uitgedrukt standpunt, daarover wil ik wel duidelijk zijn. De toon is hoog, maar voor de persoon niet beledigend. Er stond, met andere woorden: "Rita, ga weg". Is dat beledigend? Nee, ik denk dat de toon kwetsend was, maar niet beledigend.

Deze tekst was aangebracht op een gemeentegebouw en daarmee werd een mening geuit over een omstreden onderwerp, maar je moet je afvragen of in dit geval op deze manier moest worden gehandeld. Naar de mening van de D66-fractie is dat niet het geval. In de commissie ABZ heeft een vrij brede meerderheid ook al gezegd, dat je zoiets aan de rechter moet overlaten. Verstoring van de openbare orde kon niet als argument aan de orde zijn, aangezien al ruim voor die dag, in het voorgaande weekend, op twee zeer drukke punten in de stad lange tijd spandoeken hadden gehangen, die tot geen enkele verstoring van de openbare orde aanleiding hebben gegeven.

Wij hebben nog wel iets anders te zeggen, wat te maken heeft met het feit dat wij deze motie niet zullen steunen. Ik heb als KNVB-scheidsrechter twee spelers, die het niet met elkaar eens waren, elkaar nooit een hand laten geven. Ik heb gewoon gezegd wat ik ervan vond, vrije trappen gegeven en gele en rode kaarten uitgedeeld, maar er nooit op gestaan dat mensen elkaar een hand gaven die daarin helemaal geen zin hadden en waarmee ook geen enkel nut meer werd gediend. Je moet gewoon duidelijk zijn en die duidelijkheid probeer ik ook in deze bijdrage te geven. Aan het gedoe van het maken van verontschuldigheden verlenen wij onze steun niet, maar wij zijn met de SP wel bezorgd over hetgeen hier is gebeurd.

De heer HAGEN: Mijnheer de voorzitter. Er zijn grofweg drie wegen voor het weghalen van zo'n spandoek als je het weg wilt hebben. De burgemeester heeft de weg van het strafrecht, de weg via de Officier van Justitie, aangeduid. Een andere weg is die van de openbare orde en de derde is dat de eigenaar van het bewuste gebouw een deurwaarder, dus niet de politie, inschakelt. Ik kan mij voorstellen dat er binnen het complex dat de burgemeester heeft aangegeven wat onduidelijkheid bestond en hij van zijn bevoegdheid op het terrein van de openbare orde gebruik heeft gemaakt.

In de motie staat letterlijk: "dat ook het simpele eigendom van een gebouw van de gemeente geen reden kan zijn om een spandoek van bewoners te verwijderen...". De Hoge Raad heeft op 2 oktober 1979 gezegd: "Ook kan de gemeente het afficheren en plakken afhankelijk stellen van toestemming van de rechthebbende op het te beplakken goed, zelfs wanneer dit tot gevolg zou kunnen hebben dat het afficheren in de praktijk onmogelijk wordt gemaakt voor anderen dan de rechthebbende."

De heer ELBERS: Dat wordt weersproken door een arrest uit 1881!

De heer HAGEN: Dat lijkt me lastig, want dat zou eerder zijn.

Gelet op hetgeen ik zojuist citeerde is de motie voor ons in ieder geval onaanvaardbaar, wij zullen de motie dus niet steunen. Ik zou mij wel kunnen voorstellen dat de burgemeester bij een volgend optreden van te voren nog even wat scherper bekijkt van welke bevoegdheid hij gebruik maakt en hoe hij de raad daarover moet informeren.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Kunt u ook inhoudelijk iets zeggen over de vrijheid van meningsuiting? Hierover zou ik van de VVD graag een standpunt willen horen, zoals ik dat ook van D66 heb gehoord.

De heer HAGEN: Ik kan daarover twee opmerkingen maken. Ten eerste heeft de VVD de vrijheid van meningsuiting zeer hoog in het vaandel staan, maar we kennen de beperkingen die ten aanzien daarvan in de wet zijn aangegeven. Dat is het rationele argument. Het emotionele argument heb ik in de commissie al naar voren gebracht. Ik vind het wat matig als mensen van wie ik weet dat zij met regelmaat mevrouw Verdonk het spreken onmogelijk maken, zich beroepen op vrijheid van meningsuiting op een moment dat hen dat even uitkomt. Dat vind ik kinderachtig.

De heer ELBERS: Dat is een bewering die u niet kunt staven.

De heer HAGEN: Ik ben er bij geweest, mijnheer Elbers.

De heer OASS: Mijnheer de voorzitter. De burgemeester heeft uitgelegd dat een aantal factoren ertoe heeft geleid dat hij heeft gehandeld zoals hij dat heeft gedaan. Naar de mening van de fractie van GroenLinks is er wat gespannen gereageerd, het ging om een spandoek van niks. De tekst die op het spandoek stond, kun je nauwelijks bedreigend noemen. Wat dat betreft sluit ik mij geheel aan bij de woorden van de heer Marselje. Daarom willen wij het college, in ieder geval de burgemeester, verzoeken in volgende gevallen wat terughoudender te zijn, eerst even na te denken en eventueel in overleg te treden met degenen die zo'n spandoek hebben opgehangen, dus niet meteen tot zo'n actie over te gaan.

De motie van de SP steunen wij niet, een motie waarin om verontschuldiging wordt gevraagd gaat ons echt te ver. Zoals gezegd zijn wij wel van mening dat de burgemeester iets te overspannen heeft gereageerd en het beter zou hebben gekund, maar als voor zoiets excuses moeten worden gemaakt, kan hij wel aan de gang blijven.

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Deze kwestie is in onze fractie uitgebreid ter sprake geweest, waarbij allerlei argumenten zijn uitgewisseld, variërend van de vraag of een juridisch eigenaar kan verlangen dat een spandoek, wat er dan ook op staat, van de gevel wordt verwijderd tot en met het vraagstuk van de vrijheid van meningsuiting. De meningen hierover lopen zodanig uiteen dat wij verschillend zullen stemmen. Ik wil u vragen de heer Verhagen het woord te geven voor zijn stemverklaring.

De heer VERHAGEN: Mijnheer de voorzitter. Ik steun deze motie. Als beledigende, obscene, gewelddadige en opruiende teksten geuit door auteurs, acteurs, regisseurs, kunstenaars en ook bestuurders, de zogenaamde hoog geplaatsten, worden toegelaten en dergelijke teksten zouden worden verboden als ze worden geuit door krakers, arbeiders en personen met een lage opleiding, klopt er iets niet. Dan is er van vrijheid van meningsuiting en gelijkheid in toepassing geen sprake.

Persoonlijk vind ik dat aan alle beledigingen, obscene, gewelddadige en opruiende teksten, ongeacht wie ze uit, een halt moet worden toegeroepen. Laten we ons niet vergissen in de kracht van woorden.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Dit was dus een stemverklaring voor de motie. Heb ik dat goed begrepen?

De heer VERHAGEN: Ja.

Mevrouw RAEVEN: Mijnheer de voorzitter. Ik ben voor vrijheid van meningsuiting, maar ik begrijp ook de argumenten van de heer Pop op grond waarvan hij heeft gehandeld zoals hij gehandeld heeft. Een excuus vind ik een beetje teveel van het goede, daarom zal ik de motie niet steunen.

Mevrouw VAN HOEIJEN: Mijnheer de voorzitter. In de commissie heb ik al gezegd dat het beleid van mevrouw Verdonk een hardvochtig beleid is dat reacties oproept, zeker na wat er is gebeurd in het cellencomplex op Schiphol.

De motie steun ik niet, omdat het aanbieden van excuses mij ook iets te ver gaat, maar ik ben het met de heer Oass eens dat te overspannen is gereageerd. Dat kan naar mijn mening een volgende keer wel iets minder.



Mevrouw BLESGRAAF: Mijnheer de voorzitter. Het grote voordeel van acties van krakers is dat zij niet anoniem handelen, waardoor iedereen kan zien wat zij hebben gedaan en ook kan worden ingegrepen.

Naast vrijheid van meningsuiting staat respect voor het bezit van anderen. Als het bezit van anderen wordt behangen met spandoeken waarmee die anderen het niet eens zijn, is het het volste recht van in dit geval de burgemeester die spandoeken te laten weghalen.

De heer KAATEE: Mijnheer de voorzitter. Wij steunen de motie niet, waarvoor onze argumentatie in feite het beste onder woorden is gebracht door mevrouw Raeven, dus laat ik haar eens een keer volgen. Enerzijds is vrijheid van meningsuiting voor ons een groot goed, anderzijds kunnen wij ook wel begrijpen in welke situatie de burgemeester tot zijn handelen is gekomen. Wij vinden het maken van excuses niet aan de orde. Wel delen wij de bezorgdheid van de SP, die ik ook bij andere partijen heb beluisterd, over het karakter van onze maatschappij op dit moment, dat zich kenmerkt door een heel kort lontje: zodra iets wordt gezegd, wordt daarop meteen nog harder gereageerd. Wij vinden dat ministers als minister Verdonk aan dat maatschappelijke beeld meewerken. Dat vinden wij heel kwalijk, maar wij steunen deze motie niet.

De heer VREUGDENHIL: Mijnheer de voorzitter. Wij steunen de motie evenmin. Wij zijn voor vrijheid van meningsuiting, maar er bestaat ook nog zoiets als de verantwoordelijkheid van iedereen voor de wet. Ik vind dat we als samenleving moeten oppassen voor het gebruiken van taal die ophitsend, beledigend of kwetsend overkomt. Het is de kunst in de samenleving zodanige woorden te kiezen dat je heel duidelijk je boodschap overbrengt, echter zonder iemand de grond in te boren.

De heer VAN VULPEN: De helft van de door de rechters tot in hoogste instantie afgewezen asielzoekers is inmiddels toegelaten door deze minister. Misschien kan zij ook een reisbureau voor de anderen beginnen. Wie zal het zeggen? Het is natuurlijk achteraf heel gemakkelijk te zeggen dat de burgemeester overtrokken heeft gereageerd. Hij heeft geschetst waarom hij zo heeft gehandeld. Dat dit gebouw eigendom is van de gemeente kunnen wij ons wel voorstellen, gelet op de discussie die we hebben gevoerd over de lage prijs van Jopenbier: het zag er vervallen uit, dus het zal wel van de gemeente zijn geweest! Overigens zullen de meeste Haarlemmers niet hebben gedacht dat dit gebouw in de buurt van de Raaks eigendom van de gemeente is. Als we politiek een beetje geloofwaardig willen blijven en de rechter niet voor de voeten willen lopen, moeten we deze motie niet steunen. Oprecht gemeente verontschuldigen kunnen we van de burgemeester natuurlijk niet verwachten en die hoeft hij van ons ook niet uit te spreken.

De heer KAATEE: Horen wij nu een vriendelijk woord van u richting de burgemeester? Ik durf het bijna niet te vragen.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Laat de heer Van Vulpen dat nu niet gaan nuanceren!

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. Het ging natuurlijk niet om een spandoek met de tekst "Drink Jopenbier", dat ongemoeid is gelaten. In dit geval was sprake van een echt bewuste tekst en een persoonlijke keuze, en niet een keuze op grond van toetsing van criteria, zoals het eigenlijk hoort bij ingrijpen in het recht van vrije meningsuiting.

Het voornaamste argument van de burgemeester is dat de gemeente eigenaar is van het betreffende pand en hij om die reden gerechtigd was in te grijpen, terwijl de bewoners rechtmatig in dat pand verblijven, wat ook door een rechter is getoetst.

De heer HAGEN: Daarmee zijn zij niet de rechthebbenden op dat pand.

De heer ELBERS: Ik zie al dat de corporatie waarvan ik een woning huur de spandoeken die regelmatig bij mij hangen zou verwijderen: die zou daaraan dagwerk hebben! De royale verontschuldiging waarom wij vragen is eigenlijk een royale way-out die van betekenis kan zijn bij de komende rechtszitting. In feite is dit dan ook een geste van ons aan de burgemeester. Bovendien is het logisch dat de burgemeester in deze situatie verontschuldigen aanbiedt. Hij heeft mij wel eens gevraagd verontschuldigen aan te bieden voor mindere zaken, wat ik trouwens op mijn wijze ook heb gedaan. Zo ben ik ook wel weer. Ik ben overigens tevreden met de discussie, omdat de partijen materieel gezien eigenlijk wel akkoord gaan met de inhoud van de motie.

De heer HAGEN: Dat heb ik niet gehoord, mijnheer Elbers.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Behalve de VVD, voegen we eraan toe.

De heer ELBERS: Dat spreekt vanzelf.

De heer HAGEN: Met de combinatie vrijheid en democratie hebt u naar ik meen wat problemen.

De heer POP (burgemeester): Mijnheer de voorzitter. De interpretatie van de heer Elbers van wat de raad vindt, is naar mijn mening alleen zijn interpretatie. Ik heb heel goed begrepen wat u zegt en terugkijkend, zeg ik dat ik op dezelfde wijze op het geheel terugkijk als u. Ik ben echt niet iemand die snel in paniek is en u bent ook niet van mij gewend dat ik allerlei dramatische dingen doe, maar op het moment van de beslissing gebeurde er het een en ander in Amsterdam en Nijmegen en speelde voor mij de gedachte mee, dat het ook hier een bepaalde kant uit zou kunnen gaan. Dat is niet gebeurd, het was misschien ook niet zo voor de hand liggend dat er iets zou gebeuren, maar het had wel gekund en in dat geval had u misschien gezegd dat ik had moeten optreden, omdat zich in andere steden ook incidenten hebben voorgedaan.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Twee weken geleden heeft minister Donner in het programma Buitenhof laten doorschemeren dat hij min of meer had doorgegeven dat zulke spandoeken moesten worden verwijderd, omdat ze zouden kunnen oproepen tot gewelddadigheden. Dat heeft hij echt met zoveel woorden gezegd. Dat is toch iets anders dan u zei.

De heer POP (burgemeester): Op het moment dat dit speelde, gebeurde er ook het een en ander in Amsterdam en Nijmegen en hebben de burgemeesters van die steden, toch ook mensen met ervaring in dit vak, geoordeeld dat zij op dat moment even moesten ingrijpen.

De heer ELBERS: De burgemeester van Nijmegen heeft dat geweigerd, waarna het OM zelf heeft ingegrepen.

De heer POP (burgemeester): De burgemeester van Amsterdam heeft in ieder geval wel ingegrepen en dat is toch ook een ervaren burgemeester. In de situatie van dat moment ben

ik tot mijn conclusie gekomen, maar natuurlijk kijk ik er nu ook wat anders tegenaan. Ik kan mij best voorstellen dat u nu zegt dat ik wat overspannen op de situatie heb gereageerd, maar op dat moment moest ik de verantwoordelijkheid nemen voor het wel of niet iets doen en dat het om een pand van de gemeente ging, maakte het voor mij eerlijk gezegd wat gemakkelijker. Het pand is van ons, wij gaan erover, daarom kon ik het spandoek gemakkelijker laten verwijderen dan mogelijk zou zijn geweest als het op een openbare plakplaats had gehangen. Ik weet niet zeker of ik dan op dezelfde manier zou hebben gehandeld. Dit is het hele verhaal. Ik kan er best in meevoelen - zo zit ik ook wel in elkaar - dat u mijn handelen achteraf bezien misschien wat overdreven vindt.

Ik vind dat u de motie niet moet steunen, omdat ik de argumentatie in de motie absoluut niet onderschrijf en excuus aanbieden al helemaal niet op z'n plaats is. Ik kan dat heus wel als het op z'n plaats is, dat weet u best, maar u moet hetgeen is gebeurd bekijken in het licht van de situatie van dat moment. Daar kon op verschillende manieren naar worden gekeken en ik heb daarin een keuze gemaakt.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Mijnheer de voorzitter. Ik vraag u om een heel korte schorsing voor overleg met mijn fractiegenoot.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Ik schors de vergadering voor een minuut.

Schorsing

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): De vergadering is heropend.

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. Ons overleg heeft tot de conclusie geleid, dat de inhoud van de motie eigenlijk door iedereen wordt gesteund. Daarom handhaven wij de motie.

De door de fractie van de SP ingediende motie wordt bij handopsteken in stemming gebracht en verworpen, waarbij door de fractie van de SP en de heer Verhagen (CDA) wordt voorgestemd.

De VOORZITTER (de heer Moltmaker): Ik sluit de vergadering. (00.28)

Vastgesteld in de vergadering van 25 januari 2006.

De griffier,

De voorzitter,

mr. B. Nijman

mr. J.J.H. Pop